Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы
Духовное управление мусульман Казахстана
Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫНЫҢ ҚАРА ШАҢЫРАҒЫ

«ДІНИ БАСҚАРМАҒА – 30 ЖЫЛ»

ПОЧТЕННЫЙ ДОМ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

«ДУХОВНОМУ УПРАВЛЕНИЮ – 30 ЛЕТ»

THE HEARTH OF THE MUSLIMS OF KAZAKHSTAN

30TH ANNIVERSARY OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

MUFTIYAT БАСПАСЫ

Нұр-Сұлтан 2020

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасына 30 жыл

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН КАЗАХСАТАНА
THE SPIRITUAL ADMINISTRATION OF MUSLIMS OF KAZAKHSTAN

«Муфтият баспасы»
ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫНЫҢ ҚАРА ШАҢЫРАҒЫ
«ДІНИ БАСҚАРМАҒА – 30 ЖЫЛ». – Нұр-Сұлтан қ., 2020. – 308 бет.

«Издательство Муфтият»
ПОЧТЕННЫЙ ДОМ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА
«ДУХОВНОМУ УПРАВЛЕНИЮ – 30 ЛЕТ». – г. Нур-Султан, 2020. –308 страниц.

«Muftiyat Publishing House»
THE HEARTH OF THE MUSLIMS OF KAZAKHSTAN
30th ANNIVERSARY OF SPIRITUAL ADMINISTRATION. – Nur-Sultan 2020. – 308 pages.

Қазақстан мұсылмандарының қарашаңырағы болып табылатын Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының 30 жылдық мерейтойына орай шығарылған бұл еңбекте Қазақ даласындағы жеке мүфтилік құрудың алғашқы талпыныстарынан бастап бүгінгі ҚМДБ-ның жүріп өткен жолы, жеткен жетістігі, атқарған ауқымды қызметі баяндалады.

Жинақ жалпы оқырман қауымға арналады.

В этом труде, посвященном 30-летию Духовного управления мусульман Казахстана, которое является почтенным домом мусульман Казахстана, описывается история, начиная с первых попыток создания независимого муфтията на казахской земле, достижения и колоссальная деятельность ДУМК.

Сборник предназначен для широкой публики.

This book is dedicated to the 30th anniversary of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, the hearth and home of the Muslims of Kazakhstan, describes the history, achievements and work of the Spiritual Administration from the first attempts to create an independent administration in the Kazakh land.

The work is intended for the general public.

© «Муфтият баспасы», 2020

МАЗМҰНЫ

Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың алғысөзі....7
Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К.Тоқаевтың алғысөзі....10
ҚМДБ-ның төрағасы, Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлының алғы сөзі....13
Рәтбек қажы Нысанбайұлы. Дін дербестігін алдық....18
Әбсаттар қажы Дербісәлі. Дін және ғылым....22
Ержан қажы Малғажыұлы. Ислам. Имам. Қоғам....26
Серікбай қажы Ораз. Дін және Аманат....29
Мырзатай Жолдасбеков. Көктен сұрағаным жерден табылды....32
Мұрат Жұрынов. Дінсіз болашақ жоқ....34
Әділ Ахметов. Мүфтият – мұсылманның қарашаңырағы....36
Смағұл Елубай. Ортақ мақсатқа ойыссақ....38
Жабал Ерғалиев. Жауапкершілік бірдей....40
Мүфтият құруға талпыныстар....44
Қазақтың төрт қазиі....54
ҚМДБ тарихынан....63
ҚМДБ құрылымы....109
ҚМДБ бөлімдері....112
Шариғат және пәтуа бөлімі....113
Діни сараптау секторы....118
Ғұламалар кеңесі....125
Уағыз-насихат бөлімі....130
Жастар ісі секторы....137
Әйел-қыздар секторы....140
Діни білім және кадр дайындау бөлімі....144
Ақпарат және қоғаммен байланыс бөлімі....156
«Хикмет» телерадиостудиясы....157
Ғаламтормен жұмыс секторы....162
Muftyat.kz сайты....164
Баспасөз хатшысы....168
Мешіт істері бөлімі....169
Қажылық бөлімі....186
Діни істері және талдау бөлімі....197
Қайырымдылық және уақып істері бөлімі....203
Баспа және аударма бөлімі....207
Халықаралық қатынас және хаттама бөлімі....218
Іс басқарушы....232
ҚМДБ кеңсесі....238
Есеп бөлімі....239
Кадр бөлімі....240
ҚМДБ заңгері....241
ҚМДБ-ның «Халал Даму» сертификаттау мекемесі....242
«Зекет» қайырымдылық қоры....259
ҚМДБ «Tawaf Travel» қажылық компаниясы....266
ҚМДБ өкілдіктері....270
ҚМДБ оқу орындары....273
ҚМДБ-ның игі бастамалары мен ізгі жобалары....283
Халықаралық және республикалық конференциялар мен форумдар....284
Құран Кәрімді жатқа және мәнерлеп оқудан Республикалық жарыстар....297
Діни мерекелер ұлттық нақышта....308
30 жылдағы айтулы оқиғалар....312

СОДЕРЖАНИЕ

Приветственное слово Елбасы Н.Н.Назарбаева....7
Приветственное слово Президента Республики Казахстан К.К.Токаева....10
Приветственое слово председателя Духовного управление мусульман Казахстана....13
Ратбек хаджи Нысанбайулы. Обрели религиозную независимость....18
Абсаттар хаджи Дербисали. Религия и наука....22
Ержан хаджи Малгажиулы. Ислам. Имам. Общество....26
Серикбай Хаджи Ораз. Религия и аманат....29
Мырзатай Жолдасбеков. Реализовал мою давнюю мечту....32
Мурат Журынов. Нет будущего без религии....34
Адиль Ахметов. Муфтият – священный очаг мусульман....36
Смагуль Елубай. Объединимся к общей цели....38
Жабал Ергалиев. Одинаковая ответственность....40
Попытки по созданию муфтията....44
Казият Казахстана....54
Из истории ДУМК....63
Структура ДУМК....109
Отделы ДУМК....112
Отдел шариата и фетвы....113
Сектор религиозной экспертизы....118
Совет ученых....125
Отдел проповеди и пропаганды....130
Сектор по делам молодежи....137
Сектор по делам женщин....140
Отдел религиозного образования и подготовки кадров....144
Отдел информации и связи с общественностью....156
Телерадиостудия «Хикмет»....157
Сектор интернет-пропаганды....162
Сайт Muftyat.kz....164
Пресс-секретарь....168
Отдел по делам мечети....169
Отдел хаджа....186
Отдел по делам религии и анализа....197
Отдел благотворительности и вакфа....203
Отдел издательства и перевода....207
Отдел международных отношений и протокола....218
Управляющий делами....232
Канцелярия ДУМК....238
Отдел бухгалтерии....239
Отдел кадров....240
Юрист ДУМК....241
Учреждение сертификации ДУМК «Халал Даму»....242
Благотворительный фонд «Зекет»....259
Хадж компания «Tawaf Travel» ДУМК....266
Представительства ДУМК....270
Учебные заведения ДУМК....273
Приоритетные начинания и проекты ДУМК....283
Международные и республиканские конференции и форумы....284
Республиканские конкурсы чтецов и хафизов Корана....297
Религиозные праздники в национальном колорите....308
Знаменательные события за 30 лет....312

THE CONTENT

Foreword by Elbasy N.N.Nazrbayev 7
Foreword by President of the Republic of Kazakhstan K.K.Tokayev 10
Foreword by Chairman of the spiritual administration of muslims of Kazakhstan 13
Ratbek Haji Nysanbaiuly. Have gained religious independence 18
Absattar Haji Derbisali. Religion and science 22
Yerzhan Haji Malgazhyuly. Islam. Imam. Society 26
Serikbay Haji Oraz. Religion and Trust 29
Myrzatay Zholdasbekov. I longed so long and my dream came true....32
Murat Zhurynov. No future without religion 34
Adil Akhmetov. The Spiritual Administration is a sacred hearth of Muslims 36
Smagul Elubay. The pursuit of common goal 38
Zhabal Ergaliyev. The equal responsibility....40
The attempts to establish the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan....44
The Four Kazakh Kazi 54
From the pages of the history 63
The structure of the Spiritual Administration 109
The Departments of the Spiritual Administration....112
The Department of Sharia and Fatwa 113
The Expertise sector 118
The Council of Scholars 125
The Department of Preaching and Propaganda 130
The Youth Affairs sector 137
The Women sector 140
The Department of Religious Education and Personnel Training....144
The Department of Information and Public Relations 156
The Hikmet TV and Radio Studio 157
The Internet Propaganda sector 162
The Muftyat.kz website 164
The Press Secretary 168
The Department of Mosque Affairs 169
The Department of Hajj....186
The Department of Religious Affairs and Analysis 197
The Department of Charity and Donation 203
The Department of Publication and Translation....207
The Department of International Relations and Protocol 218
The Case Manager 232
The Office of Spiritual Administration....238
The Accounting department 239
The Department of Human resources 240
The Lawyer of the Spiritual Administration 241
The Department of Halal Products Standardization.... 242
The Zakat Corporate Charity Fund....259
The hajj company "TAWAF TRAVEL"....266
The Representative offices of the Spiritual Administration 270
The Educational institutions of the Spiritual Administration....273
The initiatives and projects of Spiritual Administration....283
International and republican conferences and forums 284
The Republican Holy Quran recitation competition 297
Islamic holidays in the traditional style 308
The highlights of 30 years....312

Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ,
Қазақстан Республикасының
Тұңғыш Президенті – Елбасы

Нурсултан НАЗАРБАЕВ,
Первый Президент
Республики Казахстан – Елбасы

Nursultan Nazarbaev,
First President
Republic of Kazakhstan - Elbasy

Дін тірегі – имандылық. Ал имандылық Алла Тағалаға сиынған әр адамды тек жақсы, ізгі қасиеттерге тәрбиелейді, әділет-парасат жолымен ғана жүруге үндейді.

Тегеуріні берік, тепкісі қатты заманда тең жарымынан айрылған халқымыз ана тілінен, қасиетті дінінен көз жазып қала жаздады. Дегенмен, соның бәрі халқымыздың рухын жасыта алған жоқ, азаттыққа деген аңсарын жеңе алмады.

Қарап отырсаң, қазақ ешқашан дінінен айрылып көрген емес. Ешқандай уақыт үзілісі болмағандай, дінімен қайта қауышты да, әрі қарай жалғастырып жүре берді. Бұрынғыдай қорықпай, жасқанбай, дінге бас иіп, Құдайға құлшылық етіп, мешіттер салып жатырмыз. Қаншама азаматтарды – білімді, дінді насихаттайтын молдаларды дайындап келеміз.

Оқыған имам ғана дұрыс білім бере алады. Ол өз дінін терең танып, өзге діндердің ерекшеліктерін зерттеп, басқа

Благонравие является опорой религии. Искренне верующий человек в Аллаха всегда стремится к благим действиям. Вера воспитывает в нем только хорошие качества характера, к справедливости.

В суровые и нелегкие времена наш народ который лишился половины населения подвергся к риску потерять и родной язык и религию. Тем не менее, эти тяготы не сломили дух нашего народа, не погасили его стремление к самобытности и независимости.

В сущности, казахи никогда не теряли своей веры и не отрекались от своей религии. Они воссоединились с религией и духовностью словно не было никаких перерывов. И без какой либо былой боязни, стали исповедовать религию, возводить мечети и поклоняться Всевышнему. На сегодняшний день, в стране воспитываются образованные, квалифицированные имамы, которые правильно умеют донести до людей суть истинной религии

Только образованный имам может дать правильное религиозное образование. Он должен

Good behavior is the mainstay of religion. A sincere believer in Allah always strives for good deeds. Faith educates in him only good qualities of character, to purity of thoughts and justice.

In harsh and difficult times, our people who lost half of the population were at risk of losing both their native language and religion. Nevertheless, these hardships did not break the spirit of our people, did not extinguish its desire for identity and independence.

In fact, the Kazakhs never lost their faith or renounced their religion. They reunited with religion and spirituality as if there were no interruptions. And without any former fear, they began to profess religion, build mosques and worship the Almighty. Today, educated, qualified imams are being brought up in the country, who correctly know how to convey to people the essence of true religion.

Only an educated imam can give a correct religious education. He must deeply study not only his religion, but

да білімдерді игерген адам болуы тиіс. Имамдар шешендік өнерді, адам психологиясын меңгерген идеологтарға айналуы керек.

Құранның қасиетті үкімдерін орындау үшін кемтарларға көмектесу, бір-біріміз-ге жанымыз ашу, бауырмал болу, үлкенді сыйлау, баланы тәрбиелеп өсіру, Отанды, елді қорғау, бірлікке шақыру арқылы дінді өркендеткен жөн. Сонда діннің мемлекетке зор пайдасы, үлкен қамқорлығы болады. Ол елдің басын біріктіреді.

Сондықтан дінге бас иетіндер шын жүрекпен, әділеттілік үшін, имандылық үшін барса деп ойлаймын. Құдайға шүкір, дініміз өзіміздікі, қолымызға тиді. Қазір бізге ешкім одан алшақта деп айтпайды. Әркімнің өз еркі бар. Бірақ, осыны дұрыс жолмен жүргізуіміз керек.

Егер жастарымыз халқымызға жат уағыздарға ерсе, мемлекетіміздің болашағы не болмақ? Біз бұған жол бермейміз. Тәуелсіз Қазақстанның болашағы жарқын, ұлтымыз тату болып, еліміз зайырлы мемлекет ретінде одан әрі дамуға тиіс.

Әлемдік әлеуметтік желілер діндер мен дін қызметкерлеріне қарсы толассыз шабуылға толып кеткенін көрмей қалуға болмайды. Әлемдік діндердің барлығы да сабырға, шыдамдылық пен ұстамдылыққа шақыруда. Адамдар арасында қақтығыстарды тоқтатып, бейбітшілік пен келісімге үндейді.

глубоко изучить не только свою религию, но и знать другие вероисповедания, он должен быть всесторонне развитой личностью. Имамы должны стать идеологами, которые владеют ораторским искусством, а также знают основы человеческой психологии.

Во исполнение святых заветов Корана, развитие и процветание религии должно идти по пути оказания помощи немощным, сопереживания, братства, уважения к старшим, воспитания детей, защиты Родины и народа, призыва к единству. Тогда религия принесет огромную пользу государству и обществу, станет оплотом единства.

Поэтому, считаю, что для излучения блага и справедливости человек должен прийти к вере осознанно, с искренними намерениями. Слава Всевышнему, сегодня ни кто не сможет заставит нас отречься от нашей веры. Народ беспрепятственно и свободно исповедует свою религию. У каждого гражданина есть своя воля и право на выбор вероисповедания. Но работа в данном направлении должна вестись в правильном русле.

Что будет с будущим нашего государства, если молодежь и народ пойдут на поводу чужой идеологии? Нельзя это допускать. Наш независимый Казахстан должен процветать, народ должен жить в единстве и согласии, а страна в качестве светского государства должна и дальше развиваться.

Нельзя не заметить тенденцию, что в мировых социальных сетях идет кампания против религии и религиозных деятелей. Все мировые религии призывают к терпимости, к пониманию и спокойствию. Они стремятся остановить человеческие конфликты, призывают к миру и согласию.

also know other religions, he must be a comprehensively developed personality. Imams must become ideologues who are proficient in oratory and also know the basics of human psychology.

In fulfillment of the holy precepts of the Koran, the development and prosperity of religion should follow the path of helping the weak, empathy, brotherhood, respect for elders, raising children, protecting the Motherland and the people, calling for unity. Then religion will bring great benefits to the state and society, will become a stronghold of unity.

Therefore, I believe that for the emission of good and justice, a person must come to faith consciously, with sincere intentions. Glory to the Almighty, today no one can force us to renounce our faith. The people freely and freely practice their religion. Each citizen has his own will and the right to choose his religion. But work in this direction must be carried out in the right direction.

What will happen to the future of our state if the youth and the people follow the lead of someone else's ideology? This should not be allowed. Our independent Kazakhstan should prosper, the people should live in unity and harmony, and the country as a secular state should continue to develop.

It is impossible not to notice the tendency that there is a campaign against religion and religious figures on the world's social networks. All world religions call for tolerance, understanding and calmness. They strive to stop human conflicts, call for peace and harmony.

Әлемнің басқа діндері секілді ең толерантты діннің бірі – Ислам. Исламды экстремизм мен лаңкестіктің кез-келген формасын ақтау үшін пайдалануға тырысу – күпірлік.

Біз жат идеологиялардың әсері туралы айтқанда, олардың артында басқа халықтардың белгілі бір құндылықтары мен мәдени символдары тұрғанын есте ұстауымыз керек. Тиісінше, оларға өзіміздің ұлттық құндылықтарымыз арқылы ғана төтеп бере аламыз.

ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың 2014 жылы Ұлытауда берген сұхбатынан және түрлі кездесулерде айтқан сөздерінен үзінді

Как и другие мировые религии, Ислам – является самой толерантной религией. Поэтому, стремление использовать ислам для оправдания всех форм экстремизма и терроризма считается невежеством.

Когда говорится о воздействии чуждых идеологических влияний, мы не должны забывать, что за ними стоят определенные ценности и культурные символы других народов. Соответственно, противостоять им мы можем только через собственные национальные ценности.

Из интервью Первого Президента РК – Елбасы Н.А.Назарбаева у подножия горы Улытау в 2014 г., а также выдержки из выступлений на разных встречах.

Like other world religions, Islam is the most tolerant religion. Therefore, seeking to use Islam to justify all forms of extremism and terrorism is considered ignorance.

When talking about the impact of alien ideological influences, we must not forget that behind them are certain values and cultural symbols of other peoples. Accordingly, we can resist them only through our own national values.

From an interview with the First President of the Republic of Kazakhstan - Elbasy N.A. Nazarbayev after visiting Ulytau in 2014, as well as excerpts from speeches at various meetings.

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ,
Қазақстан Республикасының Президенті

Касым-Жомарт ТОКАЕВ,
Президент Республики Казахстан

Kassym-Jomart TOKAYEV,
President of the Republic of Kazakhstan

Халқымыз мың жылдан астам уақыттан бері мұсылман өркениетінің құрамына кіреді. Ислам елімізде діннің, мәдениеттің, білім мен ғылымның өркендеуіне оң ықпал етті. Әбу Насыр әл-Фараби, Жүсіп Баласағұн, Махмұд Қашқари сынды шығыс ренессансындағы ұлы ғалымдар мұсылмандық ізгілік дәстүрлерін қалыптастыруға елеулі үлес қосты. Абай, Шәкәрім, Мәшһүр Жүсіп бастаған қазақ халқының рухани дүниесі Ислам ағартушылығы шеңберінде қалыптасты.

Бүгінгі күні еліміз бүкіл әлем мемлекеттері сияқты күрделі экономикалық, саяси, оның ішінде басты идеологиялық мақсаттарды шешуге күш салуда. Жаһандану, әлемтану ұстанымдарының жаңаруы, тарихи уақыт көшінің қарқынмен жеделдей түсуі сенім мен діни құндылықтардың алатын орнын қайта бағалауды қажет етіп отыр.

Мұндай жағдайда Исламның ізгі бастауларын жоққа шығаратын, бейбітсүйгіштіктен, толеранттықтан, діни

Наш народ более тысячи лет входит в состав мусульманской цивилизации. Ислам способствовал расцвету духовности, культуры, образования и науки в нашей стране. Такие великие ученые восточного Ренессанса, как Абу Наср аль-Фараби, Жусуп Баласагуни, Махмуд Кашгари, внесли значительный вклад в формирование традиций мусульманского гуманизма. Ислам сыграл важную роль в формировании государственности Казахстана. Духовный мир казахского народа в лице Абая, Шакарима, Машхур Жусупа формировался в лоне исламского просвещения.

Наша страна, как и другие государства мира, прилагает усилия по решениюсложных экономических, политических, а также идеологических проблем. Глобализация, трансформация мировоззренческих устоев, стремительное ускорение исторического времени приводят к необходимости переоценки места веры и религиозных ценностей.

В такой ситуации нередко на первый план выходят силы, которые отвергают гуманистические начала Ислама, отказы-

Our people have been part of the Muslim civilization for over a thousand years. Islam contributed to the flourishing of spirituality, culture, education and science in our country. Such great scholars of the Eastern Renaissance as Abu Nasr al-Farabi, Zhusup Balasaguni, Mahmoud Kashgari made a significant contribution to the formation of the traditions of Muslim humanism. Islam played an important role in the formation of the statehood of Kazakhstan. The spiritual world of the Kazakh people in the person of Abai, Shakarim, Mashhur Zhusup was formed in the bosom of Islamic enlightenment.

Our country, like other states of the world, is making efforts to solve complex economic, political and ideological problems. Globalization, the transformation of worldview foundations, the rapid acceleration of historical time lead to the need to reassess the place of faith and religious values.

In such a situation, forces often come to the fore that

төзімділіктен бас тартатын күштердің алға шығуы жиі орын алуда.

Олар мұсылмандардың барлық тарихи кезеңдерде барша дін өкілдерімен диалогқа дайын болғандығын және ешкімге зиян келтірмегенін естен шығарған. Ислам әлемінің оқшауланып, дамуын тежеуге итермелеуде. Ислам өркениетіне тән алдыңғы қатарлы ғылым мен мәдениет дәстүрлерін мейлінше арттыру қажет. Меніңше, бұл қазіргі заманның ең өзекті проблемаларының бірі болып табылады. Себебі, қазіргі кезде бірқатар мұсылман мемлекеттері кедейлікпен, халықтың сауатсыздығымен, денсаулық сақтау ісінің артта қалуымен, күрделі демографиялық ахуалмен, лаңкестік сын-қатермен, заңсыз есірткі айналымымен және сыбайлас жемқорлықпен байланысты қиындықтарды бастан өткізуде. Бұл сын-қатерлердің барлығы да имандылық дағдарысынан және әскери-саяси текетірестен алып шығатын пәрменді тетіктерді, идеологиялық және моральдық әдістерді іздестіруді талап етеді.

Парасаттылық, отансүйгіштік, адамгершілік қасиеттерін халықтың санасына сіңіру – сауабы мол абыройлы миссия. Ислам дінінің осындай ізгі құндылықтары еліміздегі мұсылмандар қауымын біріктіріп, ынтымағын арттырып отыр.

Осы орайда, имамдарымыз халық арасында рухани-ағартушылық жұмыстарын ұдайы жүргізіп, жас ұрпақтың бойына имандылықты дарытуға атсалысуы маңызды.

2018 жылы өткен Еуразия мұсылман ғұламалары форумында сөйлеген сөзінен және 2019 жылғы III республикалық имамдар форумының қатысушыларына жолдаған құттықтау хатынан үзінді

ваются от традиций миролюбия, толерантности, веротерпимости. Заметной политической силой стали радикальные группировки, пропагандирующие идеи джихадизма, идущие по пути терроризма и экстремизма.

Они забывают о том, что мусульмане на протяжении всей истории были открыты к диалогу со всеми, кто в таком диалоге заинтересован и не несет никому вреда. Они толкают исламский мир на путь изоляции и отсталости.

Необходимо значительно усилить передовую науку и традиции культуры исламской цивилизации. Считаю, что это является одной из актуальных проблем современности, так как сегодня многие мусульманские государства испытывают трудности, связанные с нищетой, неграмотностью населения, отсталостью здравоохранения, сложной демографической ситуацией, террористическими угрозами, незаконным оборотом наркотиков и коррупцией.

Все эти вызовы требуют поиска действенных механизмов, идеологических и морально-нравственных установок, которые помогут вывести из духовного кризиса и военно-политической конфронтации.

Доброжелательность, патриотизм, привитие нравственных качеств к сознанию народа является почетной миссией. Такие благородные ценности ислама объединяют мусульманскую общину в стране. В этой связи важно, чтобы имамы постоянно проводили духовно-просветительскую работу, прививали нравственность подрастающему поколению.

Выдержки из выступлений на Форуме улемов Евразии в 2018 г., а также из обращения к участникам III Республиканского форума имамов в 2019 г.

reject the humanistic principles of Islam, reject the traditions of peacefulness, tolerance, and religious tolerance. Radical groups promoting the ideas of jihadism, following the path of terrorism and extremism, have become a noticeable political force.

They forget that Muslims throughout history have been open to dialogue with everyone who is interested in such a dialogue and does not harm anyone. They are pushing the Islamic world towards isolation and backwardness.

It is necessary to significantly strengthen the advanced science and culture traditions of the Islamic civilization. I believe that this is one of the urgent problems of our time, since today many Muslim states are experiencing difficulties associated with poverty, illiteracy of the population, backwardness of health care, a difficult demographic situation, terrorist threats, drug trafficking and corruption.

All these challenges require a search for effective mechanisms, ideological, moral and ethical guidelines that will help to get out of the spiritual crisis and military-political confrontation.

Goodwill, patriotism, instilling moral qualities in the consciousness of the people is an honorable mission. Such noble values of Islam unite the Muslim community in the country. In this regard, it is important that imams constantly carry out spiritual and educational work, instill morality in the younger generation.

Excerpts from speeches at the Eurasian Ulema Forum in 2018, as well as from an address to the participants of the III Republican Forum of Imams in 2019.

Наурызбай қажы ТАҒАНҰЛЫ
Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы, Бас мүфти

Наурызбай хаджи Таганулы
Председатель Духовного управления мусульман Казахстана, Верховный муфтий РК

Nauryzbay Haji Taganuly
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

БЕЛЕС

Аса қамқор, ерекше мейірімді
Алланың атымен бастаймын!

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы осыдан тура 30 жыл бұрын іргетасы 1943 жылы Өзбекстан астанасы Ташкентте қаланған Орта Азия және Қазақстан мұсылмандары діни басқармасынан бөлініп, 1990 жылы дербес діни басқарма болып құрылды. Өз алдына жеке Діни басқарма болғандығын Қазақстан мұсылмандарының I құрылтайында мүфти болып сайланған Рәтбек қажы Нысанбайұлы хазрет жариялаған еді.

Мұсылман мемлекеттерімен тығыз қарым-қатынас орнатып, ынтымақтастықты арттыра түскен Рәтбек Нысанбайұлы хазрет өзі басқарған мерзім ішінде көптеген мешіттер салдыруға мұрындық болып, діни сауат ашуға баса мән берді. Хазрет Рәтбек қажы ақсақалдың мүфтилік кезеңін «алғашқы сауат ашу кезеңі» деп атар едім. Өйткені, ол кезде халықтың діни сауатын ашу маңызды істің бірі болды. Бойында бар күш-қайратын шәкірт тәрбиелеуге арнап, алғаш рет 2 жылдық Ислам институтын ашты.

Ол кісіден кейін белгілі ғалым Әбсаттар қажы Дербісәлі хазрет 2000 жылы Қазақстан мұсылмандарының III құрылтайында ҚМДБ-ның төрағасы болып сайланды. Саналы ғұмырын ғылым-білімге арнаған қайраткер өзіне жүктелген дінбасы қызметін абыроймен атқарды. Дін саласында ақсап келген құжаттау, іс-қағаздарын жүргізу мәселесін ретке келтіріп, ҚМДБ-ның жұмысын жолға қоюда үлкен еңбек сіңірді.

2005 және 2010 жылдары өткен Қазақстан мұсылмандарының IV және V құрылтайларында мүфтилік лауазымға қайта сайланған ол 2013 жылға дейін ҚМДБ-ның төрағасы ретінде ілкімді істердің ұйытқысы бола білді.

Әбсаттар қажы Бағысбайұлының бас мүфтилігі кезінде республикамыздың 9 аймағынан 9 медресе, 1 қарилар даярлайтын орталық ашылып, халықты діни сауаттандыру жұмыстары жаңа қарқынмен дами түсті.

Ғылыми саладан діни қызметке ауысқан Әбсаттар қажы Дербісәлі хазреттің Бас мүфти болған жылдарын «ағарту кезеңі» деп есептеймін. Өйткені, сол кезеңде имамның діни біліміне көбірек мән берілді. Бірнеше медресе ашылып, жоғары білімді діни кадрлар даярлайтын «Нұр Мүбәрак Египет ислам мәдениеті» университеті өз жұмысын бастады. Дін қызметкерлері мен халықты діни ағарту бағытында бірқатар іс-шаралар мен игі жобалар жүзеге асты.

2013 жылы елордада Қазақстан мұсылмандарының кезектен тыс VII құрылтайы өтті. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағалығына Ержан қажы Малғажыұлы хазрет сайланды.

Ержан қажы Малғажыұлы хазреттің кезіндегі діни ахуал мен кезек күттірмес өзекті мәселелер оның Бас мүфти ретінде тың шешімдер қабылдап, іргелі істерге бастама болуына түрткі болды. Дін қызметкерінің ұстаздық тұлғасын қалыптастыруға ден қойған Бас мүфти «әр имамның кем дегенде бес шәкірті болуы тиіс» деген үндеу тастады. Оның бастамасымен шетелдік діни оқу орындарымен байланыс аясы кеңейіп, білім іздеген жастардың қатары көбейді.

Осы орайда Діни басқарма жанынан құрылған Республикалық ақпараттық-насихат тобының (РАНТ) атқарған еңбегін айрықша атап өту ләзім. Еліміздегі ең білікті мамандардан жасақталған ақпараттық-насихат тобының мүшелері мемлекеттік мекеме қызметкерлерінен бастап, түзеу колонияларында, оқу орындарында түсіндірме жұмыстарын жүргізіп, экстремизм мен терроризмнің алдын алу шараларына айтарлықтай үлес қосты.

Ержан қажы Малғажыұлы хазреттің бастамасымен жүзеге асқан айтулы жобалардың бірі ретінде 2013 жылдың 25 желтоқсанында құрылған Ғұламалар Кеңесін атап өткен жөн. Кеңестің негізгі мақсаты – Ислам негіздеріне сүйене отырып, қоғам өмірінде мұсылмандық ұстанымға қатысты туындаған көкейкесті мәселелерді талқылап, дер кезінде шешім шығару, пәтуа қабылдап, діни мәселеде ҚМДБ көзқарасын білдіретін құжат дайындау.

Ержан қажы Малғажыұлы хазрет Бас мүфти болған жылдары мүфтият «өрлеу кезеңіне» қадам басты. Білімді, тәжірибелі имамдар қатары көбейіп, жамағаттың сауатты уағыз-насихатқа деген сұранысы артты. Ержан қажы хазрет дін мен дәстүр сабақтастығын жаңғыртып, рухани кеңістікті тәлімді дүниелермен толтыруға сүбелі үлес қосты.

2017 жылдың 8 желтоқсанында Алматыда өткен Қазақстан мұсылмандарының VIII құрылтайында дін қызметкерлерінің қолдауымен Бас мүфти лауазымына Серікбай қажы Ораз хазрет сайланды.

Серікбай қажы Сатыбалдыұлы хазрет өзіне жүктелген міндетті абыроймен орындап, халықаралық әрі республикалық деңгейде ағартушылық бағыттағы жобаларды белсенді түрде жалғастырып жүзеге асырды. Ол алғашқы іс-шарасын киелі Түркістандағы Халықаралық Қожа Ахмет Яссауи университетінен бастап, «Ислам және ұлы дала өркениеті» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция өткізді.

2018 жылыдың 2 наурызында Еуразия мұсылман ғұламаларының форумын өткізуге ықпал етті. Сонымен қатар 2019 жылыдың 11 сәуірінде елордада Қазақстан және Ресей мұсылмандары діни басқармаларының ұйымдастыруымен өткен «Рухани Жібек жолы. Ислам және жастар: қазіргі заман сын-қатерлері» атты IV халықаралық ғылыми конференцияға бастамашы болды. Сол тұста Жаназа рәсімдерін бірізділікке түсіру мақсатында «Жаназа және жерлеу рәсімдері» кітабы шығарылып, арнайы ереже бекітілді.

Ал бүгінгі жаңа замандағы тенденциялар мен уақыт талабы дін қызметкерінің жауапкершілігін одан сайын арттыра түсуде. Осыған байланысты Діни басқарманың қазіргі тыныс-тіршілігін «жаңа дәуір кезеңі» деп атар едім.

Алдымызда тұрған ауқымды жұмыстың бірегейі – ҚМДБ қызметіне жаңа дем беріп, жаңғырту. Өйткені, имам – қоғамды тәрбиелеуші тұлға. Ол адамдарды жамандықтан тыйып қана қоймай, жақсылыққа үгіттейді. Міне, бұл имамның қоғам алдындағы жауапкершілігінің қаншалықты үлкен екенін көрсетеді.

Биыл Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының құрылғанына 30 жыл толды. Құрылғанына ширек ғасырдан асқан мүфтият 30 жылдық белесті бағындырып, еліміздегі барша мұсылмандардың қарашаңырағына айналды.

Наурызбай қажы ТАҒАНҰЛЫ
Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы,Бас мүфти

ЭТАП

Именем Аллаха, Милость которого вечна и безгранична!

Ровно 30 лет назад в 1990 году Духовное управление мусульман Казахстана отделилась от Духовного управления Центральной Азии и Казахстана которая была создана в 1943 году в Ташкенте, столице Узбекистана и сформировалась как независимое мусульманское религиозное управление. О том что Духовное управление приобрела свою независимость объявил Ратбек хаджи Нысанбайулы, который был избран муфтием на 1 Курултае мусульман Казахсатана.

Хазрат Ратбек Нысанбайулы, устоновивший тесную взаимосвязь и укрепивший единство с мусульманскими странами, поспособствовал строению многих мечетей и уделял особое внимание религиозному образованию. Период управления муфтия Хазрата Ратбека хаджи аксакала я бы назвал «периодом начального образования». Потому что на том этапе в первую очередь было важно повысить исламские познания народа. Все свои силы и усердие он отдал воспитанию учеников, и впервые открыл 2 годовой Исламский институт.

После Ратбека хаджи в 2000 году на 3 Курултае Мусульман Казахстана председателем ДУМК был избран известный ученый Абсаттар хаджи Дербисали. Общественный деятель, который посвятил всю свою сознательную жизнь науке и просветительству, с честью исполнил возложенные на него обязанности исламского руководителя. Он проделал большую работу по организации и систематизации работы ДУМК.

При Асбаттар хаджи Дербисали было открыто 9 медресе в 9 регионах республики и центр по подготовке хавизов Корана, таким образом работа по исламскому просвещению народа начала развиваться новыми темпами.

Я считаю, что годы, когда Абсаттар Дербисали хазрат был Верховным муфтием, который из научной сферы перешел в религиозную деятельность, можно назвать «этапом просвещения». Потому что, особое внимание уделялось религиозному образованию имама. Было открыто несколько медресе, а также начал свою работу университет «Нур-Мубарак» по подготовке кадров с высшим образованием исламоведа. Были реализованы приоритетные проекты и ряд мероприятий в области религиозного просвещения имамов и населения.

A MILESTONE

In the name of God, the Most Gracious and the Most Merciful!

Exactly 30 years ago, The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan was separated from the Spiritual Administration of the Muslims of Central Asia that was founded in 1943 in Tashkent, the capital of Uzbekistan, and became an independent administration in 1990. Due to becoming an independent administration, the freedom was announced by Hadrat Ratbek Haji Nysanbaiuly who was elected as Chairman at the I Congress of Muslims of Kazakhstan.

Having established close relations and cooperation with Muslim countries during his term Ratbek Nysanbaiuly led the construction of many mosques by paying attention to the Islamic knowledge. The period of Hadrat Ratbek Haji service could be named as an Awakening since one of the most important tasks was to raise the awareness of Islamic knowledge among the citizens. He established a two-year Islamic Institute for the first time, devoting all his energy to the upbringing of a new generation of literate students.

Following that, a well-known scholar Absattar Haji Derbisali was elected as Chairman of the Spiritual Administration at the III Congress of Muslims of Kazakhstan in 2000. As a man who devoted his entire life to science and education, he honorably served his term in a dignified way. He has done a tremendous job in organizing the workflow of the Spiritual Administration.

During the time of Absattar Haji Bagysbayuly, there were nine madrasahs and one Reciters center opened in nine regions of the country, and Islamic education of the population has increased into a new dimension.

The terms of the Supreme Mufti Absattar Haji Derbisali who was transferred from science to religion could be considered as a time of Enlightenment. By virtue, he paid more attention to the Islamic education of the imams. Moreover, several madrasahs and the Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak that train the highly educated students were established. Lastly, there were a number of excellent projects for raising Islamic awareness of the population and education of religious personnel.

В 2013 году в столице состоялся VII внеочередной курултай мусульман Казахстана. Ержан хаджи Малгажыулы хазрат был избран председателем Духовного управления мусульман Казахстана.

Религиозная ситуация и первоочередные актуальные вопросы при Ержан хаджи Малгажыулы хазрата побудили его принять важные решения в выполнении основополагающих работ в качестве Верховного муфтия страны. Верховный муфтий, обративший особое внимание на формирование педагогической личности священнослужителя, обратился с призывом о том, «чтобы у каждого имама было не менее пяти учеников». По его инициативе было расширено сотрудничество с зарубежными исламскими религиозными учебными заведениями и пополнились ряды молодежи ищущих знания.

В этой связи необходимо особо отметить работу республиканской информационно-пропагандистской группы (РИПГ), созданной при Духовном управлении мусульман Казахстана. Члены информационно-пропагандистской группы, сформированные из квалифицированных теологов-исламоведов, провели разъяснительные работы начиная с сотрудников государственных учреждений, в исправительных колониях, учебных заведениях, и внесли значительный вклад в профилактику экстремизма и терроризма.

В качестве одного из успешных проектов, реализованных по инициативе Ержан хаджи Малгажыулы хазрата, следует отметить Совет ученых, созданный 25 декабря 2013 года. Основная цель совета – обсуждение актуальных вопросов, касающихся мусульманской позиции в жизни общества, опираясь на каноны ислама, вынесение своевременных решений и принятие фетв.

В годы управления Ержана хаджи Малгажыулы, муфтият сделал большой шак к «этапу прогресса». Возросло количество образованных и опытных имамов, и у жителей появился доступ к грамотным проповедям. Хазрат Ержан хаджи возродил тесную взаимосвязь ислама и традиции, внес достойный вклад в заполнении духовного пространства назидательными трудами.

8 декабря 2017 года в Алмате на VIII курултае мусульман Казахстана одобрением священнослужителей на должность Верховного муфтия был избран Серикбай хаджи Ораз.

The capital hosted the VII Unscheduled Congress of Muslims of Kazakhstan where Hadrat Yerzhan Haji Malgazhuly was elected as Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan in 2013.

The Islamic situation and urgent issues in the time of Hadrat Yerzhan Haji Malgazhuly motivated him to make new decisions and initiate fundamental work as Supreme Mufti. Focusing on the new formation of Islamic theologians, Supreme Mufti put forward the task that stated every imam should have at least five students. At his initiative, the connections with foreign Islamic schools were expanded, and the number of young people seeking Islamic education has been increasing.

In this regard, it is worth noting the work of the Republican Information and Propaganda Group (RIPG) that was established under the auspices of the Spiritual Administration. The members of the advocacy group were composed out of the most qualified Islamic theologians in the country who made a significant contribution to the prevention of extremism and terrorism, starting off the government agencies to correctional facilities and educational institutions by conducting explanatory work.

One of the successful projects initiated by Hadrat Yerzhan Haji Malgazhuly was the Council of Scholars established on December 25, 2013. The main purpose of the Council of Scholars is to discuss current issues in the society for making timely decisions and issuing fatwas based on the principles of Islam and prepare documents expressing the position of the Spiritual Administration.

The time of service of Yerzhan Haji Malgazhuly could be named as Rising. The number of educated and experienced imams has increased, and the community's demand for proficient preaching has accelerated. Hadrat Yerzhan Haji revived the mutual growth of Islam and tradition and made a significant contribution to the fulfillment of spirituality with quality knowledge.

On December 8, 2017, at the VIII Congress of Muslims of Kazakhstan in Almaty by the majority of votes, Serikbay Haji Oraz was elected as Supreme Mufti.

Серикбай хаджи Сатыбалдыулы хазрет с честью выполнил возложенные на него задачи и активно продолжал реализовывать проекты просветительской направленности на республиканских и международных уровнях. Свое первое мероприятие он начал с Международного университета Ходжа Ахмеда Яссави в Священном Туркестане и провел там республиканскую научно-практическую конференцию «Ислам и цивилизация Великой степи».

2 марта 2018 года поспособствовал проведению форума мусульманских ученых Евразии. Кроме того, был инициатором IV международной научной конференции «Духовный Шелковый путь. Ислам и молодежь: современные вызовы», которая состоялась 11 апреля 2019 года в столице, организованной Духовными управлениями мусульман Казахстана и России. В целях унификации процедур джаназа (погребения усопших), была издана книга «Джаназа и погребальные обряды» и утверждены специальные правила.

Сегодняшние современные тенденции и требования времени еще больше повышают ответственность священнослужителей. Нынешний период Духовного управления я бы назвал «этапом новой эпохи».

Одна из масштабных работ, стоящих перед нами – модернизация деятельности ДУМК. Потому что, имам – личность, воспитывающее общество. Священнослужитель не только удерживает человека от порицаемого но и призывает к благому. И это показатель большой ответственности имама перед обществом.

В этом году исполнилось 30 лет со дня образования Духовного управления мусульман Казахстана. Муфтият, преодолевший четверть века со дня основания, покорил 30-летний рубеж, и стал почтенным домом для всех мусульман страны.

Наурызбай хаджи Таганулы
Председатель Духовного управления мусульман Казахстана, Верховный муфтий РК

Hadrat Serikbay Haji Satybaldyuly has honorably fulfilled the duty assigned to him and actively implemented educational projects at the international and national levels. His first project national scientific-practical conference entitled “Islam and the Great Land Civilization” was held at the International Hodja Ahmed Yassawi University in Turkestan.

On March 2, 2018, he contributed to the organization of the Forum of Eurasian Muslim Scholars. Besides, the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and Russia held the IV International Scientific Conference “The Spiritual Silk Road. Islam and Youth: Modern Challenges” on April 11, 2019, Nur-Sultan city. To synchronize the funeral rituals, the book “The Funeral and Burial Rites” was published and special rules were enforced.

Today’s trends and demands of our time increase the responsibility of the imams. I would highlight this time as a New Era for the Spiritual Administration.

The modernization of the Spiritual Administration is the key project that we are planning to fulfill shortly. To be precise, an imam is a person who educates society. The Islamic clergy forbids the evil and preaches the good. This example shows that an imam has twice as much responsibility towards the society.

This year marks the 30th anniversary of the establishment of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. The Spiritual Administration that existed for more than a quarter of a century has reached the 30th anniversary of its establishment and has become a symbol of the Muslims of the country.

Nauryzbay Haji Taganuly
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti

Рәтбек қажы НЫСАНБАЙҰЛЫ
1990-2000 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

Ратбек хаджи НЫСАНБАЙУЛЫ
Председатель ДУМК, Верховный муфтий в 1990-2000 годах

Ratbek Haji Nysanbaiuly
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti in 1990-2000

ДІН ДЕРБЕСТІГІН АЛДЫҚ

Әуелде Кеңестер одағы құрылған кезде тұтас мешіт, шіркеулерді жауып тастаған болатын. Алайда 1943 жылы соғыстың күйіп тұрған уағында өзбектен шыққан дін білгірі Эшон Бабахан Сталинмен кездеседі. Бұл кезде Сталинградтың өзі немістің қолына өте бастаған болатын. Сталин Эшон Бабаханнан «Осы соғыста кім жеңеді?» деп сұрайды. Ол «Совет одағы жеңіп шығады!» деп жауап беріпті. Оған шүбәланған Сталин: «Біз қалай жеңеміз? Ленинградты Гитлер басып алды, Сталинград та қолдан кетті» депті. Сонда Бабахан: «Қай ел жетім-жесірін қорғаса, аузын асқа, иінін киімге жарытса, ғаріп-қасірді қолдаса, сол ел жеңіске жетеді» деп

ОБРЕЛИ РЕЛИГИОЗНУЮ НЕЗАВИСИМОСТЬ

Впервые годы советской власти существование мечетей и церквей казалось бы кануло в небытие. Однако, в 1943 году во время разгара второй мировой войны ученый ислама узбекской национальности Эшон Бабахан встречается со Сталином. В это время город Сталинград постепенно начал переходить в немецкие руки. Тогда Сталин спросил у Эшона Бабахана о том «Кто победит в этой войне?». Он ответил что «Советский союз» одержит победу. «Как же это возможно? Ведь Ленинград захвачен Гитлером, и Сталинград уже в чужих руках». Тогда Бабахан ответил: «Победа всегда будет на стороне той страны, которая защищает своих сирот и вдов, той, которая заботится о своих граждан и покровительствует обездоленным». Его

RELIGION GAINED ITS INDEPENDENCE

Initially, when the Soviet Union was formed, mosques and churches were closed entirely. However, during the peak of II World War in 1943, Eshon Babakhan, an Uzbek theologian, met Stalin. At that time, Stalingrad itself was going to be in the hands of the Germans. Stalin asked Eshon Babakhan, “Who will win this war?”. He replied, “The Soviet Union will win!”. Stalin wondered, “How can we win? Leningrad was occupied by Hitler, and Stalingrad was lost.” Babakhan replied, “The country that protects its orphans and widows, gives food to feed them, covers their shoulders with clothing, and supports the poor, will win.” Stalin heartened his words and asked, “What do you

жауап беріпті. Бұл сөз Сталинге қатты ұнайды да «Не тілегің бар?» деп сұрапты. Сонда Эшон Бабахан келген бұйымтайын бірден алға тартып, Орта Азия діни басқармасын ашу қажеттілігін айтыпты. Содан соң Эшон Бабаханды Калинин өз кабинетіне шақырып, Орта Азия діни басқармасын ашуға рұқсат берілгенін айтыпты. Осылайша 1943 жылы Сталиннің қол қоюымен Орта Азия және Қазақстан діни басқармасы (САДУМ) ашылды.

Ол кезде Қазақстанның саясаты Мәскеуге, діні Ташкентке байланып тұрды. Сондықтан Араб елінде оқып жүрген кезімде Діни басқарманы бөліп алуды ойластыра бастадым. 80-жылдары Арабиядан оқуымды бітіріп келген соң, Зияудинхан Бабаханның (Эшон Бабаханның ұлы, екінші мүфти) орнына бір жарым ай Ташкентте атқарушы мүфти болдым. Сол кезде мені болашақ мүфтилікке даярлап жатқан кезі еді. Зияудин Бабаханның денсаулығының нашралауына байланысты жаңа мүфтиді сайлау мәселесі көтерілген еді. Зияудиннің өзі де: «Орныма екі адам лайық: бірі – Қазақстанның қазиі Рәтбек Нысанбаев, екіншісі балам Шамсиддин Бабахан» депті. Алайда мен бас тарттым. Менің келіспегеніме байланысты Ташкенттегі құрылтайды маған басқартты да, Шамсиддин Бабаханды мүфтилікке сайладық. Менің негізгі ойым САДУМ-нан Қазақстан мұсылмандары діни басқармасын бөліп әкету болатын. Ташкентте қалсам, ол ойым жүзеге аспайтын еді. Сондықтан Ташкенттегі мүфтиліктен бас тартып, Қазақстан мүфтиятын

ответ понравился Сталину и он задал другой вопрос: «Чего ты желаешь?». Эшон Бабахан рассказал о необходимости создания религиозного управления мусульман в Средней Азии. Затем Калинин пригласил Эшона Бабахана в свой кабинет и сообщил, о том что ему разрешили открыть Центральноазиатское Духовное управление. Таким образом, в 1943 году с подписью Сталина было открыто Духовное управление мусульман Средней Азии и Казахстана (САДУМ).

В то время внутренняя и внешняя политика Казахстана полностью зависила от Москвы а религия от Ташкента. Поэтому, когда я учился в арабской стране Ливии, начал думать над тем, как сделать Духовное управление Казахстана независимым. После окончания учебы в 80-годы вернулся из Ливии и стал исполняющим обязанности муфтия вместо Зияудинхана Бабахана (сын Эшона Бабахана, второй муфтий) на полтора месяца. В то время, он готовил меня на свое место. В связи с ухудшением здоровья Зияудина Бабахана стоял вопрос об избрании нового муфтия. Сам же Зияудин говорил: «Два человека заслуживают это место: один – кази Казахстана Ратбек Нысанбаев, и второй – мой сын Шамсиддин Бабахан». Но я отказался. В связи с моим отказом меня назначили руководителем курултая в Ташкенте, а Шамсиддин Бабахан был избран муфтием. Мой замысел был отделить Духовное управление Казахстана от САДУМА. Получается, что если бы остался в Ташкенте, то не смог бы реализовать свою идею. Поэтому отказался быть муфтием САДУМА и начал думать о

wish?". Then Eshon Babakhan immediately put forward the necessity of establishing a Central Asian Islamic administrative administration. Then Eshon Babakhan was invited to Kalinin's office to founding the first Central Asian Spiritual Administration. Thus, under Stalin's authority, the Spiritual Administration of Muslims of Central Asia and Kazakhstan (SAMCAK) was established in this way.

At that time, Kazakhstan's policy was tied to Moscow and Islamic matters were tied to Tashkent. So, while I was studying in Saudi Arabia, I was thinking about separating the Spiritual Administration as an independent body. After graduating from Saudi Arabia in the 1980s, I served as an interim Supreme Mufti instead of Ziyaudinkhan Babakhan (son of Eshon Babakhan, the second Supreme Mufti) in Tashkent for a month and a half. At that point, I was being prepared to be the future Supreme Mufti. The issue of electing a new mufti was raised in connection with the deterioration of Ziyaudin Babakhan's health. Ziyaudin himself said that there are two possible candidates for his position, one of them is the Kazi from Kazakhstan, Ratbek Nysanbaiuly, and the second is his son Shamsiddin Babakhan. However, I refused. Due to my refusal, I managed the Congress in Tashkent and Shamsiddin Babakhan was elected as Supreme Mufti. My main idea was to separate the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan from SAMCAK. If I stayed in Tashkent that dream would not come true. Therefore, I gave up being elected as

құрудың жолдарын қарастырдым. Сол кезде Қазақстанға өзіне тән мүфтият керек болып тұрған еді...

Ол кезде Қазақстанда 25 қана мешіт болды. Қостанай, Торғай, Жезқазған, Маңғыстау, Өскемен, Талдықорған секілді алты облыста мешіт мүлдем жоқ еді. Аталған 25 мешіттің екеуінде ғана қазақ имам болды. Түркістандағы мешіттің имамы 90 жастағы қария, Арыстағы имам 80-ге келіп қалған ақсақал болатын. Өзге имамдар басқа ұлт өкілдерінен еді. Олар не тіл білмейді, не қазақтың әдет-ғұрпын түсінбейді. Дін әбден тұралап қалған кез болатын. Мешіттердің де мешіт деген аты ғана болмаса, мешітке лайық шарт-жағдайы жоқ болатын. Мен Қазақстанның қазиятына осындай тоқырау кезінде келдім. Қолдан келгенше осы жағдайларды өзгерттік, түзеттік.

Ішінара айтар болсам, Совет одағының кезінде 25 мешітке тағы 38 мешіт қосып, елдегі мешіт санын 63-ке өсірдік. Одан бөлек бірқатар араб елдері Алматы қаласы мен Алматы облысына оннан астам, Шымкент қаласы мен қазіргі Түркістан облысына да оннан астам мешіт салып берді.

Түркия елі Талғар, Белбұлақ, Байсерке қатарлы үш ауылға мешіт тұрғызды. Жалпы 30-ға жуық мешіт Алла разылығы үшін Қазақстанның жамағатына тапсырылды.

формировании Казахстанского муфтията. Ведь Казахстану был нужен свой собственный очаг Духовного управления.

В Казахстане в то время было всего лишь 25 мечетей. В таких областях как Костанай, Торгай, Жезказган, Мангыстау, Усть-Каменогорск, Талдыкорган вообще не было мечетей. Только в двух мечетях из указанных 25 имамами были казахи. Имамом мечети Туркестана был 90-летний пожилой аксакал, имамом в Арысе 80-летний аксакал, а все остальные были представителями других национальностей. Они не знали языка, не понимали казахских обычаев. Это был период, когда ислам как таковой в Казахстане переживал своеобразный застой в развитии. Если только не название «мечеть», состояние мечетей значительно ухудшилось. Тогда я и пришел в казият (управление) во время такого застоя. Изо всех сил мы меняли и исправляли эту ситуацию.

Если быть честным, то во время Советского Союза к 25 мечетям присоединили еще 38 мечетей, и их число в стране увеличилось на 63. Кроме того, спонсорством некоторых арабских стран было построено более десяти мечетей в г. Алматы, Алматинской области, г. Шымкент и нынешней Туркестанской области.

Мечети в селах Талгар, Белбулак, Байсерке были построены спонсорством Турции. В целом, около 30 мечетей были переданы ради довольства Аллаха мусульманам Казахстана.

Supreme Mufti in Tashkent and planned to establish the Spiritual Administration in Kazakhstan. At that moment, Kazakhstan needed its own Spiritual Administration ...

There were only 25 mosques in Kazakhstan and even no mosques in Kostanay, Torgay, Zhezkazgan, Mangystau, Oskemen and Taldykorgan. They had only two Kazakh imams in these 25 mosques. A mosque in Turkestan was managed by a 90-year-old man, and the imam of Arys mosque was an 80-year-old senior citizen. Other imams were represented by other nationalities. They did not know the language or comprehend the Kazakh traditions and customs. It was a time of complete stagnancy in religion. The mosques did not have proper conditions for place of worship except just for its name. I came to Kazakhstan at a time of despair. However, we tried to change and work out these situations as much as we could.

To be honest, we added 38 mosques to the existing 25 and increased the number of mosques in the country to 63 during the Soviet time. In addition, the Arab countries have built more than a dozen mosques in Almaty and Almaty region, as well as more than that in Shymkent and present Turkestan region.

Turkey has built mosques in Talgar, Belbulak and Bayserke villages. In total, about 30 mosques were built for the service of Kazakhstan citizens and for the sake of God.

Міне, уақыт деген зымырап өте береді. Діни басқарманың құрылғанына 30 жыл толды. Еліміздегі барша дін қызметкерін 30 жылдық мерекемен құттықтаймын. Расында, халқымыз қандай жетістікке жетсе, бірлігінің арқасында жүзеге асты. Сол бірлікті нығайту ісінде имамдарымыз көп еңбек сіңіріп келеді. Алла разы болсын! Жаратқан Жаббар Иеміз дінімізге қуат, жұртымызға ауызбіршілік берсін! Әмин!

Рәтбек қажы НЫСАНБАЙҰЛЫ
1990-2000 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

Время проходит мимолетно. Исполнилось 30 лет со дня образования Духовного управления. Хочу поздравить всех священнослужителей с 30-летним праздником. На самом деле, благодаря единству наш народ достиг больших успехов. Наши имамы всегда трудятся над укреплением этого единства. Пусть Всевышний будет доволен ими! Пусть Всевышний Аллах благословит и укрепит нашу религию и народ наш единством! Аминь!

Ратбек хаджи НЫСАНБАЙУЛЫ
Председатель ДУМК, Верховный муфтий в 1990-2000 годах

Time flies. It has been 30 years since the establishment of the Spiritual Administration. I would like to congratulate all imams of the country on the 30th anniversary. Indeed, the success of our people is due to unity. Our imams have contributed a lot to strengthen that unity. May Allah reward them abundantly! May the Almighty give strength to our religion and unity to our people! Amen!

Ratbek Haji Nysanbaiuly
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan,
Supreme Mufti 1990-2000

Әбсаттар қажы ДЕРБІСӘЛІ
2000-2013 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

Абсаттар хаджи ДЕРБИСАЛИ
Председатель ДУМК, Верховный муфтий в 2000-2013 годах

Absattar Haji DERBISALI
The Chairman of the Spiritual Administration of
Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti in 2000-2013

ДІН ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ

Қазақ халқы исламды қабылдаушы ғана болып қалған жоқ. Сонымен қатар біз ислам өркениетін байытуға үлес қосқан халықпыз. Ислам дінінің тарауы арқылы қазақ жерінде ғылым дами түсті. Тіліміздегі «қалам», «дәптер», «кітап», «мектеп», «ұстаз», «мұғалім», «медресе» сынды ғылымға қатысты сөздердің араб тілінен енгені исламның жерімізде ғылымның дамуына қаншалық оң әсер еткенін аңғартса керек. Тарихқа қарасақ, орта ғасыр Ислам өркениеті мен мәдениетінің ықпалы күшейген кезең екенін көреміз.

Ислам озық ой мен прогресс діні ретінде қай кезде де ғылыми-ағартушылық бағытты негіз етіп алды. Сондықтан да алғашқы күннен адамзатты білімге, оқуға үндеді. Қасиетті Құранға үңілумен қатар мына алып ғалам кітабын да қоса зерделеуге шақырып, Ұлы Шебердің құдіретіне саналы түрде бас идірді. Мұбарак Құранның алғашқы аяты **«Сені жаратқан Раббыңның атымен оқы!»** деп басталуы да ойланғанға ғибрат.

Құрандағы **«Білетіндер мен білмейтіндер тең бе?»** («Зүмар» сүресі, 9-аят); «**Бұлардың ішіндегі ғылымға бойлағандарға зор сый береміз»** («Ниса» сүресі, 162-аят); **«Шын мәнінде құлдарынан ғалымдар Алладан қорқады»** («Фатыр» сүресі, 28-аят); **«Раббым, білімімді арттыра гөр!»** («Таһа» сүресі, 114-аят) деген аяттарды, сондай-ақ **«Ғалымдар – пайғамбарлардың мирасқорлары»** (Әбу Дәуіт), **«Тал бесіктен көр бесікке дейін білім іздеңдер»** (Әл-Ажлуни), **«Білім мұсылман әйелге де, ерге де парыз»** (Ибн Мажа), **«Ілім үйренуге шыққан адам Алла жолында»** (Муслим) деген секілді хадистерді көкейге түйген мұсылмандар ілім үйренуге талпынып, сауаттылықты барынша жаюға тырысқан.

Исламдағы алғашқы ілім ошағы әл-Масжиду-л Набауимен басталған. 830 жылы халифа әл-Мамун тұрғызған Бағдаттағы әйгілі «Бәйту-л хикма» – осының бірі.

«Бәйту-л хикма» (оқу-ағарту үйі) аударма орталығы, кітапхана, сондай-ақ алғашқы жоғары оқу орны рөлін де атқарған. Тіпті «Бәйту-л хикмаға» қарасты арнайы обсерватория да салынған. Бұл кезеңде тараған обсерваториялар бір жағы астрономия пәнін үйретететін мектеп қызметін де атқарған.

Бағдатта уәзір Низаму-л Мүлк тұрғызған «Низамия» медресесі сол кезеңнің ең озық, ең ірі оқу орны міндетін атқарған. Андалусиялық әмауилер мен Бани Ахмар мемлекетінде де оқу-ағарту жұмыстарына көңіл бөлінген.

Расында, дін мен ғылым тыныштық орнаған қоғамда дамиды. Сондықтан бүгінгі қым-қуыт дүниеде бейбітшілік пен ынтымақ күшейіп, дамуы үшін дәстүрлі діндераралық үнқатысу мен төзімділіктің мән-маңызы жоғары. Қазақстанның Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев 2003 жылғы қыркүйекте елордада өткен Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшылары құрылтайының ашылуында сөйлеген сөзінде: «Халықтардың, діндердің, мемлекеттер мен үкіметтердің бейбіт қатар өмір сүруі мен сындарлы өзара іс-қимылы туралы мәселе қазіргі кезде ерекше өзекті маңызға ие. Ол таза теориялық аядан аса маңызды практикалық міндеттер қатарына шықты. Сондықтан да көптеген аса көрнекті саяси және діни қайраткерлердің күш-жігерімен, шынтуайтында, байырғы заманнан қазіргі күнге дейін тоқталмаған діндердің, мәдениеттердің, өркениеттердің үнқатысуын жалғастыру ерекше қажет», – деген еді.

Алдағы уақытта ғылыми-ағартушылық бағыттан таймау, ел тыныштығын күзетіп, діни төзімділік негізінде өзге дәстүрлі дін өкілдерімен де жарастықта өмір сүру, тәуелсіздігіміздің тұғырын бекіте түсуге жұмыс жасау – біз ұстанатын діни жолдың негізгі бағыты һәм асыл мақсаты болып қала бермек.

Исламдағы білімнің маңызын ескеріп, жер-жерден медреселер, қарилар орталығын салдырдық. Бүгінде Алматыдағы Нұр-Мүбәрак университеті діни кадр даярлайтын үлкен оқу ордасына айналды. Ал қазір сол медреселердің колледж мәртебесін алуы мені де шат-шадыман күйге бөлеп отыр.

Діни басқарма ұжымын, барша дін қызметкерін 30 жылдық мерейтоймен құттықтаймын. Бұл – баршамыздың ортақ мерекеміз. Еліміз бен жеріміздің игілігі үшін аянбай қызмет ету – ортақ міндетіміз. Дін қамында жүрген дін қызметкерінің жұмысына береке тілеймін. Мереке құтты болсын! Ел аман, жұрт тыныш болғай! Әмин!

Әбсаттар қажы ДЕРБІСӘЛІ
2000-2013 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

РЕЛИГИЯ И НАУКА

Казахский народ не только принял ислам, но и внес большой вклад в обогащение исламской цивилизации. Наука на казахской земле развивалась вместе с распространением ислама. Научный словарь и в том числе такие слова, как «ручка» (қалам), «тетрадь» (дәптер), «книга» (кітап), «школа» (мектеп), «учитель», «медресе» вошедшие в языковой оборот казахов с арабского языка, показывают насколько положительно повлияла религия ислам на развитие науки в нашей земле. Если пролистать страницы истории, мы видим, что влияние Исламской цивилизации и культуры усиливается в период средневековья.

Ислам как религия передовых мыслей и прогресса всегда брала за основу научно-просветительское направление. Поэтому с первых же дней призывало человечество к знаниям и чтению. Первый аят Священного Корана **«Читай во имя Господа твоего...!»** так же заставляет ум человеческий задуматься над многим и размышлять.

Мусульмане глубоко понимали смысл таких аятов Корана, как **«Неужели равны те, которые знают, и те, которые не знают?»** (сура «Аз-Зумар», 9-аят); **«Однако тех из них, которые обладают основательными знаниями... Мы одарим великим вознаграждением»** (сура «Ан-Ниса», 162-аят); **«Боятся Аллаха среди Его рабов только обладающие знанием»** (сура «Фатыр», 28-аят); **«Господи! Приумножь мои знания!»** (сура «Та Ха», 114-аят), а также таких хадисов, как **«Ученые – преемники пророков»** (Абу Даут), **«Ищите знание от колыбели до могилы»** (Аль-Аджлуни), **«Образование обязательно одинаково и для мужчины и для женщины»** (Ибн Мажа), **«Тот, кто ищет знание, находится на пути Аллаха»** (Муслим) учились новому, а также старались максимально развить грамотность.

Первым очагом образования в исламе можно назвать мечеть аль-Масджиду-л Набавия (Мечеть Пророка). «Байту-ль хикма» построенный халифом аль-Мамуном в 830 году, считается одним из них. Учебно-просветительский дом «Байту-ль хикма» исполнял роль переводческого центра, библиотеки, а также первого высшего учебного заведения. Даже была построена специальная обсерватория рядом с «Байту-л Хикма». Обсерватории в тот период работали в качестве школы, где изучали астрономию.

Медресе «Низамия», построенный везирем Низаму-л Мульком в городе Багдад, считалась самым продвинутым и крупнейшим учебным заведением того времени. Особое внимание уделялось учебно-просветительской работе и в странах Андалусских амавиев и Бани Ахмар.

Действительно, наука и религия развивается в обществе, где царит мир и согласие. Поэтому в современных реалиях, для укрепления и развития мира и согласия, большое значение имеет межрелигиозный диалог и толерантность. Первый Президент Казахстана – Лидер нации Нурсултан Назарбаев, выступая на открытии съезда лидеров мировых и традиционных религий в Астане в сентябре 2003 года отметил следующее: «Вопрос о мирном сосуществовании и конструктивном взаимодействии народов, религий, государств и правительств в настоящее время имеет особое значение. Он вышел из чистой теоретической сферы в число наиболее важных практических задач. Поэтому необходимо продолжить диалог религий, культур, цивилизаций продолжающих свое существование с давних времен до наших дней с усилиями многих выдающихся политических и религиозных деятелей».

В дальнейшем научно-просветительская направленность, сохранение спокойствие страны, толерантности на основе религиозной жизни с представителями иных традиционных религий, работа над укреплением позиций нашей независимости – остается основным направлением и благородной целью религиозной стези, которой мы придерживаемся.

Учитывая важность образования в исламе, во всех уголках нашей страны мы построили медресе и центры хафизов Корана. Сегодня университет Нур-Мубарак стал главным учебным заведением по подготовке специалистов исламоведов. Получение статуса колледжа тех же медресе, очень сильно радует меня.

Поздравляю коллектив духовного управления, и всех священнослужителей с 30-летним юбилеем. Это наш общий праздник. Работать не покладая рук на благо страны – наша общая задача. Желаю успехов всем, кто работает в этой сфере! Пусть будет мир и покой! Аминь!

Абсаттар хаджи ДЕРБИСАЛИ
Председатель ДУМК,
Верховный муфтий в 2000-2013 годах

RELIGION AND SCIENCE

The Kazakhs did not only convert to Islam, moreover, we are a nation that has contributed to the enrichment of Islamic civilization. Through the spread of Islam, the scientific knowledge has expanded in the Kazakh land. The fact that words related to science in our language, such as “pen”, “notebook”, “book”, “school”, “professor”, “teacher”, “madrasah” that came from the Arabic language, shows how positively Islam has influenced the development of science in our country. Historically, the Golden age of Islam was a period of increasing influence of Islamic civilization and culture.

Islam, as a religion of forward-thinking and progress, has always been based on science and education. That is why since the first day it has been calling mankind to seek the knowledge. The Holy Quran exposes the call for the study of this great book of the universe, and consciously embrace the power of the Great Master. The first verse of the Holy Quran is “Recite in the name of your Lord who created” is a lesson to reflect about.

The Noble Quran says “Are those who know equal to those who do not know?” (Surat az-Zumar, 9); “We bestow great prize on those who pursue the knowledge” (Surat an-Nisa, 162); “Indeed, the scholars fear Allah the most among the slaves” (Surat al-Fatir, 28); “Lord, increase my knowledge!” (Surat at-Taha, 114) and it is reported in the hadiths that “Scholars are the successors of the Prophet” (Abu Daud), “It is obligatory upon a person to seek the knowledge from the cradle to the grave” (Al Ajluni), and “Whoever travels a path in search of knowledge is on the path of Allah” (Muslim) gives a motivation to strive to learn and increase the knowledge as much as one could.

As we know, the first studying center of Islam is considered the al-Masjid al-Nabawi. The famous Baitul Hikmah in Baghdad, founded by Caliph al-Mamun in 830, is another of them. Baitul Hikmah (Educational center) served as an interpretation center, library, and the first university. They constructed even a special observatory under the Baitul Hikmah. It was common to build an observatory at that time that also served as a school for teaching astronomy.

The Nizamiyya madrasah in Baghdad was built by Wazir Nizam al-Mulk and considered as one of the most advanced and largest schools in the country. Educational work is also focused on the Andalusian Umayyads and the Bani Ahmar state.

Indeed, religion and science thrive in a peaceful society. Therefore, traditional inter-religious dialogue and tolerance are great importance for the strengthening and development of peace and harmony in today’s reality. At the opening of the Congress of Leaders of World and Traditional Religions on September 2003 in the capital, the First President of Kazakhstan Nursultan Nazarbayev said that the importance of peaceful coexistence and constructive interaction of nations, religions, states, and governments is essential current times. It transited from being purely theoretical into practical tasks. Therefore, it is a great deal to continue the dialogue of religions, cultures and civilizations, which, in fact, has not stopped since ancient times with the efforts of many prominent political and religious figures.

In the future, the main direction and noble goal of our Islamic path will remain in the pursuit of science and education, the preservation of peace in the country, living in harmony with other traditional religions on the basis of religious tolerance and working to strengthen our independence.

Given the importance of education in Islam, we have built madrasahs and centers for memorization of the Quran. Today, Islamic University Nur-Mubarak in Almaty has become a major educational institution for educating Islamic theologians. As for now, I am delighted that those madrasahs have received the status of colleges.

I congratulate the staff of the Spiritual Administration and all the colleagues on the 30th anniversary. This is a common celebration for all of us. It is our noble task to serve selflessly for the benefit of our country and our land. I wish success to the work of the clergy. Happy Anniversary! May our land be safe and people in peace! Amen!

Absattar Haji DERBISALI
The Chairman of the Spiritual Administration of
Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti 2000-2013

Ержан қажы МАЛҒАЖЫҰЛЫ
2013-2017 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

Ержан хаджи МАЛГАЖЫУЛЫ
Председатель ДУМК, Верховный муфтий в 2013-2017 годах

Yerzhan Haji MALGAZHYULY
The Chairman of the Spiritual Administration
of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti in 2013-2017

ИСЛАМ. ИМАМ. ҚОҒАМ

Әрбір жақсы амалда діннің бір талабы жатыр. Бүгін бір жетімді қуанттыңыз, жолда кетіп бара жатып қарияны демеп, ауыр сөмкесін көтерісіп жібердіңіз, қоғамдық көлікте оған орын бердіңіз, таңертең ерте тұрып, Аллаға тәуекел етіп, адал жолмен бала-шағаңыздың нәпақасын, ризығын тауып келдіңіз, жолдасыңызға жақсы сөз айтып, сүйіспеншілігіне бөлендіңіз, балаңызды еркелетіп, оған бір сәт көңіл бөліп, ойнаттыңыз, жақсылыққа тәрбиеледіңіз, науқастың көңілін сұрадыңыз – демек біз діннің талаптарын орындап жатырмыз. Сонымен қатар, ниетімізге орай екі дүниенің игілігіне бөленетін сансыз сауап алып жатырмыз. Діннің өмір сүру формасы дегеніміз – осы. Аллаға ұнамды әрбір сөз, амал – садақа, сауап.

ИСЛАМ. ИМАМ. ОБЩЕСТВО

В основе каждого хорошего поступка лежить как минимум одно назидание Ислама. Если вы обрадовали сироту, помогли пожилому человеку донести сумку, уступили место в общественном траснпорте, полагаясь только на Всевышнего, заработали пропитание дозволенным путем чтобы прокормить семью, порадовали ласковым словом своего спутника жизни, уделили время своим детям, спросили у больного о его состоянии здоровья, то все это является поступками за которых можно получить воздояние. Ведь указанные благие дела восхволяемы по канонам ислама. Мы также получаем бесчисленные воздояния по причине которых мы сможем достичь счастья в обоих мирах только из за нашего благого намерения. Это и есть жизнь на-

ISLAM. IMAM. SOCIETY

Any good deed has a requirement in the Islam. If we had a chance to make an orphan happy, help an old man on the way to pick up a heavy bag, offer a seat in the public transport, get up early in the morning by putting the trust in Allah, find sustenance for your children in noble fashion, say the kind words to your husband or wife, pamper your child by paying attention to him for a moment, play with him, brought him up in goodness, visit the sick, then we are fulfilling the requirements of Islam. Subsequently, we are earning countless rewards for our goodness in both worlds. This is the way of life in the Islam. Every word and deed that is pleasing to Allah is a charity, a reward. As the Messenger of Allah, may Allah bless him and grant him

Өзімізге қалаған нәрсені өзгеге де қаласақ – онда біз Алла елшісі айтқандай, иманы толық мұсылман болғанымыз.

Алла елшісі хадис-шарифінде: «Дін – насихат», – деген. Құранның тым болмағанда бір аятын, пайғамбардың бір сөзін өзгеге жеткізу – мұсылманның міндеті. Әрбір адам қоғам арасында жақсылықты, игі істерді, ізгілікті, адамгершілік құндылықтарды насихаттауы тиіс деп есептеймін. Мүфтияттың негізгі жұмыстарының бірі де бірегейі – халықты діни сауаттандыру, жұртымызды жақсылыққа жұмылдырып, имандылыққа, бірлікке, ізгілікке ұйыту.

Біз санаулы мерзім ішінде медресе жұмыстарына елеулі реформалар жасадық. Медреселердің оқу бағдарламаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Міндетті діни пәндерден бөлек қазіргі заман талабына сай қоғамдық пәндер қосылды. Медреселеріміз колледж деңгейіне көтерілді. Қабылданған жаңа Жарғы бойынша медресе-колледж деп аталады. Демек, медресе-колледжімізді бітірген шәкірт кез келген мемлекеттік мекемеде діни және зайырлы мамандықтар бойынша қызмет ете алады деген сөз. Бұл – болашақ дін қызметкерлері үшін үлкен мүмкіндік, зор жетістік.

2015 жылы елордамызда өткен I республикалық имамдар форумында «Бүгінгі имамның келбеті», «Дін қызметкерінің этикасы» атты тарихи құжат қабылдадық. Бұл құжаттардың мақсаты – XXI ғасырға лайық имамдар тобын дайындау. Қоғамда дін қызметкерінің беделі мен ықпалын арттыру. «XXI ғасыр имамы» деген жоба аясында жер-жерде дін қызметкерлері арасында интеллектуалды сай-

полненная назиданиями ислама. Каждое благое слово – это воздояние и милостыня. Как наставлял наш Пророк если будем желать другому того же, что желаем и себе, тогда мы будем считаться настоящими мусульманами с полной верой.

Посланник Аллаха в своем хадисе говорил «Религия – это наставление». Донесение до других хотя бы одного аята Корана или одного хадиса Пророка считается обязанностью мусульманина. Думаю, что каждый человек должен пропагандировать среди общества доброту, благородные поступки, гуманизм, нравственные ценности. Одним из главных направлений работы Муфтията является религиозное просвещение народа, призыв к благому, нравственности, единству и вере.

За считанные сроки мы сделали серьезные реформы в работе медресе. Внесли изменения и дополнения в учебные программы религиозных исламских школ. Помимо обязательных исламских дисциплин, были добавлены современные общественные дисциплины. Наши исламские очаги духовности получили статус колледжа, и по принятому уставу медресе стало называться колледжом. Следовательно, студент закончавший данное учебное заведение, может работать в любом государственном учреждении по религиозным и светским специальностям. Это большой шанс, и огромная возможность для будущих священнослужителей.

В 2015 году в I Республиканском форуме имамов были приняты исторические документы «Облик современного имама» и «Этика религиозного служителя». Цель этих документов – подготовить группу имамов XXI века. Повышение

peace, informed that If we wish anything for ourselves and the same for others then we are complete Muslims.

The Messenger of Allah said in a hadith that Islam is guidance. It is the duty of a Muslim to convey at least one verse of the Quran and one word of the Prophet. I believe that everyone should convey the goodness, good deeds, virtues and moral values in society. One of the main tasks of the Spiritual Administration is to educate the people religiously, mobilize our people for doing good and unite them in morality, unity and goodness.

In a short period of time, we have made significant reforms in the work of Islamic schools. Curricula of Islamic schools were changed and additions were made. In the extension of studying the compulsory Islamic subjects, modern social sciences were added. Our Islamic schools have risen to the level of colleges. According to the new Charter, they named as madrasah-colleges now. This represents that a graduate of our madrasah-college can work at any public institution in the field of Islam and secular sciences. This is a great opportunity for future Islamic workers, a great achievement!

We adopted historical documents entitled “The image of today’s imam” and “The ethics of the religious workers” at the I Republican Forum of Imams in 2015. The purpose of these documents is to prepare a group of imams of the XXI century by increasing the prestige and influence of the imams in the society. Within the framework of the project “Imam of the XXI century” intellectual competitions were organized among the imams.

ыстар ұйымдастырылды.

2015 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы Орталық Азия ғұламаларының форумын өткізді. Тәжікстанның, Қырғызстанның Бас мүфтилері, ғұлама-ғалымдары қатысты. Форумда Діни басқарманың Орталық Азияның қалыптасқан исламдық дәстүрлі ағарту мектебінің рөлін, ықпалын арттыру туралы бастамасын ғұламалар бірауыздан қолдады. Біртұтас мұсылман үмметін қалыптастыру, сан ғасырлық тарихы бар діни ұстанымды қайта жаңғырту туралы идея көпшілік қолдауға ие болды. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы Исламның Орталық Азия мектебінің ұстанымдарын қайта жаңғыртуда көшбасшы бола алады.

Алла Тағала болашаққа басқан қадамымызды баянды етіп, екі дүниеде де жүзімізді жарық еткей! Әрқашан еліміз аман, жұртымыз тыныш болғай! Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының 30 жылдық торқалы тойы құтты болсын! Мүфтият ұжымына бірлік пен татулық, жұмысына береке тілеймін!

Ержан қажы МАЛҒАЖЫҰЛЫ
2013-2017 жылдардағы
ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

авторитета имама в обществе. В рамках проекта «Имам XXI века» проводились интеллектуальные соревнования среди священнослужителей.

В 2015 году Духовное управление мусульман Казахстана провела форум улемов Центральной Азии. На международном форуме приняли участие верховные муфтии, ученые Таджикистана и Кыргызстана. На форуме единодушно поддержали инициативу Духовного управления о повышении роли и значения Центрально-Азиатской традиционной исламской школы просвещения. Публичной поддержкой стала идея формирования единой мусульманской уммы, возрождения религиозной позиции с многовековой историей. Духовное управление мусульман Казахстана имеет огромную возможность стать лидером в возрождении принципов Центрально-Азиатской мусульманской школы.

Пусть Всевышний сделает наше будущее плодотворным и озарит наши лица в обоих мирах! От всей души поздровляю Духовное управление мусульман Казахсатана с 30-летним юбилеем! Желаю коллективу муфтията успехов и удачи в работе!

Ержан хаджи МАЛГАЖЫУЛЫ,
Председатель ДУМК, Верховный
муфтий в 2013-2017 годах

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan organized a Forum of the Central Asian scholars in 2015. The Forum was attended by the Supreme Muftis and scholars of Tajikistan and Kyrgyzstan. The forum unanimously supported the initiative of the Spiritual Administration to enhance the role and significance of the Central Asian traditional Islamic school of education. The idea of forming a single Muslim Ummah, reviving a centuries-old Islamic continuity, was widely supported. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has a great opportunity to become a leader in the revival of the principles of the Central Asian Muslim School.

May Allah Almighty bless our path in both worlds! May our land be stable and people in peace! Congratulations on the 30th anniversary of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan! I wish the staff of the Spiritual Administration unity, peace and prosperity in their work!

Yerzhan Haji MALGAZHYULY
The Chairman of the Spiritual
Administration of Muslims of
Kazakhstan, Supreme Mufti
2013-2017

Серікбай қажы ОРАЗ
2017-2020 жылдардағы ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

Серикбай хаджи ОРАЗ
Председатель ДУМК, Верховный муфтий в 2017-2020 годах

Serikbay Haji ORAZ
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti in 2017-2020

ДІН ЖӘНЕ АМАНАТ

Дін – Алланың аманаты. Бұл – күллі пайғамбар жолы. Дін қызметкері – қоғамда қараңғы түнде қолына шырақ ұстап, жол бастайтын шамшырақ іспетті тұлға. Бір адамның ақ ниеті мен жансебіл амалының нәтижесінде қоғамның түзелуі – Алланың хикметі. Осы хикмет пен нығметтің мұрагері – дін қызметкері. Әрине, біз өзіміз қалыптастырып келе жатқан діни жолымызды сақтап, әлі де жетілдіруіміз қажет. Ол үшін ең әуелі бірлік керек. Бірлігімізге мығым болайық. Әз пайғамбар (оған Алланың салуаты мен сәлемі болсын) соңғы құтпасында: **«Мен араларыңнан кеткеннен кейін өзара тартыспаңдар»**, – деген қасиетті хадис-шарифі барша адамзаттың амал етер ұлағатты ұстанымы болуы тиіс.

Адамзат тарихынан қай елде бірлік жоғалса, сол жер-

РЕЛИГИЯ И АМАНАТ

Религия – это аманат Всевышнего. имам в свою очередь – это личность, которая оживляет общество благим нравом. Изменение общества посредством хороших намерений и благих поступков одного человека – это знак величия Творца. Наследником этого величия является священнослужитель. Конечно же, нам важно сохранять и развивать тот духовный путь, который мы свами сформировали. Для этого прежде всего необходимо единство и сплоченность. Пророк Мухаммад (Да благославит его Аллах и приветствует) в своей последней хутбе (проповеди) говорил: **«После моего ухода из этой жизни не соперничайте между собой (в порицаемом)»**. Этот священный хадис должен быть позицией всего человечества.

Как мы знаем из истории человечества, страна в которой

RELIGION AND TRUST

Religion is entrusted from Allah. We must cherish and preserve it like the apple of our eye.This is the path of all the prophets. Islamic clergy is a beacon of light in a dark night. The ability to improve society by one's pure intention and good deeds is the greatest gift of God. The carrier of this wisdom and grace is the Islamic clergy. Surely, we shall improve the way we develop our religion. First of all, we require unity. The hadith of the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) in his last sermon strongly suggested **"Do not quarrel with each other after I have left you"** should be a noble principle for all mankind to follow.

It is known from the history if there is no unity, there is a defeat. Happiness and prosperity can only be achieved in a

де жеңіліс болғанын білеміз. Бақыт пен береке ынтымаққа ұйысқан елде ғана баянды болады. Жаратушы Жаббар Иеміз қасиетті Құранда барша адамзат баласына: **«Алланың жібінен мықтап ұстаңдар, ажырап бөлінбеңдер»** («Әли-Имран» сүресі, 103-аят), – деп бұйырған.

Жамағаттың бірлігі мен ынтымағы – маңызды мәселе. Бұл істе Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының атқарып жатқан жұмысы үлкен маңызға ие. Мешіт есігі барлық адамға ашық. Ал имамдар ешкімді тегі мен ұлтына бөлмей, насихатын айтып, мешіттің қаржылық мүмкіндігіне қарай қайырымдылық жасайды, осылайша өзіне жүктелген міндетті қалтқысыз орындауға тырысады.

Дін қызметкерінің басты міндеті – халықты имандылыққа ұйытып қана қоймай, бірлік пен игілікке үндеу, жалпы жұртшылықты жақсылыққа жұмылдыру. Бірлік пен ынтымақты насихаттау қашан да маңызды істің бірі болып қала береді. Өйткені, бірлік пен игілік салтанат құрған қоғамда ғана дін өркендейді, халық бейбіт өмір сүреді. Бейбіт өмірдің қадірін білген халқымыз қашан да татулықты ту еткен.

Жері ұлан-ғайыр, ал адам саны аз қазақ ұлты үшін ынтымақ пен татулық – ауадай қажет нығметтің бірі. Осы күнде аз қазақтың басын біріктіруді көбірек ойлап қана қоймай, осы бағытта іргелі істерді жүзеге асырған абзал. Біз бүгінде жаһандық заманда көптеген сын-қатерлер мен қақтығыстармен бетпе-бет келіп отырмыз. Солардың бірі – дінге бөлінушілік, сенім қайшылығы. Бұл – өте қауіпті көрініс. Сенім қайшылығы келеңсіз жағдайне было единства всегда терпела порожение. Благополучие и счастье будет в той стране, где царит мир и согласие. Творец всего человечества Всевышний Аллах в Коране повелевает: **«Крепко держитесь за вервь Аллаха все вместе и не разделяйтесь...»** (сура «Али-Имран», 103-аят).

Единство и сплоченность джамаата – важная задача. В этом деле большое значение имеет работа Духовного управления мусульман Казахстана. Нужно отметить, что двери мечети открыты для всего человечества. А имамы, не разделяя людей на их происхождение и национальность, пропагандируют добро, делают благотворительность, тем самым стараются неукоснительно выполнять возложенные на них обязанности.

Главная задача имама – не просто призывать народ к вере и морали, а также к единству и благополучию, в целом мобилизовать общественность к созидательному. Пропаганда мира и согласия всегда остается одним из важных дел. Ведь только в обществе, где царят единство и благополучие процветает религия, а народ живет мирно. Наш народ, который знал цену мирной жизни, сохранял его как зеницу ока.

Для нас с малой численностью населения и большой территорией мир и согласие – это один из необходимых и жизненноважных даров. В наши дни нужно не только думать о единстве, но и совершать фундаментальные поступки в этом направлении. Сегодня мы сталкиваемся с многочисленными вызовами и конфликтами в глобальном мире. Один из них - религиозные разногласия и противоречия в вероисповедании. По сути своей, мы наблюдаем страшную картину происходяunited country. Almighty Allah commands to all human beings in the Holy Quran to **"Hold firmly to the rope of Allah all together and do not become divided"** (Surah Al-'Imran, 103).

The unity and solidarity of the community is an important matter. The work of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan in this regard has a great importance. The doors of the mosques are open to everyone. Imams, on the other hand, do not discriminate on the basis of race or nationality, but preach and donate according to the financial capacity of the mosque, thus trying to fulfill their duties.

The main task of the imam is not only to inspire the people to morality, but also to call for unity and prosperity, as well as mobilize the general public for the goodness. Promoting unity and solidarity will always be one of the most important things. After all, only in a society where unity and prosperity prevail, religion will prosper and the people will live in harmony. Our people who know the value of a peaceful life, always have been flagmen of harmony.

For the Kazakh nation, who owns the vast land and where the population is small, unity and peace are one of the most needed strengths. Today, it is necessary not only to think more about uniting the few Kazakhs, but also to carry out fundamental work in this direction. Nowadays we face many challenges and conflicts in the world. One of them is religious divisions and contradictions. This is a very dangerous matter. We witness that the conflict in faith leads to dangerous situations.

Unfortunately, this danger has also befallen us. The faith is a desire of the heart, a delicate

ларға әкеп жатқанын айналадан көріп отырмыз.

Өкінішке қарай, осы қауіп біздің де іргемізге келді. Сенім – жүрек қалауы, нәзік мәселе. Осы нәзік мәселені адамдар арасында дауға, айтыс-тартысқа айналдырудың арты жақсылық әкелмейтінін жақсы білеміз, жақсы сезінеміз. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының еліміздегі күллі исі мұсылман баласын салт-дәстүрімізбен өзара үйлесетін төл мәзһабымыз – Әбу Ханифа мәзһабын ұстануға үндейтіні сондықтан. Бір мәзһабты ұстану арқылы бірлігімізді көрсетуіміз керек. Ынтымағы жарасқан елдің бағындырар белесі көп болмақ. Елдің игілігі жолында қызмет етіп жүрген барша дін қызметкерлеріне Жаратқан жар болсын!

Жаратушы Иеміз баршамызды жақсылықта, сауапты істерде, берекелі басқосуларда жолықтырғай!

Серікбай қажы ОРАЗ
2017-2020 жылдардағы
ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти

щих событий. Мы видим, что конфликты разгоревшиеся на почве веры и религии приводят к необратимым последствиям.

К сожалению, эта угроза не обошла и нас. Вера – это желание сердца, очень хрупкая тема. Мы хорошо осознаем, что превращаясь в споры и дебаты этот тонкий вопрос не принесет добра людям. Поэтому Духовное управление мусульман Казахстана призывает всех мусульман страны придерживаться Ханафитского мазхаба, который тесно связан с традициями и обычаями нашего народа. Мы должны проявить единство, придерживаясь одного мазхаба. С уверенностью скажу, что народ с прочным единством в будущем покорит не мало вершин. Пусть Всевышний Аллах воздаст всем людям, которые работают на благо нашей страны и религии!

Пусть Всевышний сплотит нас всех в благих начинаниях!

Серикбай хаджи ОРАЗ
Председатель ДУМК, Верховный
муфтий в 2017-2020 годах

matter. We know and feel that turning this delicate issue into argument between people will not bring any goodness. That is why the Spiritual Administration of the Muslims of Kazakhstan encourages all Muslims in the country to follow our own madhhab, the Abu Hanifa Madhhab, which is in harmony with our traditions. We must show our unity by following one madhhab. A united country will have a lot to conquer. May God be with all the servants who work for the goodness of the country!

May the Lord bless us to meet each other in goodness and glorified gatherings! Happy 30th anniversary!

Serikbay Haji ORAZ
The Chairman of the Spiritual
Administration of Muslims of
Kazakhstan, Supreme Mufti
2017-2020

Мырзатай ЖОЛДАСБЕКОВ
мемлекет және қоғам қайраткері

Мырзатай ЖОЛДАСБЕКОВ
государственный и общественный деятель

Mr. Myrzatay Joldasbekov
Civil servant and public figure

КӨКТЕН СҰРАҒАНЫМ ЖЕРДЕН ТАБЫЛДЫ

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының тыныс-тіршілігі мен жұмысынан хабардар жанның бірімін. Мүфтияттың іс-шараларынан қалмауға тырысамын. Өмірде көрген, ойға түйген дүниелерді айтып жүремін.

Діни басқарманың маған ұнаған ісі – дін мен дәстүрді сабақтастырып, уағызға қосып, жамағатқа насихат айтып жүргені. Кезінде Ержан қажы Малғажыұлы мүфти болғанда имам-молдалар үшін «Дін мен дәстүр» жылы деп жариялады. Дін мен дәстүр сабақтастығын баяндайтын бір емес, екі кітапты жамағат арасында таратты. Өзім де оқып шығып, көңілім марқайып қалды.

Осындай игі бастамаға қуанып «бәрекелді» деген жанның бірі мен болдым. «Дін мен дәстүр» идеясы – көптен бері көктен сұрап, жерден таба алмай келе жатқан мәселе еді. Сондықтан бұл бастаманы қос қолдап құптадым. Өйткені, дін қызметкерінің ел үшін жасаған әрбір қайырлы іс-амалы ертеңгі ұрпақ үшін тарих, өнеге болып қалады. Осы ретте атап өтетін жайт, қоғамға бірлік пен ізгілікті насихаттап келе жатқан бірден-бір мекеме – осы мүфтият. Мұны ашық айтуымыз керек.

Мүфтият «Жеті рухани қазық» тұғырнамасын қабылдады. Осы құжатта жазылған имандылық, отаншылдық, еңбекқорлық, мәдениеттілік, әдептілік, әділеттілік сынды құндылықтар көгілдір экраннан насихатталса деген тілегім бар. Телеарнада ток-шоуларды көбейтпей, адамның санасын оятатын дүниелерді көбірек беру керек. Осы «Жеті рухани қазықты» өмірімізге темірқазық етіп алсақ, біз ешкімнен кем болмаймыз.

Өмірімде дүние жиған адам емеспін. Менің байлығым – кітаптарым. Кітапқұмар пенденің бірімін. Жүрген жерімде кітап жинап, өзім жазған еңбектерімді өзгеге сыйлап жүремін. Осы ісімнен ерекше қуат аламын. Қазір кітап оқудан қалып барамыз. Телефон деген нәрсе кітап оқуды ұмыттырып жатыр. Жастарымызға көбірек кітап оқытуымыз керек. Кітапты өміріне серік еткен адам парасатты болады. Ал парасатты адам халыққа адал қызмет етеді.

Парасатты, иманды тұлға қалыптастыруға үлес қосып келе жатқан мүфтият ұжымын 30 жылдық торқалы тойымен құттықтаймын. Ең әуелі өзара ауызбіршіліктеріңді сақтаңдар. Жұрт сендерден үлгі алсын. Алла Тағала жұмыстарыңа береке берсін!

МОЯ МЕЧТА ВОПЛОТИЛАСЬ В ЖИЗНЬ

Я один из тех, кто в курсе жизнедеятельности и работы Духовного управления мусульман Казахстана и стараюсь участвовать во всех мероприятиях Духовного управления. Всегда делюсь своими идеями и мыслями.

Деятельность Духовного управления, которое мне понравилось – наставление джамаата, сохранив тесную взаимосвязь традиции и религии. Духовное управление мусульман Казахстана объявило 2016 год годом «Религии и традиции». Выпустил две книги, рассказывающие о взаимосвязи ислама и казахской традиции.

Идея взаимосвязи ислама и казахской традиции - это то, чего я искал многие годы. Поэтому я поддержал эту инициативу. Так как, каждый благой поступок священнослужителя является примером для молодого поколения. В этой связи следует отметить, что Муфтият – это единственная организация, которая пропагандирует единство и милосердие в обществе. Об этом мы должны открыто заявлять во весь голос.

Муфтият принял платформу «Семь духовные опоры». Есть пожелания, чтобы такие ценности, как духовность, патриотизм, трудолюбие, культурность, этичность и справедливость были пропагандированы через телевидение. В телевизионном канале нужно больше передавать вещи, которые могут пробудить сознание человека. Если сделаем «Семь духовные опоры» нашей путеводной звездой, то сможем достичь любых высот.

Меня никогда не интересовали деньги. Мои богатства – это мои книги. Где бы я ни находился, всегда собирал книги и дарил их другим. От этого дела я получаю особую энергию и удовольствие. Сейчас мы отстаем от чтения, а сотовый телефон все больше отвлекает нас от него. Мы должны стимулировать молодежь к чтению. Человек, который сделал книгу себе товарищем, будет здравомыслящим. А здравомыслящий человек всегда будеть неустанно служить народу.

Поздравляю с 30 летием коллектив Муфтията, которые внесли колоссальный вклад в формирование здравомыслящих и духовных личностей! Прежде всего, сохраняйте взаимопонимание, чтобы другие брали пример с вас. Пусть Аллах одарит благополучием в работе!

Мырзатай ЖОЛДАСБЕКОВ
государственный и общественный деятель

I LONGED SO LONG AND MY DREAM CAME TRUE

I am one of those who is aware of the life and work of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. I try not to miss the events of the Spiritual Administration. I always try to share my experiences and thoughts on various occasions.

I would like to highlight the work of Islamic clergy where they interconnect Islam and tradition in their preaching. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has declared 2016 the year of «Religion and Traditions». He distributed not only one, but two books on the continuity of religion and tradition among the public. I read it myself and it was satisfying very much.

I was one of the luckiest people to witness such a good initiative. The idea of religion and tradition has been a question of heaven and earth for a long period of time. Therefore, I wholeheartedly supported this idea. After all, any good deed done by a Islamic servant for the country will become a history and example for future generations. It should be noted that the Spiritual Administration is the only institution that promotes unity and goodness in the society. We should mention it faithfully.

The Spiritual Administration has adopted the concept of “Seven Spiritual Pillars”. I hope that the values of morality, patriotism, diligence, culture, decency, justice that is mentioned in the above concept will be promoted by the TV too. We should not increase the number of talk shows on the TV channel, but broadcast programs that awaken the consciousness of human beings. If we take these “Seven Spiritual Pillars” as a guiding star in our lives we will be no less than others.

I do not have any possessions. My wealth is my books. I am one of the book worms. Wherever I go, I collect books and gift my works to others. I gain energy from it. Nowadays our reading is decreasing. The phone makes you forget to read. We shall teach our youth to read more. Anyone who befriend reading the book becomes a prudent man. A prudent person serves the people faithfully.

I congratulate the staff of Spiritual Administration that contributes to the formation of an intelligent, faithful person on its 30th anniversary! First and foremost, you shall be united. Let people follow your example. May God Almighty bless your work!

Mr. Myrzatay Joldasbekov
Civil servant and public figure

Мұрат ЖҰРЫНОВ
Ұлттық ғылым академиясының президенті, академик

Мурат ЖУРЫНОВ
Президент Национальной академии наук, академик

Murat ZHURYNOV
President of Kazakhstan Academy
of Sciences, Academician

ДІНСІЗ БОЛАШАҚ ЖОҚ

Біздің балалық шағымыз ауылда өтті. Ата-әжемізге ілесіп, ауызашарға барып, айт мерекелерін тойлап, мәре-сәре болушы едік. Ата мен әженің тәрбиесін көрген баланың бойында имандылық құндылықтары қалыптасады. Біз де ауылдағы мешіттің ауласында ойнап, азан дауысын естіп өстік. Менің ойымша, бір ауылда бір мешіт міндетті түрде болу керек. Өйткені, мешіт ауылға береке кіргізеді. Мешіт ешуақытта көптік етпейді. Тағы да қайталап айтамын, мешіт көріп өскен бала жамандыққа жуымайды.

Кез келген мемлекет даму үшін оның алғышарттары болады. Соның бірегейі – имандылық. Адам рухани тұрғыдан бай болмаса, оның қолындағы байлықтан да, биліктен де қайыр жоқ. Имансыз адам әділетсіздікке жол береді. Әділетсіз адам қоғамға қиянат жасайды. Айта берсек, зардабы өте көп.

Ислам озық ой мен прогрестің діні ретінде қай кезде де ғылыми-ағартушылық бағытты негіз етіп алды. Сондықтан да адамзатты білімге, оқуға үндеді.

Ислам діні қоғамдағы кез келген келеңсіз мәселені шешуге қауқарлы. Қазір әлем елдері қарақшылықтан, ұрлық-қарлықтан, жезөкшелік пен нашақорлық дертінен айығудың жолын таппай, сарсаңға түсуде. Ал Ислам діні мұндай қатігездік пен күнәға жол бермейді. Сондықтан біз өз ата дінімізге деген көзқарасымызды түзеуіміз керек.

Біз қанша жыл дінге қарсы саясатты бастан кештік. Сонда да Аллаға деген сенімге селкеу түсірмедік. Расында, рухани құндылықсыз болашаққа қадам баса алмаймыз. Дін мен тіл – қос қанатымыз. Осы қос құндылықты халық арасында көбірек насихаттасақ, қоғам ізгілікке ұмтыла бастайды.

Осы ретте асыл дінімізді халқымызға насихаттап, дәстүрімізді дәріптеп келе жатқан Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының ұжымына алғыс айтамын.

30 жылдық мерейлі мерекелеріңіз құтты болсын. Еңбектеріңіздің жемісін көріңіздер. Алла баршамызға жар болсын!

НЕТ БУДУЩЕГО БЕЗ РЕЛИГИИ

Наше детство проходило в селе. Ходили вместе с дедушкой и бабушкой на ифтар и отмечали праздники айт. У ребенка, пропитанного воспитанием дедушки и бабушки, невольно формируются нравственные ценности. Мы играли во дворе мечети и росли, слушая призыв к молитве - азан. Я думаю, что в одном селе непрепенно должна быть хоть одна мечеть. Потому что, мечеть – признак благополучия. Мечетей никогда много не бывает. Еще раз говорю, что ребенок, познавший дух мечети, никогда не омрачится злом и ненавистью.

Для развития любого государства должны быть его предпосылки. Одна из них – благой нрав человека. Духовно опустошенному человеку, нет прока ни от материального богатства, ни от власти и чина. Человек у которого отсутствует вера всегда будет несправедливым по отношению к другим. Несправедливый человек несет большой вред обществу. Думаю что этого достаточно чтобы познать истинную ценность нравственности.

Ислам, как религия прогресса и прогрессивного мышления, всегда является основой научно-просветительского направления. Поэтому призывает человечество к знаниям.

Ислам способен решить любые негативные устои в обществе. В современных реалиях мир не в силах найти пути выздоровления от разбоя, кражи, проституции и наркомании. Если взглянуть на эти пагубные вещи через призму Ислама то они считаются грехом, и за ними следуют различного рода наказания. Поэтому мы должны в очередной раз взглянуть вглубь устоявшихся стереотипов, и изменить свое отношение к религии.

На протяжении скольких лет мы переживали антирелигиозную политику. Тем не менее, мы смогли сохранить веру во Всевышнего Творца. Действительно, без духовных ценностей невозможно шагнуть в будущее. Религия и родной язык – две наши ценности. Если будем больше пропагандировать эти ценности среди населения, то оно само по себе начнет стремиться к благонравию.

В этой связи я благодарен коллективу Духовного управления мусульман Казахстана, который пропагандирует традиционный ислам.

С 30 летием! Пожинайте плоды своих трудов! Пусть Аллах будет покровителем для всех нас!

Мурат ЖУРЫНОВ
Президент Национальной
академии наук, академик

NO FUTURE WITHOUT RELIGION

We spent our childhood in the village. We would accompany our grandparents to go to a feast for the celebration of Eid, and so on. A child raised by grandparents would always contain values of faith. As well, we grew up playing in the yard of the village mosque and hearing the call to the prayers. I think there should be at least one mosque in one village. Since the mosque brings prosperity to the village. The existence of the mosque will not be extra at any time. I would repeat myself by saying that a child who grew up around the mosque would not come out evil.

There are prerequisites for the development of any state. One of them is morality. If a person is not rich spiritually, there is no gain in his wealth or power. An immoral person commits injustice. An unjust person abuses society. The consequences are uncountable.

Islam, as a religion of forward-thinking and progress, has always been the basis of scientific and educational pursuits. In true essence, it is calling the mankind to seek knowledge and constant learning.

Islam is able to solve any odd situations in the society. Today's world is plagued by piracy, theft, prostitution, and drug abuse where no one can find solutions for these social diseases. As for the religion of Islam, it is not allowed for such cruelty and sin. That is the reason we shall change our attitude towards our ancestral religion.

We have experienced various policies against Islam for many years. Even though we did not give up our faith in God. Indeed, we cannot step into the future without spiritual values. Religion and mother tongue are our true essence. If we promote these two values more among the people, eventually the society will start to strive for goodness.

In this regard, I am grateful to the staff of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, which promotes traditional Islam.

Happy 30th anniversary! I wish you to gain the prosperity of your noble work. May God bless us all!

Murat ZHURYNOV
President of Kazakhstan Academy
of Sciences, Academician

Әділ АХМЕТОВ
мемлекет және қоғам қайраткері

Адил АХМЕТОВ
государственный и общественный деятель

Adil Akhmetov
Civil servant and public figure

МҰФТИЯТ – МҰСЫЛМАННЫҢ ҚАРАШАҢЫРАҒЫ

Қай кезеңде болсын мемлекеттің тірегі, рухани іргетасы мықты болу керек. Қазақта «Құдайдан қорықпағаннан қорық» деген сөз бар. Бұл – Құдайдан безген адамнан без деген сөз. Біз Алладан қорқу дегенді отбасымызда бала-шағамыздың санасына сіңіріп жүрміз бе? Ең әуелі баршамызды осы сұрақ мазалауы тиіс. Тәрбиесіз берілген білім қауіпті екенін әркез айтып жүрміз. Өйткені, тағы да қайталап айтамын, Алладан қорықпаған ешнәрседен қорықпайды.

Мен ғалым ретінде қазақы ырымдар мен тыйымдарды көп зерттедім. Сол ырымдар мен тыйымдардың түпкі мәні Исламда жатыр. Қылмыс жасамау, біреудің ала жібін аттамау, өтірік айтпау, үлкенге құрмет, кішіге ізет жасау, бәрі-бәрі Құранда жазылып қойған. Осыны әр ата-ана өз ұрпағының санасына сіңіруі тиіс. Отбасы түзелсе – мемлекет түзеледі.

Қазір ғаламтордың заманы. Алақандай смартфонмен сөйлесетін заман. Капитализм мен постқапитализмнің айырмашылығы – смартфонда. Қазір күллі қоғамда чаттар көбейіп кетті. Чат дегеніміз – диалогтың бір түрі. Бәрі өзгеріп жатқан ғаламтор заманында діннің асыл құндылықтары қалыс қалмау керек. Өйткені, руханият – бүгінгі заман үшін аса маңызды тақырып. Рухани құндылықты әр адам өз санасына сіңіруі тиіс. Ол адам бойында көрініс тапса, оның санасы өзгереді.

Сана өзгермейінше, адам өзгермейді. Санада революция болуы керек. Әділет. Сабақтастық. Өркендеу. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев осы үш ұғымды сайлауалды бағдарламасында айрықша атап өтті. Қазір саяси элитада меритократия деген сөз жиі айтылады. Мұның мағынасы қадір-қасиет дегенді білдіреді.

Мемлекеттік қызметте қадірлі, абыройлы адамдар жұмыс істеуі керек. Дін қызметкерлерінің лексикондарымен айтар болсақ, иманды адамдар жұмыс істеуі тиіс. Біздің мешіттеріміздің имандылыққа тәрбиелейтін рухани орда ретінде қалыптасып келе жатқаны көңіл қуантады.

Имамдардың қоғам алдындағы миссиясы өте үлкен. Мемлекет діннен бөлек дегенді біржақты қарамау қажет. Мемлекеттің бір тұғыры – осы имамдар. Имандылықты дарытатын – дін қызметкерлері. Еліміздегі барша дін қызметкерлері мен исі мұсылманның қарашаңырағы болған Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының 30 жылдық торқалы тойы құтты болсын. Алар асуларыңыз бен бағындырар белестеріңіз көп болсын!

МУФТИЯТ – СВЯЩЕННЫЙ ОЧАГ ВСЕХ МУСУЛЬМАН

В любом этапе развития у государства должен быть крепкий духовный фундамент. У казахов есть выражение «Бойся того, кто не боится Бога». Это значит держись подальше от того, кто отрекся от Бога во всех смыслах этого слова. Прививаем ли мы своим детям чувство боязни от гнева Божьего? Думаю, что в первую очередь всех нас должен волновать именно этот вопрос. Мы всегда говорим, что знания, предоставленные без воспитания, очень опасны. Еще раз повторюсь, что тот, кто не боится Аллаха, может пойти на всякие пагубные поступки.

Я, как ученый, много изучал казахские обряды и запреты. Основа этих примет и запретов взята из Ислама. Не совершать преступления, никому не причинять вреда, не лгать, уважение к старшим – все это было ниспослано Аллахом в Священном Коране более 1400 лет назад. Это должно быть прививано каждым родителем в сознании своего ребенка. Если семья богата духовно-нравственными качествами – то можно сказать, что целое государство будет развиваться по правильному руслу.

Сейчас времена интернета и социальных сетей. Люди начали разговаривать через крохотные устройства. С полной оглаской скажу, что смартфон показал большую разницу между капитализмом и посткапитализмом. В современности во вселенной имеется несчитанное количество чатов. Проистекая из логики скажем что чат – один из видов диалога. В эпоху интернета ценности религии не должны оставаться в стороне. Ведь духовность – это очень важная тема в современных буднях. Каждый человек должен привить в свое сознание духовные ценности. Если оно проявляется в человеке, то его сознание изо дня в день будет менятся к лучшему.

Исправляя свое сознание, человек исправляет самого себя. Исправив индивидума, общество само по себе меняется к лучшему. Благие качества и поступки человека – некий щит от всех бед и невзгод. Пока не изменится сознание, не изменится и человек. В сознании каждого должна быть революция. Справедливость. Преемственность. Процветание. Президент Касым-Жомарт Токаев особо отметил эти три понятия в своей предвыборной программе. Сейчас в политической элите часто упоминается слово меритократия. Смысл этого слова означает достоинство..

На государственной службе должны работать достойные люди. Если говорить на языке священнослужителей «благонравные». Отрадно, что наши мечети формируются как духовное место, которое прививает нравственность.

Миссия имамов перед обществом очень большая. Нельзя смотреть односторонне на то, что государство и религия отделены. Нужно с полной уверенностью подчеркивать, что имам - один из непоколебимых столпов государства. Они - те, кто учат нравственности и благонравным поступкам. Поздравляю всех священоослужителей нашей страны с 30-летием Духовного управления, который стал домом для всех мусульман! Пусть будет много достижений!

Адил АХМЕТОВ
государственный и общественный деятель

THE SPIRITUAL ADMINISTRATION IS A CRADLE OF MUSLIMS

The country must possess a strong spiritual foundation at any stage of its development. A saying in Kazakh states that you shall fear the one who does not fear God. It means to be distant from the one that is distant from God. Do we consciously explain the fear of God to our children? First and foremost, this question should concern all of us. We always say that knowledge without morality is dangerous. I would say again that he who does not fear Allah is not afraid of anything.

As a scientist, I have studied plenty of Kazakh superstitions and taboos. The essence of these superstitions and prohibitions leads to Islam. The one shall not commit a crime, harm anyone, lie, respect the elder and the younger and etc. have mentioned in the Quran. Every parent should include these moral items in the upbringing of their children. If the family is formed on the basis of this, the country is formed surely.

It is a time of informational technologies. It is a time to talk on small-sized smartphones. The difference between capitalism and post-capitalism is the smartphones. There is more and more chaos in the society. The chat is a different form of the dialogue. In the present world of the Internet the values of Islam should not be left out. At the essence, spirituality is a very important topic for today's reality. One shall bother to develop spiritual values by themselves. When the values manifested in a person, surely, his consciousness changes.

By correcting his consciousness, a person corrects himself. By correcting the individual, society itself changes for the better. Good qualities and actions of a person are a kind of shield from all troubles and adversities. Unless conscious changes, man does not change. There must be a revolution in consciousness. Justice. Continuity. Prosperity. The President Kassym-Zhomart Tokayev emphasized these three concepts in his election program. Today, the word meritocracy is often used in the political elite. It represents dignity.

Obviously, respected and just people should work in the civil service. In the language of faith, it shall be one that possesses a great sense of morality. It is pleasing to know that our mosques are becoming spiritual centers of moral education.

Imams have a great mission in front of society. The state should not be considered one-sided separated from religion. One of the pillars of the state is these imams. Imams are carriers of the morality. Congratulations to all Islamic figures of the country on the 30th anniversary of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan that became the cradle for all the Muslims! May you achieve all the goals you have planned!

Adil Akhmetov
Civil servant and public figure

Смағұл ЕЛУБАЙ
жазушы, халықаралық
«Алаш» әдеби сыйлығының иегері

Смагул ЕЛУБАЙ
писатель, лауреат Международной
литературной премии «Алаш»

Smagul ELUBAY
Writer, Winner of International
Alash Literary Prize

ОРТАҚ МАҚСАТҚА ОЙЫССАҚ...

Жасырып-жабары жоқ, халқымыз 70 жылдан астам уақыт дінсіздіктен сұрапыл зардап шекті. Коммунистік саясат ата дінімізден бездіре жаздады. Сонымен қатар, сан ғасырдан бері жалғасып келе жатқан салт-дәстүрімізді мансұқтады. Алайда қолымыздан Құранымызды тартып алғанымен, жүрегіміздегі иманымызды тартып ала алмады...

Біз кешегі кеңестік дәуірден діни сауатсыз болып шықтық. Діни сауат беретін медреселер, мектептер жоқ болды. Тіпті оны насихаттауға тыйым салынды. Тәуелсіздік алғаннан бастап мешіттеріміз молайып, діни сана-сезімге кеңістік беріліп жатыр.

Дінсіз өмір сүруге болмайды. Адамды Алла жаратты. Бүкіл адамзат жиналып осы уақытқа дейін адамның бір тырнағын да жаратқан жоқ. Сондықтан Жаратушыны ұлықтау – парыз. Біз ата-анамызды ұлықтаймыз ғой. Шынтуайтына келгенде, бізді олар жаратқан жоқ. Ата-анамыз Алланың бұйрығын орындады. Сондықтан Алла Тағаланы ұмыту – азғындықтың ең асқынған түрі.

Қазір, Құдайға шүкір, иманын кірлетпеген халқымыз сәбиін жоғалтып, оны қайта тапқан анадай, ата дінімен қауышып, мәре-сәре күн кешіп жатқан жайымыз бар. Мешіт пен медресе жұмыстарын жүйелеп, асыл дініміздің ақ туын желбіретіп, игі істерге ұйытқы болып жүрген мүфтият – еліміздегі күллі мұсылман қауымының үміт артып, сенім білдіріп, пәтуасына ұйып отырған діни бірлестік. Дін қызметкерлері Алла Тағаланың ақ дінін жеткізіп, жамағатты ізгілікке, адамгершілікке, имандылыққа, ұлтын сүюге, ата-анасын сыйлап, Отанын қадірлеуге үндеп келеді.

Пайғамбар өсиетін жұртымыздың жүрегіне ұялатып, қоғамға ізгілік дәнін себу сынды сауапты істер тек имам-молдалардың ғана жұмысы болып қалмауы тиіс. Біз ортақ мақсат үшін жұрт болып жұмылып, ел болып ұйысуымыз қажет. Алаш арысы Әлихан Бөкейхан айтқандай, халықтық мақсат сонда ғана орындалады.

Иманды қоғам құруға баршамыз үлес қосуымыз қажет. Өз басым жазушы ретінде кітап жазып, ғибратты тарихи киноларға сценарий дайындап жүрмін. Әрине, имандылыққа үндеу ісінде мүфтияттың қызметі үлкен маңызға ие.

30 жылдық мерейлі мереке құтты болсын! Біз, зиялы қауым өкілдері, Діни басқарма төңірегіне топтаса алуымыз керек.

ОБЪЕДИНИМСЯ К ОБЩЕЙ ЦЕЛИ...

Сколь ни старались бы нельзя скрыть тот факт, что наш народ более 70 лет страдал от безбожия и атеизма. Коммунистическая политика едва не вывела нас от религии наших предков. Кроме того, она всесторонне отрицала, осуждала и порочила нашу многовековую традицию. Однако, даже если они смогли отобрать у нас Коран, то не смогли отобрать веру в наших сердцах...

Мы вышли из советского периода реилигиозно неграмотными. Не было медресе, школ, обучающих исламским знаниям. Даже запрещали пропагандировать духовные ценности заложенные в мусульманстве. С момента обретения независимости прибавились и появились возможности для расширения религиозного сознания.

Невозможно представить жизнь общества без религии. Человек самое почитаемое из всех творений Аллаха. Не смотря на неустанное развитие науки, люди, даже не смогли создать самый, на первый взглять незначительный орган человека – ноготь. Поэтому возвеличивание Творца является «фардом», то есть обязанностью всех мусульман. В свою очередь, мы возвеличиваем родителей. На самом деле, не они нас сотворили. Наши родители выполняли веление Творца, которое он возложил на них. Поэтому не обращать ни малейшего внимание на величие Аллаха – наиболее осложненная форма деградации.

Слава Аллаху, как народ который не очернил свою веру мы переполнены счастьем за то, что наконец смогли воссоединиться с нашей религией Ислам, словно мать, нашедшая своего ребенка. Муфтият – объединение, которое систематизировал работу всех мечетей и медресе, и стало инициатором многих благих и праведных дел. Священнослужители призывают население к благонравию, гуманности, нравственности, патриотизму, уважению родителям и родине.

Богоугодные дела, как засеивание в сердца людей наследие Пророка, и сеяние зерна благонравия среди общества, должны заботить не только имамов. Мы должны быть сплоченными для общих целей. Как сказал казахский общественный деятель, один из лидеров партии «Алаш» Алихан Букейхан, только в этом случае народ осуществит заветные цели.

Все мы как граждане этого общества, должны внести свой вклад в создание духовной среды. Я, как писатель, издавая книги, и готовя сценарий к историческим фильмам думаю что вношу маленький вклад в мир духовности. Конечно, в деле обучения и побуждения к наравственности деятельность муфтията имеет огромную значимость.

С праздником 30-летия! Мы, как представители интеллигенции, должны объединиться вокруг Духовного управления.

Смагул ЕЛУБАЙ
писатель, лауреат Международной
литературной премии «Алаш»

THE PURSUIT OF COMMON GOAL

There is no secret that our people have suffered from atheism for more than seventy years. The Communist politics almost destroyed our ancestral religion as well as our centuries old traditions. Although they took away the Quran from us, but they could not take away the faith from our hearts...

It is known that we have been religiously illiterate since the Soviet era. There were no madrasahs or schools for Islamic knowledge. It was even banned to do the preaching works. Since the independence, we gained freedom to provide our mosques with space for Islamic awareness.

It is impossible to live without religion. God created man. So far no one was able for anything like human. Therefore, it is our duty to glorify our Creator. We honor our parents. In fact, they did not create us. Our parents obeyed God's command. Therefore, forgetting God is the most serious form of immorality.

Nowadays, all praises to God, we have returned to our faith. The Spiritual Administration is an Islamic association that organizes the work of mosques and madrasahs, raises awareness of our noble religion and inspires for good deeds. The imam conveys the true religion of God and call people to goodness, morality, respect for parents and the motherland.

Imams and mullahs should not be the only ones who do good deeds, such as spreading the message of the Prophet to the hearts of our people and putting the seeds of goodness in society. We need to unite as a nation and unite nation for a common goal. According to Alash leader Alikhan Bokeikhan, only then we could achieve our common goal.

We must all contribute to instilling the faith in the community. As a writer, I am trying to contribute by writing a book and scripts for historical films. Of course, the role of the Spiritual Administration is very important in this important mission.

Happy 30th anniversary! We, the intelligent community, shall be united around the Spiritual Administration.

Smagul ELUBAY
Writer, Winner of International
Alash Literary Prize

Жабал ЕРҒАЛИЕВ
мемлекет және қоғам қайраткері

Жабал ЕРГАЛИЕВ
государственный и общественный деятель

Zhabal YERGALIYEV
Civil servant and public figure

ЖАУАПКЕРШІЛІК БІРДЕЙ

Әуелде дін дегеніміз кез келген адам баласының ізгілігі мен имандылығының, ақылы мен ой санасының, парасаты мен пайымының ұстанымы болып, ол жалпы адамзат өркениетін қалыптастырды. Ал Ислам дінінің ізгілік пен бірлік, имандылық пен бейбітшілік қағидасы – барша адамзатқа ортақ құндылық!

Расында, баршамыздың қоғам, келешек ұрпақ алдындағы жауапкершілігіміз бірдей. Соның бірі – жастар тәрбиесі. Қызымыздың қылығы қалай болар екен, ұлымның тәрбиесі не болады деген сұрақтар жиі мазалайды.

Өйткені, бүгінгі жаһандану заманында ақпараттар ағыны адамның ойын сан-саққа жүгіртіп, жан-дүниесі мен арына дақ түсіретін әрекеттерге итермелеуде. Бұл – үлкен қылмыс. Тіпті Алла кешірмейтін іс. Адам ойын азғыратын дүниелерден сақтанудың бір ғана жолы бар. Ол – дін мен дәстүрді сақтау. Қос құндылығымызды көзіміздің қарашығындай қорғасақ, біз ешқашан ешнәрседен ұтылмаймыз. Осы ретте телеарналарда халықты жақсылыққа шақырып, имандылыққа ұйытатын бағдарламаның көптеп ашылуына ықпал жасауымыз керек.

Имамның қоғам алдындағы жауапкершілігі қашан да жоғары болған. Имамдар адами қасиеттердің кодексі болған ізгілік, қарапайымдылық, ауызбіршілік, отаншылдық, еңбекқорлық, әділеттілік, әдептілік сынды құндылықтарды халыққа насихаттап келеді.

Осы ретте еліміздегі барша дін қызметкерлерін Қазақстан мұсылмандары діни басқармасына 30 жыл толған мерейтойымен шын жүректен құттықтаймын. Еңбектеріңіз жана берсін!

ОДИНАКОВАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Религия сформировала человеческую цивилизацию, и стала оплотом, гуманности, сознания, интеллекта и соображения человека. Добро и единство, нравственность, мир и согласие заложенные в принципах Ислама – общая для всего человечества ценность.

На самом деле, наша ответственность перед обществом, будущим поколением одинакова. Одна из них – воспитание молодежи. Меня часто волнует воспитание моих детей. Ведь сегодня, в эпоху глобализации, разного рода информации толкают людей к действиям, порочащих честь и достоинство. Важно называть все своими именами, и это – преступление. Сохранение религии и традиций самый эффективный способ, который предостережет людей от таких пагубных действий. Мы никогда не будем в проигрыше, если защитим две эти важные ценности. В этой связи, мы должны способствовать тому, чтобы на телеканалах появились просветительские программы, которые призывает население к благому.

У имама всегда была особая ответственность перед обществом. Имамы пропагандируют такие ценности, как благонравие, сплоченность, патриотизм, трудолюбие, справедливость, вежливость, которые стали кодексом человеческих качеств.

От всей души поздравляю сотрудников Духовного упарвления с 30-летним юбилеем! Да будет успешным ваш труд!

Жабал ЕРГАЛИЕВ
государственный и общественный деятель

THE EQUAL RESPONSIBILITY

At first, Islam is the principle of virtue and morality of any human being, intellect and reason, which formed the human civilization as a whole. The principles of goodness and unity, morality and peace in Islam is a common value for all mankind!

In fact, we all have equal responsibility towards society and future generations. As one of them is the education of youth. We often worry regarding the upbringing of our daughters and sons.In the globalized world, the amount of misleading information lures to a mind-boggling and heart-wrenching acts. That is a great crime. It can be that God does not forgive those acts. In fact, there is only way to avoid temptation. It is the preservation of religion and tradition. If we protect these virtues like nothing else, we lose nothing. At the same time, we need to encourage to show various programs on television that call people to goodness and morality.

The responsibility of imams towards society has always been great deal. Imams promote such values as kindness, modesty, unity, patriotism, diligence, justice, morality that are the basis of human nature in the society.

In this regard, I sincerely congratulate all the Islamic servants of the country on the 30th anniversary of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. I wish you prosperity to your deeds!

Zhabal YERGALIYEV
Civil servant and public figure

МҮФТИЯТ ҚҰРУҒА ТАЛПЫНЫСТАР

ПОПЫТКИ СОЗДАТЬ МУФТИЯТ

THE ATTEMPTS TO ESTABLISH THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

МҰФТИЯТ ҚҰРУҒА ТАЛПЫНЫСТАР
ПОПЫТКИ СОЗДАТЬ МУФТИЯТ
THE ATTEMPTS TO ESTABLISH THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

Қазақтардың Патшалық Ресей құрамына өтуі кезінде Орынбор мүфтилігі (1788-1917) біздің діни бірлестігіміз болды. 1917 жылы Орынбор мүфтилігі Мұсылмандардың орталық рухани басқармасы (Уфадағы «Діни назарият») деп қайта құрылды. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде, яғни 1943 жылы «Діни назарият» төртке бөлініп, САДУМ, Кавказ, Солтүстік Кавказ және Еуропа бөлігі мен Сібір мұсылмандары басқармасы болып қайта құрылды.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының арғы тарихы осы аты аталған Орынбор мүфтилігі, кейінгі Діни назарият, одан бертіндегі САДУМ-мен тікелей байланысты.

При переходе казахов в состав царской России Оренбургский муфтият (1788-1917) был нашим религиозным объединением. В 1917 году Оренбургский муфтият был преобразован в Центральное Духовное управление мусульман («религиозный назарият» в Уфе). Во время Второй мировой войны, то есть в 1943 году «религиозный назарият» был разделен на четыре и преобразован в Средне-Азиатское Духовное Управление Мусульман (САДУМ), правление мусульман Кавказа, Северного Кавказа, Европы и Сибирского Духовного управления.

История Духовного управления мусульман Казахстана неразрывно связана с Оренбург-

In the midst of the transition of the Kazakhs to the Russian Empire the Orenburg Spiritual Administration (1788-1917) played the role of the religious administrative body. The Orenburg Spiritual Administration was reorganized into the Central Spiritual Administration of Muslims (Islamic Nazaryat in Ufa) in 1917. Meanwhile, the II World War, 1943, the Islamic Nazaryat was reconstructed into four bodies as SAMCAK (Spiritual Administration of Muslims of Central Asian and Kazakhstan), the Caucasus, the North Caucasus and the European and the Siberian Muslim Board.

The further history of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan is

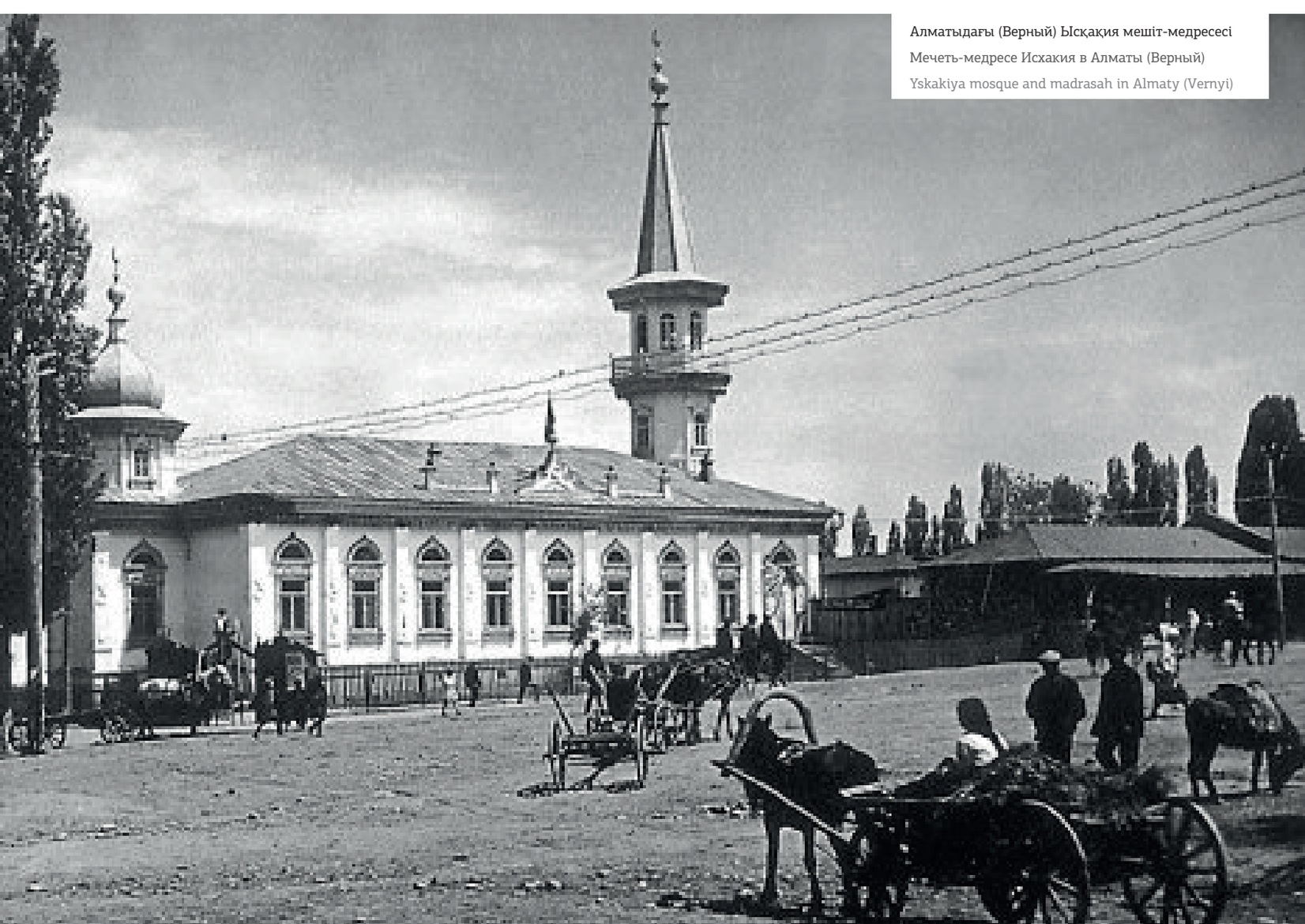

Алматыдағы (Верный) Ысқақия мешіт-медресесі
Мечеть-медресе Исхакия в Алматы (Верный)
Yskakiya mosque and madrasah in Almaty (Vernyi)

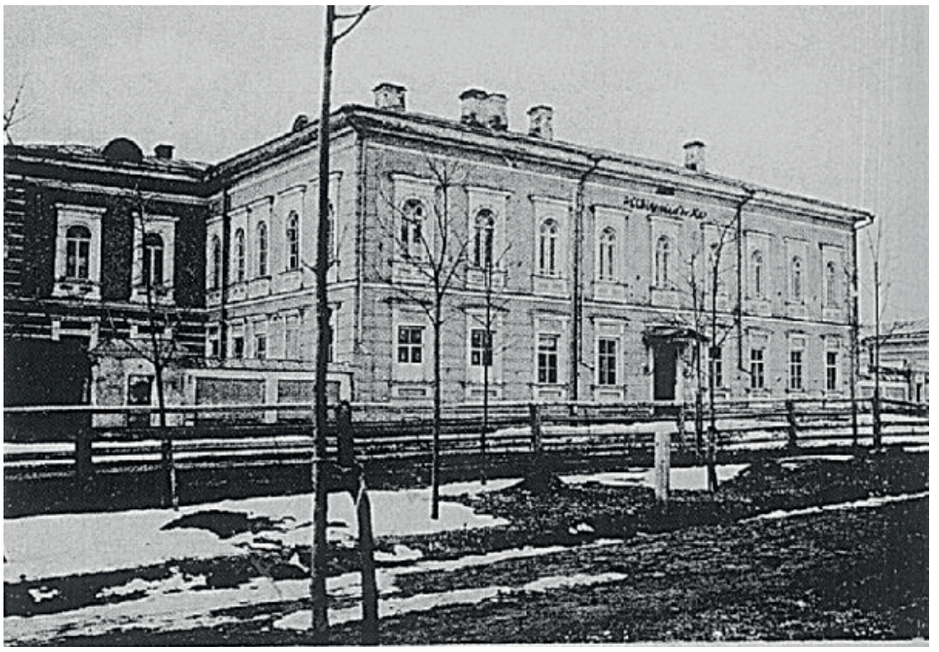

Орынбор мүфтилігі

Муфтият Оренбурга

The Spiritual Administration of muslims of Orenburg

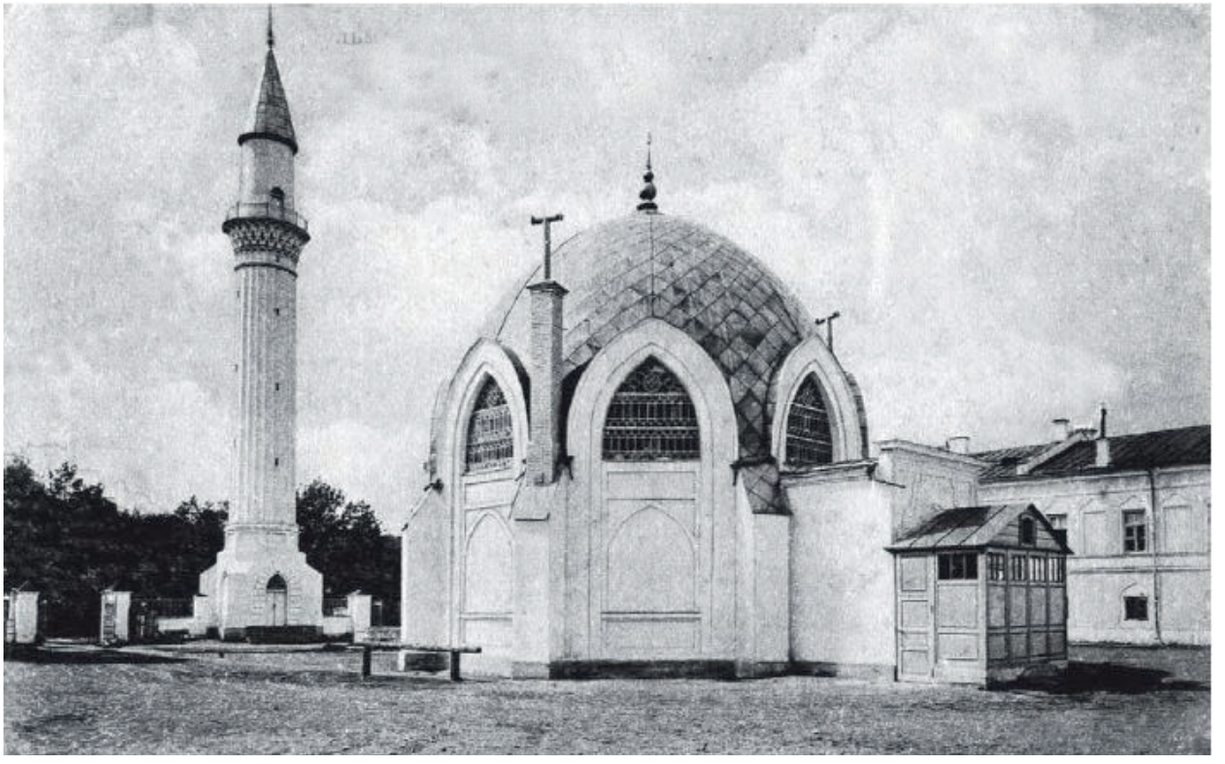

Орынбор мешіті. XX ғасырдың басы

Оренбургская мечеть. Начало XX века

The Orenburg mosque. The beginning of the XX century

Алайда жеке мүфтилік құру мәселесі талай рет көтерілген болатын. Мәселен, 1906 жылдың көктемінде Алматыда (Верный) өткен Түркістан өлкесі мұсылмандарының бірінші құрылтайында бұл мәселе күн тәртібіне қойылды. Бұл құрылтайға 100-ге жуық делегат қатысты. Осы жиында діни басқарма құрудан бастап, мешіт пен медреселер салу, аймақтардағы дін қызметкерлерін сайлау секілді мәселелер көтерілді. Белгілі ғалым Әбсаттар қажы Дербісәлі хазрет сол уақыттағы тарихи деректерге сүйене отырып, құрылтайдың өткізілгеніне қатысты төмендегідей мәліметтер келтіреді:

«1906 жылдың 31 наурызы мен 1 сәуірінде Жетісу мұсылмандар басшыларының съезі өтті. Оның жұмысына Пішпек (қазіргі Бішкек), Пржевальск (Қарақол), Жаркент, Қапал, Лепсі, Тоқмақ және Құлжадан делегаттар қатысты. Олардың саны жүзден астам болды... Съезд арнайы комиссия құрды... Комиссия жұмысының нәтижесі бойынша төмендегідей қаулылар қабылданды:

ским муфтиятом, религиозным назариятом и САДУМОМ в Берте. Не раз поднимался вопрос по созданию независимого муфтията. К примеру, весной 1906 года на первом Курултае мусульман Туркестанского края, проходившем в Алматы (Верный), этот вопрос был поставлен на повестку дня. В курултае приняли участие около 100 делегатов. На этой встрече, начиная с создания духовного управления, строительства мечетей и медресе, были подняты такие вопросы, как назначение священнослужителей в отдельные регионы. Известный ученый Хазрет Абсаттар хаджи Дербисали, исходя из исторических данных того времени, приводит следующие сведения в отношении курултая:

«31 марта и 1 апреля 1906 года состоялся съезд мусульманских лидеров Жетысу. В его работе приняли участие делегаты из Пишпека (ныне Бишкек), Пржевальска (Каракол), Жаркента, Капала, Лепсы, Токмака и Кулжа. Их общее количество было более ста. Во время съезда была создана специальная комиссия... По результатам работы комиссии были приняты следующие постановления:

connected with the Orenburg Spiritual Administration, the Islamic Nazaryat and later SAMCAK. Despite that, the attempts to establish a separate Spiritual Administration has been raised many times. For example, in the spring of 1906 at the I Congress of Muslims of Turkestan region has raised the mentioned issue on their agenda in Almaty (Vernyi). The Congress was attended by about 100 delegates and has discussed matters such as the establishment of a religious department, the construction of mosques and madrasahs, and the election of imams in the regions. A well-known scholar, Hadrat Absattar Haji Derbisali, provides following information about the Congress based on the historical data of that time:

"The Congress of Muslim Leaders of Zhetisu was held on March 31 to April 1, 1906. It was attended by the delegates from Pishpek (now Bishkek), Przhevalsk (Karakol), Zharkent, Kapal, Lepsy, Tokmak and Kulzha. There were more than a hundred of them ... The Congress set up an ad hoc commission... Based on the results of the ad hoc commission, the following resolutions were adopted:

1. Түркістан өлкесінде мұсылмандардың бір «Діни жиналысын» ашу және оған Ресей империясының орталық губернияларындағыдай құқықтар беру;

2. Аты аталған «Діни жиналыс» қызметіне Түркістан өлкесі мұсылмандарының барлық ұлттары қатыстырылады. Белгілі бір ұлттың талабына сай жиналыс барысында туындаған мәселелер шешіліп отырылады;

3. Ресейдің орталық губернияларында жалпы Ресей мұсылмандар қауымының діни істерін басқаратын мұсылмандардың Діни басқармасы ашылған жағдайда Түркістан «Діни жиыны» осы басқармаға бағынуы тиіс;

4. Муфтилер, қазилар, ислам шейхтары, муаззиндер (азаншылар - Д.Д.) мен басқа лауазым иелерін халық сайлап, оларды әкімшілік емес, «Діни жиын» бекітеді. Діни білімі жоқ адамдар бұл лауазымдарға қызметтері сәйкес келген жағдайда сайлана алады;

5. Құлшылық үйлерін - мешіттерді салу мен жөндеуден өткізу тек «Діни жиынның» шешімімен атқарылады. Сондай-ақ ол шешім Ресей империясының орталық губерниялары мұсылмандары үшін қабылданған ережеге сәйкес болуы қажет;

6. Ресейдің «Мұсылмандық ағарту қоғамы» қабылдаған бағдарламалар мен жобалар Түркістан өлкесінде де қабылдануы тиіс;

7. Ислам дін кадрларын даярлау ислами орта оқу орындарында - медреселерде жүргізілген реформаларды ескере отырып жүргізілуі керек. Қажет жағдайда жаңа медреселер салынуы да мүмкін;

8. Мектептерді реформалау үшін қаржы көздерін табу. Осыған орай Түркістан «Діни жиыны» жанынан қаржы істерін басқаратын бөлімдер ашу қажеттілігі туындайды;

9. Қаржыландыруды талап ететін мектептер мен медреселердің тізімін жасау;

10. Жетісу мұсылмандарының бес ұлттан тұратынын ескеру керек. Мемлекеттік Думаға Жетісу өлкесі мұсылмандарынан бес депутатты: қарақырғыз, тараншылар, сарттар және татарлардан жіберу қарастырылсын. Егер үкімет үш депутаттан артық жібермесе, онда бұл құқық қарақырғыз, тараншы және қырғыз-қайсақтарға беріледі (патша әкімшілігі қазақ ұлтын қырғыз-қайсақтар деп атаған);

11. Аталған он бап сенімді өкілдермен бекітілсін:

1. Открытие одного «религиозного собрания» мусульман в Туркестанском крае и предоставление ему таких же прав, как в центральных губерниях Российской империи;

2. К деятельности выше названного «религиозного собрания» привлекаются все нации мусульман Туркестанского края. В ходе собрания будут решатся вопросы, возникающие в соответствии с требованиями определенной нации;

3. В случае открытия в центральных губерниях России религиозного управления мусульман, возглавляющего религиозные дела мусульманской общины России в целом, Туркестанское «религиозное собрание» должно подчиняться этому управлению;

4. Муфтиев, казиев, исламских шейхов, муэдзинов (лицо, призывающее мусульман к молитве - Д.Д.) и другие должности избирает народ, их утверждают не администрация, а «религиозное собрание». Лица, не имеющие религиозного образования, могут быть избраны на эти должности при условии соответствия их деятельности;

5. Строительство и ремонт домов поклонения - мечетей, осуществляется решением «Религиозного собрания». Это решение также должно соответствовать правилам, принятым для мусульман Центральной губерний Российской империи;

6. Программы и проекты принятые «Мусульманским просветительским обществом» России также должны быть приняты в Туркестанском крае;

7. Подготовка исламских религиозных кадров должна проводиться с учетом реформ, проводимых в исламских средних учебных заведениях - медресе. При необходимости могут быть построены новые медресе;

8. Найти источники финансирования для реформирования школ. В связи с этим возникает необходимость открытия отделов управления финансовыми делами при Туркестанском «Религиозном собрании»;

9. Составление перечня школ и медресе, требующих финансирования;

10. Следует учитывать, что в состав мусульман Жетысу входят пять национальностей. Предусмотреть направление в Государственную Думу пяти депутатов от мусульман Жетысу: каракиргиза, тарановца, сарта и татара. Если правительство не направит более трех депутатов, то это право передается каракиргизам, тарановцам и киргиз-кайсакам (царская администрация называла казахскую национальность киргиз-кайсаками);

11. Утвердить эти десять статей доверенными лицами:

1. To establish the Islamic Assembly of Muslims of Turkestan region and grant them equal rights as the central provinces of the Russian Empire;

2. To allow attend the Islamic Assembly by all nationalities of Muslims of the Turkestan region. Issues raised by a particular nation shall be resolved in accordance with the requirements;

3. In case of the establishment of the Spiritual Administration of Muslims in the central provinces of Russia that will administer the religious affairs of the Russian Muslim community, the Turkestan Islamic Assembly shall be accountable to this administration;

4. The muftis, judges, Islamic sheikhs, muezzins (callers to the prayer - Hadrat Absattar Haji Derbisali) and other officials shall be elected by the public and approved by the Islamic Assembly but not the Spiritual Administration. People with no Islamic education can be elected to these positions if their backgrounds are suitable;

5. The construction and repairing of places of worship and mosques are carried out only by the decision of the Islamic Assembly. It must be in accordance with the rules adopted for the Muslims of the Central provinces of the Russian Empire;

6. The programs and projects enforced in other Russian regions regarding the Enlightenment of Muslim Society shall be adopted in the Turkestan region too;

7. The training of Islamic religious personnel should be carried out taking into account the reforms carried out in Islamic secondary schools - madrasahs. If necessary, the new madrasahs shall be built;

8. To find new sources of funding for school reformation. In this regard, there is a necessity to establish financial departments under the Turkestan Islamic Assembly;

9. To compile a list of schools and madrasahs that require funding;

10. It shall be noted that the Muslims of Zheitsu region are represented by five nationalities. It should be considered sending five deputies from the Zhetysu region Muslims: Karakyrgyz, Taranchi, Sarts and Tatars to the State Duma. If the government does not allow to send not more than three deputies, this right is granted to the Kara-Kyrgyz, Taranchi and Kyrgyz-Kaisaks (the Imperial Russians called the Kazakh nation Kyrgyz-Kaisaks);

11. To approve these ten articles by proxies:

Мир-Араб медресесі. Бұхара, 1948 жыл
The Mir-Arab Madrasah. Bukhara, 1948
Мир-арабский медресе. Бухара, 1948 год

Мударрис Мұхаммед Заһир Вагапов, Зайнетдин Тазетдинов, Ахметбек Қойбағаров, Мірқасым Міртанов, Әкпар Юлдашев. Сонымен қатар «Діни жиын» қалалар мен облыстық сауда орындарында кітапханалар ашуға, сондай-ақ Пішпек пен Тоқмақ қалаларында мұсылман ұстаз-мұғалімдердің съезін ашуға кепілдік берсін» (Ә.Дербісәлі, «Қазақстан мұсылмандарының тұңғыш құрылтайы», «Егемен Қазақстан», 2006 жыл).

Билік тізгінін Кеңес одағы қолына алған кезде «Құдай жоқ» деген жаңа идеология дүниеге келіп, діни сенімге тұсау салынды. 1921 жылы Ф.Дзержинский діни бастамалардың барлығын жою міндетін қойып, дінге қарсы күрес жүргізілді. И.Сталин билікке келуімен дінге деген жаулық саясаты жүргізіліп, дін орындары жа-

Мударрис Мухаммед Захир Вагапов, Зайнетдин Тазетдинов, Ахметбек Койбагаров, Миркасым Миртанов, Акпар Юлдашев. Кроме того, «Религиозное собрание» должно гарантировать открытие библиотек в городах и областных торговых точках, а также открытие съезда учителей-мусульман в городах Пишпек и Токмак (А. Дербисали, «первый Курултай мусульман Казахстана», «Егемен Казахстан», 2006 год).

Во времена правления Советского союза, появилась атеистическая идеология, которая отрицает существование Творца, а религия была под запретом. В 1921 году Ф. Дзержинский поставил задачу ликвидировать все религиозные инициативы и начал вести борьбу с религией. С приходом И.Сталина к власти всесторонне проводилась политика враждебности к религии, были закрыты целые религи-

Mudarris Muhammad Zahir Vagapov, Zainetdin Tazetdinov, Ahmetbek Koibagarov, Mirkasym Mirtanov, Akbar Yuldashev. In addition, the Islamic Assembly should guarantee the opening of libraries in cities and regional shops, as well as the opening of the Congress of Muslim Teachers in Pishpek and Tokmak" ... (A.Derbisali, The I Congress of Muslims of Kazakhstan, Egemen Kazakhstan, 2006).

When the Soviet Union took over the power, a new ideology, there is no God, was introduced. F.Dzerzhinsky enforced the task of eliminating all religious initiatives and fought against religion in 1921. When Stalin came to power, a policy of hostility to religion was pursued, religious places were closed, and the establishment of religious organizations was banned. A persecution of religious

былды, діни ұйымдардың құрылуына тыйым салынды. Ал дін қайраткерлерін аяусыз қуғындау басталды. Осылайша материалистік дүниетанымға байланған Кеңес үкіметі дінсіздікке үстемдік берді. Алайда 1943 жылы Кеңес одағының мұсылмандарға деген «мейірімі оянды». Бұған не себеп болды? Дінтанушы-ғалым Мұқан Исахан бұл жайлы былай жазады: «Екінші дүниежүзілік соғыс барысында Кеңес үкіметінің Ислам дініне деген ұстанымы күрт өзгеріп шыға келді.

озные объекты и запрещены создание религиозных организаций. Началось безжалостное преследование религиозных деятелей. Таким образом, советское правительство, привязанное к материалистическому мировоззрению, окунулось в неверие. Однако в 1943 году у Советской власти неожиданно «проснулось милосердие» по отношению к верующим. Об этом неожиданном повороте религиовед-ученый Мұхан Исахан пишет: «В ходе второй мировой войны позиция Советского правительства по отношению к религии резко меняется.

figures has begun. Thus, the Soviet Union was bounded by a materialist worldview and dominated by atheism. However, the Soviet Union showed thaw towards Muslims in 1943. What was the cause of it?

The theologian Mukhan Isakhan commented on it as follows: “During II World War, the Soviet government’s attitude toward Islam has changed dramatically.

Орта Азия және Қазақстан мұсылмандарының жиыны

Собрание мусульман Центральной Азии и Казахстана

The gathering of the Spiritual Administration of Muslims of the Central Asia and Kazakhstan

Орта Азия мұсылмандары - Құран көрмесінде

Мусульмане Центральной Азии на выставке Корана

The Central Asian Muslims at the Quranic exhibition

САДУМ шығарған журнал

Журнал, изданный САДУМ-ом

The publication of the Spiritual Administration of Muslims of the Central Asia and Kazakhstan

Себебі, гитлерлік Германия Кеңес үкіметінің Ислам дініне қарсы жасаған зорлық-зомбылығын сын садағына алып, мұсылмандарды өз мақсатына пайдалануды көздей бастады. Фюрер тұтқынға түскен Орта Азия мұсылмандарынан «Түркістан легионын» құрып, оларды коммунистерге қарсы қойды (Романько О. В. Мусульманские легионы во Второй мировой войне. М.: АСТ; Транзиткнига, 2004). Сондай-ақ, Гитлер 1941 жылы Иерусалим муфтиі Амин әл-Хусейнимен кездесіп, араб әлемін де еврейлер мен коммунистерге қарсы тұруға шақырды. Гитлерді мұсылмандықтың жанашыры етіп көрсету үшін баспасөзде бірнеше рет мақалалар басылды. Мысалы, «Идель-Урал», «Азербайджан», «Яни Туркестан», «Азат Крым» және т.б. газеттерде осы сарында жиі-жиі ақпараттар берілді.

Фашистік Германияның әнжі айласынан сескенген Кремль шұғыл дін қайраткерлерінің Мәскеуде басын қосып, оларды Екінші дүниежүзілік соғыста жеңіп шығу үшін ат-

Потому что, гитлеровская Германия начинает критиковать Советское насилие по отошению к мусульманам, и попытки использовать их в своих целях. Фюрер создал «Туркестанский легион» из заключенных мусульман Средней Азии и направил против коммунистов (Романько О. В. Мусульманские легионы во Второй мировой войне. М.: АСТ; Транзиткнига, 2004). Также Гитлер встречается с Муфтием Иерусалима Амином аль Хусейни в 1941 году, и призывает арабский мир противостоять евреям и коммунистам. Для того, чтобы продемонстрировать заботливость Гитлера, в прессе несколько раз печатались статьи. Например, в газетах «Идель-Урал», «Азербайджан», «Яни Туркестан», «Азат Крым» и других были напечатаны такого рода информации.

Кремль, опасаясь уловки фашистской Германии, неотложно собирает священнослужителей в Москве и призывает содействовать в победе во Второй мировой войне. Власти Москвы начали организовывать мероприятия, которые показывают

Germany began to criticize the Soviet government's atrocities against Islam and the exploitation of Muslims by using it on their purpose. The Führer formed the Turkestan Legion from the captured Muslims of Central Asian and turned them against the Communists (O.Romanko, Muslim Legions in the II World War, Moscow, AST; Transit Book, 2004). Also, Hitler met with the Supreme Mufti of Jerusalem, Amin al-Husseini, and called Arabs to fight against Jews and communists. There were several articles published in the press to portray Hitler as a sympathizer of Islam on several newspapers such as Idel-Ural, Azerbaijan, Yani Turkestan, Free Crimea and others.

Fearing the Nazi tactics, the Kremlin urged an emergency gathering of Islamic leaders in Moscow to help them win the II World War. Moscow has taken steps to showcase that the communist government is supportive of Islam. Islamic figures in captivity were released and called upon to fight "For the battle, for the victory!" (Mukhan

салысуға шақырды. Мәскеу коммунистік биліктің Ислам дініне деген оң қабақ танытатынын көрсететін шараларды қолға ала бастады. Қапаста һәм айдауда жүрген діни қайраткерлер босатылып, «бәрі де майдан үшін, жеңіс үшін» ұранына үн қатуға шақырылды» (Мұқан Исахан «САДУМ қалай құрылды?», «Мұнара» газеті, №2, 2020 жыл).

Иә, осы кезде Иосиф Сталин «құдайсыздық идеясын» шет жаққа ығыстырып қойды да, Ислам дініне қолдау білдірді. Сталин өзбектен шыққан дін білгірі Эшон Бабаханды 1943 жылдың шілдесінде Мәскеуге шақыртып, Тәшкенде мұсылмандар құрылтайын өткізіп, Діни басқарма құруды ұсынды. Сталиннің мұндағы мақсаты басқыншыларына қарсы күресте мұсылмандардан медет сұрау еді.

Осылайша 1943 жылы Ташкентте Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Түркіменстан елдерінің 160 делегаты қатысқан Мұсылман ғұламаларының (үлемдер) бірінші құрылтайы өтіп, құрылтайда Орта Азия және Қазақстан мұсылмандары діни басқармасын (САДУМ) құру туралы шешім қабылданды. Діни басқарма төрағасы болып бірауыздан 85 жастағы шейх Эшон Бабахан сайланды. Сондай-ақ ол бес республиканың мүфтиі дәрежесіне ие болды. Мурадходжа Салихов төраға орынбасары, ал Ишан Бабаханұлы Зияуддинхан жауапты хатшы қызметіне тағайындалды.

хорошее отношение коммунистического правительства к мусульманам. В связи с этим были освобождены мусульманские религиозные деятели, которые находились на ссылке, и все были призваны откликнуться на девиз «для фронта, для победы» (Мұқан Исахан «Как был создан САДУМ ?», газета «Мұнара», №2, 2020 год).

В июле 1943 года Сталин приглашает в Москву исламского ученого узбекской национальности Эшона Бабахана, и предлагает ему провести мусульманский Курултай в Ташкенте, а также создать Духовное управление. Это было время, когда Иосиф Сталин вытеснил идею безбожности и поддержал исламскую религию. Его главной целью было объединение с мусульманами против общего врага.

Таким образом, в 1943 году в Ташкенте состоялся первый Курултай мусульманских ученых (улемов), в котором приняли участие 160 делегатов из Казахстана, Узбекистана, Кыргызстана, Таджикистана, Туркменистана и было принято решение о создании на курултае Духовного управления мусульман Центральной Азии и Казахстана (САДУМ). Председателем нового Духовного управления единогласным мнением был избран 85-летний шейх Эшон Бабахан. Также он получил статус Муфтия пяти республик. Мурадходжа Салихов был назначен заместителем председателя, а Ишан Бабаханович Зияддинхан ответственным секретарем.

Isakhan, “How was SAMCAK formed?”, Munara Newspaper, №2, 2020).

At that time, Joseph Stalin abandoned the idea of atheism aside and started to support Islam. Stalin invited Eshon Babakhan, an Uzbek theologian, to Moscow to convene a Muslim Congress in Tashkent and proposed the establishment of a Spiritual Administration in July, 1943. Stalin’s purpose was to use help of Muslims against the invaders.

As predicted, the I Congress of Muslim scholars (ulema) was held in Tashkent with 160 delegates from Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Turkmenistan in 1943. As a result of this Congress, they decided to establish the Spiritual Administration of Muslims of Central Asia and Kazakhstan. Sheikh Eshon Babakhan, 85, was unanimously elected as Chairman of the Spiritual Administration. Also, he was appointed as Supreme Mufti of five republics. Muradkhodja Salikhov has been appointed as Deputy Chairman, and Ishan Babakhanovuyly Ziyauddinkhan has been appointed as Executive Secretary.

Орта Азия және Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мүшелері
Члены Духовного управления мусульман Центральной Азии и Казахстана
The members of the Spiritual Administration of Muslims of the Central Asia and Kazakhstan

Бұхарадағы Көкілташ медресесі
Медресе Кокильташ в Бухаре
Kokiltash Madrasah in Bukhara

Кеңес Одағы елдерінің мұсылман дін басшылары
Духовные лидеры мусульман СССР
Spiritual leaders of the Muslims of the USSR

Eshon Babakhan

Құрылтай шешімімен 11 адамнан тұратын басқарма және 5 адамнан тұратын ревизиялық комиссия жасақталды. САДУМ құрамында бес республикадан арнайы қазияттар құрылды. Қазақстанның қазиі болып Абд әл-Ғаффар Шамсуддинов, Өзбекстанға Бабахан ишан, Тәжікстанға Салех Бабакалан, Қырғызстанға Олимхане Тура Шәкир, Түркіменстанға Анна ишан тағайындалды.

Жаңадан құрылған Діни басқарма сол кездегі ортақ отанды қорғауға, мұсылмандардың фашистерге қарсы соғысуға шақырды. Ел арасынан соғысқа садақа жиналып, қаржылай көмек көрсетілді. Осылайша Қызыл Армия қатарындағы мұсылмандар майдан даласында жеңіске жетуіне айтарлықтай үлес қосты.

Решением курултая было сформировано правление из 11 человек и ревизионная комиссия из 5 человек. В составе САДУМА были сформированы специальные казияты из пяти республик. Казием в Казахстан был назначен Абд аль-Гаффар Шамсуддинов, в Узбекистан Бабахан ишан, в Таджикистан Салех Бабакалан, в Кыргызстан Олимхане Тура Шакир, в Туркменистан Анна Ишан.

Вновь созданное религиозное управление призвало мусульман защищать общую Родину, воевать против фашистов. САДУМ полностью взялся за участие мусульман на фронте. Народом были собраны пожертвования для солдат, а также была оказана финансовая помощь. Таким образом, мусульмане из числа Красной армии внесли значительный вклад в победу.

By the decision of the Congress, the Spiritual Administration consisted of 11 people and audit commission has formed of 5 people. As part of SAMCAK, special courts were established in five republics. Abd al-Gaffar Shamsuddinov was appointed as Kazi of Kazakhstan, Babakhan Ishan was appointed to Uzbekistan, Saleh Babakalan was appointed to Tajikistan, Olimkhane Tura Shakir was appointed to Kyrgyzstan, and Anna Ishan was appointed to Turkmenistan.

Indeed, the newly formed the Spiritual Administration functioned to call for the protection of the homeland and fight against the Nazis. They collected donations for the war and financial assistance. Hence, the Muslims of the Red Army made a significant contribution to the victory on the battlefield.

ҚАЗАҚТЫҢ ТӨРТ ҚАЗИІ
КАЗАХСКИЕ КАЗИИ
THE FOUR KAZAKH KAZI

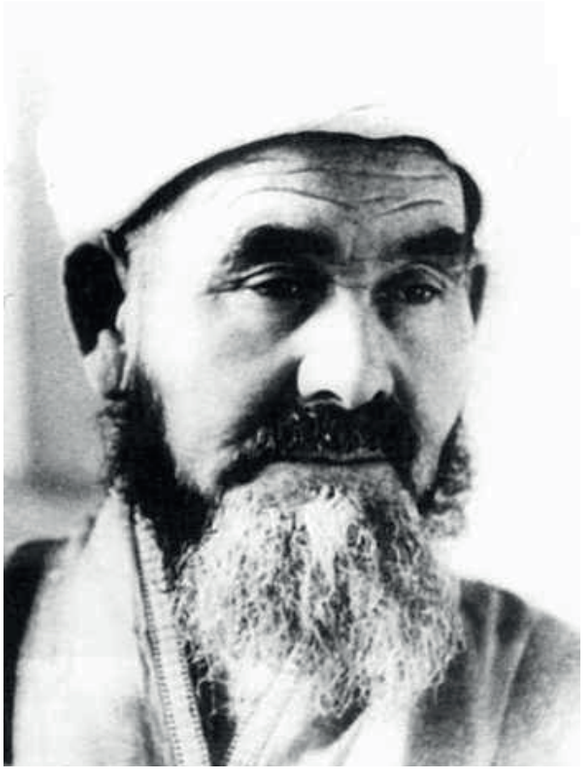

Abdigappar Shamsuddinov (1884-1953)

Әр республикадан қазият (діни басқарма бөлімі) ашылды. Құрылтай шешімі бойынша Қазақстанның қазиі болып Әбдіғаппар Шамсутдинов (1884-1953) тағайындалды. Ол 1884 жылы Өскеменде дүниеге келді. Қазан медресесінде тәлім алды. Құран Кәрімді жатқа білді, сол кездегі дін саласының білгірі атанды. 1946 жылдан 1952 жылға дейін еліміздің дін саласында қызмет етті. Қази бола жүріп, Алматы қаласының имамы қызметін қоса атқарды. Қазақ жеріндегі Ислам дінінің қанат жаюы үшін тер төкті. Алғашқы мешіттер ашу, білікті дін мамандарын, имамдар дайындауға үлес қосты. 1952 жылы 78 жасында қазилық қызметін шәкірті Сәдуақас Ғылманиға өткізді. 1953 жылы Алматыда қайтыс болды.

В каждой республике был открыт отдел религиозного управления - казият. По решению Курултая казием (судья) Казахстана был назначен Абдигаппар Шамсутдинов (1884-1953). Он родился в 1884 году в Усть- Каменогорске. Получил образовние в Казанском медресе. Знал Коран наизусть, и был ученым ислама того времени. С 1946 по 1952 годы служил для развития ислама в стране. Являясь казием, по совместительству работал имамом города Алматы. Трудился на пути развития Ислама на казахской земле. Внес значительный вклад в открытие первых мечетей, в подготовку религиозных квалифицированных специалистов, имамов. В 1952 году в возрасте 78 лет передал своему воспитаннику Садуакасу Гылмани должность казия. Ушел из этой жизни в 1953 году в Алматы.

The Kaziyats (religious representatives) were establsied in each republic. According to the decision of the Congress, Abd al-Gaffar Shamsutdinov (1884-1953) was appointed the Kazi of Kazakhstan's Spiritual Administration of Kazakhstan. Abd al-Gaffar Shamsutdinov was born in Oskemen city in 1884 and studied at the madrasah in Kazan. He learned Quran by heart and was an expert in the area of religion of Islam at that time. He served the field of the religion of the country between 1946 and 1952. As Chairman, he also had a chance to serve as an imam in Almaty. He made a success in the prosperity of the Islamic religion in the Kazakh Lands. He got acquainted with the newly-opened mosques, and paid close attention to the training of qualified imams and mullahs. At the age of 78, he handed his Islamic service to his student Saduakas Gylmani in 1952. He passed away in 1953 in Almaty.

Saduakas Qajy Gylmani (1890-1972)

Қазақстанның екінші қазиі – Сәдуақас қажы Ғылмани (1890-1972). Бұл кісінің дүниеге келгеніне 2020 жылы 130 жыл толады. Сәдуақас қажы Ғылмани 1890 жылы Ақмола облысында дүниеге келді. Аталары Мұхамедияр, Сәлмен деген кісілер дін білгірі болған екен. Араб тілін осы Сәлмен атасынан үйренді. Содан кейін қазақ даласындағы молдалардан діни сауат ашып, 14 жасында «бала молда» атанды. Сөйтіп жас кезінен медреселерде бала оқыта бастады. 1916 жылғы Ұлт-азаттық көтеріліс кезінде отаршыларға қарсы шықты. Көтеріліс кезінде ағасы Мұқан орыс солдаттары қолынан қаза тапты.

Кейін жас діндар Алаш зиялыларымен тізе қосып, қайраткерлік жолға түсті, ағарту саласына бет бұрды. 1929 жылдан бастап Кеңес Совет билігі тарапынан қуғындалды. Бірнеше рет түрмеге де түсті. Кейін Омбы облысын

Второй кази Казахстана – Садуакас хаджи Гылмани (1890-1972). В этом году исполняется 130 лет со дня рождения мусульманского деятеля. Садуакас хаджи Гылмани родился в 1890 году в Акмолинской области. Его предки Мухамедияр, Салмен были учеными ислама. Учил арабский язык у своего дедушки Салмена. Посе этого обучался мусульманской грамоте у мулл в казахских степях, а в 14 лет он стал «бала молда», что означает мальчик мулла. С раннего возраста начал обучать детей в медресе. В 1916 году во время национально-освободительного восстания вышел против колониалистов. Во время восстания его брат Мукан погиб от рук русских солдат.

Затем он вступил в ряды алашской интеллигенции, и все свое внимание направил на просвещение. С 1929 года был преследован советской властью. Несколько раз попадал в тюрьму. Затем укрывался в Омской области. По подсчетам

The second appointed Kazi of Kazakhstan was Saduakas Haji Gylmani (1890-1972). It will mark the 130th anniversary of his birth in 2020. Saduakas Haji Gylmani was born in 1890 in the Akmola region. His grandfather and great-grandfather, Muhammadiyar and Salmen, were theologians. He learned Arabic from his grandfather Salmen. Then he improved his Islamic knowledge from mullahs in the Kazakh Lands, and at the age of 14, and he was named as “Boy mullah». Since early age he began to teach children in madrasahs. While the National liberation rebellion of 1916, he opposed the colonialists. During the uprising, his brother Mukhan was killed by Russian soldiers.

Later, he joined the line of Alash intelligentsia and began to focus on educational outreach works. Since 1929 he was persecuted by the Soviet authorities and imprisoned

паналап кетті. Жалпы, Сәдуақас қажы өмірінің 20 жылын (1929-1946) құғында өткізді. Алайда жүрген жерінде Ислам құндылықтарын насихаттай берді, өмір жолын өлеңмен өрнектеді. 1946 жылдан бастап елге оралып, дінге қызмет етті. Қазият тізгінін ұстап, Ақмола қаласының имамы қызметін қатар алып жүрді. Шығармашылыққа дендеп кірісті. Негізінде Сәдуақас қажының өлеңдері 30-жылдары жазылды, құғында жүрген кезде де қаламын құрғатпады.

Сәдуақас Ғылмани 110 мың сөзден тұратын ең үлкен «Арабша-қазақша сөздік» жазды. Осы сөздікті дайындауға 20 жылын арнапты. Бұдан бөлек артына бірнеше құнды еңбек қалдырды. Атап айтқанда, «Құран туралы жала мен өтіріктерге қарсы», «Ел аузынан жиған-тергендер (би-шешендер мұрасы)» кітаптарын, Құран-Кәрім аяттары мен хадистердің қазақша тәпсірлерін, Мәуліт, басқа да дін-насихат бағытындағы өлеңдері жарық көрді. «Құран туралы жала мен өтіріктерге қарсы» кітабын Сәдуақас қажы Мұқатай Тоқжігітовтің 1968 жылы жарық көрген атеистік бағыттағы «Құран туралы шындық» кітабына қарсы жазды. Одан бөлек Дума депутаты болған Шәймерден Қосшығұлұлы туралы кітап жазды. Сондай-ақ Ғылым академиясының тапсыруымен түрлі аудармалар жасады. Әл-Фарабидің мол мұрасын арабшадан қазақ тіліне аударды. Жиырма жыл бойы (1952-1972) қазилық қызмет атқарып, еліміздің дін саласына сүбелі үлес қосты. Сәдуақас қажы Ғылмани 1972 жылдың көктемінде Алматыда дүние салды. Қазіргі уақытта елордаңың бір мешіті Сәдуақас қажы Ғылмани атында.

историков Садуакас Хаджи 20 лет своей сознательной жизни (1929-1946) провел в изгнании, и где бы не находился везде пропагандировал исламские ценности. В 1946 году вернулся на родину и служил на благо Ислама. Взял казият в свои руки, и в то же время был имамом г. Акмолы. Но главным для него оставалось творчество. В основном стихотворения Садуакаса хаджи были написаны в 30-е годы, и он не переставал писать, даже когда был в изгнании.

Садуакас Гылмани написал самый большой «арабско-казахский словарь», состоящий из 110 тысяч слов. Для изготовления этого словаря посвятил 20 лет своей жизни. Кроме того, после себя оставил несколько ценных трудов. В частности, книги «Против клеветы и лжи касательно Корана», «Сказания из народа (наследие биев и традиционных ораторов)», Тафсиры (пояснения) аятов Корана и хадисов на казахском, мавлид и другие его стихи в религиозно-пропагандистском направленни увидели свет. Книгу «Против клеветы и лжи касательно Корана» Садуакас хаджи написал против труда Мукатая Токжигитова «Правда о Коране», который вышел в 1968 году в атеистическом направлении. Также, написал книгу о Шаймердене Косшигулулы, который был депутатом Думы. А также, по поручению академии наук делал различные переводы. Перевел наследие аль-Фараби с арабского на казахский. На протяжении двадцати лет (1952-1972) работал в казияте и внес весомый вклад в развитие ислама на казахской земле. Садуакас хаджи Гылмани покинул сей бренный мир весной 1972 года в Алматы. В настоящее время одна из столичных мечетей носит имя Садуакаса хаджи Гылмани.

several times. Then he sought refuge in the Omby region. In short, Saduakas Haji spent 20 years of his life in exile (1929-1946). However, wherever he traveled he continued to spread the Islamic values, expressing his way of life in his poetry. After that, he returned to the country in 1946 and served in as an imam of Akmola region. He started to focus on writing. In fact, most of his poems were written in the 30s, and even during the persecution since he did not give up on it.

Saduakas Haji Gylmani devoted his life to the translation of the largest Arabic-Kazakh explanatory dictionary consisting of 110 thousand words. It took him 20 years to publish this dictionary. In addition, he published other valuable works. In particular, the books “Against lies and falsehood about the Quran”, “The Collection of oral narratives”, interpretations and explanation of verses of the Qur’an and hadiths, and other Islamic poems were published. Saduakas Haji published his “Against lies and falsehood about the Quran” as a counter book to the book Mukatay Tokzhigitov’s “The truth about the Quran” the atheistic book written in 1968. Moreover, he also wrote a book about the Deputy of the Duma, Shaimerden Kosshygulyly. He also made various translations on behalf of the Kazakh Academy of Sciences. As well, he translated Al-Farabi’s rich legacy from Arabic into Kazakh. He served as a Kazi and made a significant contribution to the Islamic development of the country. Saduakas Haji Gylmani passed away in the spring of 1972 in Almaty. Currently, one of the mosques of the capital is named after Saduakas Haji Gylmani.

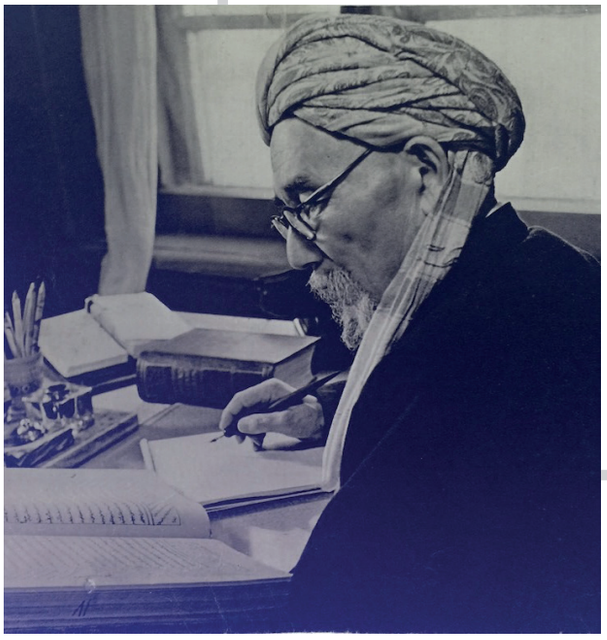

Қази ғылыми ізденіс үстінде
Кази во время научного поиска
The kazi is on the pursuit of the science

Сәдуақас Ғылмани САДУМ қазиларымен
Садуакас Гылмани с казиями САДУМ
Saduakas Haji Gylmani is with other Central Asian kazis

Zhakiya Qajy Beisenbaiuly (1932-1997)

Қазақстанның үшінші қазиі Жақия қажы Бейсенбайұлы (1932-1997) болатын. 1932 жылы Омбы маңындағы қазақ ауылында дүниеге келген. Жастайынан жетім өсті. Сәдуақас қажы Ғылманидің шарапатын көрді. Сол кісінің бағыт беруімен 1959 жылы Бұхарадағы атақты «Мир Араб» медресесінен діни білім алды. 1968 жылы Алматы қаласының имамы қызметін атқарды. 1970 жылы қажылыққа барып, Нигерия, Алжир, Мали секілді бірқатар елде болды. 1971-1972 жылдары Дамаск университетінің (Сирия) шариғат факультетінде оқыды. Сәдуақас қажы Ғылмани қайтыс болғаннан кейін қазилық қызметті қабылдап алды. Жеті жыл (1972-1975) қази болды. 1975 жылы қазилық қызметті тапсырып, елдің сұрауымен Көкшетау қалалық мешітінің бас имамы болды.

Третьим казием Казахстана был Жакия хаджи Бейсенбайулы (1932-1997). Родился в 1932 году в казахской деревне в близи Омска. С детства вырос без родителей. Садуакас хаджи Гылмани положительно повлиял на его мировоззрение. По его направлению в 1959 году он получил исламское религиозное образование в знаменитом медресе «Мир Араб» в Бухаре. В 1968 году выполнял должность имама города Алматы. В 1970 году во время паломничества посетил ряд стран, таких как Нигерия, Алжир, Мали. В 1971-1972 годах обучался на шариатском факультете Дамасского университета (Сирия). После ухода из жизни Садуакаса хаджи Гылмани принял казийскую должность. На протяжении семи лет (1972-1975) был казием. В 1975 году по просьбе жителей был назначен главным имамом Кокшетауской городской мечети.

The third Kazi of Kazakhstan was Zhakiya Haji Beisenbaiuly (1932-1997). He was born in 1932 in a Kazakh village near Omby and grew up as an orphan. He became a student of Saduakas Haji Gylmani and under his assistance, he received the Islamic education at the famous Mir Arab madrasah in Bukhara in 1959. In 1968 he was appointed as an imam of Almaty. In 1970, he performed a hajj and visited countries such as Nigeria, Algeria and Mali. He studied at the Faculty of Sharia at the University of Damascus (Syria) from 1971 to 1972. After that, he took over the responsibility of Kazi after the death of Saduakas Haji Gylmani. He served as Kazi for seven years (1972-1975). The noble person, who devoted his life to the path of Allah, has finished his service in 1975 and by the request of the people he was appointed as an imam of the Kokshtau city mosque.

Өмірінің соңына дейін сол мешітте қызмет атқарды. 1997 жылы өмірден озды. 2015 жылы Көкшетаудағы мешітке Жақия қажы Бейсенбайұлының есімі берілді.

До конца своих дней служил в этой мечети. Он ушел из жизни в 1997 году. В 2015 году мечети в Кокшетау было присвоено имя Жакии хаджи Бейсенбайулы.

He served in that mosque until the end of his life. He died in 1997 and the Central mosque in Kokshetau was named after Zhakiya Haji Beisenbaiuly in 2015.

Жақия Бейсенбайұлының «Мир Араб» медресесін тәмамдаған кезі
Время окончания учебы Жакии Бейсенбайулы медресе «Мир араб»
Zhakiya Beysenbayuly graduated from the madrasah «Mir Arab»

Шейх Мұхаммад Анғаам мен Жақия қажы Бейсенбайұлының кездесуі. 1974 жыл
Встреча шейха Мухаммеда Ангаама и Жакии Бейсенбайулы. 1974 год
Meeting of Sheikh Muhammad Angaam and Zhakiya haji Beisenbayuly. 1974 year

Ratbek Qajy Nysanbaiuly 1940

Жақия қажыдан кейін қазилық қызметке Рәтбек қажы Нысанбайұлы тағайындалды. Рәтбек қажы 1940 жылдың қарашасында қазіргі Түркістан облысында дүниеге келді. ҚазПИ-дің тарих факультетін бітірді. 1964 жылы Бұхарадағы «Мир-Араб» медресесін және Бұхара педагогикалық институтын тәмамдады. 1969-1975 жылдары Ливия университетінің Шариғат және құқық факультетінде оқып, жоғары діни білім алды.

Рәтбек қажы Нысанбайұлы 1975 жылдан бастап Қазақстанның қазиы болды. Кеңес одағы күйрей бастаған тұста ұлттық, діни мәселелер шиеленісіп кетті. 1989 жылы Орта Азия және Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының (САДУМ) мүфтиі Шамсиддинхан Бабаханов қызметінен кетті. Оның орнына Мухаммад Садық Мухаммад Юсуф мүфти болды.

После Жакии хаджи в казийскую службу был назначен Ратбек хаджи Нысанбайулы. Ратбек хаджи родился в ноябре 1940 года в современной Туркестанской области. Окончил исторический факультет КазПИ. В 1964 году окончил медресе «Мир-Араб» в Бухаре и Бухарский педагогический институт. В 1969-1975 годах учился на факультете шариата и права ливийского университета и получил высшее исламское образование.

С 1975 года Ратбек хаджи Нысанбайулы стал казием Казахстана. В то время, когда Советский Союз начал разваливаться, обострились национальные и религиозные вопросы. В 1989 году муфтий Духовного управления мусульман Центральной Азии и Казахстана (САДУМ) Шамсиддинхан Бабаханов покинул пост. Вместо него муфтием стал Мухаммад Садык Мухаммад Юсуф.

After Zhakiya Haji, Ratbek Haji Nysanbaiuly was appointed as Kazi. Ratbek Haji was born in November, 1940 in the Turkestan region in the present-day. He studied at the Faculty of History of Kazakh Pedagogical Institute. After that, he entered the Mir-Arab madrasah in Bukhara and the Bukhara Pedagogical Institute. He continued his knowledge at the Faculty of Sharia and Law of the University of Libya between 1969 to 1975.

Ratbek Haji Nysanbaiuly was appointed to the position of Kazi in 1975. The collapse of the Soviet Union raised national and religious tensions. In 1989, Shamsuddin Babakhanov, Supreme Mufti of the Spiritual Administration of Muslims of Central Asia and Kazakhstan (SAMCAK), has resigned and replaced by Muhammad Sadiq Muhammad Yusuf.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы Рәтбек қажы Нысанбайұлы мен наиб мүфти Асылхан Өмірзақұлының шетелдік делегация мүшелерімен кездесуі

Встреча с членами иностранных делегаций Председателя Духовного управления мусульман Казахстана Ратбека кажы Нысанбайулы и наиб муфтия Асылхана Омирзакулы

Meeting of the Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan Ratbek kazhi Nysanbaiuly and naib mufti Asylkhan Omirzakuly with members of foreign delegations

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев пен ҚМДБ Төрағасы Рәтбек қажы Нысанбайұлы. 1993 жыл

Глава государства Нурсултан Назарбаев и председатель ДУМК Ртбек хаджи Нысанбайулы. 1993 год

The First President Nursultan Nazarbayev and the Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan Ratbek Haji Nysanbaiuly. 1993

Рәтбек қажы Нысанбайұлы ел имамдарымен бірге
Ратбек хаджи Нысанбайулы вместе с имамами страны
Ratbek Haji Nysanbaiuly with imams of the country

Осы кезде Қазақстан САДУМ-ның құрамынан бөлініп шықты.

Оның бірнеше себебі болды. Соның негізгісі діни басқарма Ташкентте орналасқандықтан және кеңестік саясатқа байланысты Қазақстанның діни-рухани өміріне ықпал ете алмады. Сөйтіп, 1990 жылдың 12 қаңтарында ел мұсылмандарының тұңғыш құрылтайы өтіп, Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы құрылды. Басқарманың тұңғыш төрағасы, Бас мүфтиі болып Рәтбек қажы Нысанбайұлы бірауздан сайланды. Рәтбек қажы 2000 жылға дейін Діни басқарманы басқарды. Қазіргі уақытта Есік қаласындағы орталық мешіттің бас имамы қызметін атқарады (Серікбол Хасан, «Қазақтың төрт қазиі, «Мұнара» газеті, №1, 2020 жыл).

В это время Казахстан вышел из состава САДУМА.

На это было несколько причин. Главная из них, это то, что религиозное управление находилась в Ташкенте и в связи с советской политикой не могла оказывать влияние на религиозно-духовную жизнь Казахстана. Таким образом, 12 января 1990 года состоялся первый Курултай мусульман Казахстана и было создано независимое Духовное управление мусульман Казахстана. Первым председателем правления и Верховным муфтием был избран Ратбек хаджи Нысанбайулы. Ратбек хаджи до 2000 года возглавлял Духовное управление. В настоящее время является главным имамом центральной мечети города Есик. (Серикбол Хасан, «Четыре казии казаха, газета «Мұнара», №1, 2020 год).

At that time, Kazakhstan seceded from the SAMCAK.

There were various reasons for this matter. The main reason was that the Spiritual Administration was based in Tashkent and could not influence the Islamic dynamics of Kazakhstan due to the Soviet policy. As a result, on January 12, 1990, the I Congress of Muslims of the country was held and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan was established. Ratbek Haji Nysanbaiuly was elected as first Chairman of the Administration and Supreme Mufti and served until 2000. Currently, he is working as Chief Imam of the Central Mosque in Issyk (Serikbol Hasan, Four Kazakh Kazi, Munara Newspaper, №1, 2020).

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ТАРИХЫНАН

ИЗ ИСТОРИИ ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

FROM THE PAGES OF THE HISTORY OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

ҚМДБ ТАРИХЫНАН
ИЗ ИСТОРИИ ДУМК
FROM THE PAGES OF THE HISTORY OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы (ҚМДБ) Қазақстан мұсылмандарына діни-руханияттық басшылық жасайтын республикалық бірлестік. ҚМДБ Ислам дінін насихаттау, тарату, уағыздардың дұрыс насихатталуын қамтамасыз ету, Қазақстан мұсылмандарының бірлігін сақтау, діни ұйымдардағы шариғаттың толық әрі дұрыс орындалуын, облыстардағы өкіл имамдар арқылы республика мұсылман жамағатының діни мәселелерін шешу, маман даярлау, сондай-ақ, шетелдік діни ұйымдармен, бірлестіктермен, оқу орындарымен қарым-қатынас орнату, діни әдебиеттер, оқулықтар, т.б. қажетті басылымдарды әзірлеумен айналысады.

Духовное управление мусульман Казахстана (ДУМК) –республиканское объединение, которое возглавляет религиозно-духовные аспекты мусульман Казахстана. ДУМК занимается пропагандой и распространением Ислама, обеспечением правильной пропаганды религии, сохранением единства мусульман Казахстана, полного и правильного выполнения шариатских норм в религиозных организациях, решением религиозных вопросов мусульман республики с помощью главных имамов областей, подготовкой специалистов, а также взаимодействием с зарубежными религиозными организациями, объединениями, учебными заведениями, разработкой необходимых изданий религиозной литературы, учебников и др.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan is a state association that provides Islamic guidance to the Muslims of Kazakhstan. The main functions are propagation of Islam, ensuring the quality of sermons, preserving the unity of Muslims of Kazakhstan, the implementation of the Sharia in Islamic organizations, the solution of Islamic issues of the Muslim community of the country through the representative imams in the regions, training, as well as establishing relations with foreign Islamic organizations, educational institutions, publishing religious literature, textbooks and develop the necessary publications.

ҚМДБ-ның Алматыдағы кеңсесі

Офис ДУМК в Алматы

The building of the Spiritual Administration in Almaty

1991 жылы «Марал ишан» мешітінің қайта ашылу салтанаты

Открытие мечети «Марал ишан» в 1991 году после реставрации

The opening of the mosque «Maral Ishan» in 1991 after the restoration

1990 жылдың 12 қаңтарында, қасиетті жұма күні қазақ елінің тарихындағы айтулы оқиға болды. Осы күні Алматыдағы Орталық мешітте өткен Қазақстан мұсылмандарының I құрылтайында Қазақстан қазияты Орталық Азия мұсылмандарының діни басқармасынан (САДУМ) бөлініп шығып, Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы болып қайта құрылғанын жариялады. Осы құрылтайда Рәтбек қажы Нысанбайұлы хазрет ҚМДБ-ның алғашқы Төрағасы, Бас мүфти болып сайланды.

Мұсылман мемлекеттерімен тығыз қарым-қатынас орнатып, ынтымақтастықты арттыра түскен Рәтбек Нысанбайұлы өзі басқарған мерзім ішінде көптеген мешіттердің салынуына мұрындық болды.

12 января 1990 года, в священную пятницу, произошло знаменательное событие в истории казахского народа. В этот день на I Курултае мусульман Казахстана в Центральной мечети Алматы казият Казахстана был отделен от Духовного управления мусульман Центральной Азии (САДУМ) и преобразован в Духовное управление мусульман Казахстана. В этом курултае Ратбек хаджи Нысанбайулы хазрет был избран первым председателем ДУМК, Верховным муфтием.

Хазрат Ратбек хаджи Нысанбайулы за время своего руководства установил тесные связи с мусульманскими странами и поспособствовал строительству многих мечетей.

The significant event in the history of the Kazakh people took place on January 12, 1990. On the same day, during the I Congress of Muslims of Kazakhstan in the Central Mosque of Almaty, it was announced that the Kazakh Kaziyat was separated from the Spiritual Administration of Muslims of Central Asia and Kazakhstan (SAMSAK) and reorganized into the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. At this Congress, Ratbek Haji Nysanbaiuly was elected as first Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and Supreme Mufti.

Ratbek Nysanbaiuly has established close relations and increased cooperation with Muslim countries, as well as, led the construction of many mosques during his tenure

Мұсылман елдерімен байланыс
Связь с мусульманскими странами
The collaboration with Muslim countries

Қазақстан мұсылмандарының I құрылтайы
I Курултай мусульман Казахстана
The I Congress of Kazakhstan Muslims

Шетелдік делегациялармен
С иностранными делегатами
With foreign delegates

Халықпен қауышқанда
Встреча с народом
The gathering with nation

2000 жылы Қазақстан мұсылмандарының III құрылтайында белгілі ғалым Әбсаттар қажы Дербісәлі ҚМДБ-ның төрағасы болып сайланды. Әбсаттар қажы Дербісәлінің тұсында еліміздің 9 аймағынан 9 медресе, 1 қарилар даярлайтын орталық ашылып, халықты діни сауаттандыру жұмыстары жаңа деңгейге көтерілді. Жоғары білімді діни кадрларды даярлайтын «Нұр Мүбәрак Египет ислам мәдениеті» университеті осы кезде өз жұмысын бастады. Әбсаттар қажы Дербісәлі 2005 және 2010 жылдары өткізілген Қазақстан мұсылмандарының IV және V құрылтайларында мүфтилік лауазымға қайтадан сайланды.

В 2000 году на III Курултае мусульман Казахстана председателем ДУМК был избран известный ученый хазрат Абсаттар хаджи Дербисали. В период Абсаттара хаджи Дербисали были открыты 9 медресе в 9 регионах республики и центры по подготовке чтецов Корана, таким образом работа по исламскому просвещению народа начала развиваться новыми темпами. В то же время распахнул свои двери университет «Нур Мубарак», который готовит высокопрофессиональных исламоведов. Абсаттар хаджи Дербисали был переизбран муфтием в 2005 и 2010 годах во время IV и V курултаях мусульман Казахстана.

At the III Congress of Muslims of Kazakhstan, a well-known scientist Absattar Haji Derbisali was elected as Chairman of the Administration in 2000. During the time of Absattar Haji Bagysbayuly, there were 9 madrasahs and 1 reciters center opened in 9 regions of the country, and Islamic education of the population has risen into a new dimension. The Egyptian University of Islamic Culture Nur Mubarak University that trains highly educated Islamic personnel was established. He was re-elected as Chairman and Supreme Mufti at the IV and V Congresses of Muslims of Kazakhstan in 2005 and 2010.

Бас мүфти дін қызметкерлерімен
Верховный муфтий с имамами
The Supreme Mufti with imams

ҚР Тұңғыш Президенті - Елбасы Н.Ә.Назарбаев - Нұр- Мүбәрак университетінде

Первый Президент РК – Лидер Нации Н.А.Назарбаев в университете «Нур – Мубарак»

The First President of the Republic of Kazakhstan - the Leader of the Nation N.Nazarbayev is at the Nur-Mubarak University

Елбасы және Бас мүфти журналистерге сұхбат беруде

Глава государства и Верховный муфтий дают интервью журналистам

The First President and Supreme Mufti are being interviewed

Жаңа мешіттің жобасымен танысуда

Знакомится с проектом новой мечети

The Supreme Mufti is getting acquainted with the project of the new mosque

Дін қайреткерлері Алматыда бас қосты
Религиозные деятели собрались в Алматы
The clergy leaders gathered in Almaty

Салтанатты шарадан көрініс
Торжественное мероприятие
The Opening Ceremony

Әбсаттар қажы Дербісәліге құрмет көрсетті
Отдали дань уважения Абсаттару хаджи Дербисали
Absattar Haji Derbisali has being paid tribute

Ал 2013 жылдың 19 ақпанында Қазақстан мұсылмандарының кезектен тыс VII құрылтайында Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағалығына Ержан қажы Малғажыұлы сайланды. Жаңа Бас мүфти шет мұсылман елдермен қарым-қатынасты нығайтып, жастарды жат ағымның арбауынан сақтауға, халықтың діни сауатын арттыруға, дін мамандарының білімі мен біліктілігін көтеруге басты назар аударды. Осы кезде Діни басқарма жанынан Республикалық ақпараттық-насихат тобы (РАНТ) құрылды.

19 февраля 2013 года на внеочередном VII Курултае мусульман Казахстана председателем Духовного управления мусульман Казахстана был избран Ержан хаджи Малгажыулы. Новый Верховный муфтий акцентировал внима-

The capital hosted the VII Unscheduled Congress of Kazakhstan Muslims where Hadrat Yerzhan Haji Malgazhuly was elected as Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan in 2013. The new Supreme Mufti paid attention to strengthen the collaboration with other countries, focused on the prevention of involvement of young people into various violent groups, increasing the Islamic educatuion of the population, improving the knowledge and skills of Islamic theologians. In this regard, it is worth noting the work of

Діни саладағы ең білікті мамандардан жасақталған топ мүшелері айтарлықтай нәтижелі жұмыс жүргізді. Ержан қажы Малғажыұлының бастамасымен Ғұламалар Кеңесі құрылып, бірқатар маңызды пәтуалар мен құжаттар қабылданды.

ҚМДБ-ның кеңейтілген Төралқа мәжілісі
Расширенное заседание ДУМК
Extended meeting of the Presidium of the Spiritual Administration

Бас мүфти жас балалармен
Верховный муфтий с детьми
The Grand Mufti with children

ние на укреплении отношений с зарубежными мусульманскими странами, развитии образования, предостережении молодежи от деструктивных религиозных течений, повышении религиозной грамотности населения, повышении знаний и квалификации священнослужителей. В это время при Духовном управлении была создана республиканская информационно-пропагандистская группа (РИПГ), и члены группы, сформированные из самых квалифицированных специалистов, провели достаточно плодотворную работу. В то же время, по инициативе Ержана хаджи Малгажыулы был создан совет ученых (улемов), и были приняты ряд фетв и документов.

the Republican Information and Propaganda Group (RIPG) established under the auspices of Spiritual Administration. The members of the advocacy group made a significant contribution to the prevention of extremism and terrorism by conducting explanatory work. One of the profound projects initiated by Hadrat Yerzhan Haji Malgazhuly was the Council of Scholars that adopted a number of fatwas and documents.

Бас мүфти медресе шәкірттеріне дәріс беруде
Верховный муфтий преподает ученикам медресе
The Grand Mufti teaches madrasah students

Ұшқыш-батыр Талғат Бигелдиновпен

С летчиком-героем Талгатом Бигельдиновым

At the meeting with the pilot and national hero Talgat Bigeldinov

Пайғамбар сақал шарифін сақтаған Фатима әжеймен

С Фатима апа, сохранившая священную бороду Пророка

With grandmother Fatima, who kept the Prophet's holy beard

Шымкентте жамағатқа жұма уағызын айтуда

Во время пятничной проповеди в Шымкенте

Delivering a Friday sermon to the congregation in Shymkent

Әлемдік және дәстүрлі дін лидерлерінің құрылтай хатшылығында
В секретариате съезда лидеров мировых и традиционных религий
At the Secretariat of the Leaders of World and Traditional Religions

Түркия президенті Тайып Ердоғанмен
С президентом Турции Тайипом Эрдоганом
Together with President of Turkey, Tayyip Erdogan

2017 жылы 8 желтоқсанда Алматыда өткен Қазақстан мұсылмандарының VIII құрылтайында Серікбай қажы Ораз хазрет Бас мүфти лауазымына сайланды. Серікбай қажы Сатыбалдыұлы хазрет өзіне жүктелген міндетті абыроймен орындап, халықаралық әрі республикалық деңгейде ағартушылық бағыттағы жобаларды белсенді түрде жүзеге асырды.

8 декабря 2017 года в Алматы на VIII Курултае мусульман Казахстана Серикбай хаджи Ораз хазрет был избран на должность главного муфтия. Хазрат Серикбай хаджи Сатыбалдыулы с честью выполнил возложенные на него задачи и активно реализовывал проекты просветительской направленности на международном и республиканском уровнях.

On December 8, 2017, by the support of the members of the Spiritual Administration Serikbay Haji Oraz was elected as Supreme Mufti at the VIII Congress of Muslims of Kazakhstan in Almaty. Hadrat Serikbay Haji Satybaldiuly has honorably fulfilled the task assigned to him and actively implemented educational projects at international and national levels

Серікбай қажы Ораз шетелдік қонақтармен

Серикбай Хаджи Ораз с иностранными гостями

Serikbay Haji Oraz with foreign guests

Елбасы қабылдауында
На приеме у главы государства
At the reception of the President

Бас мүфти түрлі іс-шараларда
Верховный муфтий на различных мероприятиях
The Supreme Mufti at the various events

2020 жылдың 7 ақпанында елордада өткен Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының кезектен тыс IX құрылтайында ҚМДБ Төрағасы, Бас мүфти болып Наурызбай қажы Тағанұлы сайланды.

7 Февраля 2020 года на внеочередном IX Курултае Духовного управления мусульман Казахстана председателем ДУМК, Верховным муфтием был избран Наурызбай хаджи Таганулы.

On February 7, 2020, at the IX Extraordinary Congress of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan in the capital, Nauryzbay Haji Taganuly was elected Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti.

Бас мүфти Елбасы қабылдауында
Верховный муфтий на приеме у Елбасы
The Supreme Mufti is at the reception of Elbasy

Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың қабылдауында
Верховный муфтий Наурызбай кажы Таганулы на приеме у главы государства Касым-Жомарта Токаева
Supreme Mufti Nauryzbay Haji Taganuly at the reception of President Kassym-Zhomart Tokayev

ҚМДБ-ның төл арнасы «Халық арнаның» ашылу салтанаты

Торжественное открытие собственного телеканала ДУМК "Халық Арна"

The opening ceremony of own TV channel of the Spiritual Administration "Halyk Arna"

Наурызбай қажы Тағанұлы бастамасымен Шариғат және пәтуа бөлімі жанынан 24 сағат бойы шариғи сұрақтарға жауап беріп, кеңес беретін «Call орталық» іске қосылды. Ақпарат және қоғаммен байланыс бөлімі жанынан Мүфтият медиа орталығы ашылды. Сондай-ақ Діни басқарманың төл телеарнасы «Халық арна» көрерменге жол тартты.

По инициативе Наурызбая хаджи Таганулы при отделе «Шариата и фетвы» был создан «Call центр», который 24 часа в сутки отвечает на вопросы и дает различные советы. При отделе «Информации и связи с общественностью» открылся «Медиацентр муфтията». А также, вышел в эфир собственный телеканал ДУМК «Халық арна».

On the initiative of Naurzbay Haji Taganuly «The Call Center» has been set up at the Department of Sharia and Fatwa to answer questions and provide advice 24 hours a day. The Muftiyat Media Center was opened under the Information and Public Relations Department. Also, the own TV channel of the Spiritual Administration "Halyk Arna" was launched.

ҚМДБ Төрағасы қайырымдылық шараларын мейілінше молырақ атқаруға күш салды. Пандемия кезінде мүфтият тарапынан ауруханаларға жасанды тыныс алу, оттегі аппараттары мен медициналық құрал-жабдықтар, мұқтаж жандарға дәрі-дәрмектер, мешіттердің жанындағы тігін цехтарында тігілген бетперделер мен қорғаныс киімдері тегін таратылды. «Ел үлесі – пәтерге» акциясы аясында 314 отбасы баспаналы болды.

Председатель ДУМК приложил все усилия для проведения масштабной благотворительной деятельности. Во время пандемии муфтият бесплатно раздавал (ИВЛ) аппараты искусственной вентиляции лёгких, кислородные аппараты и медицинское оборудование, лекарства нуждающимся, а также маски и защитную одежду, сшитые в швейных цехах при мечетях. В рамках масштабного проекта «Ел үлесі – пәтерге» 314 нуждающимся семьям были вручены ключи от жилья.

The Chairman of the Spiritual Administration made every effort to carry out as many charitable activities as possible. During the pandemic, the Muftiyat distributed free (ALV) mechanical ventilation apparatus, oxygen machines and medical equipment, medicines to the needy, masks and protective clothing sewn in sewing shops near mosques. Within the framework of the most ambitious project "El ulesi paterge", 314 families in need were given keys to their homes.

2020 жылдың 25 қаразасында Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының құрылғанына 30 жыл толуына орай елордада «Бейбітшілік пен рухани келісімді сақтаудағы діни институттардың рөлі» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік онлайн конференция өтті. Конференцияға Діни басқарманы әр жылдары басқарған бас мүфтилер Рәтбек қажы Нысанбайұлы, Әбсаттар қажы Дербісәлі, Ержан қажы Малғажыұлы, Серікбай қажы Ораз және Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы қатысты. Сондай-ақ жиынға өзге елдердің мүфтилері, еліміздің зиялы қауым өкілдері мен ғалымдар қатысып, баяндама жасады.

25 ноября 2020 года по случаю 30-летнего юбилея Духовного управления мусульман Казахстана в столице прошла международная научно-практическая онлайн-конференция «Роль исламских институтов в сохранении мира и духовного согласия». В конференции приняли участие Верховные муфтии председательствовавшие в Духовном управлении в разные годы Ратбек хаджи Нысанбайулы, Абсаттар хаджи Дербисали, Ержан хаджи Малгажулы, Серикбай хаджи Ораз и Верховный муфтий Наурызбай хаджи Таганулы. На встрече также выступили с докладами муфтии зарубежных стран, представители интеллигенции и ученые Казахстана.

On November 25, 2020, on the occasion of the 30th anniversary of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, an international scientific and practical online conference «The Role of Islamic Institutions in Preserving Peace and Spiritual Harmony» was held in the capital. The conference was attended by the Supreme muftis who chaired the Spiritual Administration in different years Ratbek haji Nysanbayuly, Absattar haji Derbisali, Yerzhan haji Malgazhuly, Serikbai haji Oraz and the Supreme mufti Nauryzbai haji Taganuly. At the meeting, the muftis of foreign countries, representatives of the intelligentsia and scientists of Kazakhstan also made reports.

Қазақстан мұсылм
"БЕЙБІТШІЛ
ИС
халы

المؤتمر الدولي العملي والعلمي عبر الإنترنت "أون لاين" بعنوان
"دور المؤسسات الإسلامية في الحفاظ على السلام والوئام وروح التسامح"
بمناسبة الذكرى الثلاثين للإدارة الدينية لمسلمي كازاخستان
QAZAQSTAN MUSYLMANDARY DINI BASQARMASYNYN QURYLGANYNA 30 JYL TOLUYNA ORAI
«BEIBITSHILIK PEN RUHANI KELISIMDI SAQTAUDAGY DINI INSTITUTTARDYN ROLI»
HALYQARALYQ GYLYMI-TAJIRIBELIK ONLAIN-KONFERENSIA
MUFTI RAVIL
GAINUTDIN
RESEI FEDERASIASYNYN MUFTI MANDAS
DINI BASQARMASYNYN TORAYYMY,
MUFTI

MUFTI
ALI ERBASH
TURSA DIN USTA BASQARMASYNYN
BASSHYFI, PROFESSOR

SAIDMUKARRAM
ABDULKODIRZODA

MUFTI MAKSATBEK
TOKTOMUSHEV

Жиын барысында Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы ҚМДБ-ның бұрынғы басшылары Рәтбек қажы Нысанбайұлы, Әбсаттар қажы Дербісәлі, Ержан қажы Малғажыұлы және Серікбай қажы Ораздың кеудесіне «Қазақстан мұсылмандары діни басқармасына 30 жыл» мерекелік төсбелгісін тағып, иығына шапан жапты.

В ходе конференции Верховный муфтий Наурызбай хаджи Таганулы наградил бывших председателей ДУМК Ратбека хаджи Нысанбайулы, Абсаттара хаджи Дербисали, Ержана хаджи Малгажулы, Серикбая хаджи Ораза нагрудным знаком «30 лет Духовному управлению мусульман Казахстана», и накрыл чапан на плечи по казахским обычаям.

During the conference, the Supreme Mufti Nauryzbay haji Taganuly awarded the former chairmen of the Spiritual Administration Ratbek haji Nysanbayuly, Absattar haji Derbisali, Erzhan haji Malgazhiuly, Serikbai haji Oraz with the breastplate «30 years of Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan».

Жиыннан соң бес мүфти бір үстел басында жеке сұхбаттасып, мүфтияттың ізгілік жолындағы игі жұмыстарын жандандыру жайлы ойларын ортаға салды.

После встречи пять муфтиев провели конфиденциальную беседу и поделились своими мнениями о возрождении деятельности муфтията на пути благоденствия.

After the meeting, five muftis held a confidential conversation and shared their views on the revival of the Spiritual Administration's activities on the path of prosperity.

Ендігі кезекте Ислам академиясын құру, Ислам және теология кітапханасын салу, еліміздегі мешіттердің архитектурасын қазақы салт-санаға сай қалыптастыру секілді маңызды жұмыстар атқарылмақ.

В дальнейшем планируется важные работы такие, как создание Исламской академии, строительство Исламской теологиеской библиотеки, формирование архитектуры мечетей страны в соответствии с казахским менталитетом и традицией.

In the future, important work is planned, such as the creation of the Islamic Academy, the construction of the Islamic theological library, the formation of the architecture of the country's mosques in accordance with the Kazakh mentality and tradition.

Бас мүфти жамбылдық «әжелер мектебінің» мүшелерімен

Верховный Муфтий встречается с членами "Школы бабушек" в Жамбыле

The Supreme Mufti meets with the participants of the "Azheler school" in Zhambyl

Кезекті қайырымдылық шаралары

Очередное благотворительное мероприятие

Another charity event

«Қожа Ахмет Яссауи» кесенесінде
В мавзолее «Ходжа Ахмед Яссави»
In the mausoleum «Khoja Ahmed Yassavi»

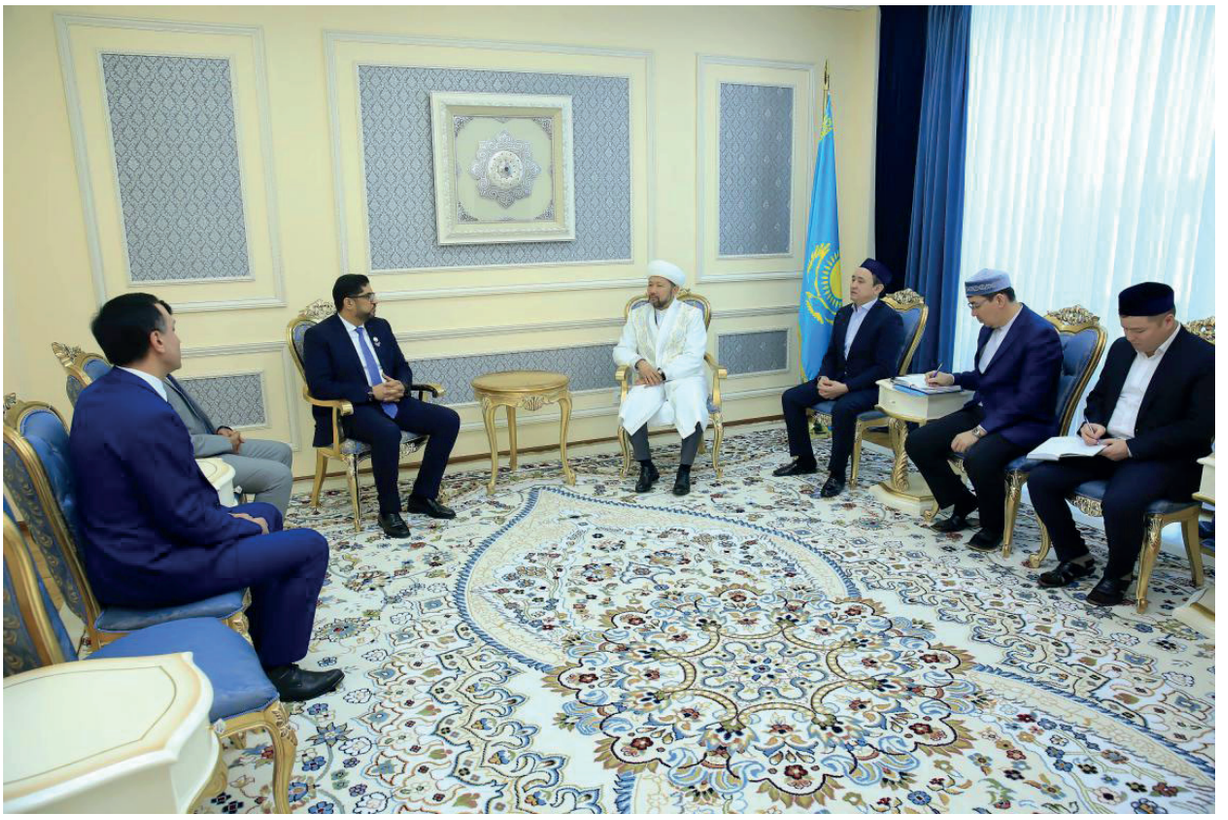

Шетелдік дипломаттарды қабылдау
Прием иностранных дипломатов
Reception of foreign diplomats

Бас мүфтилер бірге намаз оқуда
Главные муфтии вместе читают намаз
The Supreme Muftis are praying together

Бас мүфти Құран хатым етуде
Верховный Муфтий читает (дуа) Хатм Корана
The Supreme Mufti reads Hatm Al Quran

Діни басқарманың мәжілістері

Заседания Духовного управления

Meetings of the Spiritual Administration

ТҮРКІСТАНДА ДІНИ БАСҚАРМАНЫҢ АРНАЙЫ КЕҢСЕСІ АШЫЛДЫ

В ТУРКЕСТАНЕ ОТКРЫЛСЯ ФИЛИАЛ ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ

A SPECIAL OFFICE OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION IN TURKESTAN

Киелі Түркістан – жоралы жұртымыздың, түркі-мұсылман халықтарының рухани темірқазығы! Қазақ хандығының астанасы!

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың Шымкент шаһарын республикалық маңызы бар қалалардың санатына жатқызып, Оңтүстік Қазақстанды Түркістан облысы деп қайта бекітуі – тарихымыздың талай сындарлы сәттерінде қазақ дейтін халықты бірлік пен берекеге ұйыстырып, елдікке бастаған хандар мен сұлтандарға, билер мен Алаш арыстарына жасалған зор құрметі деп есептейміз.

Киелі жерде халқымыздың руханияты үшін қызмет ететін Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының арнайы өкілдігі ашылды. Бұл орталық Түркістан өңірінің одан әрі рухани дамуына қызмет етіп, рухани астана мәртебесінің тереңдей түсуіне сүбелі үлес қосып келеді.

Священный Туркестан - духовное наследие тюркских народов! Столица казахского ханства!

Мы считаем, что отнесение города Шымкент к категории городов республиканского значения и переутверждение Южного Казахстана в Туркестанскую область Первым Президентом Республики Казахстан – Лидером Нации Нурсултаном Назарбаевым – признак огромного уважения к ханам и султанам, биям и алашовцам, которые во многих критических моментах истории сыграли главную роль, и внесли свой вклад единству и благополучию казахского народа.

В священном Туркестане было открыто специальное представительство Духовного управления мусульман Казахстана, которое служит для духовности нашего народа. Данный центр служит для духовного развития Туркестанского региона, и вносит вклад в повышении статуса духовной столицы.

Holy Turkestan is guiding star of spirituality of our people and the Turkic-Muslims! The capital of the Kazakh Khanate!

The division of Shymkent as a city of national significance by the First President of the Republic of Kazakhstan, Nursultan Nazarbayev, and the re-establishment of South Kazakhstan as Turkestan region was a great tribute to the khans and sultans, rulers of Alash who united the Kazakh people in many challenging moments of our history.

A special representative office of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan that serves the spirituality of our people was established in this place. This office functions for the further spiritual development of the Turkestan region and contributes to the deepening of the status of being the spiritual capital of the nation.

Киелі Түркістандағы ҚМДБ кеңсесінің ашылу салтанатында

На церемонии открытия офиса ДУМК в Туркестане

At the Opening ceremony of the office of the Spiritual Administration in Turkestan

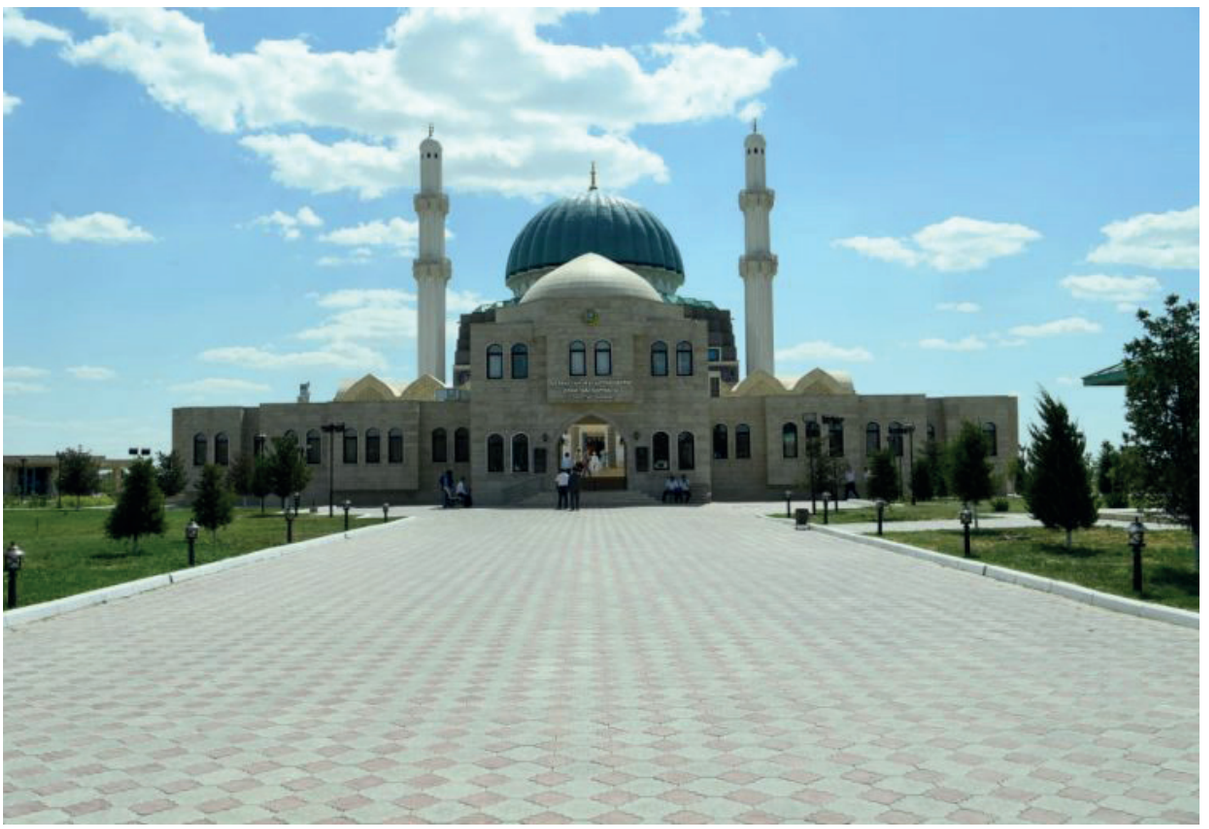

ДІНИ БАСҚАРМА ЕЛОРДАҒА КӨШТІ
ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ В СТОЛИЦЕ
THE SPIRITUAL ADMINISTRATION IN NUR-SULTAN CITY

2014 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының Орталық аппараты елордаға көшті. Бұл тарихи шешім Діни басқарманың жұмысына серпін беріп, ағарту, уағыз-насихат, ақпараттық түсіндірме шараларына оң ықпал етті.

В 2014 году Центральный аппарат Духовного управления мусульман Казахстана переехал в столицу. Такое историческое решение придало импульс работе Духовного управления, положительно повлияло на просвещение, проповедование, информационно-разъяснительные мероприятия.

In 2014, the Central Office of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has moved to the capital city. This historic decision gave impetus to the work of the Spiritual Administration and had a positive impact on educational, preaching and outreach activities

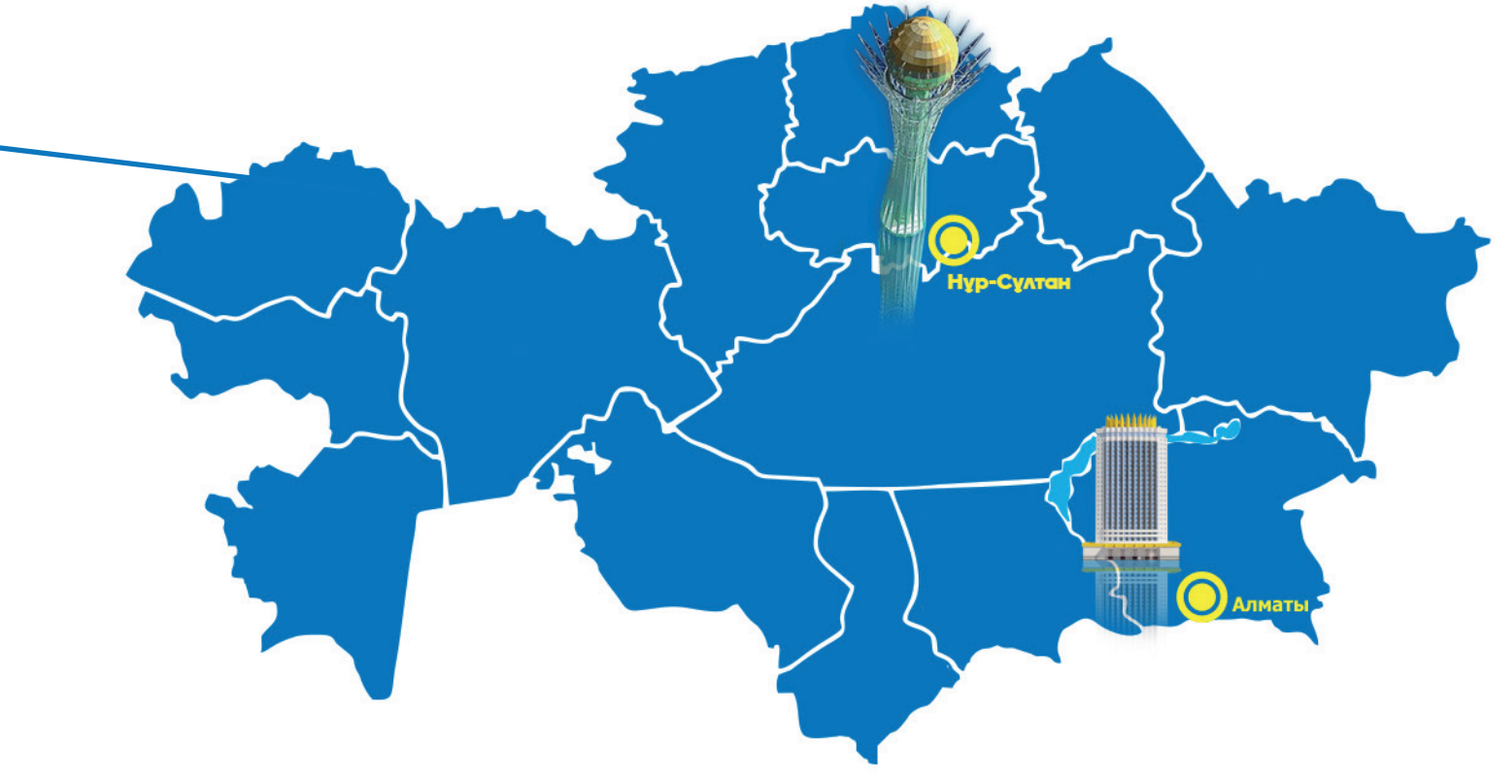
Нұр-Сұлтан
Алматы

ЕЛОРДАДА ДІНИ БАСҚАРМАНЫҢ ЖАҢА КЕҢСЕСІ АШЫЛДЫ

В СТОЛИЦЕ ОТКРЫЛСЯ НОВЫЙ ОФИС ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

THE NEW OFFICE OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION OF MUSLIMS OF KAZAKHSTAN OPENED IN THE CAPITAL

2018 жылда орын алған тарихи оқиғаның бірі де бірегейі – барша Қазақстан мұсылмандарының қасиетті қарашаңырағы – Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының 4 қабатты жаңа ғимаратқа қоныс аударды.

Зәулім ғимараттың кітапхана, акт залы, спорт залы, намазханасы, компьютер бөлмесі, қызметтік пәтері бар.

Ғимарат құрылысы 2015 жылы басталып, 2018 жылдың 14 желтоқсанында пайдалануға берілді. Ғимараттың жер аумағы 1,2 га, ал кеңсенің жалпы аумағы 12 019 шаршы метр. 4 блоктан тұрады: А блок (4 қабат әкімшілік корпус) 8 996 шаршы метр, Б блок (4 қабат қызметтік пәтер) 2 019 шаршы метр, В блок (1-қабатта акт залы) 447 шаршы метр, Г блок (1-қабатта спорт залы) 557 шаршы метр.

Жаңа кеңсе демеушілердің қаражаты есебінен тұрғызылды.

Одно из знаменательных исторических событий 2018 года – открытие нового 4-х этажного офиса ДУМК, который является духовным очагом всех мусульман Казахстана. В здании имеется библиотека, актовый зал, спортивный зал, намазхана (молельный зал), компьютерная комната, служебные квартиры.

Строительство здания началось в 2015 году и сдано в эксплуатацию 14 декабря 2018 года. Площадь здания составляет 1,2 га, общая площадь офиса-12 019 квадратных метров. Состоит из 4 блоков: блок А (4 этаж административный корпус) 8 996 квадратных метров, блок Б (4-х этажная служебная квартира) 2 019 квадратных метров, блок В (актовый зал на 1 этаже) 447 квадратных метров, блок Г (спортивный зал на 1 этаже) 557 квадратных метров.

Новый офис был построен на средства выделенных спонсорами.

One of the significant historical events of 2018 is the opening of a new 4-storey office of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, which is the spiritual hearth of all Muslims of Kazakhstan. The tall building has a library, assembly hall, gym, prayer room, computer room, and office apartments.

The construction of the building began in 2015 and was commissioned on December 14, 2018. The area of the building is 1.2 hectares and the total area of the office is 12,019 square meters. It consists of 4 blocks: Block A (4 floor administrative building) 8 996 square meters, Block B (4 floor office apartment) 2 019 square meters, Block B (Assembly hall on the 2nd floor) 447 square meters and Block D (Sports hall on the 1st floor) 557 square meters.

The new office was built at the expense of sponsors

Діни басқарма жаңа кеңсесінің ашылу салтанатында
На церемонии открытия нового офиса Духовного управления
At the opening ceremony of a new office of the Spiritual Administration

QAZAQSTAN MUSYLMANDARY
DINI BASQARMASY

Намазхана

Намазхана

The prayer hall

Кітапхана

Библиотека

The library

Мәжіліс залы

Зал заседания

The conference hall

Акт залы

Актовый зал

The assembly hall

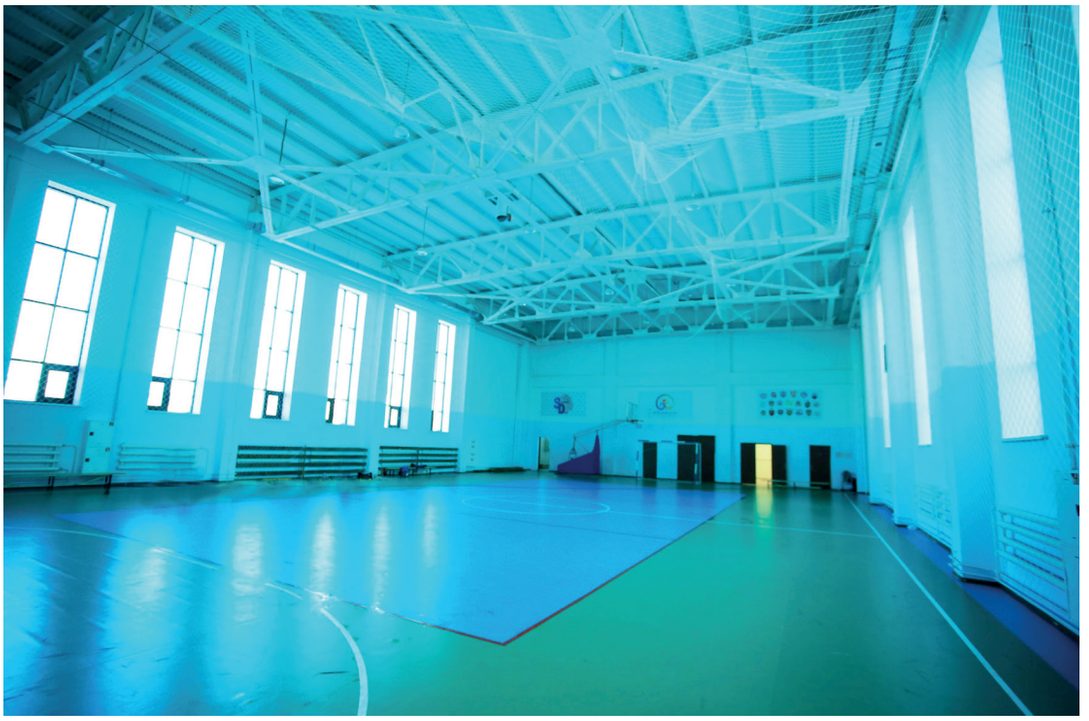

Спорт залы
Спорт зал
The Gym

Мамандар кабинеті
Кабинет специалистов
The spescialist's room

Қызметтік пәтер
Служебная квартира
The office apartment

Асхана
Столовая
The canteen

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

СТРУКТУРА ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

THE STRUCTURE OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

ҚМДБ ОРТАЛЫҚ АППАРАТЫ
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ АППАРАТ ДУМК
CENTRAL OFFICE OF SPIRITUAL ADMINISTRATION

Nauryzbay Haji Taganuly
ҚМДБ төрағасы, бас Мүфти
Председатель ДУМК,Верховный Муфтий
The Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti

Ershat Ongarov
ҚМДБ төрағасының орынбасары, наиб мүфти
Заместитель председателя ДУМК, наиб муфти
Deputy Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan
Naib Mufti

Gylymbek Mazhiev
Аппарат жетекшісі
Руководитель аппарата
Chief of Staff

Muhammad-Hussein Alsabekov
Мүфтидің Бас кеңесшісі
Главный советник муфтия
Chief Adviser of the Mufti

Baltabay Mekezhanov
Мүфтидің кеңесшісі
Советник муфтия
Adviser of the Mufti

Bizhigit Koishiev
Мүфтидің кеңесшісі
Советник муфтия
Adviser of the Mufti

Sansyzbay Kurbanuly
Шариғат және пәтуа бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Шариата и фетвы»
Head of the Department of Sharia and Fatwa

Nurbek Esmaganbet
Діни істер және талдау бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «По делам религии и анализа»
Head of the Department of Religious Affairs and Analysis

Smail Seitbekov
Діни білім және кадр даярлау бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «исламского образования и подготовки кадров»
Head of the Department of Islamic Education and Personnel Training

Batyrzhan Mansurov
Уағыз-насихат бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Проповеди и пропаганды»
Head of the Department of preaching and propaganda

Kamalzhan Turdybayev
Қайырымдылық және уахып істері бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «По делам благотворительности и вакфа»
Head the Department of charity and donations

Erbosyn Oryn
Іс басқарушысы
Управляющий делами
The case manager

Marat Bektazinov
Ақпарат және қоғаммен байланыс бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Информации и связи с общественностью»
Head of the Department of Information and Public Relations

Kanat Alshinbayev
Діни оңалту бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Религиозной реабилитации»
Head of the Department of Religious Rehabilitation

Zhandilla Bekzhigitov
Қажылық бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Хаджа»
Head of the Department of Hajj

Murat Manapuly
Баспа және аударма бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «Издательства и перевода»
Head of the Department of publishing and translation

Agabek Sydykov
ҚМДБ-ның баспасөз хатшысы
Пресс-секретарь ДУМК
The Press Secretary of the Spiritual Administration

Marat Zhappasbaev
Мешіт істері бөлімінің меңгерушісі
Руководитель отдела «По делам мечети»
Head of the Department of Mosque Affairs

Bayuzak Bekmuratov
Кадр бөлімі
Отдел кадров
The Department of Human resources

Nurbol Shaikyuly
Кеңсе меңгерушісі
Руководитель канцелярии ДУМК
Head of the Office of Spiritual Administration

Talgat Omarov
Зекет қорының директоры
Директор благотворительного фонда «Зекет»
Director of the Zakat Fund

Aibek Atashev
«Халал даму» директоры
Директор «Халал даму»
Director of the «Halal Damu»

ҚМДБ БӨЛІМДЕРІ
ОТДЕЛЫ ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ
THE DEPARTMENTS OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының Орталық аппаратында бірқатар бөлімдер жұмыс жасайды. Әр бөлімнің Жарғыға сәйкес атқаратын міндеттері нақты белгіленген. Бөлімдердің негізгілері мыналар: «Шариғат және пәтуа», «Уағыз-насихат», «Діни білім және кадр даярлау», «Ақпарат және қоғаммен байланыс», «Мешіт істері», «Қажылық істері», «Діни істер және талдау», «Қайырымдылық және уақып істері», «Баспа және аударма», «Іс басқарушы» бөлімдері. Осы бөлімдерге қарасты секторлар мен халал өнімдерін стандарттаумен айналысатын «Халалдаму», «Зекет қайырымдылық қоры» сынды мекемелері бар. Аталған бөлімдер мен мекемелердің жұмыстарына наиб мүфти мен аппарат басшысы жетекшілік етеді.

В центральном аппарате Духовного управления мусульман Казахстана функционирует ряд отделов. Каждый отдел имеет обязанности, выполняемые в соответствии с Уставом. Основными отделами являются: отдел «Шариата и фетвы», отдел «Исламской проповеди и пропаганды», отдел «Исламского образования и подготовки кадров», отдел «Информации и связи с общественностью», отдел «По делам мечетей», отдел «По делам Хаджа», отдел «Религиозного дела и аналитики», отдел «Благотворительности и по делам вакфа», отдел «Издательства и перевода», «Управляющий делами». Существуют секторы, относящиеся к этим отделам. Также действуют учреждения по стандартизации халяльных продукций «Халалдаму» и «Благотворительный фонд Зекет». Работами данных отделов курьируют заместитель муфтия, и руководитель аппарата.

The Central Office of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has several departments. Each department functions are clearly stated in the Charter. The main departments are Sharia and Fatwa, Preaching and Propaganda, Islamic Education and Personnel Training, Information and Public relations, Mosque Affairs, Hajj, Islamic Affairs and Analysis, Charity and Donations, Publication and Translation, Administration. There are departments have sector and the bodies which are engaged in the standardization of halal products, Halal Damu LLP and Zakat Corporate Charity Fund. The deputy mufti and the chief of staff are responsible for the work of these departments.

ШАРИҒАТ ЖӘНЕ ПӘТУА БӨЛІМ
ОТДЕЛ ШАРИАТА И ФЕТВЫ
THE DEPARTMENT OF SHARIA AND FATWA

Пәтуа – дінді қоғаммен жалғап, көркем түрде үйлестіретін, соған дәнекер болатын құжат. Пәтуа нұсқау түрінде жазылып, мұсылмандарға жария етіледі. Әрбір пәтуа мұсылмандардың құлшылық-ғибадаттарын дұрыс атқарып, күнделікті тұрмыс-тіршіліктегі іс-әрекеттерін шариғатқа сай атқара білуіне, сонымен қатар халқымыздың рухани дамуы мен діни сауатын одан әрі жетілдіруге бағытталады. Шариғат шеңберінде, дәстүрлі дін аясында, қоғамның жағдайына сәйкес пәтуа айту, халықтан келген әрбір діни сұраққа тыңғылықты, тиянақты жауап беру – Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының негізгі жұмыс бағыттарының бірі.

Фетва – это документ, который связывает ислам с обществом и является неким посредником, который создает условия для гармоничного сосуществования. Фетва записывается в виде указаний и объявляется всем мусульманам. Каждая фетва нацелена на духовное развитие мусульман, правильное выполнение всех религиозных обрядов, выстраивание повседневной жизни соответственно нормам шариата и развитие религиозной грамотности. Вынесение фетвы на каждый религиозный вопрос, поступивший от населения, в рамках шариата и традиционной религии, в соответствии с положением общества – одно из основных направлений работы Духовного управления мусульман Казахстана.

A fatwa is a document that communicates Islamic religion to the society in a fashionable way. It is written in the form of instructions and publicly announced to the Muslims. Each fatwa is aimed at the proper performance of worship of Muslims, their ability to carry out their daily activities in accordance with the Sharia, as well as the further development of the spiritual development and Islamic education of our people. One of the main directions of the work of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan is to adopt a fatwa in accordance with the Sharia within the framework of traditional religion, taking into account the conditions of society, as well as to answer Islamic question from the ordinary people.

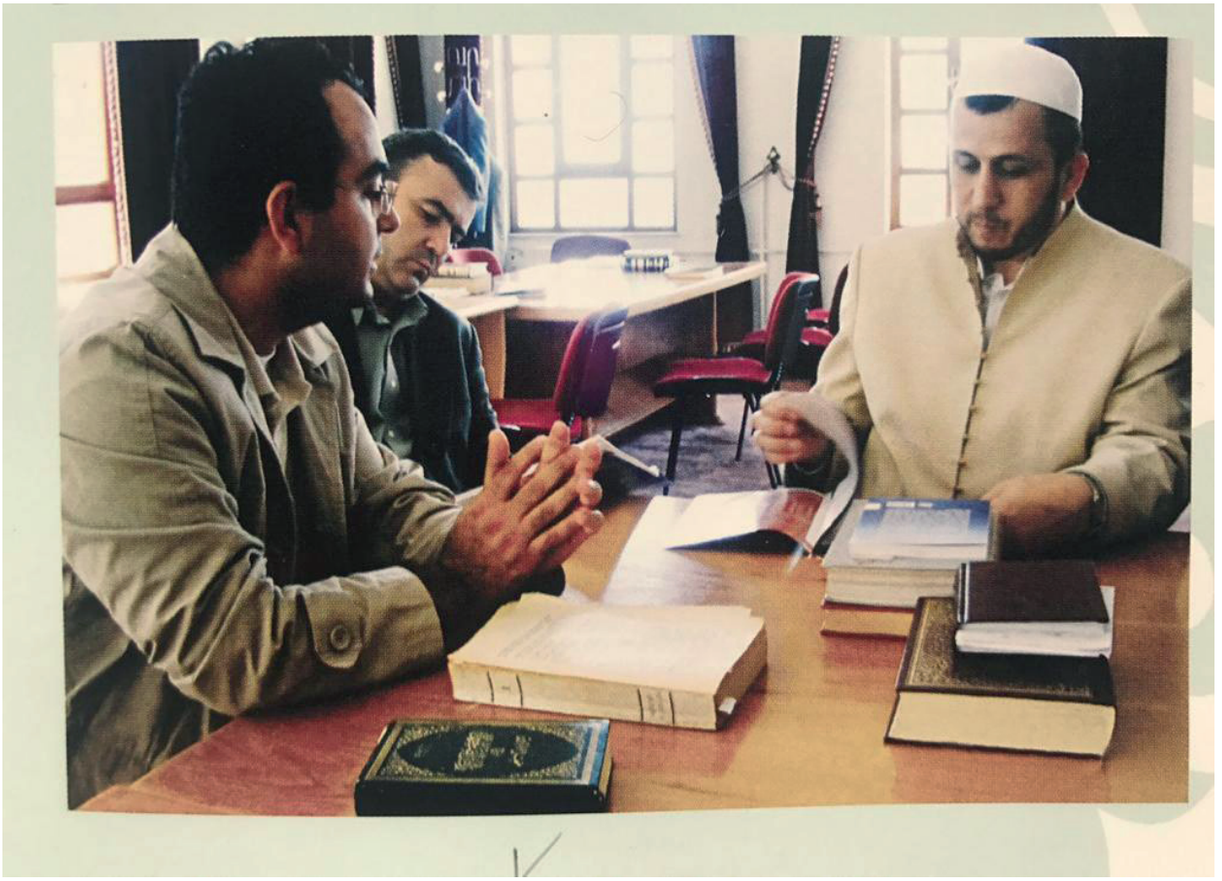

Осы бағытта ашылған Шариғат және пәтуа бөлімі – Діни басқарманың негізгі бөлімдерінің бірі әрі діннің ұстыны.

Кеңес Одағы кезінде шариғат және пәтуа беру жұмысы Ташкент қаласында орналасқан Орта Азия және Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы тарапынан басқарылды. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы құрылғаннан кейін бұл жұмыспен еліміздің алғашқы мүфтиі Ратбек қажы Нысанбайұлы тікелей өзі айналысты. Өзінің мүфтилік қызметі кезінде ол діни мереке күндерін анықтады, пітір садақа мөлшерін белгіледі, жаназа және жерлеуге қатысты «Исламдық жерлеу рәсімі» атты пәтуалар жинағын әзірледі т.б. пәтуаға қатысты маңызды іс-шараларды жүзеге асырды.

Орта Азия ғалымдары пәтуа қабылдауда

Ученые Средней Азии принимают фетву

The Central Asian scholars are adopting a fatwa

Поэтому отдел шариата и фетвы – один из наиважнейших и основных отделов Религиозного управления, как таковой фундамент религии.

В советское время деятельность шариата и фетвы осуществлялась со стороны духовного управления мусульман Центральной Азии и Казахстана, расположенного в Ташкенте. После образования духовного управления мусульман Казахстана, такими работами, как определение дней исламских праздников, размеры фитра и другие важные мероприятия, касающиеся вынесения фетвы непосредственно занимался первый Верховный муфтий страны Ратбек хаджи Нысанбайулы. Он также разработал сборник фетв «Исламское похоронение».

Орта Азия ғалымдары ҚМДБ бас кеңсесінде

Улемы Центральной Азии в головном офисе ДУМК

The Central Asian scholars at the Central office of the Spiritual Administration

Therefore, the Department of Sharia and Fatwa is one of the most important and basic departments of the Spiritual Administration, as such the foundation of Islam.

In Soviet times, the activities of sharia and fatwa were carried out by the spiritual administration of Muslims of Central Asia and Kazakhstan, located in Tashkent. After the formation of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, the first Supreme Mufti of the country, Ratbek Haji Nysanbaiuly, was directly involved in such works as determining the days of Islamic holidays, the size of the fitr and other important events related to the issuance of a fatwa. He also developed a collection of fatwas, Islamic Burial.

2001 жылы ҚМДБ-ның «Шариғат және пәтуа» бөлімі ашылып, жұмыс істей бастады. Оған шейх Мухаммад Хусейн Алсабеков меңгеруші етіп тағайындалып, оны 2018 жылға дейін басқарды.

2018 жылдың қаңтар айынан бастап бұл қызметті Египет Араб Республикасы, Каир қаласындағы әл-Азһар университеті «Ислам шариғаты» факультетінің түлегі Сансызбай Құрбанұлы Шоқанов атқарып келеді.

Бүгінде пәтуа беру саласында бірізді жүйе қалыптасып, Орталық Азияның дін қайраткерлері ҚМДБ-ның қабылдаған діни қарарларына, қаулыларына, үндеулері мен пәтуаларына айрықша назар аударатын деңгейге жетті.

Бөлім діни сұрақ-жауаптың бір арнадан шығуын қамтамасыз ету мақсатында www.fatua.kz сайтын іске қосты. Сайтта діни білімі жоғары, тәжірибелі мамандар жұмыс істейді. Одан бөлек Шариғат және пәтуа бөлімінің ҚМДБ-ның Астана, Алматы, Шымкент қалалары мен облыстардағы өкілдіктерінде пәтуаға жауапты арнайы мамандары қызмет атқарады.

В 2001 году начал функционировать отдел шариата и фетвы ДУМК. Заведующим отдела был назначен высококвалифицированный специалист шейх Мухаммад Хусейн Алсабеков и был руководителем до 2018 года.

С января 2018 года эту должность занимает Сансызбай Курбанулы Шоканов, выпускник факультета «исламский шариат» университета Аль-Азхар в Каире.

На сегодняшний день сформировалась единая система вынесения фетв. Религиозные деятели стран Центральной Азии уделяют особое внимание принятым ДУМК резолюциям, постановлениям, призывам, вынесенным фетвам.

Отдел запустил сайт www.fatua.kz. в целях выпуска актуальных исламских вопросов и ответов на одном канале. На сайте работают высококвалифицированные специалисты с исламским религиозным образованием. Кроме того, в представительствах ДУМК в городах Нур-Султан, Алматы, Шымкент и в областных представительствах работают специалисты отдела, ответственные за вынесения фетв.

The Department of Sharia and Fatwa of the Spiritual Administration was established in 2001. Sheikh Muhammad Hussein Alsabekov was appointed as the head of the department and he served until 2018.

Afterwards, Sansyzbay Kurbanuly Shokanov, a graduate of the Faculty of Islamic Sharia at the Al-Azhar University in Cairo, Arab Republic of Egypt, got appointed in 2018.

Nowadays a unified system for issuing fatwas has been formed. Islamic leaders of the Central Asian countries pay special attention to the resolutions, decrees, appeals and fatwas adopted by the Spiritual Administration.

The department has launched the website www.fatua.kz to ensure where Islamic questions and answers are always channel from one place. The website is managed by highly qualified specialists with higher education in Islam. In addition, there are specialists in charge of the fatwa in the offices of the Department of Sharia and Fatwa in Nur-Sultan, Almaty, Shymkent and other regions.

Елімізде мұсылмандыққа бет бұрған азаматтардың саны артқан сайын сұрақ қоюшылардың саны да көбеюде. Мысалы, соңғы 5 жылдағы көрсеткішке тоқталсақ: 2015 жылы 2529 (оның ішінде эл.пошта арқылы 1827, жеке қабылдау бойынша 319, қоңырау шалу арқылы 383), 2016 жылы 4837 (оның ішінде эл.пошта арқылы 3583, жеке қабылдау бойынша 577, қоңырау шалу арқылы 677), 2017 жылы 6778 (оның ішінде эл.пошта арқылы 5398, жеке қабылдау бойынша 638, қоңырау шалу арқылы 742), 2018 жылы 8685 (оның ішінде эл.пошта арқылы 5345, жеке қабылдау бойынша 1750, қоңырау шалу арқылы 1590), 2019 жылы 7418 (оның ішінде эл.пошта арқылы 4752, жеке қабылдау бойынша 1047, қоңырау шалу арқылы 1619) сұрақпен жүгінгендер өз сауалдарына тиісті шариғи жауаптарын алды.

С каждым годом увеличивается количество вопросов. Например, если остановиться на показателе за последние 5 лет: в 2015 году-2529 (в том числе эл.по почте 1827, по личному приему 319, по звонку 383), в 2016 году 4837 (из них эл.по почте 3583, по личному приему 577, по телефону 677), в 2017 году 6778 (в том числе по эл.почте).по почте 5398, по личному приему 638, по телефону 742), в 2018 году 8685 (в том числе по эл.почте).по почте 5345, по личному приему 1750, по телефону 1590), в 2019 году 7418 (в том числе по эл.почте).по почте 4752, по личному приему 1047, после того, как он обратился с вопросом 1619), они получили соответствующие ответы на свои вопросы.

As the number of Muslims in the country increases, so does the number of questioners. For example, if we look at the indicators for the last 5 years: 2529 in 2015 (including 1827 by e-mail, 319 by personal reception, 383 by calling), 4837 in 2016 (including 3583 by e-mail, 577 by personal reception, calling 6778), in 2017 6778 (including 5398 by e-mail, 638 by personal reception, 742 by calling), in 2018 8685 (including 5345 by e-mail, 1750 by personal reception, 1590 by calling), In 2019, those who asked 7418 questions (including 4752 by e-mail, 1047 by personal reception, 1619 by phone) received the appropriate answers to their questions.

Халыққа қол жетімді болу мақсатында Қазақ тілінде «Пәтуалар жинағы» атты кітаптың бірінші томы жарық көрді. Сонымен қатар «Жаназа және жерлеу рәсімдері» атты кітап шықты.

Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан және Тәжікстан мұсылмандары діни басқармаларының өкілетті мамандарымен өткен келіссөздер мен өзара ымыраның нәтижесінде діни мерекелерді бір күнде атап өтуге қол жеткізілді.

В целях обеспечения доступности населению вынесенных фетв вышел первый том книги на казахском языке «Сборник фетв». Также, вышла книга «Джаназа и погребальные обряды».

В результате переговоров и обмена мнениями с уполномоченными специалистами Духовного управления мусульман Казахстана, Узбекистана, Кыргызстана и Таджикистана было принято решение о совместном праздновании знаменательных дней в Исламе.

The first volume of The Fatwa Collection was published in Kazakh language to be accessible to the public. In addition, The Funeral and Burial Rites were published too.

After the discussions and negotiations, the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Uzbekistan, Kyrgyzstan and Tajikistan reached consensus on celebrating Islamic holidays on the same days.

ДІНИ САРАПТАУ СЕКТОРЫ
СЕКТОР РЕЛИГИОЗНОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ
THE SECTOR OF ISLAMIC EXPERTISE

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы қолға алған бағытының бірі – діни мазмұндағы кітаптар мен ақпараттық материалдардың Құран мен сүннетке сай екенін анықтап, олардың дұрыс және талапқа сай жүйелі сарапталуын қамтамасыз ету.

Бұған қоса, Сараптау сектоpы мешіттер мен діни оқу орындарында қолданылатын кітаптардың мазмұнын тексеріп бақылайды. Діни еңбектердің ел тұтастығы мен татулығына нұқсан келмеуін қадағалайды. Көпшілікке ұсынылатын аудио және бейнетаспалардың мазмұнына Ханафи мәзһабы тұрғысынан талдау жүргізіп, тиісті сараптамалық қорытынды береді. Сондай-ақ Республикалық және облыстық телеарналар арқылы берілетін хабарлардың мазмұнын ұдайы қадағалайды.

1996 жылдан бастап діни сараптау жұмысын ҚМДБ пәтуа бөлімінің басшысы шейх Мухаммад-Хусайн Алсабеков атқарды. 2009 жылы Бас мүфти Әбсаттар қажы Дербісәлі хазіреттің бұйрығымен «Діни сараптама және талдау» бөлімі ашылып, оның меңгерушісі болып Ершат Оңғаров тағайындалды. Кейін бұл бөлімге Қарақұлов Еркебұлан Ыбырайымұлы (2009-2011 жж.), Бекжанов Қанат Нұрмаханұлы (2011-2016 жж.) басшылық етті. 2016 жылы бөлім Сараптама секторы болып өзгерді. Әрі қарай бұл қызметті Құрсақов Медет Құрмашұлы (2016-2019 жж.) жалғастырды. 2019 жылдың 14 маусымынан ҚМДБ «Шариғат және пәтуа бөлімі» басшысының орынбасары қызметін сақтай отырып, Сараптау секторы жұмысын да жүргізу жауапкершілігі Аманқұлов Хасан Ташайұлына жүктелді.

Одно из направлений духовного управления мусульман Казахстана – определить насколько соответствует книги и информационные материалы религиозного содержания постулатам Корана и сунны Пророка, обеспечить правильную и системную экспертизу.

Сектор экспертизы контролирует содержание книг, используемых в мечетях и религиозных учебных заведениях. А также следит за тем, чтобы религиозные труды не нанесли ущерб целостности страны. Данный сектор анализирует содержание аудио и видеозаписей, предлагаемых публике с точки зрения ханафитского мазхаба, и дает соответствующее экспертное заключение. Также, контролирует содержание передач, показываемых через республиканские и областные телеканалы.

С 1996 года работу по религиозной экспертизе осуществлял руководитель отдела фетв ДУМК шейх Мухаммад-Хусайн Алсабеков. В 2009 году приказом Верховного муфтия Абсаттар хаджи Дербисали хазрета был открыт отдел религиоведческой экспертизы и анализа, заведующим которого был назначен Онгаров Ершат Агыбайулы. Затем этим отделом руководили Каракулов Еркебулан Ибраимулы (2009-2011 гг.), Бекжанов Канат Нурмаханулы (2011-2016 гг). В 2016 году отдел преобразован в сектор экспертизы. Далее эту должность занимал Курсаков Медет Курмашулы (2016-2019 гг.). С 14 июня 2019 года, сохраняя должность заместителя руководителя отдела шариата и фетвы ДУМК, ответственность за проведение работы сектора экспертизы была возложена на Аманкулова Хасана Ташайулы.

One of the directions taken by the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan is to ensure the correct and systematic analysis of Islamic books and information materials correspondence to the Quran and the Sunnah.

In addition, the Expertise sector monitors the content of books used in mosques and Islamic schools. It also analyzes the book contents for the misleading information that may harm the integrity and peace of the country. Moreover, the content of audio and videotapes presented to the public are analyzed in accordance to the Hanafi Maddhab and granted an appropriate expert opinion. Last but not the least, the TV programs contents that broadcasted on national and regional television channels are monitored too.

The work of Islamic expertise has been carried out by Sheikh Muhammad-Hussein Alsabekov, the head of the fatwa department of the Spiritual Administration since 1996. By the order of the Supreme Mufti Mufti Absattar Haji Derbisali, the Department of Islamic Expertise and Analysis was established in 2009 and Ongarov Yershat Agybayuly was appointed its head. Later this department was headed by Karakulov Yerkebulan Ibraimuly (2009-2011), Bekzhanov Kanat Nurmakhanuly (2011-2016). Afterwards, the Department was reorganized into the Expertise sector. Kursakov Medet Kurmashuly (2016-2019) was appointed as the head of the Sector. Later, Amankulov Hasan Tashayuly was assigned to the duty since June 14, 2019 while retaining the position of Deputy head of the Department of Sharia and Fatwa.

Жыл сайын діни сараптамаға түсіп жатқан материалдардың саны артып келеді. Мысалы, 2017 жылы – 16, 2018 жылы – 29 материалға сараптау өткізілді. Ал 2019 жылы 57 материал қаралып, оның ішінде 41-не оң, 16-сына теріс сараптамалық қорытынды берілді.

С каждым годом увеличивается количество материалов, направляемых на религиозную экспертизу. Например, в 2017 году было проанализировано 16 материалов, а в 2018 году 29 материалов. В 2019 году сектором экспертизы было рассмотрено 57 книг и информационных материалов религиозного содержания, 41 дали положительное, а 16 отрицательное заключение.

The number of items submitted for Islamic expertise is growing every year. For example, 16 in 2017, 29 in 2018 were examined. 57 items were considered which 41 were positive and 16 were negative conclusions in 2019.

ҚМДБ-ның діни сараптауынан өтіп, оң қорытынды алған діни кітаптар тізілімі

Реестр книг, которые прошли религиозную экспертизу ДУМК и получили одобрение

Register of books that have passed expertise of the Spiritual Administration and recieved approval

№	Кітаптың атауы
1	«Ғаламның рахым нұры»
2	«Иман аясында»
3	«Ғасыр тудырған күмәндар»
4	«Исламдағы бала тәрбиесі»
5	«Ислам о терроре и акциях террористов-смертников», орыс тілінде
6	«Пост в Исламе и месяц рамазан», орыс тілінде
7	«Критерии или огни в пути», орыс тілінде
8	«Таңдамалы 1» (prizma)
9	«Таңдамалы 2» (prizma)
10	«Таңдамалы 3» (prizma)
11	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Қаһарман піл
12	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Бақытты көлік
13	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Жәннаттың қара тасы
14	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Ақылды құмырсқалар
15	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Хз.Омар және өрмекшілер
16	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Тайф қаласындағы аралар
17	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Кішкентай пырақ
18	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Меккенің үйлері
19	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Үңгірдегі көгершіндер
20	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Құмға сүрінген ат
21	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Қасиетті түйе
22	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Кішкентай еліктер
23	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Ұхуд тауы
24	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Жауапты жел
25	«Сүйікті Пайғамбарымыз жинағы»: Меккенің ағаштары
26	«Жизнь и Исламская Вера», орыс тілінде
27	«Чистота в Исламе», орыс тілінде
28	«Ғұмырлық өлшемдер»
29	«Хадис-ғұрпымыз, сүннет-салтымыз»
30	«Періштелерге иман»
31	«Намаз оқып үйренейік»
32	«Насихат айттым жамағат!..»
33	Пазл ойындарының «Исламның ұлы киелі орындары» атты алғашқы тізбегі
34	«Фазайыл амал»
35	«Тағылым тамшылары»
36	«Құран оқып үйренейік»
37	«Исламдағы бала тәрбиесі»
38	«Жұмақтың кілті жанында»
39	«Мұхаммед (с.ғ.с.) пайғамбар – Алланың соңғы елшісі» атты мультипликациялық фильм

40	«Пайғамбарымыздың таңғы және кешкі дұғалары»
41	«Сахабалар өмірі», Мұхаммед Йусуф Қандақлауидың «Хайатус сахаба» аудармасы,
42	«Пайғамбарлар тарихы»
43	«Основы Ислама», стихи
44	Құран Кәрімнің дыбыс жазбасы
45	«Дәрет және намаз»
46	«Аль-ахуаль аш-шахсийаһ» (үйлену)
47	«Отбасы ғылымхалы»
48	«Неке кітапшасы»
49	«Жұма мінбері»
50	«Сахих әль-Бухари»
51	«Ислам ақиқат діні»
52	«Мұсылмандық шарты»
53	«Ислам әдептері»
54	«Құран және ахлақ»
55	«Намаз діннің тірегі»
56	«Крепость мусульманина»
57	«Дінге сенгендердің күш қайнары»
58	«Құран мен сүннеттен алған дұғалар»
59	«Обращение к Аллаху с мольбами из корана и Сунны»
60	«Арабский для начинающих»
61	«Ислам дінінің негіздері»
62	«Ислам ғылымхалы»
63	«Құран сөздерінің мазмұндық анықтамалығы»
64	«Имам Әбу Ханифа және мәзһабы»
65	«Риядус-салихин»
66	«Исламда отбасы»
67	«Құлшылық қағидалары» (Ислам ғылымхалы)
68	«Құран – шарт, сүннет - салт»
69	«Матуриди ақидасы: пайғамбарларға сенім»
70	«Пайғамбарларға иман»
71	«Намаз кітабы», ұрду тілінен аударылған
72	«99 сауалда пайғамбарымыз» (99 соруда ефендимиз) қазақ тілінде
73	«Тілге абай болғанға қауіп жоқ» (Дилини тутан куртулду) қазақ тілінде
74	«Мұсылмандық әдеп» (Адаб-ы муашерет) қазақ тілінде
75	«Жүрек төрінен орын алған теңдессіз тұлға Мұхаммед (с.ғ.с.)» (Гөнүл тахтымызын ешсиз султаны ефендимиз) қазақ тілінде
76	«Кісі ақысы» (кул хаккы) қазақ тілінде
77	«Мұхаммед пайғамбарымыздың жердегі өмірі» атты 25 бөлімнен, 1023 шумақ өлеңнен тұратын еңбек
78	«Шәкірттер бағы» (Ғибадат)
79	«Намаз – діннің діңгегі»
80	«Тағылым тамшылары 2»
81	«Тәпсір оқулығы»
82	«Ислам және өнеге»
83	«Сынақ өмір алаңы»
84	«Қасиетті күндер мен түндер»
85	«Намазға қатысты 40 сұрақ»
86	«Адамзаттың ақырғы елшісі – Әз Мұхаммед (с.ғ.с.)»
87	«Құран бақтары»
88	«Жұмақты өз үйіңненізде»
89	«Иманның шарттары» түрік тілінен аударылған
90	«Ахлақ және әдеп ережелері» түрік тілінен аударылған
91	«Аллаһ Тағалаға иман» түрік тілінен аударылған
92	«Алла Тағаланы іздеген балалар» түрік тілінен аударылған
93	«Ахлақ оқулығы»
94	«Хадис оқулығы»
95	«Құрбан айт – Благословенный праздник»
96	«Жаназа пәтуасы»
97	«Дін мен діл»
98	«Имани гүл»
99	«Иман негіздері»
100	«Исламдағы тазалық»
101	«Әз Пайғамбар хазіреті Мұхаммед (с.ғ.с.)»
102	«Ұлық имам – Имам Ағзам Әбу Ханифа»
103	«Құрбан айт – құтты мереке»
104	«Рамазан – нұр шашқан ай»

105	«Рамазан – благодатный месяц»
106	«Қасиетті Құран»
107	«Ислам әлемінің қасиетті орындары»
108	«книги умры и хаджа справочное пособие для поломника»
109	«Құран Кәрім. Қазақша мағына және түсінігі»
110	«Қажылық»
111	«Ақтық дем»
112	«Бір шоқ гүл»
113	«Рахмет самалы»
114	«Махаббаттағы сыр»
115	«Пайғамбарлар баяны I»
116	«Пайғамбарлар баяны II»
117	«Құран іліміне кіріспе»
118	«Қажылық және ұмра»
119	«Құран әліппесі»
120	«Кім кінәлі» дискі
121	«Мұхаммед Абылхаят тамшылары»
122	«Адам деген жұмбақ әлем»
123	«Рахмет самалы және Құран мұғжизасы»
124	«Ораза Зекет Садақа»
125	«Мұхаммед Мұстафа»
126	«Ол сондай Бір Теңдессіз Рахмет»
127	«Махаббат және Марифат»
128	«Екі дүние шамшырағы»
129	«Ықылас пен тақуалық»
130	«Өркениет шыңындағы жауһарлар I»
131	«Ғаламдағы, Құрандағы және Адамдағы сыр мен хикмет»
132	«Сүннеттің діндегі орны»
133	«Ислам ғылымхалы I»
134	«Ислам ғылымхалы II»
135	«Құран Кәрім аясындағы 40 дұға»
136	«Күнделікті зікірлер»
137	«Балаларға арналған күнделікті дұғалар»
138	«40 хадис аясында көркем мінез-құлық»
139	«Намазда оқылатын сүре және дұғалар»
140	«Суреттермен НАМАЗ с рисунками»
141	«Учусь тахарату и намазу»
142	«Мухаммад Мустафа»
143	«Тасаууф» орысша
144	«На пике цивилизаций»
145	«Мухаммад Мустафа I» орысша
146	«Мухаммад Мустафа II» орысша
147	«Созвездие праведных Халифов»
148	«Благонравная жена»
149	«Совершай хадж в границах дозволенного»
150	«Моя прекрасная религия I»
151	«Моя прекрасная религия II»
152	«Кувшин воды»
153	«Пайғамбарымыз Мұхаммедтің (с.ғ.с.) өмірбаяны»
154	«Талас-тартыстар»
155	«Ақида сабақтары»
156	«Имам әліппесі»
157	«Тәлімгер тағылы»
158	«Біз ұстанатын діни жол»
159	«Хибатулла ат-Тарази и его духовное наследие»
160	«Қазақстанның мешіттері мен медреселері»
161	«Тәуелсіз Қазақстанның мешіттері мен діни оқу орындары I-II»
162	«Құран мен хадис үзінділері және даналық сөздер»
163	«Ала жіпті аттама (кісі ақысы жайлы)»
164	«Исламдағы адам құқытары»
165	«Тәфәккур»
166	«Пайғамбарымыз (с.ғ.с.) және оның күнделікті іс-әрекеттері»
167	«Көңіл бағынан хақ достарының үлгілі мінез-құлқы»
168	«Бір насихат мың бір ғибрат»
169	«Дәрет алу мен намаз оқуды үйренейік»
170	«Құран іліміне кіріспе»
171	«Пайғамбарымыздың өмірбаяны I-II» түрік тілінен аударылған
172	«Діни терминдер сөздігі»
173	«Келіні жақсының керегесі алтынан»
174	«Дин вә һаят» ұйғыр тілінде

175	«Ислам және жастар 2»
176	«Қазақ тілінде сөйлеушілерге арналған араб тілі», 3 том
177	«Аяттардың түсуіндегі Рахманның қолдауы».
178	«Международный религиозный терроризм и экстремизм: истоки, факторы и вызовы угрозы, тенденции распространения и правовые меры противодействия»
179	«Электронды жайнамаз»
180	«Қайран менің қазағымның асыл жанды әйелдері-ай»
181	«Дәрет алу және намаз оқу үлгісі»
182	«Сенім тұтқасы», «Таухидтың үшке бөлінудің қателігі»
183	«Иман и его условия»
184	«Обучающий комплекс, направленный на совершенствование деятельности государственных органов, членов ИПГ, лидеров молодежи в сфере межконфессионального согласия»
185	«Сыфаты(атрибуты) Всевышнего Творца, как их толковали и понимали сахабы, известнейщие ученые (муфассиры, факихи) Исламского мира и духовные просветители казахского народа».
186	«Куфр (неверие). Понятие «кафир». Сыздықов Рүстем Мәлікұлы.
187	«Истинный смысл джихада и его трансформация в контексте религиозного экстремизма и международного терроризма».
188	«Ширк (многобожие) и бидьгат (нововведение); понятие, виды».
189	«Ақпараттық-насихат топтарының мүшелері мен дінтанушылардың, мемлекеттік қызметкерлердің, жастар көшбасшыларының діни сауатын арттыруға, діни экстремизм мен терроризм идеялары өрістеуінің алдын алуға, қазақстандық қоғам санасына төзімділік, өзге діндерге құрмет, қоғам мүшелерінің құқықтары мен бостандығын сыйлай білуді сіңіру, зайырлы мемлекеттің дәстүр, салтына құрметпен қарауды қалыптастыруға бағытталған оқу-әдістемелік құрал».
190	«Религиозно мотивированный терроризм (ваххабизм-салафизм); сущность, формы, тенденции распространения в условиях азахстана и методы противодействия»
191	«Діни үәждеген терроризм(сәләфизм-уахабизм); мәні, формалары, қазіргі Қазақстан ахуалындағы даму үрдісі мен қарсы іс-қимылдың әдістері»
192	«Алла Тағаланың сипаттары;сахабалардың, Ислам әлемінің атақты ғалымдарының(тәфсіршілердің, фақихтер) және қазақ халқының ұлы ағартушыларының аяттарды талқылаудағы ұстанымдары»
193	«Ширк (Аллаға серік қосу) және бидғат (дінге жаңалық енгізу); ұғымы, түрлері».
194	«Жихадың шын мағынасы және оның діни экстремизм мен халықаралық терроризм мазмұнындағы трансформациясы».
195	«Государственная политика в сфере конфессиональных отношений».
196	«Конфессияаралық келісім саласында ақпараттық-насихат топтарының мүшелері мен дінтанушылардың, мемлекеттік қызметкерлердің, жастар көшбасшыларының діни сауатын арттыруға бағытталған оқу-әдістемелік құрал».
197	«Шапағатын шашқан шаңырақ. Мәңгілікке апаратын жол»
198	«Обучающий комплекс, направленный на повышение религиоведческой грамотности членов информационно-пропогандистских групп, предотвращение распространения идей религиозного экстремизма и терроризма, привитие казахстанскому обществу толерантности, веротерпимости, соблюдения прав и свобод окружающих, формирование уважельтеного отнешения к традициям и обычаям светского государства».

199	«Обучающий комплекс для представителей областных и региональных СМИ, выпускников факультета журналистики, блоггеров по актуальным проблемам религиоведения врамках освещения государственно-информационной политики в сфере свободы вероиповедания».
200	«Обучающий комплекс, направленный на повышение религиоведческой грамотности членов информационно-пропогандистских групп религиоведов, государственных служащих, лидеров молодежи, предовращение распространения идей религиозного экстремизма итерроризма в рамках реализации Государственной программы по противодействию религиозному экстремизму и терроризму в Республике Казахстан на 2013-2017 гг».
201	«Әһлі сүннет және жамағат деген кімдер?»
202	«Усулул-фиқһ(Ислам құқықтарының негіздері)».
203	«Пайғамбардың намазы», «Намаз пророка», «Исламский шариат»
204	«Шарх ақидату ат-Тәхәуи»
205	«Мұсылман күнтізбе»
206	«Адам Пайғамбар(а.с), Иброһим Пайғамбар(а.с), Муса Пайғамбар (а.с), Нух Пайғамбар (а.с), Салих Пайғамбар (а.с), Жүсіп Пайғамбар(а.с)»
207	«Мәроки әл-Фәләқ»
208	«Әдеп»
209	«Жағрафия киелі Құранда.География в священном Коране»
210	«Шырмауық»
211	«Мұсылмандар жетекшісі»
212	«Мутәшаддидун».
213	«Имам Ағзам тағылымы».
214	«Тәжуид ережелері мен қоса Құран оқуды үйрететін жаңа муаллим сәни»
215	«Назым Сияр Шәриф», Шәдітөре Жәңгіруліның қолжазбасы
216	«Қарама–қайшылықтар,себептер, шешімдер».
217	«Целительная Хиджама медицина всех времен».
218	«Саяси, кәләмдық және фиқхтық мәзхабтар тарихы».
219	«Мұсылман әліппесі».
220	«Пайғамбарымыз Мұхаммед салллаху алейхиссаламның өмірнамасы»
221	«Сахих хадисләр»
222	«Араб әліппесі және 40 парыз»
223	«Әһли Сунна ақидасы. Құрандағы хабари сипаттар»
224	«Тәпсір жәвһәрлири», 1-том
225	«Тарих. Таным. Өнеге»
226	«Ақыретке иман»
227	«Аллаға иман»
228	«Қазіргі сенім мәселелері»
229	«Қасиетті Құран- мағынасы мен түсініктемелері»
230	«Тәпсір жәвһәрлири», 2-том
231	«Құран Кәрімнің тәпсірі(Фатиха және бақара сүресінің 1 парасы-22 бет).
232	«Тәпсір жәвһәрлири», 3-том
233	«Тәпсір жәвһәрлири», 4-том
234	«Тәпсір жәвһәрлири», 5-том
235	«Рахым шапқат кімде бар»
236	«Тәфсир жәвһәрлири», 6-том, ұйғыр тілінде
237	«Араб тілін үйрену» атты 3 томдық орыс тіліндегі еңбек
238	«Оқушыларға арналған әліппе»
239	«Қолжазба»
240	«Ислам әдебі»
241	«Қасиетті Құран Кәрімнің артықшылығына қатысты қырық хадис»
242	«Тәфсир жәвһәрлири», 7-том, ұйғыр тілінде
243	«Құран Кәрім қазақша түсіндірмелі аударма»
244	«Муфрадат ат-Тәкаллум» арабша-қазақша орысша сөздігі
245	«Смысловой перевод священного Корана», Құран Кәрімнің орысша аудармасы

246	«Пайғамбар ақидасы», 52 бет (А4)
247	«Құран оқу қағидалары»
248	«Әбу Мансур әл-матуриди және оның иман мәселелеріне қатысты ғылыми тұжырымдары», 198 бет (А4)
249	«Ислам: наука и искусство»
250	«Асила уа ажуиба шарху тасрифи аль-ъиззий»
251	«Хайыз, нифас және истихаза мәселелері»
252	Тәфсир жәвһәрлири», 8-том, ұйғыр тілінде
253	«Құран Кәрімнің тәпсірі», II пара
254	«Әсәр әл-хадис аш-шариф фи ихтилафи әл-әиммәти әл-фуқаһа радиаллаһу анһум» («Хадистің құқықтанушы имамдардың пікір қайшылығына әсері»)
255	«Иманымыз», 168 бет (А4)
256	«Пайғамбарым», 134 бет (А4)
257	«Құлшылығым», 158 бет (А4)
258	«Мінез-құлқым», 118 бет (А4)
259	«Исламда иман негіздері», 196 бет (А4)
260	«Хадис – ғылым бұлағы» кітабы, 307 бет
261	«Дәстүр қазақтың ата салты мен шариғат аясында» мақала
262	«Әз Пайғамбар хақ жолы», 484 бет (А4)
263	«Тәфсир жәвһәрлири», 9-том, ұйғыр тілінде
264	«Абақтыдағы арулар арқа-жарқа болған күн», «Отанды сүю – иманнан» атты мақалалар
265	«Ханафи хадис әдіснамасы» ғылыми монография
266	3075 хадис
267	«Имам Науауи «40 хадис» (түсіндірмесімен)
268	«Пәрзәнтлиримизни қандақ тәрбийәләймиз», ұйғыр тілінде
269	«2020 жылғы діни басқарма күнтізбесі»
270	Қажылық Ұмра (қазақ тілінде)
271	Хадж Умра (орыс тілінде)
272	«Введение в изучение исламского шариата», орыс тілінде, 374 бет (А4)
273	«Основы исламского права», 552 бет
274	«Введение в изучение науки исламского права», орыс тілінде, 575 бет (А4)
275	«Жәннатқа жетелер қырық хадис», 47 бет
276	«Фатиха сүресінің тафсирі», 39 бет
277	«Тафсир суры Аль-Фатиха», 37 бет
278	«Некеге қатысты хадистер жинағы», 67 бет
279	«Оразаға қатысты жетпіс хадис», 50 бет
280	«Семьдесят хадисов о посте», 52 бет
281	Hadislere Islam атты кітаптың қазақша аудармасы (1-7 том)
282	«Пайғамбарлардың бала тәрбиелеудегі әдістері», 53 бет
283	«Құран тағылымы (Құранның ерекшелігі, жаттау тәсілдері мен әдептері)», 119 бет
284	«Al Hijama alternativti medicina», қазақ тілінде
285	«Mazmun (Фатиха сүресі)», 232 бет
286	«Құран оқудың сауабы мен әдебі», 195 бет
287	«Пайғамбарымыздың отбасындағы мінсіз мәмілесі», 121 бет (А4)
288	«Намаз оқымайтын – кәпір дейтіндерге жауап», 61 бет (А4)
289	«Заман тудырған сұрақтар», 1-2 томдар, 847 бет (А4)
290	«Имам Әбу Ханифа өсиетінің түсініктемесі» («Шарх уасия әл-имам Әбу Ханифа»), 95 бет (А4)
291	«Араб тілі сабақтары» (7 кітап), қазақ тілінде, 708 бет (книжн)
292	«Уроки арабского языка» (7 кітап), орыс тілінде, 708 бет (книжн)
293	«Сен жалғыз емессің», 96 бет (А4)
294	«Таухид кітабы», 570 бет (1/32)
295	Нәпсі дертінің дауасы», 49 бет (А4)
296	«Пайғамбарға сағыныш» атты көркем фильм, 29:09 минут
297	«Намаз оқу үлгісі» ақпараттық еңбек

ҒҰЛАМАЛАР КЕҢЕСІ
СОВЕТ УЧЕНЫХ (УЛЕМОВ)
THE COUNCIL OF SCHOLARS

ҚМДБ Ғұламалар кеңесінің көшпелі мәжілісі

Выездное заседание Совета улемов ДУМК

Field meeting of the Council of Scholars of the Spiritual Administration

2013 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жанынан «Ғұламалар кеңесі» құрылды.

Ғұламалар кеңесінің негізгі міндеті – діни мәселелер бойынша пәтуа шығару, ҚМДБ ұстанымын айқындайтын құжаттар әзірлеу, т.б. Ғұламалар кеңесі теориялық құжаттар әзірлеуде мұсылмандардың парасатты күшін біріктіреді. Сондай-ақ Ислам негіздеріне сүйене отырып, қоғам өмірінде мұсылмандық ұстанымға қатысты туындап отырған көкейкесті, түйткілді мәселелерді талқылап, дер кезінде шешім шығарып, пәтуалар мен концептуалды құжаттар қабылдайды. Аз ғана уақыт ішінде Ғұламалар кеңесі қажеттілігі мен маңыздылығын дәлелдеп, өзалдына пәрменді мекеме, институт болып қалыптасты.

В 2013 году при Духовном управлении мусульман Казахстана был создан «Совет ученых (улемов)».

Основной задачей Совета ученых (улемов) является издание фетвы по шариатским вопросам, разработка концептуальных документов, определяющих позицию ДУМК. Данный Совет опираясь на основы ислама, обсуждая актуальные и проблемные вопросы, связанные с мусульманской позицией в жизни общества, объединяя теоретические знания и исследования мусульманских ученых, своевременно выносят решения, принимают фетвы и концептуальные документы. За короткий срок совет ученых (улемов), доказывая свою необходимость и важность, сформировался как оперативное учреждение, институт.

The Council of Scholars was established under the Spiritual Administration of Kazakhstan Muslims in 2013.

The main purpose of the Council of Scholars is to issue fatwas on Islamic rules, make a statement on behalf of the Spiritual Administration on various matters and etc. The Council of Scholars unites the rational efforts of Muslims in the development of theoretical documents. Also, the Council discusses urgent issues arising from the matters of the society in relation to the Muslim position according to the Islamic principles, in order to make timely decisions for adopting fatwas and conceptual documents. In a short time, the Council of Scholars has become an operational institution.

Кеңес құрылған сәттен бастап 26 мәжіліс өтті. Бүгінгі күнге дейін 24 концептуалды құжат қабылданып, шариғат, әлеумет, медицина, отбасы, неке бағытында 85 пәтуа бекітілді. Атап айтқанда: «Ағзаны ауыстырудың үкімі», «Жасанды түсік жасатудың үкімі», «Жасанды ұрықтандырудың шариғи үкімі», «Жиһад ұғымы және қазіргі заман», «Қыз алып қашудың үкімі», «Мемлекет рәміздерге құрмет көрсетудің үкімі», «Құрсақ ана (суррогат ана) болудың шариғи үкімі», «Кәріз суларын тазалағаннан кейін қайта қолданудың үкімі», «Құрсақтағы баланың кемістігін анықтау мен емдеудегі заманауи әдістерді қолданудың үкімі», «Пластикалық ота жасатудың үкімі», «Тағам құрамындағы қоспалардың үкімі».

С момента создания совета исламских ученых прошло 26 заседания. На сегодняшний день принято 24 концептуальных документа, закреплено 85 фетв по линии шариата, социума, медицины, семьи, бракосочетания. В частности: «хукм (богословско-правовое решение) замены органа», «хукм искусственного аборта», «хукм искусственного оплодотворения», «понятие жихад и современность», «фетва о кражи невесты», «фетва о почитании государственных символов», «фетва о суррогатной матери», «хукм повторного использования после очистки канализационных вод», «хукм применения современных методов при определении и лечении дефектов развития плода», «хукм пластической операции», «хукм пищевых добавок».

There were 26 meetings have been held since the establishment of the Council of Scholars. To this date, 24 conceptual documents with a total of 85 fatwas have been adopted in regards to the society, medicine, family and marriage. In particular, the sentence regards the organ transplantation, the verdict regards an abortion, the sentence of artificial insemination, the concept of jihad and modernity, the sentence of abduction of a bride, the sentence of respect for state symbols, the ruling on becoming a surrogate mother, the ruling on reuse of sewage after treatment, the ruling on the use of modern methods in the diagnosis and treatment of fetal defects, the ruling on plastic surgery, the ruling on food additives.

Маңызды пәтуалар мазмұны талқылануда
Обсуждается содержание важных фетв
At the discussion of valuable fatwas

Кеңес отырыстарында 8 кітап талқыланып, баспаға ұсынылды. Олар – «Дәстүрлі ислам жауһарлары», «Жаназа және жерлеу рәсімдері», «Дін мен дәстүр-I», «Дін мен дәстүр-II», «Пәтуалар жинағы-I», «Пәтуалар жинағы-II» және «Сборник фетв», имам Матуридидің «Тауһид» кітаптары.

На заседаниях Совета обсуждено и представлено в печать 8 книг. Это «Традиционные исламские шедевры», «Жаназа и погребальные обряды», «Религия и традиция-I«, «Религия и традиция-II», «Сборник фетв-I», «Сборник фетв-II» на казахском и «Сборник фетв» на русском, «Тауһид» имама Матуриди.

In addition, 8 books were discussed at the meetings of the Council and approved for publication. They are The Jewels of Traditional Islam, The Funeral and Burial rites, The Religion and Tradition (1st edition), The Religion and Tradition (2nd edition), The Fatwa Collection (1st edition), The Fatwa Collection (2nd edition) and The Fatwa Collection (in Russian), Tawhid of Imam Maturidi.

Ұлттық кітапханада ұлттық құндылықтар насихатталды

В Национальной библиотеке пропагандируются национальные ценности

Traditional values were propagandized in the National Library

Ғұламалар кеңесінің жиналыстары
Собрания "Совета Улемов"
Meetings of Council of scholars

УАҒЫЗ-НАСИХАТ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ПРОПОВЕДИ И ПРОПАГАНДЫ
THE DEPARTMENT OF PREACHING AND PROPAGANDA

Адамға дінді жеткізудің бірден бір жолы – уағыз. Ал уағызшы – айтар уағызын жан-жақты зерттеген, шариғи дәлелдер мен ғылыми қисындарды ұштастыра білетін, мінезі тартымды, тілі шешен, ой-өрісі кең тұлға. Әрі эмоциясын тізгіндей алатын, қоғам індеттеріне ем іздеуге шынайы құлшынған жан. Уағыз айтуда эмоцияға берілмеу, көркем түрлі үгіт айту аса маңызды. Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын): **«Адамдарды Раббыңның жолына даналық және көркем үгіт арқылы шақыр»** («Нахл» сүресі, 125-аят) деген.

Уағыз-насихат жұмыстары Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы құрылған күннен бастап оның негізгі бағыттарының біріне айналды.

Проповедь – это один из способов донесения извечных ценностей Ислама. Эта миссия возложена на проповедника – человека, который искусно соединяет шариатские науки с мировыми научными открытиями, с благонравным характером, богатым словарным запасом и широким кругозором. Вдобавок он способен контролировать свои эмоции, и всей душой желает найти духовные лекарства от недугов общества. В проповеди важно не поддаваться эмоциям и выражаться внятно. В Священном Коране сказано: **«Призывай на путь Господа твоего мудростью и добрым назиданием»** (сура Нахль, 125-аят).

С момента создания Духовного управления мусульман Казахстана проповедь стала одним из основных направлений его деятельности.

Preaching is one of the ways to convey the eternal values of Islam. A preacher is a person who has studied the sermon in detail, able to combine the evidence and scientific logic, well-mannered, eloquent and open-minded. Moreover, he is able to control his emotions and genuinely eager to make the world a better place. It is very important not to sink into emotions while preaching. The Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said that **“We shall invite people to the way of Lord through wisdom and beautiful manner”** (Surah Nahl, 125).

Preaching has been one of the main directions of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan since its establishment.

2001 жылы «Діни уағыз және оқу ағарту» сектор ретінде жеке-дара қызметін бастады. Аталған сектордың ең алғаш меңгерушісі болып Дәуренбеков Абдумутали тағайындалды.

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:

1. Дауренбеков Абдимутали Қайназарұлы 2001-2007 жылдар аралығында «Діни уағыз және оқу ағарту» секторының меңгерушісі.

2. Қайрат Жолдыбайұлы 2007-2011 жж. «Уағыз-насихат және интернетпен жұмыс» бөлімінің меңгерушісі.

3. Алтынбек Ұтысхан 2011 жылдың қарашасынан 2012 жылдың соңына дейін бөлім меңгерушісі міндетін атқарушы.

4. Ершат Оңғаров 2013-2014 жж. ҚМДБ-ның «Уағыз-насихат және интернетпен жұмыс» бөлімінің, 2014-2017 жж. «Уағыз-насихат» бөлімінің меңгерушісі.

5. Алтынбек Ұтысхан 2017 жылдың қазан айынан бастап 2019 жылдың қазан айына дейін «Насихат және қоғаммен байланыс» бөлімінің меңгерушісі.

6. Батыржан Берденұлы Мансұров 2019 жылдың қазан айынан бастап «Уағыз-насихат» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

В 2001 году сектор «Религиозной проповеди и просвещения» начал самостоятельную деятельность. Первым заведующим данного сектора был назначен Дауренбеков Абдумуталип.

Заведующие отделом в разные годы:

1. Дауренбеков Абдимуталип Кайназарулы с 2001 по 2007 годы заведующий сектором «Религиозной проповеди и просвещения» ДУМК.

2. Кайрат Жолдыбайулы с 2007 по 2011 годы заведующий отделом «Пропаганды и работы с интернетом» ДУМК.

3. Алтынбек Утисхан с ноября 2011 года по конец 2012 года и.о. заведующий отделом.

4. Онгаров Ершат Агыбайулы в 2013-2014 годах заведующий отделом «Пропаганды и работы с интернетом», а в 2014-2017 годах заведующий отделом «Проповеди и пропаганды».

5. Алтынбек Утисхан с октября 2017 года по октябрь 2019 заведующий отделом «Пропаганды и связи с общественностью».

6. Мансуров Батыржан Берденулы с октября 2019 года работает заведующим отделом «Проповеди и пропаганды».

It began its independent activities as a Sector of the Preaching and Education in 2001 and Daurenbekov Abdumutalip was appointed the first head of this sector.

Heads of the department in different years

1. Daurenbekov Abdimutali Kainazaruly head of the Preaching and Education sector of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan from 2001 to 2007.

2. Kairat Zholdybayuly from 2007 to 2011, head of the department «Propaganda and work with the Internet» Spiritual Administration.

3. Altynbek Utiskhan from November 2011 to the end of 2012 the acting head of the department.

4. Ongarov Ershat Agybayuly in 2013-2014 the head of the department, and in 2014-2017 the head of the department «Sermons and propaganda».

5. Altynbek Utiskhan from October 2017 to October 2019 the head of the «Propaganda and Public Relations» department.

6. Mansurov Batyrzhan Berdenuly since October 2019 has been working as the head of the Department of Preaching and Propaganda.

2013 жылы дәстүрлі діни танымды, төл мәзһабымызды насихаттау мақсатында Республикалық ақпараттық-насихат тобы (РАНТ) құрылды. Еліміздегі ең білікті дін мамандарынан құрылған бұл топ мұсылман қауымына Ислам құндылықтарымен қоса ұлттық мәдени мұраларымыз бен салт-дәстүрімізді насихаттап келеді. 2013 жылдан бері РАНТ мүшелерінің тікелей атсалысуымен еліміздегі діни ахуалы күрделі аймақтарда діни оңалту шаралары жүргізілді.

В 2013 году была создана Республиканская информационно-пропагандистская группа (РИПГ) в целях пропаганды традиционного религиозного познания и мазхаба. Это группа созданная из квалифицированных теологов-исламоведов наряду с исламскими ценностями, пропагандируют национальное культурное наследие и традиции. С 2013 года при непосредственном участии членов РИПГ проводились религиозные реабилитационные мероприятия в регионах страны с неустойчивой религиозной ситуацией.

The Republican Information and Propaganda Group (RIPG) was established to promote traditional Islam in accordance with our Maddhab in 2013. The RIPG members consist of the most qualified Islamic theologians in the country that promotes our national cultural heritage and traditions, as well as Islamic values, to the Muslim community. The RIPG has been involved in Islamic rehabilitation measures that carried out in the most difficult religious regions of the country since 2013.

Бас мүфти Жұма уағызында

Верховный муфтий читает пятничную проповедь

Supreme Mufti is preaching in the Friday sermon

Осы игі жобаға қосымша ретінде Жергілікті ақпараттық насихат тобы құрылды (ЖАНТ). Оның негізгі бағыты – жергілікті аймақтық уағыз-насихат жұмыстарын күшейту, аудан-ауылдық жерлердегі діни ахуалдың тұрақтылығын қамтамсыз ету.

2013 жылдан бастап қызмет атқарып келе жатқан ЖАНТ-ның 420-ға жуық мүшесі бар. Оның 60 пайызы – жоғарғы білімді мамандар.

В дополнение этому масштабному проекту была создана местная информационно-пропагандистская группа (МИПГ). Его основное направление – принятие мер по усиление региональной проповеди, обеспечение стабильности религиозной ситуации в районных и сельских местностях.

С 2013 года работает около 420 членов МИПГ. Из них 60 процентов – исламоведы с высшим образованием.

As an addition to this project, the Local Information and Propaganda Group (LIPG) was established too. The main purpose of this body is to strengthen local regional propaganda and ensure the stability of the religious situation in the regional and rural areas.

The LIPG has been operating since 2013 and consists of around 420 members which 60% of them are highly educated specialists.

Ақшам намазынан кейінгі уағыз
Проповедь после намаза магриб
The sermon after the evening prayer

Сансызбай қажы Құрбанұлы жамағатпен жүздесті
Сансызбай хаджи Курбанулы на встрече с джамаатом
Sansyzbay Haji Kurbanuly is meeting with the congregation

РАНТ мүшелерінің кезекті мәжілісі
Очередное заседание членов РИПГ
The meeting of the RIPG members

РАНТ мен ЖАНТ ақпараттық-насихат жұмыстарын жүргізеді. Соның ішінде негізгі жұмыс бағыты ретінде жат ағымның алдын алуға күш салуда. Осы орайда еліміздегі діни күрделі аймақтар анықталып, мемлекеттік мекемелермен бірлесе отырып, ауқымды шаралар жүзеге асты. Жат ағыммен жұмыс үш бағыт бойынша жүргізіледі: жалпы кездесу, жеке кездесу және әлеуметтік желімен жұмыс.

РИНГ и МИПГ проводят информационно-пропагандистскую работу. В частности, в качестве основного направления работы предпринимаются усилия по профилактике и пресечению деструктивных течений. К настоящему времени определены регионы с неустойчивой религиозной ситуацией, совместно с государственными учреждениями, реализованы масштабные мероприятия. Работа с деструктивным течением ведется по трем направлениям: групповая беседа, индивидуальная беседа и информационно-разъяснительные работы в социальных сетях.

The RIPG and LIPG are responsible for most of the advocacy work. In particular, they focus on counter violence works. In this regard, religiously sensitive areas of the country have been identified and large-scale measures have been taken in cooperation with government agencies. There are three main directions of the ongoing work in this area: general meetings, personal meetings and work on social networks.

Имамдар - білім сайысында

Имамы участвуют в интеллектуальном конкурсе

The imams are at the knowledge competition

Еліміздің барлық мешітінде 2013 жылға дейін жұма уағызы әр мешітте әр тақырыпта айтылса, уақыт өте келе жұма уағызын бір ізге келтіру заман талабына айналды. Білікті дін мамандары дайындаған тақырыптар бойынша еліміздегі барлық мешітте бір тақырып аясында жұма уағызын айту жолға қойылды. Әр жылдарда жұма уағыздарының жинағы жарық көріп, имамдарға таратылды.

Уағыз-насихат бөлімі күнделікті бесін және құптан намазынан алдын жамағатқа бекітілген тақырып аясында уағыз айтуды жолға қойды. Насихаттың жаңа тәсілі ретінде бейне таспаға жазылған уағыздарды ғаламтор арқылы жамағатқа жеткізуде.

Если до 2013 года во всех мечетях страны пятничная проповедь была на разную тему, сейчас же проповедь ведется на единую тему. Во всех мечетях страны было налажено ведение пятничной проповеди по одной теме, которые готовятся квалифицированными теологами-исламоведами ДУМК. Каждый год эти пятничные проповеди выходят в книжном виде и раздаются имамам.

Также в каждой мечети после полуденного и перед ночным намазом, ежедневно ведутся проповеди по определенным темам. Для более широкой аудитории через интернет порталы и социальные сети распространяются видеозаписи проповедей.

It has been known that the Friday sermons were preached in every mosque on various topics very differently, however, since 2013 it was synchronized due to modern requirement. All the sermon topics were prepared by qualified Islamic scholars. A collection of Friday sermons is always published and distributed to imams every year.

The Department of Preaching and Propaganda has arranged the list of topics for preaching before the congregational noon and afternoon prayers on a daily basis. What's more, new ways of preaching through video sermons are arranged via internet.

ЖАСТАР ІСІ СЕКТОРЫ
СЕКТОР ПО ДЕЛАМ МОЛОДЕЖИ
THE SECTOR OF YOUTH AFFAIRS

Мемлекеттің болашағы – жастардың қолында. Бүгінгі жастар – болашақта ел тізгінін ұстайтын азаматтар. Елдің ертеңгі тірегі де, келешектің келбеті де – осы жастар. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы әрқашан жастар ісіне жіті мән беріп келеді. Осы бағытта 2013 жылы ҚМДБ жанынан «Жалпы және жастар бөлімі» ашылды. 2017 жылы бөлім «Жастар ісі секторы» деген атаумен қайта құрылды. Сектор меңгерушісі болып Көпен Әділет Рахымұлы тағайындалды. Секторды құрудағы мақсат – еліміздің болашағы саналатын жастардың бойында имандылық қасиетті қалыптастыру, сол арқылы жігерлі, рухы биік, білімді де арлы жастарды тәрбиелеу.

Сектордың әр аймақта жауапты 19 өкілі бар. Сонымен бірге облысқа қарасты аудандық жерлерде де сектор өкілдері қызмет етуде. Одан бөлек қазіргі уақытта Жастар ісі секторының әр облыстағы еріктілер саны 1500 адамға жетті. 2015 жылдан бері аталған сектор 4 бағыт бойынша жұмыс істеп келеді. Олар – үгіт-насихат, тәрбие-таным, спорт және қоғамдық бағыт.

Үгіт-насихат бағыты бойынша 2017 жылдан бастап республика көлемінде 30 мыңға жуық насихат жұмысы жүргізіліп, оған 900 мыңдай адам қатысты.

Будущее государства – в руках молодежи. Сегодняшняя молодежь – это завтрашние руководители страны. Молодежь - опора любого государства, и своеобразный облик будущего. Духовное управление мусульман Казахстана всегда придавало значение делу молодежи. В этом направлении 2013 году при ДУМК был открыт «Общий отдел и по делам молодежи». В 2017 году отдел был переименован и реорганизован под названием «Сектор по делам молодежи». Заведующим сектором был назначен Копенов Адилет Рахимулы. Цель создания сектора – формирование у молодежи нравственных качеств, через которых воспитывается энергичное, высокообразованное, и совестливое общество.

В каждом регионе у сектора насчитывается 19 ответственных представителей. Кроме того, в областных районах так же работают представители сектора. А также, в 2020 году количество волонтеров сектора по делам молодежи по всему Казахстану достигло 1500 человек.

The future of the country depends on young generations. Today's youngsters are the future managers of the state. These young people are the backbone of the country and the faces of the future. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has always paid close attention to the youth issues. Therefore, the Department of General and Youth was established in 2013 and it was reorganized into the Youth Affairs sector under the Spiritual Administration in 2017. Kopen Adilet Rakhymuly was appointed as head of the sector. The goal of the sector is to form moral values among the young people that represent country in the future, thereby, take the responsibility for educating energetic, motivated, educated and talented youngsters.

The sector consists of 19 responsible representatives in each district. There are also regional representatives under the regional districts. In addition to this, the number of volunteers in the youth sector in each district has reached almost 1500 people. This sector has been working on four directions since 2015 that are propaganda, education, sports and social development.

There were about 30 thousand propaganda works completed since 2017 on the

Жастар салауатты өмір салтын насихаттауда
Молодежь пропагандируют здоровый образ жизни
The promotion of the healthy lifestyle

governmental level and about 900 thousand people took part in them.

As well, there were about 20 thousand educational events held in each region of the country and about 400 thousand people participated. 30,800 sports events aimed at promoting a healthy lifestyle among young people that were attended by about 200 thousand people. For social development, there were 24 thousand public works were carried out which was attended by 90 thousand people.

Тәрбие-таным бағыты бойынша еліміздің әр аймағында 20 мыңға жуық шара өтіп, оған 400 мыңдай адам қатысты. Жастар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру бағыты бойынша 30 800 спорт шарасы өтіп, оған 200 мыңдай адам қатысты. Қоғамдық бағыт бойынша елімізде 24 мыңдай қоғамдық жұмыс атқарылып, оған 90 мыңдай адам қатысты.

С 2015 года данный сектор работает по 4 направлениям. Это – агитационно-пропагандистские работы, воспитательно-познавательные работы, спортивные мероприятия и общественное направление.

С 2017 года в республике было проведено около 30 тысяч агитационно-пропагандистских работ, в которых приняли участие около 900 тысяч человек, по воспитательно-познавательной работе в каждом регионе страны было проведено около 20 тысяч мероприятий, в которых приняли участие около 400 тысяч человек. По направлению формирования здорового образа жизни среди молодежи проведено 30 800 спортивных мероприятий, в которых приняли участие около 200 тысяч человек. По общественному направлению в стране было проведено более 24 тысяч общественных работ, в которых приняли участие около 90 тысяч человек.

Өңірлердегі «Жастар ісі секторыны» жетекшілері
Руководители «Сектора по делам молодежи» в регионах
Heads of the sector of Youth Affairs of regions

Қайырымдылық шараларынан көрініс
Моменты из благотворительных мероприятий
The charity events

Жалпы ҚМДБ-ның, оның ішінде «Жастар ісі секторының», әрбір жасалған жұмысы жастардың дінге деген дұрыс қарым-қатынасын қалыптастырып, түрлі деструктивтік бағыттағы діни ағымдардың әсерінен қорғап қалуға өз үлесін қосуда. Жат ағымнан сақтаудың бірден бір жолы – ағартушылық болғандықтан, ҚМДБ-ның басты мақсаты – жастардың діни сауаттылығын арттыру. Діни сауатты болған адам сыни ойлау қабілеті арқылы өздігінен шешім қабылдауға бейім келеді. Ал бұл өз кезегінде жат ағым өкілдерінің өз уағыздарын жүргізуге тосқауыл қояды.

В целом, каждая работа ДУМК, в том числе, Сектора по делам молодежи, способствует формированию у молодежи правильного отношения к религии, защите от влияния религиозных течений различных деструктивных направлений. В связи с тем, что один из способов предостережения от деструктивных течений является просветительской, основная цель ДУМК – повышение религиозной грамотности молодежи. Религиозно грамотный человек способен самостоятельно принимать решения посредством критического мышления. А это, своего рода, некий щит который служит препятствием различного рода пропогандам представителей деструктивных течений.

In general, each of the activities of the Spiritual Administration, including the Youth Affairs sector contributes to the formation of a positive attitude of young people to Islam and protection from the influence of various destructive religious movements. Since the only way to protect against alienation is increasing the knowledge, the main goal of the Spiritual Administration is to increase the Islamic education of young people. A person who is religiously literate tends to make his own decisions through critical thinking. This, in turn, hinders the preaching work of non-believers, as it is well-known that a person who does not have his own ideas will follow the advice of others.

ӘЙЕЛ-ҚЫЗДАР СЕКТОРЫ
СЕКТОР ПО ДЕЛАМ ЖЕНЩИН
THE SECTOR OF WOMEN

Исламда мүмін әйелдің үйде атқарған қарапайым қызметінің өзі ғибадат саналады. Ал әйел бұзылса, ұлт бұзылады. Шынында ұлттың ұлт болмағы әйелге байланысты. Себебі әйел – бесік иесі. Сондықтан әйелдің жайы түзелмей, бесігіміз түзелмейді. Ал бесігіміз түзелмей – еліміз толық түзелмейді. ҚМДБ жанынан ашылған «Әйел-қыздар секторының» міндеті әйел-қыздардың бойына ислами тәрбие мен қазақы дәстүрлерді сіңіру болып табылады. 2016 жылдың шілдесінде ашылған бұл сектордың жетекшісі болып Ақбөпе Тілегенова тағайындалды. Сондай-ақ сектордың аймақтарда жауапты өкілдері де жүйелі түрде жұмыстар жүргізуде.

Әйел-қыздар секторы көптеген игі іс-шараларды атқарып жатыр. Бүгінгі күнге дейін сауат ашу курстары бойынша 40 мыңға жуық дәріс өтіп, оған 380 мың шәкірт қатысты.

В Исламе даже обыкновенные домашние дела, воспитание детей для женщины являются поклонением за которые она получает бесчисленные воздаяния от Всевышнего. Женщина является своеобразным зеркалом общества. В казахском мировоззрении женщина олицетворяется как – обладательница колыбели. Она воспитывает будущее поколение качая колыбель. Как говорится в казахской пословице – «женщина одной рукой качает колыбель, а другой весь мир». Задача «Сектора по делам женщин» при ДУМК – прививать женщинам исламские ценности и национальные традиции. Руководителем данного сектора, который был открыт в июле 2016 года, была назначена Акбопе Тилегенова. У сектора есть ответственные представители в регионах, которые проводят системную работу.

Сектор проводит множество благих мероприятий. На сегодняшний день было проведено около 40 тысяч лекций по курсам грамотности, в которых приняли участие 380 тысяч студентов.

If a believing woman chooses to stay at home, it is considered as an act of worship in Islam. If a woman goes astray, the whole nations go astray too. A woman is the heart of the nation. If we do not create better conditions for our woman, the condition of future will not be good too. If our future generation does not possess good conditions, our country will not move forward. The mission of the Women sector of Spiritual Administration is to work closely with females on various issues. Akbope Tlegenova has been appointed as head of this sector which was established in July 2016. The responsible representatives of the sector in the regions are also working regularly.

The Women sector is doing a number of great projects. There 40,000 educational courses have been taught to 380,000 students to this date.

Қайырымдылық - қайырлы іс

Благотворительность – благое дело

The charity is a beloved deed

Үгіт-насихат бағыты бойынша 4 мыңға жуық рухани іс-шара ұйымдастырылып, оған 90 мыңнан астам әйел жамағаты қатысты.

Жат ағыммен жұмыс бағыты бойынша 500-ге жуық түсіндіру жұмыстары жүргізіліп, оған 6 мың әйел қатысты. Деструктивті діни ағым жетегіндегі 400-ге жуық әйелмен жеке кездесу ұйымдастырылып, 50 әйел райынан қайтып, дұрыс жолға түсті.

Әйел-қыздар секторы көптеген мәдени-рухани іс-шараларға ұйытқы болуда.

В рамках агитационно-пропагандистского направления было организовано около 4 тысяч духовных мероприятий, в которых приняли участие более 90 тысяч женщин.

По направлению работы с деструктивным течением проведено около 500 разъяснительных работ, в которых приняли участие более 6 тысяч женщин. Около с 400 женщинами деструктивного характера были организованы индивидуальные встречи, и 50 из них изменили свои убеждения.

Сектор по делам женщин инициировал множество культурно-духовных мероприятий.

4000 spiritual events were organized in the field of preaching and propaganda that were attended by more than 90 thousand women that had a chance for rehabilitation.

In the area of counter-violence and prevention, there were more than 500 outreach activities were performed and attended by 6,000 women. In particular, we organized one-on-one meetings with 400 women that have been influenced by various violent groups and 50 women recovered successfully.

The women sector has become the catalyst for many cultural and spiritual events.

Білім мен іскерлікке үндеген игі шаралар

Мероприятия, призывающие к образованию и развитию умений

The great events that call for knowledge and entrepreneurship

Отбасы құндылықтарының қалыптасуына, діни экстремизм мен терроризмнің алдын алуға, жастардың санасында ұлтжандылық пен патриотизмнің орнығуына, діни оқу-ағартудың дамуына үлкен үлес қосуда.

Сектордың ұйымдастыруымен «Әжелер», «Аналар», «Арулар» мектебі және «Жібек», «Инабат» сынды қыз-келіншектер мен ақ жаулықты аналардың әлеуметтік-қоғамдық клубтары құрылды.

В связи с этим, в целях профилактики религиозного экстремизма и терроризма, укрепления в сознании молодежи патриотизма, развития религиозного просвещения в молодежной среде, проводят различные мероприятия.

При организации сектора были созданы социально-общественные клубы и школы для женщин и матерей «Әжелер», «Аналар», «Арулар», «Жібек» и «Инабат».

It is contributing greatly to the foundation of family values, the prevention of religious extremism and terrorism, the education of youngsters for the spirit of patriotism and the development of Islamic education.

The sector established the school of grandmothers, mothers, ladies and social clubs for women and mothers such as Zhibek, Inabat and etc.

Мәуліт мерекесі ұлттық нақышта тойлануда

Маулит празднуется в национальном стиле

Mawlid is being celebrated in the national style

ДІНИ БІЛІМ ЖӘНЕ КАДР ДАЙЫНДАУ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ИСЛАМСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПОДГОТОВКИ КАДРОВ
THE DEPARTMENT OF ISLAMIC EDUCATION AND PERSONNEL TRAINING

Пайғамбарымыз (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) бір хадисінде: «Білім алу – әрбір мұсылман ер-әйелге парыз», - деген болатын. Білім кәусарынан сусындап, зайырлы біліммен қатар, діни іліммен қуаттану – әрбір мұсылманның міндеті. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы діни білім алуға ниетті жандарға діни сауат ашу курстарынан бастап, жоғары діни білім беретін университетке дейін жүйелі білім беру жүйесін қалыптастырды. Алғашында сектор, кейіннен бөлім болып құрылған бұл бөлім діни кадр даярлау бағытындағы жұмыстармен айналысады.

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:

1. Дауренбеков Абдимутали Қайназарұлы 2001-жылдың 10-шілдесінен 2007 жылға дейін Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының «Діни уағыз және оқу ағарту» секторының, 2007-2011 жж. аралығында «Діни оқу ағарту» бөлімінің меңгерушісі.
2. Сейтбеков Смайыл Сүйеркұлұлы 2011-2013 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Діни оқу-ағарту» бөлімінің меңгерушісі.
3. Бейсенбаев Бақтыбай Қыдырбайұлы 2013-2017 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Діни оқу-ағарту» бөлімінің меңгерушісі.
4. Мырзагелдиев Бейбіт Әліпбекұлы 2019 жылдың сәуірінен 2020 жылдың сәуірі аралығы «Діни білім және кадр дайындау» бөлімінің меңгерушісі.
5. Сейтбеков Смайыл Сүйеркұлұлы 2020 жылдың сәуір айынан бастап «Діни білім және кадр дайындау» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

«Діни білім және кадр дайындау» бөлімінің негізгі бағыттары:

1. Діни сауат ашу курсы;
2. Талапкерлер әзірлейтін дайындық курстары;
3. Құран сүрелерін жаттау курстары;
4. Қарилар дайындау орталығы;
5. Медресе колледждер;
6. Нұр-Мүбәрак Египет ислам мәдениеті университеті;
7. Имамдардың білімін жетілдіру Ислам институты.

Пророк (Да благославит его Аллах и приветствует) в одном из своих наставлений говорил: «Поиск знаний является обязанностью для каждого мусульманина и мусульманки» (Табарани). Пополнять багаж знаний религиозным образованием наряду с различного рода учениями – долг каждого мусульманина. Духовное управление мусульман Казахстана сформировало систему поэтапного образования начиная от курсов религиозной грамотности до университета высшего исламского религиозного образования. Данная структура ДУМК после открытия вела свою работу как сектор, после преобразовалась в отдел, который занимается подготовкой религиозных специалистов исламоведов.

Заведующими отделом в разные годы работали:

1. Дауренбеков Абдимуталип Кайназарулы с 10 июля 2001 года по 2007 год заведующий сектором «Исламской пропаганды и просвещения» ДУМК, 2007-2011 гг. заведующий отделом «Исламского просвещения».
2. Сейтбеков Смайыл Суйеркулулы с 2011 по 2013 годы заведующий отделом «Исламского просвещения» ДУМК.
3. Бейсенбаев Бактыбай Кыдырбайулы в 2013-2017 годы заведующий отделом «Исламского просвещения» ДУМК.
4. Мырзагелдиев Бейбит Алипбекулы с апреля 2019 года по апрель 2020 года заведующий отделом «Исламского образования и подготовки кадров».
5. Сейтбеков Смайыл Суйеркулулы с апреля 2020 года работает заведующим отделом «Исламского образования и подготовки кадров».

Основные направления отдела «Религиозного образования и подготовки кадров»:

1. Учебные курсы исламской религиозной грамотности;
2. Подготовительные курсы для абитуриентов;
3. Учебные курсы по заучиванию Корана;
4. Исламские центры по подготовке хафизов;
5. Медресе-колледжи;
6. Египетский университет исламской культуры «Нур-Мубарак»;
7. Исламский институт повышения квалификации имамов.

The Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said in a hadeeth that seeking knowledge is obligatory upon every Muslim man and woman. It is prescribed to be educated in the worldly matter as well as in the Islamic education. There is no doubt that the imams of mosques must be highly educated. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has established a curriculum of systematic education for those wishing to receive education from courses on Islamic education to higher religious education. Initially, it was a small unit then turned into a department and engaged with Islamic personnel training.

Former heads of the department:

1. Daurenbekov Abdimutali Kainazaruly the head of the Preaching and Education sector from 2001 to 2007, the head of the Department of Islamic Education of the Spiritual Administration from 2007 to 2011.
2. Seitbekov Smail Suierkululy the head of the Department of the Islamic education of the Spiritual Administration from 2011 to 2013.
3. Beisenbayev Baktybay Kydyrbayuly the head of the Department of the Islamic education of the Spiritual Administration from 2013 to 2017.
4. Myrzageldiyev Beibit Alipbekuly the head of the Department of the Islamic education and Personnel training from April 2019 to April 2020.
5. Seitbekov Smail Suyerkululy has been reappointed as the head of the Department the Islamic education and Personnel training since April 2020.

The main directions of the Islamic education and Personnel training department:

1. The Islamic educational courses;
2. The Preparation courses for applicants;
3. The Quran memorization courses;
4. The Reciters (Qari) training centers;
5. The Madrasah-colleges;
6. The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak
7. The Institute for the Improvement of Imams qualification

1. ДІНИ САУАТ АШУ КУРСЫ

2004 жылы арнайы оқу жоспары бекітіліп, мешіттер жанынан «Діни сауат ашу» курстары ашылды. Осылайша діни білім алуға ниетті жамағаттың сауатын ашу жұмыстары жүйеге түсті.

Республика бойынша мешіт жанындағы сауат ашу курсында сауатын ашқан тыңдаушылардың саны жыл сайын артып келеді. Соңғы 5 жылдағы көрсеткішке тоқталсақ: 2015 жылы еліміз бойынша 45 456, 2016 жылы 59 625, 2017 жылы 85 950, 2018 жылы 54 904, 2019 жылы 49 790 адам сауат ашу курсын бітірді.

Бұдан бөлек, жазғы демалыс кезінде 2015 жылы 12 152, 2016 жылы 17 256, 2017 жылы 21 870, 2018 жылы 27 493, 2019 жылы 30 735 мектеп оқушысы «Имани жаз» діни сауат ашу курсына қатысты.

1. УЧЕБНЫЕ КУРСЫ ИСЛАМСКОЙ РЕЛИГИОЗНОЙ ГРАМОТНОСТИ

В 2004 году после утверждения специального учебного плана при мечетях были открыты курсы «Исламской религиозной грамотности». Таким образом, население получила возможность приобрести исламские знания.

По всей республике с каждым годом растет число прошедших обучение на курсах исламской религиозной грамотности при мечетях. Если взять показания за последние 5 лет, то число обучившихся выглядит следующим образом:

В 2015 году по всей стране курс окончили 45 456, в 2016 году 59 625, в 2017 году 85 950, в 2018 году 54 904, а в 2019 году 49 790 человек.

В период летних каникул 2015 года 12 152, 2016 года 17256, 2017 года 21870, 2018 года 27493, 2019 года 30735 школьников приняли участие на курсах по исламской религиозной грамотности «Имани жаз».

1. THE ISLAMIC EDUCATION COURSES

In 2004, following the approval of a special curriculum, courses on Islamic Religious Education were opened at the mosques. Thus, the population was given the opportunity to acquire Islamic knowledge.

Throughout the republic, the number of people who have completed training in Islamic religious education courses at mosques is growing every year. If we take the readings for the last 5 years, then the number of students is as follows:

In 2015, 45 456 people graduated from the course across the country, 59 625 in 2016, 85 950 in 2017, 54 904 in 2018, and 49 790 in 2019.

During the summer holidays of 2015 12 152, 2016 17256, 2017 21870, 2018 27493, 2019 30735 schoolchildren took part in the courses on Islamic religious education «Imani Zhaz».

2. ТАЛАПКЕРЛЕР ӘЗІРЛЕЙТІН ДАЙЫНДЫҚ КУРСТАРЫ

Медресе колледждер мен Нұр-Мүбарак Египет ислам мәдениеті университетіне түсуге ниетті талапкерлерге арналған дайындық курстары.

2. ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЕ КУРСЫ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ

Подготовительные курсы для абитуриентов, желающих поступить в медресе-колледжи и в Египетский университет исламской культуры «Нур-Мубарак».

2. THE PREPARATION COURSES FOR APPLICANTS

Preparatory courses for those applicants who want to apply to the madrasah-colleges and Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak.

3. ҚҰРАН СҮРЕЛЕРІН ЖАТТАУ КУРСТАРЫ

Құран жаттауға ниет білдірген тыңдаушыларға арналған мешіт жанын ашылған «Құран жаттау» курстары жұмыс жасайды. Аталмыш курста Құран сүрелерін жатқа және мәнерлеп оқуды үйретеді.

3. КУРСЫ ПО ЗАУЧИВАНИЮ СУР КОРАНА

При мечети работают курсы по заучиванию Корана для всех желающих. На данном курсе учат выразительному чтению, и заучиванию Корана.

3. THE QURAN MEMORIZATION COURSES

The Quran memorization courses offered to the listeners who want to memorize the Holy Quran. In this course participants learn to memorize and recite the verses of the Quran.

4. ҚАРИЛАР ДАЙЫНДАУ ОРТАЛЫҚТАРЫ

Республика бойынша 6 Қарилар дайындау орталығы бар. Қарилар дайындау орталығында қасиетті Құран Кәрімді жаттауды үйретіп, республикалық, халықаралық Құран Кәрімді жатқа және мәнерлеп оқу жарыстарына қатысатын қарилар дайындалады.

4. ЦЕНТРЫ ПО ПОДГОТОВКЕ ХАФИЗОВ

По республике имеется 6 центров по подготовке хафизов. В центрах готовят хафизов к участию в республиканских и международных конкурсах чтецов Корана.

4. THE RECITERS (QARI) TRAINING CENTERS

There are six Reciters training centers in the country. These centers are equipped for memorization of the Holy Quran and preparation of participant to take part in national and international Quran memorization and recitation competitions.

ҚМДБ-ҒА ҚАРАСТЫ ҚАРИЛАР ДАЙЫНДАУ ОРТАЛЫҒЫ

1. «Қауам Ад-Дин Әл-Итқани Әл-Фараби Ат-Түркістани» Республикалық қарилар дайындау орталығы – директоры Садуахас Олжабай
2.«Ықылас» қарилар дайындау орталығы – директоры Ықыласхан Майлан
3. «Балаби Қари» қарилар дайындау орталығы – директоры Арман Куанышбаев
4. «Qusshy Ata» қарилар дайындау орталығы – директоры Суннат Маткасимов
5. «Тілеулес қажы» қарилар дайындау орталығы – директоры Теміржан Муратов
6. «Қордай» қарилар дайындау орталығы Ғалымжан Шерниязов

ЦЕНТР ПО ПОДГОТОВКЕ ХАФИЗОВ ПРИ ДУМК

1. Республиканский центр подготовки хафизов «Кауам Ад-Дин аль-Иткани Аль-Фараби Ат-Туркестани» – директор Садуахас Олжабай.
2. Центр подготовки хафизов «Ыкылас» – директор Ыкласхан Майлан.
3. Центр подготовки хафизов «Балаби Қари» – директор Арман Куанышбаев.
4. Центр подготовки хафизов «Qusshy Ata» – директор Суннат Маткасимов.
5. Центр подготовки хафизов «Тілеулес хаджи» – директор Темиржан Муратов.
6. Центр подготовки хафизов «Қордай» – директор Ғалымжан Шерниязов

THE RECITERS (QARI) TRAINING CENTERS UNDER THE AUSPICES OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

1. The Republican Center for the Reciters “Qawam Ad-Din Al-Itqani Al-Farabi At-Turkistani”. Olzhabay Saduakhas Sagyndykuly, Director
2. Ykylas reciters training center. Maylan Ykylaskhan Maylanovuly, Director
3. Balabi Qari reciters training center. Kuanyshbayev Arman Baimakhanuly, Director
4. Qusshy Ata reciters training center. Matkasimov Sunnat Gulomitdinuly, Director
5. Tleules Haji reciters training center. Muratov Temirzhan Utezhanuly, Director
6. Kordai reciters training center. Sherniyazov Galymzhan Sailauuly, Director

5. МЕДРЕСЕ КОЛЛЕДЖДЕР

Республика бойынша 9 медресе колледж бар. Арнаулы діни білім беретін оқу орны.

2007-2010 жылдар аралығында еліміз бойынша 9 медресе ашылды. Қазіргі таңда оның 8-і колледж лицензиясын алды. Бүгінде 9 медресе-колледжде 1967 студент білім алуда. Оның 1 323-і ер бала, 644-і қыз бала. Медреселер «0112000-исламтану», «0112013-имам хатиб» мамандығы бойынша арнаулы діни білімді мамандар даярлайды. Оқу мерзімі 11 сыныпты бітіріп түскендер үшін 2 жыл 10 ай, 9 сыныпты тәмамдап келгендер үшін 3 жыл 10 ай.

2010-2020 жылдар аралығында 9 медресе-колледжді 2 343 шәкірт бітірді. Оның 1 901-і ер бала, 442-і қыз бала.

Медресе-колледждерде оқытылатын барлық оқулықтар мен діни әдебиеттер ҚМДБ тарапынан бекітілген. Олардың әрқайсысы кітапхана, жатақхана, асхана, компьютер бөлмесі, интернет бөлмесі, медициналық пункттер және оқу бөлмелерімен қамтамасыз етілген

5. МЕДРЕСЕ-КОЛЛЕДЖИ

По всей республике действуют 9 медресе-колледжей. Учебное заведение специального исламского религиозного образования.

С 2007 по 2009 годы по стране было открыто 9 медресе. В настоящее время 8 из них получили лицензии колледжа. В сегодняшний день в 9 медресе-колледжах обучаются 1967 студентов. Из них 1 323 мальчиков, 644 девочек. Медресе готовят специалистов-исламоведов со специальным исламским образованием по специальности «0112000-исламоведение», «0112013-имам-хатиб». Срок обучения для выпускников 11 классов 2 года 10 месяцев, для 9 классов 3 года 10 месяцев.

В период с 2010 по 2020 годы 9 медресе-колледжи закончили 2 343 учеников. Из них 1 901 мальчиков, 442 девочек.

Все учебники и литературы, читаемые в медресе, утверждены ДУМК. Медресе оснащены библиотекой, общежитием, столовой, компьютерными классами, интернет-классами, медицинскими пунктами и читальными залами

5. THE MADRASAH-COLLEGES

There are nine madrasahs-colleges across the country. They are special Islamic education institutions.

There were nine madrasahs established across the country between 2007 and 2009. Eight of these madrasahs have obtained the madrasahs colleges degree to this date. There are 1,967 students study in nine madrasahs colleges up-to-date and 1,323 of them are boys and 644 are girls. The madrasahs also provide courses such as “0112000-Islamic Studies” and “0112013-Imam Khatib”. The duration of the study is following, for those who graduated 11 form it is 2 years and 10 months, and for those who completed 9 form it is expected to be 3 years and 10 months.

There 2,343 students graduated from nine madrasahs and colleges, and 1,901 of them are boys and 442 are girls from 2010 to 2020.

All textbooks and literature have been approved by the Spiritual Administration in the madrasahs. The madrasahs are equipped with a library, dormitory, dining room, computer room, Internet room, medical centers and reading rooms.

Медрессеаралық олимпиада
Олимпиада среди учащихся в медресе
The Olympiad between madrasah students

Шәкірттердің алған білімдерін тексеру, арнайы пәндерге қызығушылығы мен ынталарын арттыру мақсатында үш рет медресе шәкірттері арасында Республикалық медресеаралық Олимпияда ұйымдастырылды. Білім сайысында жеңіп шыққандарға Нұр-Мүбарак Египет ислам мәдениеті университетіне оқуға жолдама берілді.

В целях проверки знаний учащихся, а также повышения их заинтересованности, и усердия к отдельным предметам трижды проводилась республиканская олимпиада среди учеников медресе. Победители олимпиады получили направление на обучение в Египетский университет исламской культуры Нур-Мубарак.

In order to test the knowledge of students and determine the best, three times were organized the Republican Inter-Madrasah Olympiad among students of madrasahs. The winners of the competition were sent to study at The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak.

6. НҰР-МҮБӘРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ

Жоғары діни білімді маман дайындау мақсатында Алматы қаласында Нұр-Мүбарак Египет ислам мәдениеті университеті 2001 жылы ашылды. Университетте «дінтану», «исламтану», «шетел филологиясы» мамандықтары бойынша бакалаврлер мен магистрлер, ал 2012 жылдан бері докоранттарды да дайындайтын болды.

Нұр-Мүбарак Египет ислам мәдениеті университетін 2004-2020 жылдар аралығында 2 059 түлек бітіріп шықты.

1. Түлектердің жалпы саны

	Бакалавр	Магистр	Докторант
2004-2020 түлектер саны - **2059**	1766	254	39

Нұр-Мүбәрак университетіне студенттер қабылдау, болашақ дін қызметкерлерінің дұрыс білім алуына назар аудару, бітіруші түлектерді қызметке бөлу секілді жұмыстар «Діни білім және кадр дайындау» бөліміне жүктелді.

6. ЕГИПЕТСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИСЛАМСКОЙ КУЛЬТУРЫ «НУР-МУБАРАК»

В целях подготовки специалистов с высшим исламским религиозным образованием в 2001 году в Алматы был открыт Египетский университет исламской культуры Нур-Мубарак. В университете готовят бакалавров и магистров по специальностям «религиоведение», «исламоведение», «иностранная филология», а с 2012 года также готовят докторантов.

Египетский университет исламской культуры «Нур-Мубарак» в период с 2004 по 2020 годы закончили 2 059 выпускников. Подробнее:

1. Общее количество выпускников

Количество выпускников 2004-2020 - **2059**	Бакалавр	Магистр	Доктор PhD
	1766	254	39

Такие работы как, прием студентов в университет «Нур-Мубарак», создание всех условий для получения правильного образования будущих священнослужителей, работа по распределению выпускников на определенные должности возложена на отдел «Исламского образования и подготовки кадров».

6. THE EGYPTIAN UNIVERSITY OF ISLAMIC CULTURE NUR-MUBARAK

For the training of the highly educated personnel, The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak has been established in 2001 in Almaty. The university offers master's degree in following subjects, such as "Islamic Studies", "Religious Studies", "Foreign Philology". The doctoral programs were launched in 2012.

The number of total graduates in between 2004-2020 academic year is 2059. They are following.

1. The number of total graduates

Total graduates - **2059-**2004-2020	Bachelor degree	Master degree	PhD
	1766	254	39

Such work as admitting students to the Nur-Mubarak University, creating all conditions for obtaining the correct education of future imam, assigning graduates to certain positions is entrusted to the Department of Islamic Education and Personnel Training.

7. ИМАМДАРДЫҢ БІЛІМІН ЖЕТІЛДІРУ ИСЛАМ ИНСТИТУТЫ.

2002 жылы ҚМДБ-ға қарасты мешіттердің имам-молда, азаншы, т.б қызметкерлерінің білімін жетілдіру мақсатында Алматыда «Республикалық имамдардың білімін жетілдіру ислам институты» ашылды. Институттың оқу үдерісі алғашында 4 айлық болған. Қазіргі кезде 2 айлық болып қысқарды. Онда 17 пәннен 6 күн бойы дәріс жүреді. Курс барысында имамдар «қажылыққа даярлық» және «халал стандарт жүйесіне» қатысты да факультативтік сағат өтеді.

Республиканың барлық аймағынан келіп, бекітілген бағдарламаға сай білімін жетілдірген дін қызметкерлеріне арнайы куәлік беріледі.

2019 жылға дейін Ислам институтын 1925 дін қызметкері бітіріп, куәлік алды.

7. ИСЛАМСКИЙ ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ИМАМОВ

В 2002 году в Алматы с целью повышения знаний имамов-мулл, муэдзинов и других имамов мечетей ДУМК был открыт «Республиканский исламский институт повышения квалификации имамов». Учебный процесс института впервые длился 4 месяца, а в настоящее время сократился до 2-х месяцев. В течение 6 дней недели преподаются 17 дисциплин. Кроме того, проводятся факультативные курсы, направленные на подготовку паломников и обучение системе халяль стандарта.

Отучившимся по специальной программе имамам, выдается сертификат об окончании курса.

До 2019 года исламский институт окончили 1925 священнослужителей и получили свидетельство.

7. THE INSTITUTE FOR THE IMPROVEMENT OF IMAMS EDUCATION

The Institute for the Improvement of Imams Education was established in Almaty in order to develop the education of imams, muezzins, etc. of mosques under the auspices of the Spiritual Administration in 2002. The educational process of the Institute was originally approved for 4 months, but now it has been reduced to 2 months. There are 17 subjects taught for 6 days. In addition, there are optional courses aimed at preparing for the hajj and teaching the halal standard system.

A special certificate is issued to the imam who has completed the approved program.

There 1,925 imams have graduated from the Islamic Institute for the Improvement of Imams by 2019.

Шетелдік Діни басқармалармен жасалған келісім шарттар

2007 жылы Алматыда Түркия Дін істер басқармасы мен Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы «Діни қызмет саласындағы ынтымақтастық» туралы жаңа мазмұнда келісім құжатын қабылдады. Келісім негізінде түркиялық ұстаздар мешіт жанындағы сауат ашу курстарында дәріс жүргізе бастады. Келісімнің жалғасы ретінде 2013 жылдан бастап жыл сайын діни оқу орнын бітіріп, емтиханын өткен мамандар Түркия Дін істері басқармасына қарасты «Хасеки» академиясына 3 жылдық тәлім алуға жіберіліп келеді. 2013-2020 жылдар аралығында Хасеки академиясына 116 қазақстандық азамат жолдама алды.

Договоры с иностранными религиозными управлениями

В 2007 году в Алматы Управление по делам религий Турции и Духовное управление мусульман Казахстана приняли документ соглашения «О сотрудничестве в сфере религиозной деятельности». На основании соглашения турецкие учителя начали проводить лекции на курсах «Исламской религиозной грамотности» при мечетях. Как продолжение соглашения, начиная с 2013 года исламоведы, успешно закончавшие исламские учебные заведения, и сдавшие вступительные экзамены, ежегодно отправляются в академию «Хасеки» при Управлении по делам Религии Турции, и на протяжении 3 лет совершенствуют свои знания.

С 2013 по 2020 годы 116 студентов получили направление в академию Хасеки.

The cooperation with foreign religious administrations

The Turkish Religious Affairs Administration and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan have upgraded a memorandum of cooperation in the area of religious service in 2007, Almaty. Upon the agreement, the Turkish teachers started to teach the religious courses in the mosques. As a follow-up to the agreement, the graduates of religious schools have a chance to continue their education at Haseki Academy of the Turkish Religious Affairs Administration for three years.

There were 116 students have been sent to study at Haseki Academy in between 2013-2020.

ҚМДБ делагациясы - Түркияда

Делегация ДУМК в Турции

The Spiritual Administration delegates are in Turkey

№	Қабылдаған жылы	Қабылданған студент саны	Бітірген жылы	Бітірген студент саны
1	2013 ж	24	2016 ж.	22
2	2014 ж	20	2017 ж.	18
3	2015 ж	29	2019 ж.	20
5	2017 ж	17	2020 ж.	17
6	2018 ж	8	оқуда	-
7	2019 ж	18	оқуда	-
8	2020 ж.	31	1 курс	-
		147		77

№	Год поступления	Число поступив-ших студентов	Год окончания	Число окончивших студентов
1	2013 г	24	2016 г.	22
2	2014 г	20	2017 г.	18
3	2015 г	29	2019 г.	20
5	2017 г	17	2020 г.	17
6	2018 г	8	обучаются	-
7	2019 г	18	обучаются	-
8	2020 г.	31	1 курс	-
		147		77

№	Year of acceptance	Number of students	Year of graduation	Total
1	2013	24	2016	22
2	2014	20	2017	18
3	2015	29	2019	20
5	2017	17	2020	17
6	2018	8	Studying	-
7	2019	18	Studying	-
8	2020	31	1 year	-
		147		77

Қазақстан мен Мысыр арасында қалыптасқан достық қарым-қатынас аясында 2014 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Әл-Азһар университеті діни қызметтерді дамыту бағытында ортақ келісім құжатына қол қойды. Осы келісім негізінде араб ұстаздар еліміздің діни оқу орындарында қызметке қабылданды.

В рамках дружественных отношений между Казахстаном и Египтом в 2014 году Духовное управление мусульман Казахстана и университет Аль-Азхар подписали общее соглашение по укреплению тесных взаимоотношений. На основании этого соглашения ученые университета Аль-Азхар начали преподавать в исламских учебных заведениях нашей страны.

In the framework of friendly relations between Kazakhstan and Egypt, the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and Al-Azhar University have signed a joint agreement in cooperation on Islamic services since 2014. On the basis of this agreement, The Arab teachers were invited to teach in the Islamic schools of the country.

Шәкірттер оқу алды сынақтан өтуде

Ученики проходят предучебный экзамен

The students are being selected before the admission

Талаба қауымдастығы 2019 жылы шетелдік оқу орындарында діни бағытта оқитын қазақстандық студенттермен жүйелі жұмыс жүргізіп, бірлескен игі жобаларды жүзеге асыру мақсатында «Талаба» қауымдастығы құрылды. Осы мақсатта Түркия Республикасында және Мысыр Араб Республикасында оқып жатқан қазақстандық студенттермен арнайы кездесулер ұйымдастырылып, оған Түркияның 12 қаласында білім алып жатқан 200-ге, Каир қаласында оқитын 100-ге жуық дінтанушы жас мамандар қатысты.

Бүгінгі күні «Тадаба» қауымдастығына Түркия, Мысыр және Сауд Арабияда оқып жатқан қазақстандық студенттер мүшелікке тартылған.

Ассоциация «Талаба» В 2019 году была создана Ассоциация «Талаба» с целью систематической работы с казахстанскими студентами, обучающимися в сфере исламского образования в зарубежных учебных заведениях, а также в целях реализации совместных проектов. Ассоциация провела несколько встреч с казахстанскими студентами, обучающимися в Турциии и в Арабской Республике Египет. На встрече приняли участие около 200 молодых исламоведов, обучающихся в 12 городах Турции и около 100 студентов из Каира.

Сегодня в ассоциацию «Талаба» входят казахстанские студенты, обучающиеся в Турции, Египте и Саудовской Аравии.

The Talaba community

In 2019 to systematize the work with Kazakhstani students studying Islam in foreign universities and support the implementation of joint good projects, the association “Talaba” was established. The Association arranged a meeting with Kazakh students studying in Turkey. The meeting was attended by about 200 young students studying in 12 cities of Turkey and about 100 students studying Islamic studies in Cairo.

Today, Kazakh students studying in Turkey, Egypt and Saudi Arabia are members of the Talaba Association

АҚПАРАТ ЖӘНЕ ҚОҒАММЕН БАЙЛАНЫС БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ИНФОРМАЦИИ И СВЯЗИ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ
THE DEPARTMENT OF INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS

Асыл дінімізді халыққа насихаттап, жамағаттың жүрегіне жылулық пен имандылықты ұялатуда бұқаралық ақпарат құралдарының рөлі ерекше. Бұл ретте ақпараттық кеңістікті ізгілік, мейірімділік, адамгершілік сынды рухани құндылықтарға толтыру – аса маңызды іс.

2020 жылы ҚМДБ-ның ақпарат саласындағы жұмысын жүйелеу әрі жандандыра түсу үшін «Ақпарат және қоғаммен байланыс» бөлімі ашылды. Бөлімнің меңгерушісі ретінде Марат Бектазинов тағайындалды. Бүгінгі таңда бөлімің құрамында «ХИКМЕТ» телерадиостудиясы мен Ғаламтор насихаты секторы бар.

В пропаганде нашей драгоценной религии Ислам, сея зерно веры и доброты в сердцах прихожан, особую роль играют средства массовой информации. При этом важно наполнять информационное пространство духовными ценностями, такими как гуманизм, милосердие, нравственность.

В 2020 году для систематизации и активизации работы ДУМК в области информации был открыт отдел «Информации и связи с общественностью». Заведующим отделом был назначен Марат Бектазинов. На сегодняшний день в составе отдела имеется телерадиостудия «ХИКМЕТ» и Сектор интернет пропаганды.

It is very important to recognize the special role of the mass media in propagating our religion to the public and instilling warmth and morality in the hearts of the people. Moreover, the informational gap shall be filled with spiritual values such as goodness, kindness and morality.

To systematize and intensify the work of the Spiritual Administration, the Department of Information and Public Relations has been established in 2020. Marat Bektazinov has been appointed as head of the department. Today, the department includes the HIKMET TV and Radio studio and the Internet propaganda sector.

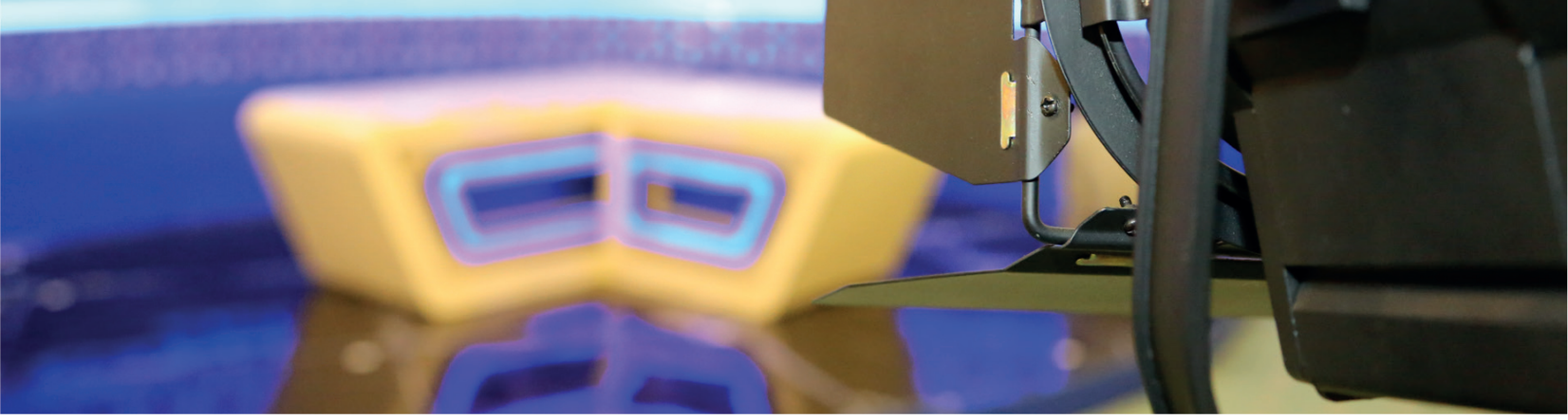

«ХИКМЕТ» ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯ «ХИКМЕТ»
THE HIKMET TV AND RADIO STUDIO

«Хикмет» телерадиостудиясы 2013 жылы құрылды. Студияның директоры болып Асылбек Ноғаев тағайындалды. 2014 жылдың 20-қарашасынан бастап «Хикмет» студиясының жетекшісі қызметін Ерболат Айтбайұлы атқарып келеді.

Алғашқы кезеңде діни-танымдық бағыттағы аудио өнімдермен қатар бабаларымыздың мол рухани мұрасы, үлгі-өнегесі, аталы сөздерін жарыққа шығарды. Сондай-ақ асыл дініміздегі шариғат қағидаларын, Имам Ағзам Әбу Ханифа мәзһабын салт-дәстүрімізбен ұштастырып, жұртшылыққа насихаттау мақсатында білікті дін қызметкерлерінің бейне уағыздарын тарата бастады.

Телерадиостудия «Хикмет» была создана в 2013 году. Директором студии был назначен Асылбек Ногаев. С 20 ноября 2014 года руководителем студии «Хикмет» является Ерболат Айтбайулы.

На первом этапе наряду с аудиопродукцией религиозно-познавательного направления, выпускали слова назидания и духовное наследие наших предков. А также в целях пропаганды среди населения принципов шариата, мазхаба Абу Ханифы стали распространять видеопередачи квалифицированных исламоведов.

The HIKMET TV and Radio Studio was founded in 2013. Asylbek Nogayev has been appointed as director of the studio. Yerbolat Aitbayuly has been the head of the HIKMET TV and Radio studio since November 20, 2014.

At first, the studio has been publishing Islamic religious content along with audios and videos about the rich spiritual heritage and wisdom of our ancestors. It also spreads the video visuals to propagate the principles of Sharia of noble religion according to the Maddhab of Imam Abu Hanifa in combination with our traditions.

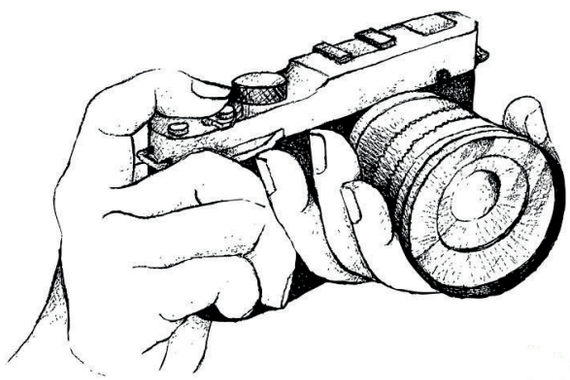

ҚМДБ-ның төрағасы, Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы «Ықылас» радио хабарына сұхбат беріп отыр. Нұр-Сұлтан қаласы, 2020 жыл

Пердседатель ДУМК, Верховный муфтий Наурызбай хаджи Таганулы дает интервью радиовещанию «Ықылас», город Нур-Султан, 2020 год

The Chairman of the Spiritual Administration, Supreme Mufti Nauryzbay Haji Taganuly is being interviewed at the radio program "Ykylas", Nur-Sultan city, 2020

«Иман шуағы» бағдарламасының кезекті түсірілімі. Нұр-Сұлтан қаласы, 2019 жыл

Очередная съемка программы «Иман шуағы». Город Нур-Султан, 2019 год

The shooting of the program "Ray of Faith", Nur-Sultan city, 2019

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
АҚ БАТА
1

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
АҚ БАТА
2

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
БАЛАЛАРҒА БАЗАРЛЫҚ
2

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
БАЛАЛАРҒА БАЗАРЛЫҚ
1

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
Дін мен Дәстүр
Аудио кітап
1

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
Иман шарттары

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
Иман шуағы
радиохабарлар

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
Мұсылман әйелдің жеке тұлғасы

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
Намаз оқып үйренейік
DVD

Пайғамбарлар тарихы
(аудио кітап)

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
Түйткілдер мен шешімдер
1

Бір күнде – бір хадис

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ХАЛЫҚ ДАНАЛЫҒЫ
2

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ХАЛЫҚ ДАНАЛЫҒЫ
1

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ШЕШЕНДІК СӨЗДЕР
1

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ШЕШЕНДІК СӨЗДЕР
2

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ҒИБРАТНАМА
2

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
"ХИКМЕТ" ТЕЛЕРАДИОСТУДИЯСЫ
ҒИБРАТНАМА
1

Қасиетті Рамазан айына арналған «30 күнге 30 сұхбат» тележобасы

Телепроект «30 интервью на 30 дней», посвященный священному месяцу Рамазан

The TV project “30 interviews for 30 days” was dedicated to the holy month of Ramadan

Сонымен қатар CD, DVD дисктер мен полиграфиялық өнімдер шығаруды да қолға алды. Қазіргі таңда ел арасында «HikmetTV» атауымен белгілі болып келе жатқан медиақұрылымға айналды.

«Хикмет» телерадиостудиясы ғаламтор кеңістігінде youtube.com порталы мен «Қазақ Радиосы», «Халық арна», «Асыл арна» телерадио арналар арқылы өз өнімін қалың жұртшылық назарына ұсынып келеді. Студия халықты рухани-ағарту мақсатында қазақ тіліндегі өнімдермен қатар орыс тілінде де хабар таратып келеді. Сонымен қатар «Хикмет» студиясы 2015 жылдан бастап әлеуметтік-рухани маңызы бар бейнероликтер мен анимациялық өнімдерді шығаруды қолға алды.

Кроме того, начали выпускать CD, DVD диски и полиграфические продукции. В настоящее время «HikmetTV» стало популярной медиаструктурой среди населения.

Телерадиостудия «Хикмет» в интернет пространстве распространяет свои продукции через портал youtube.com. Радиовещание «Ықылас», разработанное сотрудниками студии, регулярно выходит на «Казахском радио», а телепередача «Иман шуағы» на телеканале «Асыл арна».

В целях духовного просвещения населения, наряду с казахским языком, Студия начала вещать и на русском языке .

С 2015 года Студия начала производить анимационные видеоролики, имеющие социально-духовное значение.

Additionally, the Studio produces CDs, DVDs and printed products. As for today, it has been growing into media holding known as HIKMET TV.

The HIKMET TV and Radio Studio presents its products to the public via Youtube. “The Sincerity” radio program developed by the staff of the studio is regularly broadcasted on the Qazaq radio, as well as the TV program “The Ray of the faith” on Asyl Arna TV channel

For spiritual and educational purposes, the Studio started broadcasting its programs in Kazakh and, more lately in Russian.

The studio has started producing videos visuals and animated products on socially and spiritually significant topics.

«Хикмет» телерадиостудиясының дыбыс жазу кабинеті

Кабинет звукозаписи телерадиостудии «Хикмет»

The recording room of the HIKMET TV and Radio studio

ҒАЛАМТОРМЕН ЖҰМЫС СЕКТОРЫ
СЕКТОР ИНТЕРНЕТ ПРОПАГАНДЫ
THE SECTOR OF INTERNET PROPAGANDA

Алғашында Уағыз-насихат және интернетпен жұмыс бөлімінде болған ғаламтор насихаты 2014 жылы жеке Ғаламтормен жұмыс секторы болып құрылды. Секторға жетекшілік ету Мұрат Манапұлына (2014-2018жж.) жүктелді. 2019 жыллдан бастап аталмыш сектордың меңгерушісі болып Серікбол Хасан атқаруда. Бүгінде сектор Ақпарат және қоғаммен байланыс бөлімінің құрамында қызмет етуде.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жұмысының басты бағыттарының бірі – дәстүрлі исламдық құндылықтарды насихаттап, қазақстандық мұсылмандардың санасында конструктивті діни көзқарасты қалыптастыру.

Сондықтан да Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы интернет мүмкіндіктерін тиімді пайдалануға мән беріп келеді. Сондықтан да діни басқарманың әлеуметтік желілердегі парақшалары белсенді қызмет етуде. Мәселен «Instagram», «Facebook», «Вконтакте», «Youtube», «Телеграмм», «Twitter» сынды әлеуметтік желілерде Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының ресми парақшалары бар.

Сондай-ақ діни, рухани ақпарат тарату мен деструктивті діни идеологияның алдын алу мақсатында арнайы «Qalam-tor» жобасы интернет желісі арқылы іске асырылуда.

Интернет пропаганда, которая первоначально находилась в отделе проповеди и работы с интернетом, была создана в 2014 году как отдельный Сектор интернет пропаганды. Заведующим сектора был Мурат Манапулы (2014-2018гг.). С 2019 года заведующим сектором является Серикбол Хасан. Сегодня сектор работает в составе отдела информации и связей с общественностью.

Одним из главных направлений работы Духовного управления мусульман Казахстана является пропаганда традиционных исламских ценностей и формирование конструктивного религиозного мировоззрения в сознании мусульман страны.

Духовное управление мусульман казахстана обращает большое внимание на эффективное использование возможностей интернета. Поэтому страницы Духовного управления активно работают в таких социальных сетях, как Facebook, Instagram, Вконтакте, Youtube, Телеграмм, Twitter.

Также в целях распространения религиозной, духовной информации и профилактики деструктивной религиозной идеологии реализуется специальный проект «Qalam-tor» через сеть интернет.

Internet Propaganda, which was originally belonged to the Department of Preaching and Propaganda and the Internet, was established in 2014 as a separate Internet Propaganda sector. Murat Manapuly (2014-2018) was the head of the sector. Serikbol Hasan has been the head of this sector since 2019. Today, the sector is part of the Department of Information and Public Relations.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan pays close attention to the effective usage of the Internet resources. For this matter, the official website of the Spiritual Administration, muftyat.kz was launched on the Internet. The social media accounts of the Spiritual Administration also have been active since then.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has social media accounts on Instagram, Facebook, VK Social Network, YouTube, Telegram, and Twitter. Totally, it has more than 500 thousand subscribers.

Also, in order to disseminate Islamic, spiritual information and prevent destructive religious ideology, a special project «Qalam-tor» is being implemented via the Internet

Бүгінде Діни басқарманың ірі қалалар мен аймақтарда мынадай сайттары жұмыс істейді: «muslim.kz», «ummet.kz», «sunna.kz», «azan.kz», «furqan.kz», «asyldin.kz», «ihsan.kz», «mazhab.kz», «qyzyljarmeshit.kz», «alashdin.kz», «aqmeshit.kz», «islam-oral.kz», «qalam.kz», «nasihat.kz», «akmechet.kz», «nurgasyr.kz», «taglym.kz», «yassi.kz», «amin.kz».

Бұдан бөлек Шариғат және пәтуа бөлімінің «fatua.kz», Халал өнімдерін стандарттау бөлімінің «halaldamu.kz», «Зекет» қорының «zeket.online» сайттары жұмыс істейді. Аталған сайттардың әлеуметтік желілердегі парақшалары да күнделікті ақпараттар таратып отырады.

На сегодняшний день в крупных городах и регионах действуют сайты Духовного управления:«muslim.kz», «ummet.kz», «sunna.kz», «azan.kz», «furqan.kz», «asyldin.kz», «ihsan.kz», «mazhab.kz», «qyzyljarmeshit.kz», «alashdin.kz», «aqmeshit.kz», «islam-oral.kz», «qalam.kz», «nasihat.kz», «akmechet.kz», «nurgasyr.kz», «taglym.kz», «yassi.kz», «amin.kz».

Кроме этого, работают сайты отдела Шариата и фетвы «fatua.kz», отдела Стандартизации халяль продукции «halaldamu.kz», фонда «Зекет» «zeket.online». Ежедневно распространяют информацию и страницы данных сайтов в социальных сетях.

For this day, the following sites of major cities and regional representatives of the Spiritual Administration are active as follows, muslim.kz, ummet.kz, sunna.kz, azan.kz, furqan.kz, asyldin.kz, ihsan.kz, mazhab.kz, qyzyljarmeshit.kz, alashdin.kz, aqmeshit.kz, islam-oral.kz, qalam.kz, nasihat.kz, akmechet.kz, nurgasyr.kz, taglym.kz, yassi.kz, amin.kz.

In addition, there are sites of the Department of Sharia and Fatwa, fatua.kz, the Department of Halal Products Standardization, halaldamu.kz, the Zakat Fund zeket.online. The social network pages of these sites are updated daily.

ҚМДБ-ҒА ҚАРАСТЫ АҚПАРАТТЫҚ ТАНЫМДЫҚСАЙТТАР
ИНФОРМАЦИОННО-ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ САЙТЫ ДУМК
THE INFORMATION AND EDUCATIONAL SITES AFFILIATED WITH THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

- MUFTYAT.KZ
- ZEKET.ONLINE
- SUNNA.KZ
- HALALDAMU.KZ
- IMAN.KZ
- NURGASYR.KZ
- FURQAN.KZ
- TAGLYM.KZ
- UMMET.KZ
- QYZYLJARMESHIT.KZ
- ASYLDIN.KZ
- BEKET-ATA.KZ
- FATUA.KZ
- MUSLIM.KZ
- AZAN.KZ
- IHSAN.KZ
- ISLAM-ORAL.KZ
- MAZHAB.KZ
- AMIN.KZ
- NASIHAT.KZ
- ALASHDIN.KZ
- YASSI.KZ
- AQMESHIT.KZ
- AKMECHET.KZ

MUFTYAT.KZ САЙТЫ
САЙТ MUFTYAT.KZ
THE MUFTYAT.KZ WEBSITE

Бұл – Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының ресми сайты.

Ең алғаш 2006 жылы оқырманға жол тартқан болатын. Бүгінде сайтта ҚМДБ-ға қатысты бүкіл мәліметтер берілген. Атап айтқанда, ҚМДБ басшылары, бөлімдері, облыстың бас имамдары, Ғұламалар кеңесі, РАНТ мүшелері жайлы мәліметтер жинақталған. Сондай-ақ Қазақстанның діни интерактив картасы, еліміздегі діни оқу орындар жайлы мәліметтер қамтылған.

Muftyat.kz сайты бұдан бөлек күн сайын тұрақты түрде маңызды діни жаңалықтар, мультимедиялық ақпараттар (видео, фото, т.б), мазмұнды мақалалар мен сүбелі сұхбаттар, сұрақ-жауаптар жариялап келеді. «Жұма мінбері» айдарында жұма намазында айтылатын уағыздың жазбаша нұсқасы жарияланады.

Сайттың «Кітапхана» айдарынан діни кітаптармен танысып, «Аудиотека» айдарынан уағыз тыңдауға мүмкіндік бар. Сондай-ақ ҚМДБ бекіткен діни күнтізбе мен намаз кестесін де muftyat.kz сайтынан табуға болады.

Это официальный сайт Духовного управления мусульман Казахстана. Он был запущен впервые в 2006 году. На сайте представлены все сведения, касающиеся ДУМК. В частности, собраны сведения о руководителях, отделах ДУМК, главных имамах областей, Совете ученых, членов РИПГ. Также представлена карта религиозной интерактивности Казахстана, сведения о духовных учебных заведениях страны..

Кроме того, сайт Muftyat.kz постоянно публикует важные религиозные новости, мультимедийные информации (видео, фото и т. д.), содержательные статьи, интервью и вопросы-ответы. В рубрике «Пятничный минбар» публикуется письменная версия проповеди, которая ведется во время пятничной молитвы.

В рубрике «Библиотека» можно познакомиться с религиозными книгами и послушать проповедь из рубрики «Аудиотека». Кроме того, на сайте muftyat.kz можно найти религиозный календарь, утвержденный ДУМК и график молитв.

This is the official website of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. The website was available to the public since 2006. The site contains all the information about the Spiritual Administration. In particular, the website contains information about the management, departments, chief imams of the regions, the Council of Scholars and the members of the RIPG. It also has an interactive Islamic map of Kazakhstan and information about Islamic schools of the country.

In addition to this, the Muftyat.kz website regularly publishes important Islamic news, multimedia information (such as videos, photos, and etc.), informative articles and interviews, and the Q&A section. A written version of the Friday sermon is also available under the Friday Tribune section.

There is an opportunity to get acquainted with Islamic books in the Library section of the website and listen to sermons in the Audio Library section. The Islamic calendar and prayer schedule approved by the Spiritual Administration can also be found on the website.

www.muftyat.kz сайтының ең алғашқы келбеті
Первый дизайн сайта www.muftyat.kz
The very first design of the website www.muftyat.kz

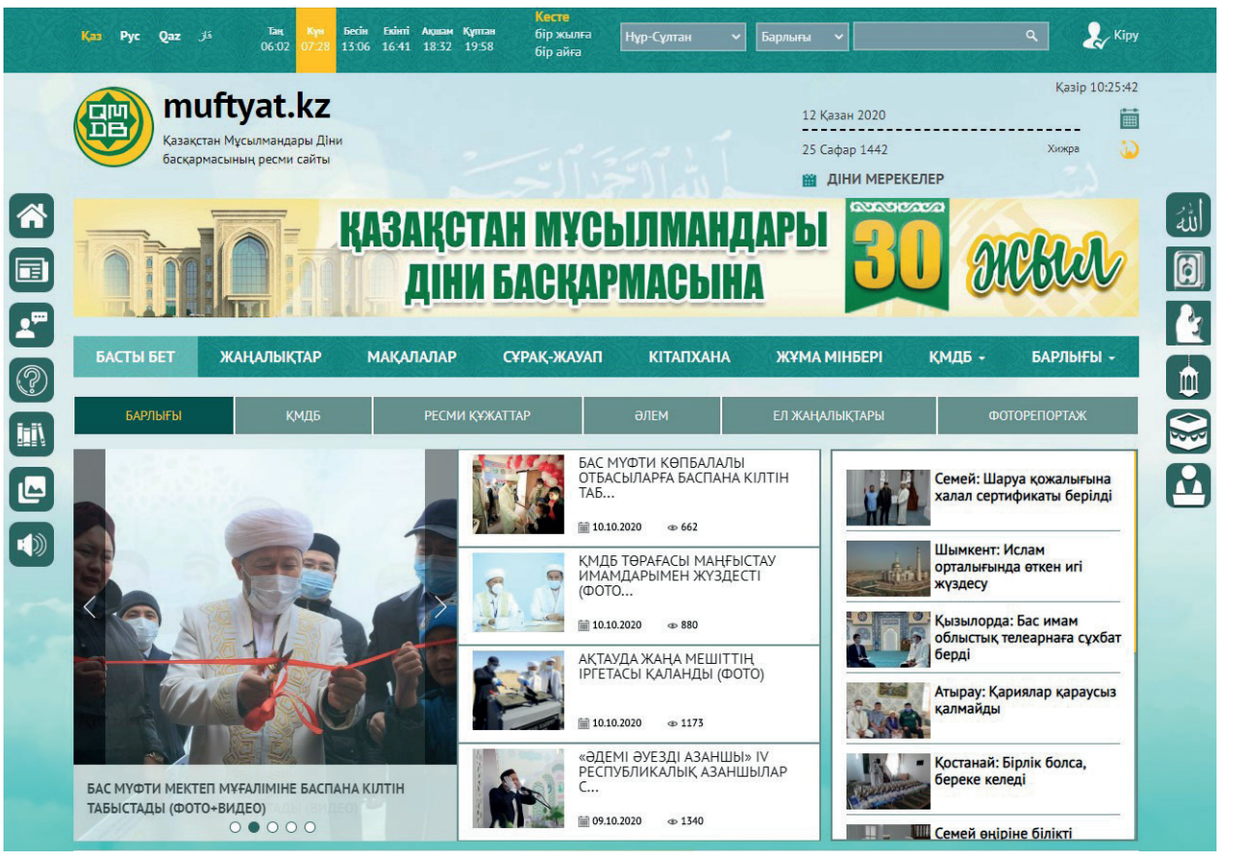

www.muftyat.kz сайты
Сайта www.muftyat.kz
The website www.muftyat.kz

MUSLIM.KZ САЙТЫ
САЙТ MUSLIM.KZ
THE MUSLIM.KZ WEBSITE

Бұл – «Әзірет Сұлтан» мешітінің ресми порталы. Сайт «Әзірет Сұлтан» мешіті ашылған күннен бастап жұмыс істеп келеді. Muslim.kz сайты бүгінде қазнеттегі өз оқырманы бар, өзіндік аудиториясы қалыптасқан рухани порталға айналды. Орта есеппен сайтқа күніне 10000-15000 аралығында интернет қолданушысы кіріп, керекті ақпарат алып келеді. Muslim.kz сайты еліміздегі және әлемдегі діни-мәдени жаңалықтардың ізін суытпай жариялап тұрады. Одан бөлек еліміздегі ең іргелі рухани-ағарту порталы ретінде «Исламдағы отбасы», «Балалы үй базар», «Асхана», «Медицина», «Ғибратнама» айдарларын жүргізіп келеді.

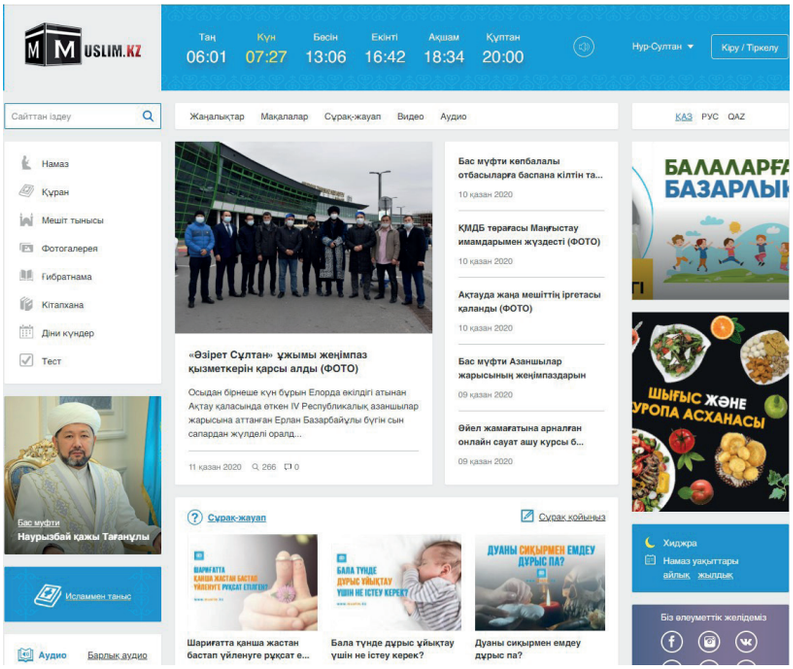

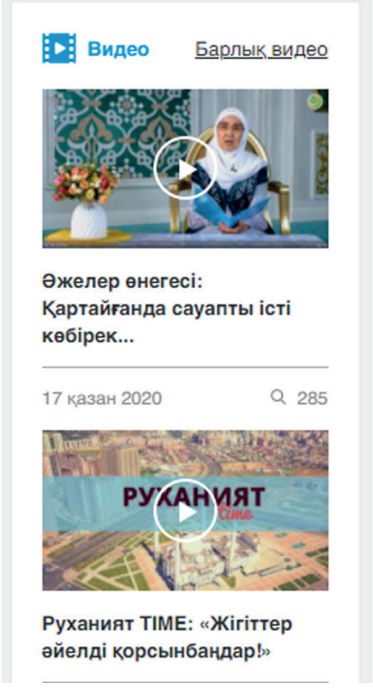

Это официальный портал мечети «Хазрет Султан». Сайт функционирует со дня открытия мечети «Хазрет Султан». На сегодняшни день Сайт Muslim.kz стал духовным порталом казнета, со своей аудиторией. В среднем сайт посещает каждый день в пределах 10000-15000 пользователей интернета и получают необходимую информацию. Сайт Muslim.kz очень оперативно публикует религиозно-культурные новости в стране и мире. Кроме того, как один из самых фундаментальных духовно-просветительских порталов страны на постоянной основе ведет рубрики «Семья в Исламе», «Для детей», «Кухня», «Медицина», «Назидание».

The Muslim.kz is the official website of the Hazrat Sultan mosque. The website has been operating since the opening of the Hazrat Sultan mosque. Today, Muslim.kz has become a spiritual portal for the Kazakh speaking audience. On average, the website is visited by 10,000-15,000 Internet users a day that seek the necessary information on Islam. The website regularly publishes Islamic and cultural news in the country and around the world. Moreover, the website has been leading the projects such as the Family in Islam, Kids are Joy, the Canteen, the Medicine, the Guidance, the Abyss of the Tafsir that gives the credit to be recognized as the most fundamental spiritual and educational portal of the country.

AZAN.KZ САЙТЫ
САЙТ AZAN.KZ
THE AZAN.KZ WEBSITE

Сайттың «Бас мүфти бағаны», «Бас имам блогы», «Бас имамға сауал», «Сұрақ-жауап», «Имамға сауал», «Жаңалықтар», «Бейнежазба», «Аудио», «Мақалалар» деген сияқты айдарлары бар. Сондай ақ, «Кітапханадан» «Тақуалық», «Құран және тәпсір», «Ислам және ғылым», «Көркем мінез» және «Ақида» сынды тақырыптағы кітаптарды оқуға болады.

Қазіргі таңда Azan.kz сайтының екі бірдей мобильдік қосымшасы жұмыс істеп тұр (Azan.kz және «Имамға сұрақ»). Соның ішінде «Имамға сұрақ» мобильдік қосымшасына Алматы қаласының білікті ұстаздары бекітіліп, түскен сұрақтарға уақытылы жауап беріп келеді.

У сайта есть разные рубрики, как «Блок Верховного муфтия», «Блок Главного имама», «Вопросы Главному имаму», «Вопросы-ответы», «Вопрос имаму», «Новости», «Видеоролики», «Аудио», «Публикации». А также, в рубрике «Библиотека» можно читать книги на такие темы, как «Набожность», «Коран и тафсир», «Ислам и наука», «Благонравие» и «Акида».

В настоящее время действуют два мобильных приложения (Azan.kz и «Вопрос имаму») сайта Azan.kz. В частности, за мобильным приложением «Вопрос имаму» закреплены квалифицированные исламские преподаватели города Алматы которые своевременно отвечают на поступившие вопросы.

The website has such sections as the Supreme Mufti's blog, the Chief Imam's blog, Questions to the Chief Imam, Q&A section, Question to the imam, News, Videos, Audios, and Articles. You can also read books in the Library on topics such as piety, the Holy Quran and its commentary, Islam and science, Eloquent behavior and Islamic theology.

Currently, there are two mobile applications of the Azan.kz website (Azan.kz and Question to the Imam). In particular, qualified teachers from Almaty city are assigned to the mobile application "Question to the Imam" and answer questions in a timely manner.

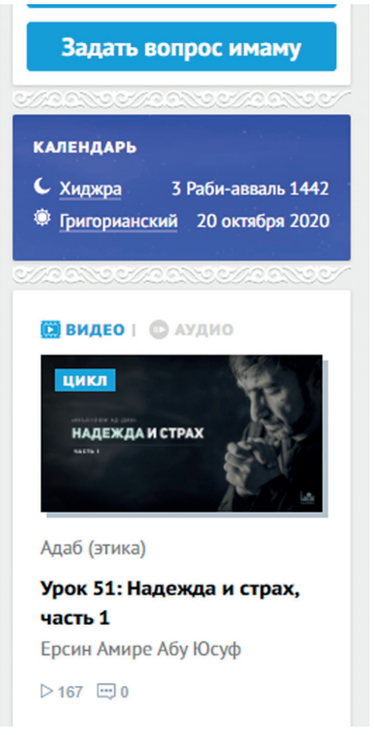

БАСПАСӨЗ ХАТШЫСЫ
ПРЕСС- СЕКРЕТАРЬ
PRESS SECRETARY

ҚМДБ-ның тыныс-тіршілігін бұқаралық ақпарат құралдары арқылы дер кезінде халыққа жеткізіп, хабардар етіп отырады. Отандық баспасөздегі дін, руханият жайлы берілген материалдар мен телерадио хабарларын күнделікті қадағалайды. Қажеттілік туындағанда олардың басшылары мен авторларына тиісті ұсыныстар жолдайды. Діни мәселеге қатысты ҚМДБ көзқарасын жариялауға ықпал етеді. Бұқаралық ақпарат құралдарында Бас мүфти мен Діни басқарманың белді қызметкерлерінің, өкіл имамдардың сұхбаттарын, діни атаулы күндер мен айтулы оқиғаларға (рамазан айы, ораза, құрбан айттар, Пайғамбарымыздың (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) мәуліті, қадір түні) байланысты баспасөз мәслихатын ұйымдастырады.

Жыл сайын әлеуметтік желінің маңызы артып келеді. Баспасөз хатшысы әлеуметтік желіде діни-танымдық материалдарды жариялап, Діни басқарманың іс-шараларын насихаттайды. Арнаулы баспасөз қызметі сонымен қатар Діни басқарма жанындағы республикалық «Мұнара» газетін шығаруға атсалысады.

Пресс-секретарь через средства массовой информации своевременно сообщает населению о деятельности ДУМК. Ежедневно следит за телерадиовещанием и материалами отечественной прессы об Исламе и ДУМК. При необходимости направляет соответствующие предложения и замечания их руководителям и авторам. Публикует нормы шариата на те или иные исламские вопросы обсуждаемые в обществе. Организует интервью и пресс-конференции Верховного муфтия и ведущих сотрудников Духовного управления, главных имамов областей в средствах массовой информации посвященные исламским знаменательным датам и знаменательным событиям такие, как месяц Рамадан, Ораза айт, Курбан айт, Маулит Пророка (да благословит его Аллах и приветствует).

Также пресс-секретарь публикует информационно-познавательные материалы, пропагандирующие деятельность Духовного управления в социальных сетях, так как с каждым годом растет их влияние. Кроме того, пресс-секретарь учавствует в издании республиканской газеты «Мұнара» при Духовном управлении мусульман Казахстана.

The Press Secretary is responsible to showcase the noticeable news and the daily activities of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. Every day he monitors TV and radio broadcasting and materials of the domestic press about Islam and the Spiritual Administration. If necessary, sends appropriate recommendations to their supervisors and authors. As well, he makes a statement on behalf of the Spiritual Administration. He also organizes in the media interviews of Grand Mufti and leading clergies of the Spiritual Administration, representative imams and the press conferences on Islamic holidays and other significant events (Ramadan, fasting, Eid al-Adha, Mawlid of the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him), Laylat al-Qadr). clergy

Every year the importance of the social media is growing. The Press Secretary publishes Islamic and educational materials on social networks and promotes the activities of the Spiritual Administration. He also edits Islamic books and helps to improve the quality of materials of the Munara republican newspaper under the auspices of the Spiritual Administration.

МЕШІТ ІСТЕРІ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ПО ДЕЛАМ МЕЧЕТИ
THE DEPARTMENT OF MOSQUE AFFAIRS

Мешіт – имандылық ұясы, Аллаға мінәжат етіп, рухани азық алатын құлшылық ордасы. Мешітке барудағы басты мақсат – Аллаға құлшылық етіп, парыз етілген үкімдерді орындау. Одан бөлек адамның туғанынан бастап өмірден өткенге дейінгі көптеген діни рәсімдер (балаға ат қою, неке қидыру, жаназа шығару, т.б) мешітте орындалады.

Қазіргі таңда мешіттер қоғамдағы түрлі мәселенің шешімін табуға, елдегі бірлік пен ынтымақтың сақталуына тікелей себепші болып келеді. Пайғамбарымыздың (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) Меккеден Мәдинаға көшкен кезде алғаш қолға алған ісі мұсылмандардың басын қосатын мешіт салу болатын. Аллаға шүкір, қазіргі таңда Қазақстанда да мешіттер көптеп бой көтерді.

Кеңес одағы тұсында Қазақстанда 25 мешіт болды. 1979-1990 жылдар аралығында еліміздің әр аймағында 38 мешіт бой көтерсе, тәуелсіздік алғаннан кейін 68 мешіт жұмыс істеді.

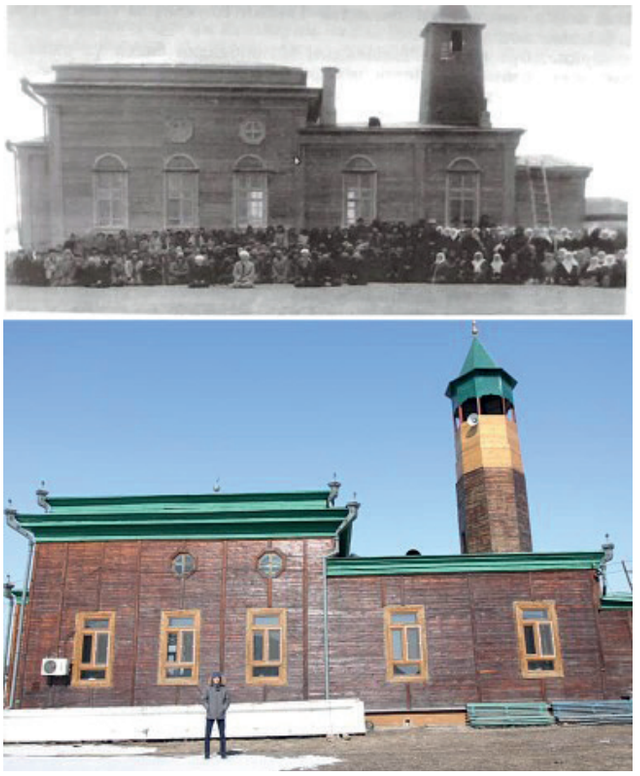

"Тінібай" мешіті. Семей
Мечеть "Тінібай". Семей
"Tinibay" mosque . Semey

Мечеть – это очаг веры, духовный центр, где мусулмане поклоняются Всевышнему и набираются жизненной и духовной энергии. Главная цель посещения мечети – выполнять обязательства перед Аллахом и искренне поклоняться Ему. Кроме того, многие религиозные обряды связанные с жизнью и смертью мусульман (нарекание именем ребенка, никях, джаназа и т. д.) совершаются в мечети.

На сегодняшний день мечети напрямую способствуют решению различных проблем в обществе, сохранению единства и согласия в стране. В то время, когда Пророк (да благословит его Аллах и приветствует) переехал из Мекки в Мединy, первым делом он построил мечеть, которая объединила мусульман. Слава Аллаху, в настоящее время построено не мало мечетей в Казахстане.

В период Советского Союза в Казахстане насчитывалось 25 мечетей. С 1979 по 1990 годы по всей стране было построено 38 мечетей, после обретения независимости функционировало 68 мечетей.

The mosque is a hotbed of faith, a spiritual center where Muslims worship the Almighty and gain vital and spiritual energy. The main purpose of visiting the mosque is to worship Allah and perform the obligations. In addition, many Islamic rites (naming a child, marriage, funeral, and etc.) are performed in the mosque from the moment of birth to death.

Today, the mosques are great contributors to the solution of various issues in the society and the preservation of unity and solidarity of the country. The first task that has been fulfilled once the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) moved from Mecca to Medina was to build a mosque for Muslims. Praises to God, today we have a great number of mosques in Kazakhstan.

During the Soviet time, there were 25 mosques in Kazakhstan. In between 1979 to 1990, there were 38 mosques built in each region of the country, and after gaining the independence, 68 mosques are constructed additionally.

1990 жылдың 12 қаңтарында алғашқы құрылтай өтіп, Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы құрылды. Осы кезде ашылған алғашқы бөлімнің бірі – «Мешіт істері» бөлімі.

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:

1. Мухаммад-Хусайн Алсабеков 1990-2004 жж.
2. Еркін Дуанаев– 2004-2008 жж.
3. Доскелді Қожатай – 2009 жылдың қаңтары мен шілдесі.
4. Рақымжан Әкімбеков– 2009-2010 жж.
5. Жәнділлә Бекжігітов 2010-2013 жж. меңгерішу міндетін атқарушы болып қызмет етті.
6. Ербол Қоспағар– 2013-2014 жж.
7. Жәнділлә Бекжігітов – 2014-2019 жж.
8. Марат Жаппасбаев – 2019 жылдың 16-сәуірінде Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының «Мешіт істері» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

12 января 1990 года был проведен первый Курултай и образовано Духовное управление мусульман Казахстана. При этом самый первый отдел «Отдел по делам мечети».

Заведующими отделом в разные годы работали:

1. Мухаммад-Хусайн Алсабеков 1990-2004 гг.
2. Еркин Дуанаев – 2004-2008 гг.
3. Доскелді Кожатай – январь и июль 2009 года.
4. Рахимжан Акимбеков – 2009-2010 гг.
5. Жандильда Бекжигитов – 2010-2013 гг. работал исполняющим обязанности заведующего.
6. Ербол Коспагар – 2013-2014 гг.
7. Жандильда Бекжигитов – 2014-2019 гг.
8. Марат Жаппасбаев – с 16 апреля 2019 года работает заведующим отделом по делам мечети.

On January 12, 1990, the I Congress took place and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan was established. One of the first department was the Department of Mosque Affairs.

The department heads in different years worked:

1. Muhammad-Husain Alsabekov, 1990-2004.
2. Yerkin Duanaev, 2004-2008.
3. Doskeldy Kozhatay, January and July 2009.
4.Rakhimzhan Akimbekov, 2009-2010.
5. Zhandilda Bekzhigitov, acting head 2010-2013.
6. Yerbol Kospagar, 2013-2014.
7. Zhandilda Bekzhigitov, 2014-2019.
8.Marat Zhappasbayev, head of the Department of Mosque Affairs of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan since April 16, 2019.

Жыл сайын кәсіпкерлер мен ізгі ниетті азаматтар қаражатына, сондай-ақ мұсылман елдері демеушілерінің көмегімен сәулеті келіскен мешіттер саны артуда. 100, 150 жылдық тарихы бар мешіттер жөндеуден өтіп, ел игілігіне қайта берілуде.

2018 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы «Қазақстан Республикасында типтік жобадағы мешіт ғимаратын салудың тәртіп ережесі» атты арнайы ереже бекітті. Бұл – еліміз бойынша типтік жобадағы мешіт ғимаратын салудың тәртібін қалыптастыратын негізгі құжат.

Ережеге сәйкес, бұдан былай мешіт ғимараты жергілікті жамағаттың санына орай 3 деңгейде салынады:

- ауылдық (сыйымдылығы – 70-500 адам),
- аудандық (сыйымдылығы – 500-1500 адам),
- облыстық, қалалық (сыйымдылығы – 1000-5000 адам).

Қазіргі таңда еліміз бойынша ҚМДБ-ға филиал болып тіркелген 2714 мешіт қызмет атқаруда. Олардың әр облысқа тиесілі саны төмендегідей:

№	Облыс, аймақ атауы	Мешіт саны
1	Нұр-Сұлтан қаласы	12
2	Алматы қаласы	52
3	Шымкент қаласы	105
4	Алматы аймағы	285
5	Талдықорған аймағы	192
6	Ақмола облысы	91
7	Ақтөбе облысы	68
8	Атырау облысы	32
9	Қарағанды облысы	161
10	Қызылорда облысы	178
11	Маңғыстау облысы	35
12	Жамбыл облысы	310
13	ШҚО Өскемен аймағы	96
14	ШҚО Семей аймағы	110
15	Түркістан облысы	753
16	БҚО	48
17	СҚО	60
18	Павлодар облысы	96
19	Қостанай облысы	30
	ЖАЛПЫ САНЫ	**2714**

С каждым годом, за счет средств щедрых предпринимателей и великодушных граждан, а также спонсорством мусульманских стран растет число новых мечетей. Мечети с 100, 150 летней давностью ремонтируются и снова вводятся в эксплуатацию на благо граждан страны.

В 2018 году Духовное управление мусульман Казахстана утвердило специальное положение «дисциплинарные правила строительства здания мечети типового проекта в Республике Казахстан». Это основной документ, формирующий порядок строительства здания мечети в типовом проекте по стране.

Здание мечети строится в зависимости от количества прихожан в 3 уровнях:

- сельская (вместимость-70 -500 чел.),
- районный (вместимость-500 -1500 чел.),
- областная, городская (вместимость-1000 -5000 человек).

На сегодняшний день по всей стране действует 2714 мечетей, зарегистрированная филиалом ДУМК. Их количество, принадлежащее каждой области, выглядит следующим образом:

№	Наименование области, региона	Количество мечетей
1	город Нур-Султан	12
2	город Алма-Ата	52
3	город Шымкент	105
4	Алматинская область	285
5	Талдыкорганский регион	192
6	Акмолинская область	91
7	Актобинская область	68
8	Атырауская область	32
9	Қарагандинская область	161
10	Кызылординская область	178
11	Мангистауский регион	35
12	Жамбылская область	310
13	ЗПО	96
14	Семейский регион	110
15	Туркестанская область	753
16	ЗПО	48
17	СКО	60
18	Павлодарская область	96
19	Костанайская область	30
	ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО	**2714**

By the support businesspersons and donors, as well as with the donation of Muslim countries the number of grandiose mosques with harmonious architecture is being built in each regional and district centers. Moreover, mosques with a history of 100, 150 years are being repaired and returned to the public service.

In 2018, the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan approved a special provision «disciplinary rules for the construction of a mosque building of a standard design in the Republic of Kazakhstan.» This is the main document that forms the procedure for the construction of a mosque building in a standard project for the country.

According to the rules, the mosque will be built on three different scales depending on the size of the local community:

- The rural scale (capacity for 70-500 people),
- The district scale (capacity for 500-1500 people),
- The regional or city scale (capacity for 1000-5000 people).

Currently, there are 2714 mosques registered in the country as branches of the Spiritual Administration. The numbers of mosques are distributed in each region as follows:

№	District and region name	Number of mosques
1	Nur-Sultan city	12
2	Almaty city	55
3	Shymkent city	105
4	Almaty region	285
5	Taldykorgan region	192
6	Akmola region	91
7	Aktobe region	68
8	Atyrau region	32
9	Karaganda region	161
10	Kyzylorda region	178
11	Mangystau region	35
12	Zhambyl region	310
13	Oskemen region of the East Kazakhstan	96
14	Semey region of the East Kazakhstan	110
15	Turkestan region	753
16	The West Kazakhstan region	48
17	The North Kazakhstan region	60
18	Pavlodar region	96
19	Kostanay region	30
	TOTAL	**2714**

Мешітке ат қою мәселесінің де өзіндік жүйесі қалыптасқан. Мешіт – қасиетті мекен, мұсылмандардың құлшылық жасайтын орны. Бірақ оны белгілі бір ру, тайпа өкілдері немесе ұлт меншігіне айналдыру – қате әрі қауіпті. Бұл – мұсылман үмбетінің ынтымағына сызат түсіретін көрініс. Мешіт – Алланың жердегі үйі. Оны кім салса да мұсылман халықтарының бірлігі мен ынтымағы, достығына қызмет етуі тиіс. Бірақ мешіт салуды бәсекеге айналдыруға болмайды. Мешіт ғибадат орны ғана емес, діни руханият орталығына айналуы қажет. Мешіт қала, ауыл шетінде емес, орталыққа, жұртшылыққа ыңғайлы да оңтайлы жерде салынуы ләзім.

Мешітке ат беруде ең алдымен мешіт орналасқан елді-мекеннің тұрғындары қатысқан жиналыс хаттамасы, жергілікті жердің әкімшілігі мен облыс бас имамының ұсынысы және аты берілетін тұлғаның өмірбаяны Діни басқармаға жолданады. Бұл құжаттар ҚМДБ-ның төралқа мәжілісінде қаралып, сарапталып, шешім шығарылады

У присвоения названия мечетям есть своя система. Как было сказано выше мечеть – священное место поклонения мусульман. Но превращение его в собственность определенного рода, племен или нации – это непоправимая ошибка которая несет большую угрозу единству народа. Это также противоречит единству мусульманской уммы. Мы знаем, что мечеть образно говоря – дом Аллаха на земле. И кто бы ее не построил, она должна служить единству и дружбе мусульманских народов. Строительство мечетей нельзя превращать в конкуренцию. Мечеть должна стать не только местом выполнения определенных обрядов, но и центром религиозной духовности, и она должна быть построена не на окраине города или села, а в удобном для людей месте.

Для присвоения определенного имени мечети, в первую очередь в Духовное управление направляются протокол собрания с участием жителей населенного пункта, где расположена мечеть, предложение местного акимата и главного имама области и биография лица, которому присваивается имя. Эти документы рассматриваются на заседании президиума ДУМК и выносятся решения.

Naming mosques has its own system. As known, a mosque is a sacred place and place of worship for Muslims. However, owning it as a property of a certain tribe or nation is inappropriate and dangerous. This is a sign that undermines the unity of the Muslim Ummah. The mosque is the house of God on Earth. No matter who builds the mosque it shall serve the unity, solidarity and friendship of the Muslim nations. At the same time, you shall not compete on building mosques either. The mosque should become not only a place of worship, but also a center for the Islamic spirituality. The mosque should be built not in the suburbs, but in the center and convenient place for the servants.

The procedure of naming a mosque includes, first of all, the minutes of the General Assembly with the residents of the village where the mosque is located, as well as the proposal of the local administration and the Chief imam of the region and the biography of the person to be named shall be sent to the Spiritual Administration. The Spiritual Administration consider, analyze and decide at the meeting of the presidium regarding this matter.

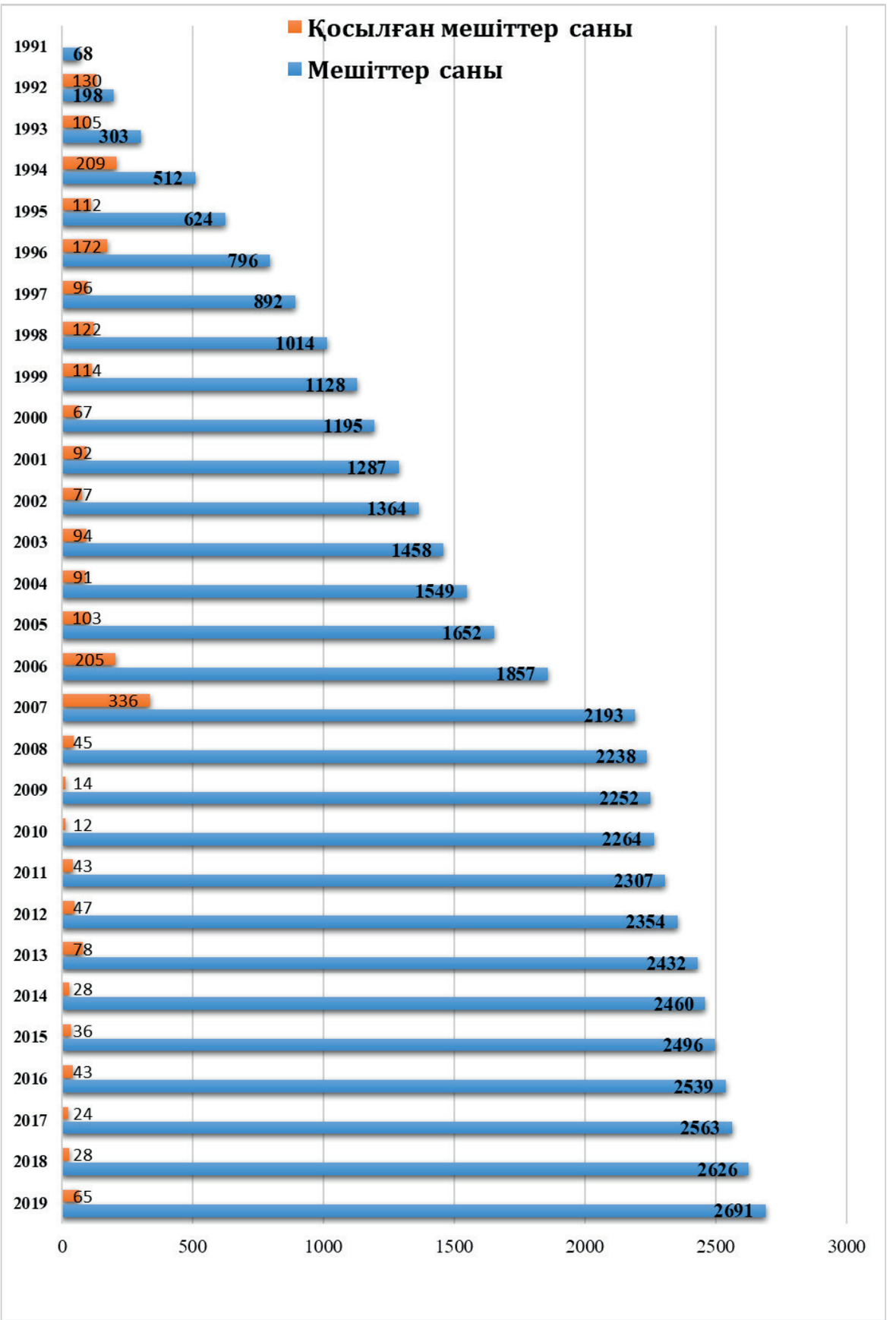
Қосылған мешіттер саны
Мешіттер саны
1991 68
1992 130 198
1993 105 303
1994 209 512
1995 112 624
1996 172 796
1997 96 892
1998 122 1014
1999 114 1128
2000 67 1195
2001 92 1287
2002 77 1364
2003 94 1458
2004 91 1549
2005 103 1652
2006 205 1857
2007 336 2193
2008 45 2238
2009 14 2252
2010 12 2264
2011 43 2307
2012 47 2354
2013 78 2432
2014 28 2460
2015 36 2496
2016 43 2539
2017 24 2563
2018 28 2626
2019 65 2691
0 500 1000 1500 2000 2500 3000

Алматы орталық мешітінің ашылуы
Открытие центральной мечети Алматы
The opening of the central mosque of Almaty

«Әзірет Сұлтан» мешітінің қазығы қағылған сәт
Закладка первого камня мечети «Әзірет Сұлтан»
The laying of the first stone of "Haziret Sultan" mosque

"Абдулла" мешітінің ашылу салтанаты. Алматы қаласы. 2020 ж.
Открытие мечети "Абдуллаһ". г. Алматы. 2020 г.
The opening ceremony of the mosque "Abdullah". Almaty city. 2020

Алла үйінің ашылуы. Тараз қаласы
Открытие мечети в городе Тараз
The opening ceremony of the mosque in Taraz city

"Әзірет Сұлтан" мешіті. Нұр-Сұлтан қаласы
Мечеть "Әзірет Сұлтан". Город Нур-Султан
"Hazrat Sultan" mosque. Nur-Sultan city

"Кеңесхан қажы" мешіті. Тараз қаласы
Мечеть "Кенесхан хаджи". Город Тараз
"Keneskhan Haji" mosque. Taraz city

"Халифа Алтай" мешіті. Өскемен қаласы
Мечеть "Халифа Алтай". Усть-Каменогорск
"Halifa Altay" mosque. Uskemen city

"Бурабай" мешіті. Бурабай ауданы
Мечеть "Бурабай". Район Бурабай
"Burabay" mosque. Burabay district

"Ырыскелді қажы" мешіті. Нұр-Сұлтан қаласы
Мечеть "Ырыскелди хаджи". Город Нур-Султан
"Yryskeldy Haji" mosque. Nur-Sultan city

БҚО Орталық мешіті. Орал қаласы
Мечеть ВКО. Город Уральск
West Kazakhstan region mosque. Oral city

Қостанай қаласындағы «Аймағанбет қажы» мешіті
Мечеть «Аймаганбет кажы» в городе Костанай
Mosque «Aimaganbet kazy» in Kostanay

Қарағанды облысының Орталық мешіті

Карагандинская областная центральная мечеть

The Karaganda regional central mosque

Атырау облыстық орталық мешіті

Атырауская областная центральная мечеть

The Atyrau regional central mosque

"Абдулла" мешіті. Алматы қаласы
Мечеть "Абдуллаh". г. Алматы
The mosque "Abdullah". Almaty city

«Ғашура ана» мешіті. Қарабалық ауданы
Мечеть «Гашура ана» Карабалыкский район
«Gashur ana» mosque. Karabalyk direction

"Мәшһүр Жүсіп" мешіті. Павлодар қаласы

Мечеть "Мәшһүр Жүсіп". Город Павлодар

"Mashhur Zhusup" mosque. Pavlodar city

ОҚО орталық мешіті. Шымент қаласы

Центральная мечеть ЮКО. Город Шымкент

Central mosque of South Kazakhstan region. Shymkent city

"Науан хазірет" мешіті. Көкшетау қаласы
Мечеть "Науан хазірет". Город Кокшетау
"Nauan Hazrat" mosque. Kokshetau city

Жаркент мешіті. Жаркент қаласы
Мечеть Жаркент. Город Жаркент
Zharkent mosque. Zharkent city

Алматы орталық мешіті. Алматы қаласы
Центральная мечеть Алматы. Город Алматы
Central mosque of Almaty. Almaty city

"Құнанбай қажы" мешіті. Қарқаралы ауданы
Мечеть "Құнанбай қажы". Каркаралинский район
"Kunanbay Haji" mosque. Karkaraly district

ҚАЖЫЛЫҚ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ХАДЖА
THE DEPARTMENT OF HAJJ

Қажылық – ұлы құлшылық. Исламның бес тірегінің бірі. Қажылық құлшылығы – Алланың құлдарына берген сауапқа толы зор мүмкіндігі. Қажылық – пенденің Аллаға деген махаббатын арттыратын құлшылық. Басқа құлшылықтардан артықшылығы қажылық кезінде ғибадаттың барлық түрі (намаз, садақа, құрбан шалу, тауап, Құран оқу, зікір ету, дұға тілеу, истиғфар т.б) қамтылған. Сондықтан қажылықты ықдағаттылықпен, мұқият атқару – аса маңызды. Тәуелсіздік алғанға дейін қажылыққа баруда түрлі қиындықтар болғаны тарихтан белгілі. Еліміз егемендікке қол жеткізгеннен кейін ғана мұсылман қауымға қажылық парызын өтеуге мүмкіндік туды.

Бүгінде Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Ақтау қалаларынан Мекке мен Мәдинаға тікелей рейс ашылды. Еліміздегі мұсылман қауымы үшін қасиетті қағбаға тәуап етіп, пайғамбарымыздың (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) мешітіне зиярат жасап, қажылық ғибадатын өтеуге толық мүмкіндік туды.

Хадж – один из пяти столпов Ислама. Хадж – это огромная возможность в обретении милости и бесчисленных воздояний Всевышнего. Хадж – это поклонение, которое усиливает любовь человека к Аллаху. В отличие от других поклонений, во время хаджа охватываются все виды поклонения (намаз, пожертвование, жертвоприношение, тауаф, чтение Корана, зикр, дуа, истигфар и т.д.). Поэтому очень важно совершать паломничество на должном уровне с полной уверенностью о его вознаграждении. Как известно, до обретения независимости были различные трудности для совершения паломничества. После обретения независимости нашей страны у мусульман появилось возможность совершить хадж.

На сегодняшний день открыт прямой рейс в Мекку и Медину из городов Нур-Султана, Алматы, Шымкента, и Актау. Для мусульманской общины страны появилась возможность совершить хадж, сделать таваф (ритуальный обход) вокруг Священной Каабы, и посетить могилу Пророка (да благословит его Аллах и приветствует).

The hajj (pilgrimage) is a remarkable act of worship. It is considered as one of the five pillars of Islam. The Hajj is a great gift from God to His servants. As well, it increases one's devotion to his Creator. The advantage of the hajj is that includes all the other acts of worship during the performance (prayer, charity, sacrifice, tawaf, recitation of the Holy Quran, remembrance, supplication, seeking forgiveness and etc.). Therefore, it is very important to perform the hajj diligently and carefully. It is known that before the independence there were various difficulties in performing the hajj. After gaining independence, the Muslim community was able to fulfil their worship of hajj.

To this date, we have launched direct flights from Nur-Sultan, Almaty, Shymkent, Aktau to Mecca and Medina. It is possible to perform the hajj to the Holy Kaaba and visit the mosque of the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) for the Muslim community of our country.

1993 жылы еліміздің тұңғыш рет қазақстандық құжатпен 300 адам Алматы орталық мешітінен ұлық сапарға аттанды. 1990 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін қажылыққа барған адам саны төмендегідей:

В 1993 году впервые из нашей страны 300 человек отправились в хадж с казахстанскими паспортами из центральной мечети Алматы. С 1990 года по настоящее время число паломников, совершивших хадж, выглядит следующим образом:

For the first time 300 people with Kazakhstan passports performed hajj from the Central mosque of Almaty in 1993. From 1990 to the present, the number of pilgrims who performed the Hajj is as follows:

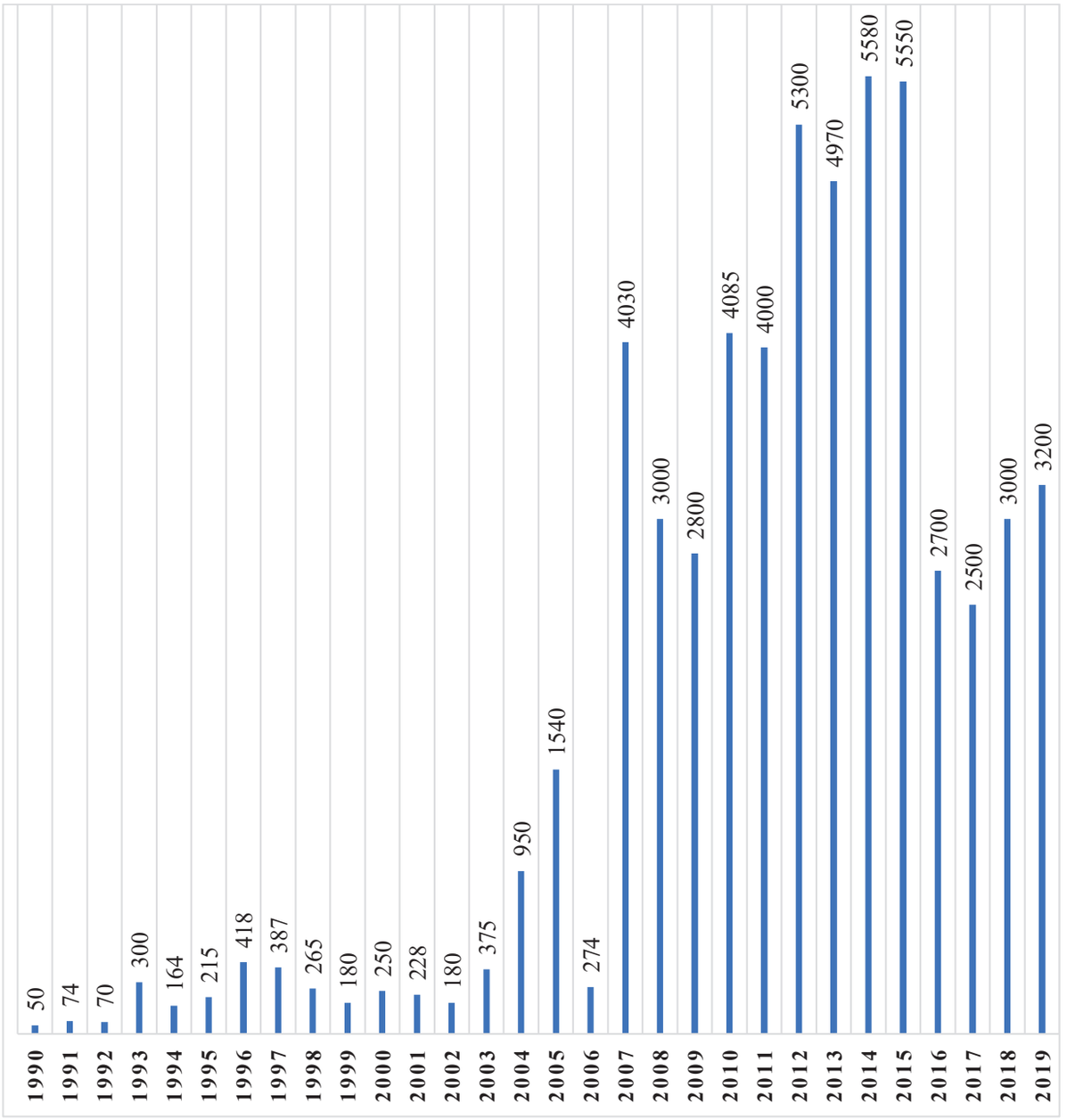

Қажыларды шығарып салу сәті
Момент проводов паломников на хадж
The moment of departure of pilgrims

Қажылық – әр мұсылманнан үлкен сабырлық, төзім мен риясыз тақуалықты талап ететін ғибадат. Қажылыққа баратын әр мұсылман алдын ала дайындық жасап, оны орындаудың ерекшелігі жайлы мағлұмат алуы тиіс. Қажылық шариғат талабына сай дұрыс орындалуы тиіс. Сол себепті ҚМДБ Қажылық бөлімі жыл сайын қажылық сапарын үйлестіріп, Қазақстан мұсылмандарының Алла алдындағы парызын өтеп, қажылық ғибадатын лайықты атқарып қайтуын ұйымдастырып келеді.

Хадж – поклонение, требующее от каждого мусульманина большого терпения, спокойствия в различных непредвиденных ситуациях и набожности. Каждый мусульманин, совершающий хадж, должен заранее подготовиться и получить знания об особенностях его выполнения. Хадж должен быть выполнен правильно в соответствии с требованиями шариата. В связи с этим, отдел хаджа ДУМК ежегодно проводит паломнические поездки и организовывает для мусульман Казахстана правильное выполнение всех ритуалов связанных с хаджем, чтобы в должной мере исполнить обязательства предписанные Аллахом.

The hajj is a form of worship that requires great patience, endurance and piety from every Muslim. Every Muslim who performs the hajj should be prepared in advance and be informed about the specifics of its performance. The hajj must be performed correctly in accordance with the requirements of Sharia. Therefore, the Department of Hajj coordinates the process and organizes the hajj of Muslims of Kazakhstan to fulfill their duty to God.

ҚМДБ Қажылық миссиясының бір күні

Один день миссии хаджа ДУМК

One day of the hajj mission of the Spiritual Administration

1994 жылы ҚМДБ Қажылық бөлімі құрылып, бөлімге еліміздегі қажылық жұмысын ұйымдастыру мен үйлестіру міндеті қойылды. Бүгінде аталған бөлім қажылық сапарын ұйымдастырудың әлемдік тәжірбиесінен үлгі алып, заман талабына сай, жаңа әдіспен жұмыс жасауға бет бұрды.

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:

1. Еркінбай Дуанаев 1994 жылы шілде айында алғаш құрылған «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі болып тағайындалады. 28.06.2000-11.08.2004 жылдары «Қажылық және халықаралық қатынастар» бөлімі болып қайта құрылған бөлімінің меңгерушісі. 11.08.2004-14.01.2009 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісінің міндетін атқарушы.
2. Балтабай Мекежанов 14.01.2009-05.05.2009 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісінің міндетін атқарушы, 05.05.2009 – 28.05.2010 жылдар аралығында «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі.
3. Еркебұлан Қарақұлов 28.05.2010-02.11.2010 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісінің міндетін атқарушы.
4. Әлішер Спанов 02.11.2010-18.01.2013 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі.
5. Қанат Бекжанов 2013 жылы ақпан айынан «Қажылық» бөлімінің меңгерушісінің міндетін атқарушы, 16.04.2014-23.06.2016 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі, 23.06.2016-09.10.2017 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісінің міндетін атқарушы.
6. Бейбіт Мырзагелдиев 09.10.2017-18.04.2018 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық және Халал өнімдерін сертификаттау» болып қайта құрылған бөлімінің меңгерушісі.
7. Хайдар Салқынбаев 16.04.2018-16.04.2019 жылдар аралығында ҚМДБ-ның «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі.
8. Жәнділлә Бекжігітов 2019 жылдың 16 сәуірінен бастап «Қажылық» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

В 1994 году был создан отдел хаджа ДУМК. Перед отделом была поставлена задача по организации и координации паломничества в стране. На сегодняшний день этот отдел получил пример мирового опыта организации хаджа.

Заведующими отделом в разные годы работали:

1. Еркинбай Дуанаев в июле 1994 года назначен заведующим отделом «Хаджа». С 28.06.2000 по 11.08.2004 г. заведующий отделом «Хаджа и международных отношений». В период с 11.08.2004 по 14.01.2009 годы и. о. заведующего отделом «Хаджа» ДУМК.
2. Балтабай Мекежанов с 14.01.2009 по 05.05.2009 годы и. о. заведующего отделом «Хаджа» ДУМК, с 05.05.2009 по 28.05.2010 годы заведующий отделом «Хаджа».
3. Еркебулан Каракулов с 28.05.2010 по 02.11.2010 годы и. о. заведующего отделом ДУМК.
4. Алишер Спанов с 02.11.2010 по 18.01.2013 года заведующий отделом ДУМК.
5. Канат Бекжанов с февраля 2013 года и. о. заведующего отделом «Хаджа», с 16.04.2014 по 23.06.2016 года заведующий отделом «Хаджа», с 23.06.2016 по 09.10.2017 года и. о. заведующего отделом «Хаджа» ДУМК.
6. Бейбит Мырзагелдиев с 09.10.2017 по 18.04.2018 года заведующий отделом «Хаджа и сертификации халяльной продукции».
7. Хайдар Салкынбаев с 16.04.2018 по 16.04.2019 годы заведующий отделом «Хаджа» ДУМК.
8. Жандильда Бекжигитов с 16 апреля 2019 года занимает должность заведующего отделом «Хаджа».

The Department of Hajj was established in 1994, in order to organize and coordinate the work of hajj of the country. Nowadays, the department uses the best-case practices of organizing hajj and focuses on modern methods of work.

The department heads in different years worked:

1. Erkinbay Duanayev was appointed head of the Department of Hajj which was first established in July, 1994. From 28.06.2000 to 11.08.2004 the head of the Department of the Hajj and International Relations. From 11.08.2004 to 14.01.2009, the acting head of the Department of Hajj.
2. Baltabay Mekezhanov the acting head of the Department of Hajj from 14.01.2009 to 05.05.2009, then the head of the Department of Hajj from 05.05.2009 to 28.05.2010.
3. Yerkebulan Karakulov the acting head of Department of the Hajj ofrom 28.05.2010 to 02.11.2010.
4. Alisher Spanov the head of the Department of Hajj from 02.11.2010 to 18.01.2013.
5. Kanat Bekzhanov the acting head of the Department of Hajj from February 2013, the head of the Department of Hajj from 16.04.2014 to 23.06.2016, the acting head of the Department of Hajj from 23.06.2016 to 09.10.2017.
6. Beibut Myrzageldiyev the head of the Department of Certification of Hajj and Halal products of the from 09.10.2017 to 18.04.2018.
7. Haidar Salkynbayev the head of the the Department of Hajj from 16.04.2018 to 16.04.2019
8. Zhandilla Bekzhigitov has been the head of the Department of Hajj since April 16, 2019.

Қажылық миссиясының жұмыс тобы
Рабочая группа миссии хаджа
The working group of the hajj mission

Бүгінде елімізде Діни басқарманың қадағалауымен қажылық сапарын ұйымдастыратын 20-ға жуық туристік компания бар. Олардың жұмысын ҚМДБ мен мемлекеттік мекемелерден құрылған арнайы комиссия қадағалайды. Сапардан оралған соң қажылық жұмысы қорытындыланып, туристік компаниялардың жұмысына баға беріледі. Талап үдесінен шықпай, қажылықты ұйымдастыруда кемшілік жіберген туристік компанияларға ескерту беріледі немесе қажылықпен айналысуға рұқсат берілмейді.

На сегодняшний день в стране действует около 20 туристических компаний, организующих паломничество под надзором Духовного управления. Их работу контролирует специальная комиссия, созданная при ДУМК и государственных учреждений. По возвращении из хаджа делается итог паломничества и дается оценка работам туристических компаний. Туристическим компаниям, не выполнившим требования, допустившим недостатки в организации хаджа, дается предупреждение или запрещается занятие паломничеством.

As for now, there are about 20 tourist companies in the country that organize hajj under the auspices of the Spiritual Administration. The work of these companies is supervised by a special commission consisting of the Spiritual Administration and government agencies. After the completion of the seasonal hajj, the performance of the hajj is summed up and the work of travel companies are evaluated. The travel companies that fail to meet the requirements and fail to organize the hajj is warned or not allowed to perform the hajj next year.

Меккедегі келелі кездесулер
Важные встречи в городе Мекке
The memorable meetings in Mecca

Жыл сайынғы қажылық сапарын ұйымдастыру жұмысы Сауд Арабия Корольдігі Қажылық және ұмра министрлігі мен ҚМДБ арасындағы ортақ келісім құжаты негізінде жүзеге асады. Қажылықты ұйымдастыру туралы келісімшартқа қол қойылғаннан кейін еліміздің туристік компания басшыларымен кездесу өтіп, бірқатар мәселелер талқыланады. Сауд Арабиясының Қажылық және ұмра министрлігі тарапынан қойылатын талаптар таныстырылып, қажылық сапарды ұйымдастыруға лайықты туристік компаниялардың тізімі бекітіледі. Оларға бірнеше міндеттер қойылады.

Работа по организации ежегодного паломничества осуществляется на основе соглашения общего документа между ДУМК и министерством Хаджа и умры Королевства Саудовской аравии. После подписания договора об организации хаджа организовывается встреча с руководством туристических компаний страны и обсуждается ряд вопросов. Презентуются требования, предъявляемые Министерством хаджа и умры Саудовской Аравии, а также утверждается список туристических компаний, которые соответствуют всем нормам и требованиям предъявляемых при организации паломничества. Им ставят несколько задач.

The organization of the annual hajj is agreed upon the basis of a joint agreement between the Ministry of Hajj and Umrah of the Kingdom of Saudi Arabia and the Spiritual Administration. After the signing the agreement on the organization of the hajj, a meeting will be held with the heads of tourism companies of the country to discuss a number of issues. The requirements of the Ministry of Hajj and Umrah of Saudi Arabia are presented to them and the list of suitable travel companies for the organization of the hajj are approved. They have several obligations.

Қажылық квотасы бойынша халықаралық келіссөздер

Международные переговоры по квоте хаджа

The international negotiations on the pilgrimage quotas

Қажылық миссиясы - Меккеде
Миссия хаджа в городе Мекке
The hajj mission is in Mecca

ҚМДБ болашақ қажыларды діни, рухани тұрғыдан ұлық сапарға дайындауға көңіл бөлуде. Облыс, аудан орталықтарындағы мешіттерде қажыларды дайындау мақсатында дәрістер ұйымдастырылып келеді.

Қажылық бөлімі қажылық жұмыстарды ұйымдастырудағы озық тәжірбиеден үлгі алып, жаңа заманның ғылым мен техниканың жаңалықтарын, оның жетістіктерін өз қызметіне пайдалану қажеттігін үнемі назарда ұстайды.

ДУМК уделяет особое внимание подготовке будущих паломников к великой поездке, повышая и укрепляя стойкость морального и духовного состояния. В областях и районных центрах организовываются лекции, которые проводятся в мечетях.

Отдел хаджа берет пример передового опыта в организации хаджа, постоянно обращает внимание на необходимость использования в своей деятельности новости науки и техники нового времени и ее достижения.

The Spiritual Administration pays close attention to the preparation of future pilgrims for the great religious and spiritual journey. The seminars are organized in the mosques of regional and district centers to prepare pilgrims.

The Department of Hajj works on the basis of the best practices in the organization of hajj as well as, constantly pays attention to the need to use the latest science and technology and its achievements in the work.

ҚМДБ Қажылық миссиясының дәрігерлер тобы

Группа врачей миссии хаджа ДУМК

A group of doctors of the Hajj mission of the Spiritual Administration

Қажылық бөлімі Сауд Арабиясының құзырлы мекемелеріне қажылықпен айналысатын қазақстандық турфирмалардың тізімін беріп, жұмысын қадағалайды. Турфирмалардың Мекке, Медина қалаларында жалға алған тұрғын-жайларын тексеріп, қажыларға жасалған жағдайлармен танысады.

Қажылық миссиясы еліміздің туристік компанияларымен бірлесе отырып, қажылық кезінде туындайтын көптеген күрделі мәселелерді дер кезінде шешуге ықпал етеді.

Қажылардың денсаулығын қадағалауда

Врачи следят за здоровьем паломников

The pilgrims are doing check-ups

Отдел хаджа предоставляет список казахстанских турфирм в компетентные учреждения Саудовской Аравии, проверяет арендованные жилые помещения турфирм в городах Мекка и Медина, знакомятся с условиями, которую они создают для поломников.

Также, Миссия по делам хаджа способствует своевременному решению многих сложных проблем, возникающих во время хаджа, совместно с туристскими компаниями страны.

The Department of Hajj inspects the rented accommodation of pilgrims in Mecca and Medina and gets acquainted with the services offered by the selected travel agencies. Moreover, it provides a list of Kazakh travel agencies to the adequate authorities of Saudi Arabia and monitors their work.

The Department of Hajj with assistance of the tourism companies of the country tries to resolve many complex issues arising during the hajj.

ДІНИ ІСТЕРІ ЖӘНЕ ТАЛДАУ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ПО ДЕЛАМ РЕЛИГИИ И АНАЛИЗА
THE DEPARTMENT OF RELIGIOUS AFFAIRS AND ANALYSIS

Жұмыстың өнімділігі сапалы кадрға байланысты. Сапалы кадр болмаған жерде, іс алға баспайды. Мешіт имамдарының да білімі жоғары, әлеуеті мол, тәжірибелі, өз ісінің маманы болғаны маңызды. Себебі білімді имам – бірлік пен берекенің кепілі. Білімді имам бар жерден білімді жамағат шығады.

Дін қызметкерлерінің әлеуетін арттыру мақсатында 2006 жылы Діни істер бөлімі ашылды.

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:

1. Қайрат Жолдыбайұлы – 2006-2007 жж. «Діни істер» бөлімінің меңгерушісі, 2007-2009 жж. «Діни істер және уағыз-насихат бөлімінің меңгерушісі.
2. Мұсабек Ақтамберді – 2008-2011жж. «Діни істер» бөлімінің меңгерушісі
3. Тыныштық Мырзаев – 2011-2012 жж.
4. Ербол Қосбағар – 2012 жылдың сәуірі мен желтоқсан айы.
5. Құлмахамбет Махамбет – 2012-2013 жж.
6. Камалжан Тұрдыбаев – 2013-2018 жж.
7. Нұрбек Есмағанбет 2018 жылдың қаңтар айынан бастап «Діни істер және талдау» бөлімінің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

Производительность работы зависит от качества специалистов. Любое дело не может продвинуться без образованных кадров. Важно, чтобы имамы мечетей имели высшее образование, хороший потенциал и опыт. Ибо грамотный имам является гарантом единства и благополучия. Ученики и джамаат такого имама будут брать пример с него и учиться благородным качествам.

В целях повышения потенциала духовных деятелей ислама в 2006 году был открыт отдел «по делам религии».

Заведующими отделом в разные годы работали:

1. Кайрат Жолдыбайулы – 2006-2007 гг. заведующий отделом «по делам религий», в 2007-2009 гг. заведующий отделом «по делам религий и исламской проповеди».
2. Мусабек Актамберды – 2008-2011 гг. заведующий отделом «по делам религий».
3. Тыныштык Мырзаев – 2011-2012 гг.
4. Ербол Косбагар – апрель и декабрь 2012 года.
5. Кулмахамбет Махамбет – 2012-2013 гг.
6. Камалжан Турдыбаев – 2013-2018 гг.
7. Нурбек Есмаганбет с января 2018 года работает заведующим Отделом «по делам религии и анализа».

The productivity of any organization depends on the quality of the staff. If there is no educated workforce, the organization will not be functioning properly. It is important that imams of mosques are highly educated, own great potential, experienced experts in their field since an educated imam is a guarantee of unity and prosperity. If there is an educated imam, surely, there will be an educated community.

In order to increase the capacity of imams, the Department of Religious Affairs was established in 2006.

The department heads in different years worked:

1. Kairat Zholdybayuly, the head of the Department of the Religious Affairs in 2006-2007, and the head of the Department of Religious Affairs and Propaganda in 2007-2009.
2. Musabek Aktamberdy, the head of the Department of the Religious Affairs in 2008-2011.
3. Tynyshtyk Myrzayev, 2011-2012.
4. Yerbol Kosbagar, April and December 2012.
5. Kulmakhambet Makhambet, 2012-2013.
6. Kamalzhan Turdybayev, 2013-2018.
7. Nurbek Esmaganbet has been the head of the Department of Religious Affairs and Analysis since January 2018.

Дін қызметкері аттестациядан өтуде
Священнослужители проходят аттестацию
The imams is undergoing the certification

Діни басқарманың Жарғысы бойынша имамды Бас мүфти тағайындайды. Имамның білімін тексеру, қызметке қабілеттілігін анықтау сынды жұмыстар Діни істері және талдау бөліміне жүктеледі.

ҚМДБ Жарғысы негізінде еліміздің имамдары 5 жылда 1 рет аттестациядан өтуі тиіс. Осы уақытқа дейін имамдар сұхбат форматында сараптамадан өтіп келді. Бұл форматта 3000-нан астам дін маманы аттестациядан өтті.

По уставу Духовного управления на должность имама назначает Верховный муфтий. Определение уровня образованности и выявление способностей имама, возлагается на Отдел по делам религий и анализа.

На основании Устава ДУМК имамы нашей страны должны пройти аттестацию 1 раз в 5 лет. До этого времени имамы проходили аттестацию только в устном формате. Более 3000 священнослужителей прошли аттестацию в устном формате.

According to the Charter of the Spiritual Administration, an imam is appointed by the Supreme Mufti. The Department of Religious Affairs and Analysis takes responsibility for testing the imams' knowledge and his skills are determined for the community service.

In accordance to the Charter of the Spiritual Administration, imams of the country must be certified every 5 years. So far, imams have been examined in the form of interviews. According to the results of the interview, imams are assessed on the basis of each subject and the level of knowledge is examined. To this date, more than 3,000 Islamic theologians have been certified.

2019 жылдан бастап мамандарды сараптау шарасы жаңа әдіспен жүргізіле бастады. Яғни, ақида, фиқһ және «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» заң аясында электронды тест дайындалса, Құран Кәрім, Ислам тарихы және ҚМДБ бекіткен құжаттарға қатысты сұрақ-жауап ауызша ұйымдастырылады.

Аттестация қорытындысы бойынша дін мамандарының білім көрсеткіші 63,78 пайызға артты. Бұрынғы жылдармен салыстырғанда аттестациялау көрсеткіші 0,6 пайызға өскен. Өңірлер бойынша (Нұр-Сұлтан қаласын қоспағанда) ең жоғарғы көрсеткіш ретінде 96,92 баллмен Алматы қаласы алдыңғы орынға шықты.

С 2019 году отбор исламских деяетелей на такую важную должность начала проводиться новым методом. В частности, в рамках акиды, фикха и закона «О религиозной деятельности и религиозных объединениях» был разработан электронный тест, а вопросы о науках Священного Корана, истории ислама и документах, утвержденных ДУМК задавались в устном виде.

Итоги аттестации показали что уровень знаний имамов вырос на 63,78% По сравнению с предыдущими годами показатель аттестации увеличился на 0,6%. По всем регионам (за исключением города Нур-Султана) наивысший показатель занял город Алматы с 96,92 баллом.

Электронды аттестация жүйесі енгізілді

Внедрена система электронной аттестации

An electronic certification system has been introduced

The examination of specialists has been determined in a new format since 2019. To be precise, participants should be tested for Islamic theology, Islamic Law and The Islamic Activity and Islamic Associations State law. After that, they have to be examined in the form of Q&A for their knowledge of the Holy Quran, Islamic history and documents approved by the Spiritual Administration.

According to the results of the last examination, the knowledge of Islamic personnel has increased by 63.78%. The certification rate increased by 0.6% compared to previous years. As reported by the result in the regions (except Nur-Sultan city), Almaty has been leading with the highest score of 96.92 points.

Имамдардың кезекті аттестациядан өту сәті
Прохождения очередной аттестации имамов
Certification of imams

Электронды тестілеу мен баллдық бағалау жүйесінің негізгі ерекшелігі – діни маманның білімін анықтау барысында басқа адамның ықпал етуіне жол берілмейді. Бұл жүйе дін қызметкерінің білім деңгейін нақты анықтайды. Дін маманы қызметке қабылданар алдында аттестациядан өтеді.

Мешіт имамдарына қатысты шағымдар мен өтініштер де Дін істері және талдау бөлімінде қаралады. Имамдардың тәртіп бұзуы, діни жоралғыларды лайықты дәрежеде орындамауы секілді жағдайларда тәртіптік шара қолдану үшін тексеріс жұмыстарын ұйымдастыру, комиссия құру, қорытынды шығарып, Бас мүфтиге шара қолдануға ұсыныс жасау осы бөлімге жүктелген.

Основной особенностью системы электронного тестирования и балльной оценки является то, что при определении знаний священнослужителя не допускается вмешивание третьего лица. Эта система четко определяет уровень знаний имама. Кроме того, священнослужители проходят аттестацию перед поступлением на такой ответственную должность.

В отделе по делам религии и анализа также рассматриваются жалобы и заявления имамов мечетей. Такие работы, как организация проверочных работ для принятия дисциплинарных мер в таких случаях, как нарушение правил поведения имамов, ненадлежащее исполнение религиозных обрядов, организация комиссии, вынесение заключения и рекомендации по принятию мер направленных Верховному муфтию возложены на данный отдел.

The main positive feature of online testing and scoring, there is no influence of another person in determining the knowledge of Islamic personnel. The method of testing accurately determines the level of education of the Islamic theologians. Moreover, any candidate is certified before being hired.

The complaints and appeals against imams of mosques are also considered in the Department of Religious Affairs and Analysis. This department is responsible for organizing inspections, establishing commissions, drawing conclusions and recommending measures to the Supreme Mufti to take disciplinary action in cases of immorality and improper performance of religious duties.

ҚМДБ Сараптау комиссиясы дін қызметкерлерін сынақтан өткізуде

Экспертная комиссия ДУМК проводит аттестацию священнослужителей

The Expert Commission of the Spiritual Administration is testing imams

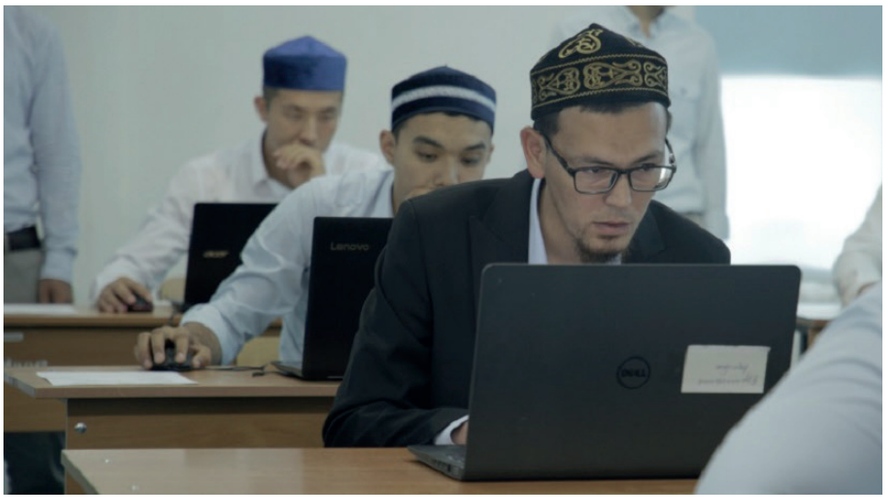

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖӘНЕ УАҚЫП ІСТЕРІ БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ПО ДЕЛАМ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТИ И ВАКФА
THE DEPARTMENT OF CHARITY AND DONATIONS

Құранда Алла Тағала: **«Алла жолында не жұмсасаңдар да, Алла Тағала міндетті түрде оның орнын толтырады»** – деп бұйырады. Демек, қайырымдылық – мұқтаж жандарға көрсетілер нақты көмек, ізгіліктің анық көрінісі, адамның асыл қасиеті. Кісінің айналасындағы адамдарға танылатын тамаша қыры да қаншалықты қайырымды екенінен байқалады. Қандай жағдай болмасын, мұсылман баласы өзінің рухани құндылығын сақтап, қысылтаяң жағдайда еш өзгерместен, белгілі мақсатты көздемей халыққа қол ұшын созуы қажет.

Осы бағытта 2019 жылы ҚМДБ-ның Қайырымдылық және уақып істері бөлімі ашылды. Бөлім меңгерушісі болып Камалжан Тұрдыбаев тағайындалды. Бүгінде имамдар атқаратын негізгі төрт бағыттағы діни қызметтің бірі – осы қайырымдылық.

Всевышний Аллах в Священном Коране говорит: **«Он возместит все, что бы вы ни израсходовали»** (сура «Саба», 39-аят). Следовательно, благотворительность – это помощь обездоленным, благородное качество человека, которое восхваляемо во все времена. В любом случае мусульманин должен оберегать свои духовные ценности. Даже в тяжелых условиях мусульманин, безкорыстно должен помогать народу.

В этом направлении в 2019 году открылся отдел по делам благотворительности и вакфа. Заведующим отделом был назначен Камалжан Турдыбаев. На сегодняшний день одна из четырех основных направлений деятельности имамов – это благотворительность

God says in the Holy Quran that **“Whatever you spend in the cause of Allah will be fully repaid to you”**. Therefore, charity is a genuine help to the needy, a clear manifestation of goodness, a noble human quality. The goodness of a person is also reflected in the kindness shown to those around him. In any case, a Muslim shall preserve his spiritual values and help the people in times of need without pursuing a specific goal.

In this matter, the Department of Charity and Donations have been established in 2019. Kamalzhan Turdybayev has been appointed the head of the department. One of the four main Islamic activities of imams today is charity.

30 жылдық мерейтойға - 30 көпір
30 мостов к 30-летнему юбилею
30 bridges for the 30th anniversary

Діни басқарма әу бастан қайырымдылықты өз жұмысының негізгі бөлігі деп есептейді. Сол себепті Діни басқарма және жергілікті мешіттер тарапынан еліміздегі мұқтаж жандарға, көпбалалы отбасыларға, қарттар мен балалар үйіне, зағиптар қоғамына, туберкулезді емдеу санаторийлеріне, Ұлы Отан соғысы мүгедектері мен ардагерлеріне, түрмелер мен колонияларға, көмек сұраған жекелеген кісілерге де қайырымдылық көрсетуді үзбей жалғастырып келеді. Сондай-ақ Діни басқарма Құрбан айт кезінде қайырымдылық қоғамдар және ұйымдармен бірлесе отырып, жетім балалар мен қарттар үйіне қомақты көмек көрсетуді дәстүрге айналдырды.

Балаларға - базарлық
Радость – детям
The joy for the children

Духовное управление изначально считало благотворительность основной частью своей работы. В связи с этим Духовное управление и местные мечети продолжают оказывать благотворительную помощь нуждающимся в нашей стране, многодетным семьям, престарелым и детским домам, обществу слепых, туберкулезным санаториям, инвалидам и ветеранам Великой Отечественной войны, тюрьмам и колониям, отдельным лицам, обратившимся за помощью. Также для Духовного управления совместно с благотворительными обществами и организациями во время Курбан-айта стало традицией оказывать значительную помощь детям-сиротам и домам престарелых.

From the beginning, the Spiritual Administration considered the charity as a key part of their work. Therefore, the Spiritual Administration and local mosques continue to provide charity to the needy, large families, nursing homes, orphanages, tuberculosis sanatoriums, disabled and veterans of the II World War, prisons, as well as any individuals seeking help. In addition, the Spiritual Administration with other charitable societies and organizations provide significant assistance to orphanages and nursing homes during the Qurban celebrations that has become a tradition

«Жусан» операциясымен елге оралған отбасылар үшін ұлттық салт-дәстүр шарасы өтті. Ақтау қаласы
Мероприятие национальных традиций для семей, вернувшихся на родину в ходе операции «Жусан». Город Актау
A national event was held for the families who returned to the country with the "Zhusan" operation, Aktau city

ҚМДБ-ның Қайырымдылық және уақып істері бөлімі түрлі деңгейдегі қайырымдылық шараларын ұйымдастырумен қатар, азаматтарға жәрдем беру, Діни басқарманың жеке қайырымдылық мекемелерін ашып, өскелең ұрпақты тәрбиелеу, әлеуметтік мәселелерді шешуге үлес қосып келеді. Бұдан бөлек бөлім рухани-мәдени кештер өткізу арқылы діннің насихатталуына қолдау көрсетеді.

2019 жылдан бастап Діни басқарма өзінің жеке қайырымдылық мекемелерін ашуды қолға алды. Жағдайы төмен отбасыдан шыққан балаларға, жетімдерге, көмекке мұқтаж студенттерге арналған заман талабына сай 18 қайырымдылық мекемесін іске қосты. Ол мекемелерде 457 бала тегін тұрып, діни-рухани тәлім-тәрбие алуда.

Цель открытия отдела – организация благотворительных мероприятий различного уровня, оказание помощи гражданам, открытие частных благотворительных учреждений Духовного управления, воспитание подрастающего поколения, содействие в решении социальных проблем и т. д. Кроме того, отдел оказывает содействие в пропаганде мусульманских ценностей через проведение духовно-культурных вечеров.

С 2019 года Духовное управление начало открывать собственные благотворительные учреждения. Для детей из малообеспеченных семей, сирот и студентов, нуждающихся в помощи, были открыты 18 благотворительных учреждений. В этих учреждениях бесплатно проживают 457 детей и получают религиозно-духовное воспитание.

Except organizing charitable events at various scales, the Department of Charity and Donations of the Spiritual Administration contributes to the provision assistance of citizens, the opening of private charitable institutions of the Spiritual Administration, the education of the younger generation and try to find the solution to social problems. Moreover, the department supports the promotion of Islam through spiritual and cultural events.

The Spiritual Administration started to open their own charities since 2019. It has established 18 modern charitable organizations for children from low-income families, orphans and students in need. There 457 children are studying in these institutions.

ҚМДБ жанындағы Қайырымдылық мекемелерінің ашылу рәсімі

Открытие Благотворительных учреждений при ДУМК

The opening ceremony of charitable institutions under the auspices of the Spiritual Administration

Көпір ел игілігіне берілді. Алматы қаласы

Мост был предоставлен для блага страны. Город Алматы

The bridge was given to the benefit of the country. Almaty city

БАСПА ЖӘНЕ АУДАРМА БӨЛІМІ
ОТДЕЛ ИЗДАТЕЛЬСТВА И ПЕРЕВОДА
THE DEPARTMENT OF PUBLICATION AND TRANSLATION

Дініміздің асыл құндылықтарын қалың бұқараға жеткізу – бүгінгі күннің басты талабы. Осы орайда 2019 жылы ҚМДБ-ның Баспа және аударма бөлімі ашылды. Бөлім меңгерушісі болып Мұрат Манапұлы тағайындалды. Діни басқарма жанынан газет-журналдар мен кітаптар шығаруға жіті мән беріп келеді. Дін тақырыбында сенімді әрі толыққанды мағлұмат беру – Діни басқарманың негізгі бағыты. Осы орайда, ҚМДБ жанынан жарық көретін «Мұнара» газеті мен «Иман» журналы ізгіліктің жаршысына айналды.

1) ҚМДБ-ның мерзімді басылымдары

«ИСЛАМ ЖӘНЕ ӨРКЕНИЕТ» ГАЗЕТІ

Айына бір рет шығатын «Ислам және өркениет» газеті 2001 жылғы қаңтардан бастап жүйелі шыға бастады. Алғашқы жылы 5 мың данамен сегіз бет болып таралды. 2007 жылдары басылымның таралымы 50 000 данаға жетіп, айына 3 рет шығатын болды.

Заман талабына сай газетті жаңа форматта шығару мақсатында, аталған газеттің орнына 2019 жылдың қазан айынан бастап «Мұнара» газеті шыға бастады.

Правильное донесение ценностей нашей религии – главное требование сегодняшнего дня. В этой связи, в 2019 году был открыт отдел издательства и перевода ДУМК. Заведующим отделом был назначен Мурат Манапулы. Отдел уделяет большое внимание изданию газет, журналов и книг при ДУМК. Преподнесение достоверной и исчерпывающей информации о религиозной тематике – одно из основных направлений Духовного управления. В связи с этим, газета «Мұнара» и журнал «Иман», изданные при ДУМК, стали глашатаем благонравия.

1) Периодические издания ДУМК

ГАЗЕТА «ИСЛАМ ЖӘНЕ ӨРКЕНИЕТ»

С января 2001 года газета «Ислам және өркениет», выходящая один раз в месяц, начала систематически издаваться. В первый год распространилось 5 тысяч экземпляров с восемью страницами. В 2007 году тираж издания достиг 50 000 экземпляров и выходил 3 раза в месяц.

В целях создания нового формата газеты, отвечающего современным требованиям, с октября 2019 года начала выходить газета «Мұнара».

Nowadays, one of the main responsibilities is to convey the values of our religion Islam to the public. In this regard, the Department of Publishing and Translation was established in 2019 and Murat Manapuly has been appointed as head of the department. In this regard, the Department of Publication and Translation of the Spiritual Administration contributes by conveying the values of our religion Islam to society and paying close attention to the publication of Islamic newspapers, magazines, and books. The main purpose of the department is to provide reliable and accessible information on Islamic matters. As a herald of goodness, "Islam and Civilization" and "Munara" newspapers and the "Iman" magazine have been published under the supervision of the Spiritual Administration.

1) The periodicals of the Spiritual Administration as follows:

ISLAM AND CIVILISATION NEWSPAPER

The monthly newspaper, Islam and Civilization, has been published regularly since January 2001. In the first year, it was distributed in 8 pages in 5,000 copies. After that, the distribution has increased into 50,000 copies with periods of three times a month in 2007.

To keep pace with time, the newspaper has transformed into a new format and renamed into Munara in October 2019.

«МҰНАРА» ГАЗЕТІ

2019 жылдың қазанында елордада өткен III республикалық имамдар форумы қарсаңында мүфтияттың төл «Мұнара» рухани-танымдық газеті оқырманға жол тартты. Айына 2 рет жарыққа шығады. Меншік иесі – «Мүфтият баспасы» ЖШС. Газеттің таралымы 2020 жылы 30 мың данаға жетті.

«Мұнара» объективті ақпарат таратумен қатар, салт-дәстүр, тарих, білім, медицина, т.б. салалар бойынша ғалымдардың ізденістерін, зерттеу мақалаларын тұрақты түрде жариялайды.

ГАЗЕТА «МҰНАРА»

В преддверии III Республиканского форума имамов, который прошел в октябре 2019 года в столице духовно-познавательная газета ДУМК «Мұнара» была представлена читателям. Газета выходит 2 раза в месяц. Собственник-ТОО «Муфтият баспасы». Тираж газеты в 2020 году достиг 30 тысяч экземпляров.

«Мұнара» наряду с распространением объективной информации, регулярно публикует исследовательские статьи ученых по отраслям традиции, истории, образования, медицины и т.д.

THE MUNARA NEWSPAPER

At the III Republican Forum of Imams, the spiritual and educative newspaper of the Spritual Administration Munara has been presented into the attention of the readers on October 22, 2019. It is published twice a month. The owner of the press is Muftiyat Publishing House LLP. The distribution of the newspaper has reached 30 thousand copies in 2020.

Apart from providing reliable information, it publishes information about tradition, history, education, medicine, etc. As well as, regular publications regarding the research papers of scientists in the various fields.

«Мұнара» газетінің қанатқақты нөмірі
Первый номер газеты «Munara»
Pilot issue of the newspaper «Munara»

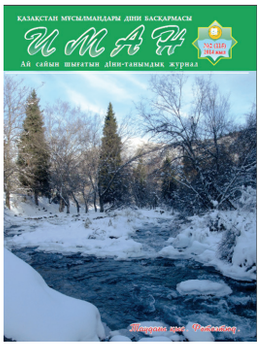

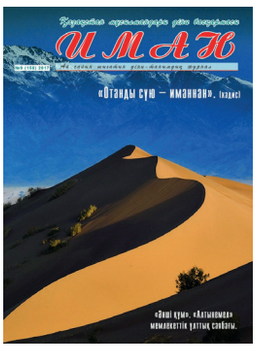

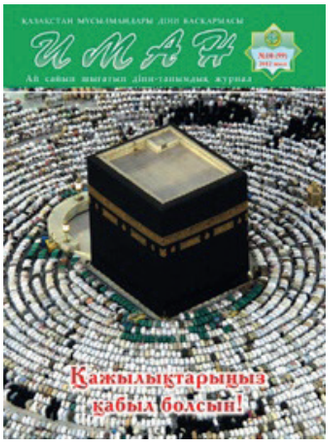

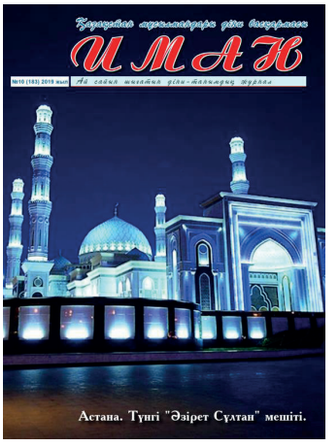

«ИМАН» ЖУРНАЛЫ

ҚМДБ-ның төл басылымы ¬– «Иман» журналы 2003 жылы шыға бастады. Журнал жұмысы Діни басқарманың сол кездегі баспасөз хатшысы, тәжірибелі журналист Оңғар қажы Өмірбекке жүктелді.

2003 жылы алғашқы саны 3000 данамен шықты. Еліміздің мешіттері арқылы оқырманына жол тартқан басылымның таралымы бұл күнде 22 мың данадан асты. Қазір басылымның жарық көрген нөмір саны 200-ге жақындады.

ЖУРНАЛ «ИМАН»

Исламско-позновательный журнал ДУМК «Иман» начал издаваться в 2003 году. Работа журнала была возложена на бывшего пресс-секретаря Духовного управления, опытного журналиста Онгара хаджи Омирбека.

В 2003 году первый выпуск вышел в количестве 3000 экземпляров. Тираж издания в этот день превысил 22 тысячи экземпляров. Сейчас количество опубликованных номеров издания приблизилось к 200.

THE IMAN MAGAZINE

The original edition of the Iman magazine has been publishing since 2003. The work of the publication was entrusted to Ongar Haji Omirbek, an experienced journalist, the Press Secretary of the Spiritual Administration,

The first issue was published in 3,000 copies in 2003. The distribution of the publication exceeded 22 thousand copies which attracted the readers among the attenders of the mosques of the country. The total number of published issues is close to 200.

2) Діни кітаптар шығару

Адамның ой-өрісін байытып, рухани азық беретін, сауатын жоғарылатып, талап-талғамын қалыптастыратын тәрбие құралы – кітап. Кітап – сарқылмас қазына, баға жетпес құндылықтың бірі. «Артық білім – кітапта» демекші, Діни басқарма қашан да кітап нарығына аса мән беріп келеді. Діни қайраткерлер мен ғалымдарды зерттеу жұмыстарына жұмылдырудың, имам-молдаларды кітап жазуға жігерлендірудің нәтижесінде жаңа азық болар көптеген жақсы еңбектер оқырманға жол тартты.

2) Издание религиозных книг

Книга – это то, что обогащает человеческие мысли, питает духовные корни, это средство воспитания, которое повышает грамотность и формирует вкус у читателя. Книга - неиссякаемая сокровищница, одна из бесценных богатств. Как говорится «Больше знаний бывает в книге», Духовное управление всегда уделяло особое внимание книжному рынку. В результате вовлечения религиозных деятелей и ученых в исследовательскую работу, вдохновления имамов к написанию книг, было издано много хороших трудов.

2) The publication of religious books

The book is an educational tool that enriches the human mind, nourishes it spiritually, improves knowledge and develops the taste. The book is a golden treasure, one of the gems of this world. As it says that a good book is the purest essence of a human soul, the Spiritual Administration always paid attention to the publication of good books. As a result of constant support and encouragement of the Islamic clergy and scholars in research, as well as imams and mullahhs were eager to write books, publications and etc.

«Жұма уағызы» кітабы оқырманға жол тартты
Презентация книги «Жұма уағызы»
Presentation of the book “Friday Sermon”

Дін мен Дәстүр
І кітап

ДІН МЕН ДӘСТҮР
ІІ кітап

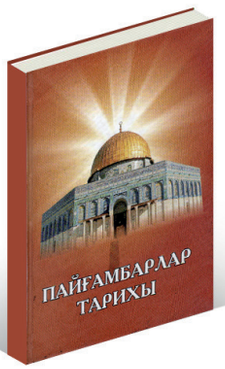
ПАЙҒАМБАРЛАР ТАРИХЫ

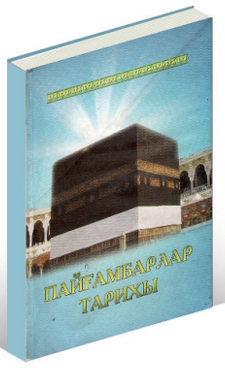
ПАЙҒАМБАРЛАР ТАРИХЫ

ҚАСИЕТТІ
ҚҰРАН

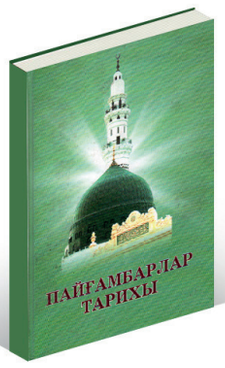
ПАЙҒАМБАРЛАР ТАРИХЫ

ПӘТУАЛАР ЖИНАҒЫ
Бірінші кітап

ПӘТУАЛАР ЖИНАҒЫ
Екінші кітап

СБОРНИК ФЕТВ
Первая книга

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
Ислам әдебі

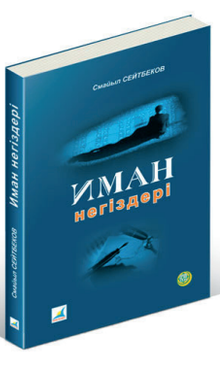
Сәкібұлы СЕЙІТБЕКОВ
ИМАН негіздері

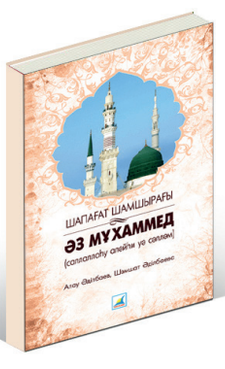
ШАПАҒАТ ШАМШЫРАҒЫ
ӘЗ МҰХАММЕД

Үміт сәулесі

Дәстүрлі
ИСЛАМ
жауһарлары

Тәлімгер
ПАЙҒАМБАР
ТАҒЫЛЫМЫ

ҚАСИЕТТІ ҚҰРАН КӘРІМНІҢ
АРТЫҚШЫЛЫҒЫНА ҚАТЫСТЫ
40 ХАДИС

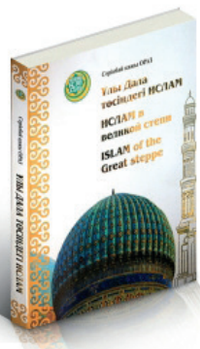
Ұлы Дала
төсіндегі ИСЛАМ
ИСЛАМ в
великой степи
ISLAM of the
Great steppe

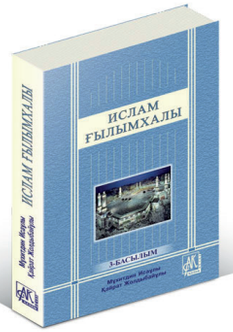
ИСЛАМ
ҒЫЛЫМХАЛЫ

ҚҰРАН ОҚУДЫҢ
САУАБЫ МЕН ӘДЕБІ

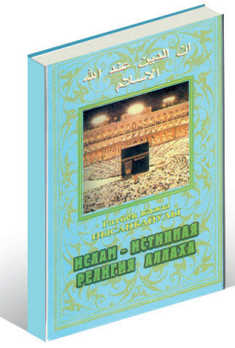
ИСЛАМ - ИСТИННАЯ
РЕЛИГИЯ АЛЛАХА

ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТІ
ЖӘНЕ
ИСЛАМ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ

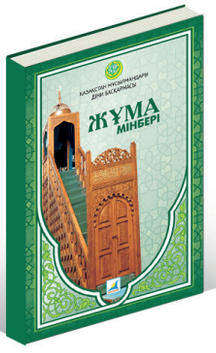
ЖҰМА
МІНБЕРІ

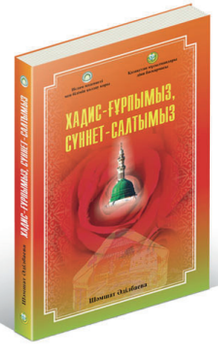
ХАДИС-ҒҰРПЫМЫЗ,
СҮННЕТ-САЛТЫМЫЗ

Кемелдік
КІЛТІ
Алау ӘДІЛБАЕВ

Мәзһәбсізбен
СҰХБАТ

Мухаммед
ИСЛАМ
және
ӨНЕГЕ

ӘБУ ХАНИФА

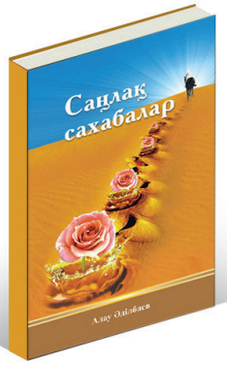
Саңлақ
сахабалар

ТАНЫМ
ТҰҒЫРЫ

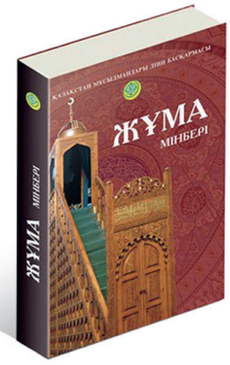
ЖҰМА
МІНБЕРІ

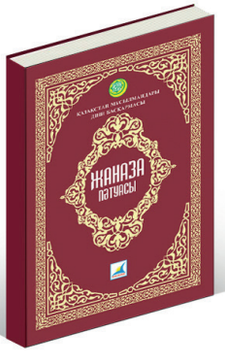
ЖАНАЗА
ПАТУАСЫ

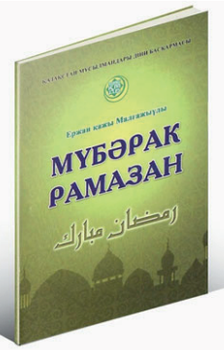
МҰБӘРАК
РАМАЗАН

ЖАНАЗА
ЖӘНЕ
ЖЕРЛЕУ РӘСІМДЕРІ

ШЫҒАРМА
БӘЙГЕСІ
2008
Мухаммед

Дін
мен
Діл
1

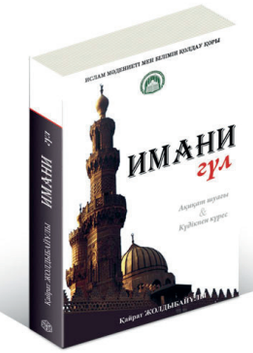
ИМАНИ
гүл

Қазақстанның мүфтилері Рәтбек қажы Нысанбайұлының «Құран кәрімнің қазақша түсіндірмесі», «Пайғамбарлар тарихы», Әбсаттар қажы Дербісәлінің «Ұлық имам Әбу Ханифа», «Қазақстан мешіттері мен медреселері», «Ислам ынтымақ пен бірлік жолында», Ержан қажы Малғажыұлының «Мүбәрак Рамазан», «Таным тұғыры», Серікбай қажы Ораздың «Тәпсір тұнығы» «Әзірет Сұлтан – Ұлы дала темірқазығы», Наурызбай қажы Таганұлының «Үміт сәулесі», «Мазхабсызбен сұхбат», ҚМДБ Ғұламалар кеңесінің дайындауымен «Пәтуалар жинағының» 2 томы, «Дін мен дәстүр» жинағының 2 томы, ҚМДБ бөлімдерінің әзірлеуімен «Жұма мінбері», «Жұма уағызы», «Жаназа пәтуасы», «Күнделікті діни сауалдарға жауаптар», «Исламдағы таңдаулы 100 сұрақ», «Аллаға мадақ», «Мәуліт бәйге шығармалары», «Намаз оқып үйрену», дін қайраткерлері мен ғалымдары Ершат Оңғаровтың «Қазақ мәдениеті және ислам құндылықтары», «Қасиетті Құран мағынасы мен түсіндірмелері», Смайыл Сейтбековтың «Иман негіздері», Алау Әділбаевтың «Саңлақ сахабалар», «Кемелдік кілті», Алау Әділбаев пен Шәмшат Әділбаеваның «Шапағат шамшырағы – әз Мұхаммед (с.а.с)», «Әбу Ханифа және мәзһабы», Шәмшат Әділбаеваның «Хадис – ғұрпымыз, Сүннет – салтымыз», Қайрат Жолдыбайұлының «Дін мен діл», «Имани гүл», Мұхиддин Исаұлының «Құран кімнің сөзі?», Қ.Жолдыбайұлы мен М.Исаұлының «Ғылымхал», Қалмахан Сейітұлының «Матуриди ақидасы», Құдайберді Бағашардың «Ислам және өнеге», «Менің сүйікті пайғамбарым» т.б. көптеген еңбектер жарық көрді.

Было опубликовано множество трудов таких, как книги муфтиев Казахстана «Казахская интерпретация Корана», «История Пророков» Ратбека хаджи Нысанбайулы, «Великий имам Абу Ханифа», «Мечети и медресе Казахстана», «Ислам на пути единства и согласия» Абсаттара хаджи Дербисали, «Древо познания», «Священный Рамазан» Ержана хаджи Малгажыулы, «Хазрет Султан – путеводная звезда Великой степи», «Кристальный тафсир» Серикбая хаджи Ораза, «Луч надежды», «Диалог с безмазхабником» Наурызбая хаджи Таганулы, 2-х томник «Сборника фетв», 2-х томник книги «Религия и традиция» подготовленные Советом улемов ДУМК, книги «Пятничный минбар», «Пятничная проповедь», «Фетва о джаназе», «Ответы на повседневные исламские вопросы», «100 актуальных вопросов в Исламе», «Восхваление Аллаха», «Сочинения о Маулиде», «Учимся читать намаз» разработанные отделами ДУМК, книги религиозных деятелей и ученых такие, как «Казахская культура и исламские ценности», «Смыслы и интерпретация священного Корана» Ершата Онгарова, «Основы веры» Смайыла Сейтбекова, «Избранные асхабы», «Ключ совершенства» Алауа Адильбаева, «Свет милости – Пророк Мухаммад (с.в.с.)», «Абу Ханифа и ханафитский мазхаб», Алауа Адильбаева и Шамшат Адильбаевой «Хадис – наш обычай, сунна – наша традиция» Шамшат Адильбаевой, «Религия и менталитет», «Цветок веры» Кайрата Жолдыбайулы, «Чье слово Коран?» Мухиддина Исаулы, «Ғылымхал» Кайрата Жолдыбайулы и Мухиддина Исаулы, «Матуридитская акида» Калмахана Сейитулы, «Ислам и назидание», «Мой любимый Пророк» Кудайберди Багашара и т.д.

We could mention notable works of the Supreme Muftis of Kazakhstan, Ratbek Haji Nysanbaiuly's "Kazakh interpretation of Holy Quran"; «History of the Prophets»; Absattar Haji Derbisali's "Abu Hanifa is the Greatest Imam"; "The Mosques and Madrasahs in Kazakhstan»; "Islam on the Path of Unity and Solidarity"; Yerzhan Haji Malgazhuly's "Ramadan Mubarak" and "The Pillars of Knowledge"; Serikbay Haji Oraz's "The Abyss of the Tafsir» and "Hazrat Sultan - The Guiding star of the Great Land"; Nauryzbay Haji Taganuly's "The Ray of Hope", and the Council of Scholars issued Volume 2 of "The Fatwas Collection", Volume 2 of "The Religion and Tradition", "The Friday tribune", "The Friday sermons", "The Funeral Fatwas", "The Daily Islamic Questions", "The 100 Best Questions in Islam", "The Praises to Allah", "The Mawlid Competition", "The Instruction Book on Prayer". In addition, "The Kazakh Culture and Islam" and "The Meaning and Interpretation of the Holy Quran" by Ershat Ongarov; "The Values" and "The Fundamentals of the Faith" by Smail Seitbekov; "The Chosen Companions" by Alau Adilbayev; "The Key to Perfection" and "The Light of the Mercy is The Prophet (PBUH)" by Alau Adilbayev and Shamshat Adilbayeva; "Abu Hanifa and His Madhab", "The Hadith is a Tradition, the Sunnah is a Custom" by Shamshat Adilbayeva; "The Islam and the Mentality", "The Flower of Faith» by Kairat Zholdybay; "Is it Word of God" by Muhiddin Isauly; "The Scientific matter" by K.Zholdybay and M.Isauly; "The Maturidi School of Thoughts" by Kalmakhan Seituly; "Islam and Lessons", "My Beloved Prophet" by Kudaiberdy Bagashar and many others works have been published.

Ел мұсылмандарының діни әдебиетке деген сұранысын сапалы әрі сенімді кітаптармен жүйелі түрде қамтамасыз ету мақсатында 2019 жылы ҚМДБ-ның төл «Муфтият баспасы» ашылды.

Адамзат баласының қол жеткізген ұлы игіліктерінің бірі – білім және ғылым қазынасы. Оның ішінде Ислам ғылым-білімінің адам баласының сан ғасырлық ақыл-ой жемісіне, тарихы мен тағылымының алтын сандығына қосқан үлесі зор. Осынау алдыңғы ұрпақтың қалдырған рухани өсиеті болып табылатын бай мұсылмандық мұрамызды, ислам ғалымдарының асыл қазынасын келер ұрпаққа жеткізу – «Муфтият баспасының» басты мақсаты.

В целях регулярного обеспечения потребности мусульман страны в исламской литературе качественными и достоверными книгами в 2019 году был открыт собственный издательский дом ДУМК - «Издательство Муфтият».

Одно из величайших благ человечества - это сокровищница знаний и науки. В частности, исламская наука внесла значительный вклад в многовековые интеллектуальные достижения человечества, бездонную кладезь истории и учений. Основная цель издательства «Муфтият» - передать молодому поколению наше богатое мусульманское наследие, сокровища исламских ученых, которые являются духовным наследием предыдущего поколения.

In order to regularly meet the needs of the Muslims of the country in Islamic literature with high-quality and reliable books, in 2019, the Spiritual Administration's own publishing house, Muftiyat Publishing House, was opened.

One of the greatest blessings of mankind is a treasury of knowledge and science. Particularly Islamic science has made a significant contribution to the centuries-old intellectual achievements of mankind, an inexhaustible of history and teachings. The main goal of the Muftiyat publishing house is to pass on to the younger generation our rich Muslim heritage, the treasures of Islamic scholars, which are the spiritual heritage of the previous generation.

Құрылғанына санаулы уақыт болуына қарамастан, «Муфтият» баспасынан «Пәтуалар жинағы», имам Матуридидің «Таухид» «Әз пайғамбар хақ жолы», «Қасиетті Құран мағынасы мен түсініктемелері», «Тәлімгер пайғамбар тағылымы», «Ислам әдебі», «Қасиетті Құран Кәрімнің артықшылығы жайлы 40 хадис», «Құран оқудың сауабы мен әдебі», «Намаз оқып үйренейік» сынды құнды еңбектер шығып үлгерді. Сонымен қатар ҚМДБ-ға қарасты Медресе коллеждердің оқу бағдарламасына сәйкес оқулықтар дайындалуда.

Несмотря на то, что он открылся совсем недавно, «Издательством Муфтият» были опубликованы такие ценные труды, как «Сборник фетв», «Таухид» имама Матуриди, «Истинный путь Пророка», «Священный Коран: Смысл и тафсир», «Учение Пророка», «Этика Ислама», «40 хадисов о достоинствах Священного Корана», «Награды и этикет чтения Корана», «Учимся читать намаз». Кроме того, готовятся учебники в соответствии с учебными планами медресе-колледжей ДУМК.

Despite the fact that it was opened quite recently, the Muftiyat Publishing House published such valuable works as «Collection of Fatwas», «Tawhid» of Imam Maturidi, «The way of the prophet», «Meaning and Interpretations of the Holy Qur'an», «Teachings of the Prophet», «Islamic Ethics», «40 Hadiths on the Virtues of the Holy Quran», «The Rewards and Etiquette of Reading the Qur'an», «Let's Learn to Pray». In addition, textbooks are being prepared in accordance with the curricula of the Spiritual Administration madrasah colleges.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАС ЖӘНЕ ХАТТАМА БӨЛІМІ
ОТДЕЛ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ И ПРОТОКОЛА
THE DEPARTMENT OF INTERNATIONAL RELATIONS AND PROTOCOL

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев: «Қазіргі қоғамның басты міндеті – этносаралық келісімді сақтау мен нығайту ғана емес, сонымен бірге, діни толеранттылықты, конфессияаралық үнқатысу мен келісімді бекемдей беру» деген болатын. Еліміздегі конфессияаралық және халықаралық ынтымақтастықты жолға қойып, бекіте түсу – ҚМДБ-ның да басты мұраты.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы халықаралық байланыстарға үнемі мән беріп келеді. Осы бағытта Халықаралық қатынас және хаттама бөлімі құрылған. Бөлім мұсылман елдерімен байланыс орнатуға және шет елдердегі дін саласының мамандарымен тәжірибе алмасуға көңіл бөледі. Сонымен қатар ҚМДБ-ның Жарғысын басшылыққа ала отырып Діни басқарманың халықаралық байланысқа қатысты жұмысын, Бас мүфти, оның орынбасарлары, ҚМДБ қызметкерлері мен имамдарының шетелдік сапарларын, Бас мүфтидің ел аумағындағы сапарларын, Бас мүфтидің мемлекеттік, қоғамдық және діни іс-шараларға қатысуын ұйымдастырады.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы құрылғаннан бастап сол кездегі Бас мүфти Рәтбек қажы Нысанбайұлы ең алғашқы сапарын Мысыр, АҚШ елдеріне жасаған. Бөлімнің тарихы осы кезден басталады деп айтуға болады. 1990 жылы Рәтбек қажы Мысыр еліне іс-сапары кезінде Шейх уль-Ислам Мұхаммад Әли Тантауидің қабылдауында болып, еліміздің ислам тарихы үшін маңызды келіссөздер жүргізді. Яғни қазақ елінен «әл-Әзһар» университетіне шәкірттер жіберу жөнінде уағдаласты.

Халықаралық келіссөздер

Международные переговоры

The international negotiations

Ынтымаққа үндеген халықаралық кездесулер

Международные встречи, посвященные солидарности

The international meetings calling for solidarity

Елбасы Н.Назарбаев отметил, что: «Главная задача современного общества – не только сохранение и укрепление межэтнического согласия, но и укрепление религиозной толерантности, межконфессионального диалога и согласия». Налаживание международного сотрудничества и укрепление межконфессионального согласия в стране – главная цель ДУМК.

Духовное управление мусульман Казахстана всегда обращало большое внимание на международные связи. В этом направлении был открыт «Отдел международных отношений и протокола». Отдел уделяет внимание налаживанию связей с мусульманскими странами и обмену опытом с исламскими теологами всего мира. Отдел, руководствуясь Уставом ДУМК, организует работу по международной связи, зарубежные визиты Верховного муфтия, его заместителей, сотрудников и имамов ДУМК, визиты Верховного муфтия на территории Республики Казахстан, участие Верховного муфтия в государственных, общественных и религиозных мероприятиях.

С момента образования Духовного управления мусульман Казахстана 12 января 1990 года Верховный муфтий Республики Казахстан Ратбек хаджи Нысанбайулы совершил свою первую поездку в Египет и США. Можно сказать, что история данного отдела началась с этого пеприода.

В сентябре 1990 года во время своего визита в Египет Ратбек хаджи встретился с Шейх уль-Исламом Мухаммадом Али Тантауи. На этой встрече были приняты важные решения, которые окозали влияние на историю исламского развития нашей страны. Стороны договорились о направлении казахстанских студентов в университет аль-Азхар.

The Leader of the Nation, Nursultan Nazarbayev said that the main task of modern society is not only to preserve and keep the interethnic harmony, but also to strengthen religious tolerance, interfaith dialogue, and harmony. Forming and strengthening interfaith and international cooperation in the country are the main goal of the Spiritual Administration.

Since the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan always pays attention to international relations, the Department of International Relations and Protocol was established for this cause. The department focuses on initiating contacts with Muslim countries and exchanging experiences with Islamic experts abroad. Guided by the Charter of the Spiritual Administration, the department organizes the international relations of Spiritual Administration, foreign visits of the Supreme Mufti, his deputies, staff and imams, and visits of the Supreme Mufti on the territory of the Republic, and the participation of the Supreme Mufti in state, public and Islamic events.

Since the establishment of the Spiritual Administration on January 12, 1990, the Supreme Mufti Ratbek Haji Nysanbaiuly paid his first visit to Egypt and USA. We could say that the history of the department began at that time.

In September 1990, during his visit to Egypt, Ratbek Haji met with Sheikh ul-Islam Muhammad Ali Tantawi. At this meeting, important decisions were made that influenced the history of Islamic development of our country, an agreement was signed on sending Kazakhstani students to Al-Azhar University.

Нәтижесінде 1993 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Египет Араб Республикасы діни істер және уақыфтар министрлігі арасында ынтымақтастық туралы келісімшартқа қол қойылып, қазақстандық талапкерлер Каирдегі «әл-Әзһар» діни жоғары оқу ордасында білім алуға кірісті. Қазақстандық дін қызметкерлері «әл-Әзһар» университеті жанындағы халықаралық имамдардың білімін жетілдіру курсынан өтуге мүмкіндік алды.

ҚМДБ-ның қолдауымен тоқсаныншы жылдардың басынан бастап бүгінгі күнге дейін Малайзия, Үндістан, Египет, Ливия, Сауд Арабиясы, Ресей, Кувейт, Түркия, Иран т.б. елдердегі қасиетті Құранды жатқа және мәнерлеп оқудан халықаралық конкурстарға Қазақстан өкілдері қатысып, жүлделі орындармен оралды.

В результате в 1993 году было подписано соглашение о сотрудничестве между Духовным управлением мусульман Казахстана и Министерством по делам религий и фондов Арабской Республики Египет, и казахстанские студенты начали обучение в исламском университете Аль-Азхар в Каире. Казахстанские имамы получили возможность пройти международный курс повышения квалификации имамов при университете Аль-Азхар.

При содействии ДУМК с девяностых годов Казахстанские хафизы получили возможность участвовать в международных конкурсах чтецов Корана в Малайзии, Индии, Египте, Ливии, Саудовской Аравии, России, Кувейте, Турции, Иране и других странах. Некоторые из них были удостоены призовыми местами.

As a result, in 1993, an agreement on cooperation was signed between the Spiritual Directorate of Muslims of Kazakhstan and the Ministry of Religious Affairs and Foundations of the Arab Republic of Egypt, and Kazakh students began their studies at the Al-Azhar Islamic University in Cairo. Kazakhstani imams got the opportunity to take an international course for imams at Al-Azhar University.

By the support of Spiritual Administration representatives of Kazakhstan took part in International Holy Quran Recitation Competitions since 1990. They visited Malaysia, India, Egypt, Libya, Saudi Arabia, Russia, Kuwait, Turkey, Iran and many other countries. Some of them were awarded prizes

Бауырлас ел - Түркиямен байланыс. Алматы қаласы
Связь с братской страной - Турцией. Город Алматы
The collaboration with a brotherly country Turkey. Almaty city

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Түрік Республикасы Дін істері басқармасы арасындағы қарым-қатынасты дамыту үшін 1999 жылы Екі мекеме арасында «Өзара ынтымақтастық туралы» келісімге қол қойылды. Осы құжат аясында Түркия тарапының демеушілігімен Қазақстанда бірқатар мешіттер бой көтерді.

Жалпы, ҚМДБ төрағасы ретінде Рәтбек қажы Нысанбайұлы 60-тан астам елге іс-сапармен барып, Ясир Арафат, Хусни Мубарак, Тұрғұт Озал, Сүлеймен Демирель, М.Каддафи сынды 30-дан астам мемлекет басшысының қабылдауында болды.

Әбсаттар қажы Дербісәлінің мүфтилігі кезінде 2007 жылы Алматы қаласында Орта Азия мүфтилер кеңесі құрылып, оның төрағасы болып Қазақстан Бас мүфтиі сайланды. Сондай-ақ, Бас мүфти Әбсаттар қажы Дербісәлі Еуразиялық Исламдық Кеңестің бірінші орынбасары ретінде 3 рет сайланды.

В целях развития отношений между ДУМК и Управлением по делам религии Турецкой Республики в 1999 году было подписано соглашение «О взаимном сотрудничестве». В рамках этого документа, спонсорством Турции в Казахстане было построено несколько мечетей.

В свою очередь, Ратбек хаджи Нысанбайулы посетил более 60 стран мира, и был на приеме у глав более 30 государств. Встречался с Ясиром Арафатом, Хосни Мубараком, Тургутом Озалом, Сулейменом Демирелем, М.Каддафи и т.д.

В 2007 году в Алматы был создан Совет муфтиев Центральной Азии, председателем которого был избран Верховный муфтий Казахстана. Кроме того, Верховный муфтий Абсаттар Хаджи Дербисали трижды избирался первым заместителем председателя Евразийского исламского совета.

In order to develop relations between the Spiritual Administration and the Presidency of Religious Affairs of the Republic of Turkey in 1999, an agreement «On Mutual Cooperation» was signed. By relying on this agreement several mosques were built in Kazakhstan under the sponsorship of Turkey.

In his time, Ratbek Haji Nysanbaiuly visited more than 60 countries and met more than 30 leaders of nations, including Yasser Arafat, Hosni Mubarak, Turgut Ozal, Suleiman Demirel, Gaddafi and others.

In 2007, the Council of Muftis of Central Asia was established in Almaty, and the Supreme Mufti of Kazakhstan was elected its chairman. In addition, Supreme Mufti Absattar Haji Derbisali was three times elected as First Deputy Chairman of the Eurasian Islamic Council

Мысыр елімен байланыс
Связь с Египтом
The collaboration with Egypt

Ресей мұсылмандарының құрылтайында
На курултае мусульман России
At the Congress of Muslims of Russia

Халықаралық кездесу
Международная встреча
The international meeting

Бірлікке бастаған халықаралық басқосулар
Международные встречи во имя единства
The international meetings leading to unity

Орта Азия ғұламаларының форумы. Алматы қаласы, 2015 жыл
Форум улемов Средней Азии. г. Алматы, 2015 год
The Forum of Central Asian Scholars. Almaty, 2015

2007 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Түрік Республикасы Дін істері басқармасы арасында «Өзара ынтымақтастық туралы» келісімге қосымша редакцияда қол қойды. Осылайша, көптеген имамдар Түркиядағы имамдардың білімін жетілдіру курстарында дайындықтан өтті. Қазақстандық шәкірттер Түркияда білім алуға мүмкіндік алды.

Әбсаттар қажы Дербісәлі көптеген елдерде халықаралық жиындарға қатысып, ҚМДБ-ның әлем елдерімен қарым-қатынасын нығайта түсті.

Ержан қажы Малғажыұлы Бас мүфти болып сайланғаннан кейін алғашқы халықаралық ресми іс-сапарын Египет Араб Республикасынан бастады. Сапар барысында «әл-Азһар» университетінің шейхы (ректоры) доктор Ахмет әл-Тайыппен кездесіп, Египетте әл-Уақф министрлігінің жоғары лауазымды басшыларымен екіжақты келіссөздер жүргізді. Нәтижесінде «әл-Әзһар» университеті жанындағы халықаралық имамдардың білімін жетілдіру курсына жыл сайын ҚМДБ имамдары тағылымдамадан өтетін болып шешілді.

В 2007 году в дополнительной редакции было подписано соглашение «О взаимном сотрудничестве» между Духовным управлением мусульман Казахстана и Управлением по делам религий Турецкой Республики. Таким образом, многие имамы прошли обучение в Турции. Казахстанские студенты получили возможность учиться в Турции.

Абсаттар Хаджи Дербисали участвовал на международных встречах во многих странах и укрепил взаимоотношени ДУМК со странами мира.

После избрания Верховным муфтием Ержан хаджи Малгажыулы начал свой первый официальный международный визит с Арабской Республики Египет. В ходе визита состоялась встреча с шейхом (ректор) известного университета аль-Азхар доктором Ахметом аль-Тайибом, и принял участие в двусторонних встречах с высокопоставленными руководителями Министерства вакуфов в Египте. В результате было принято решение, о прохождении ежегодного обучения имамов ДУМК на международных курсах повышения квалификации имамов при университете Аль-Азхар.

In 2007, in an additional edition, an agreement "On mutual cooperation" was signed between the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the Presidency of Religious Affairs of the Republic of Turkey. Thus, many imams have been trained in Turkey. The students of Kazakhstan got the opportunity to study Islamic sciences in Turkey.

Absattar Haji Derbisali participated in international meetings in many countries and strengthened relations between the the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the countries of the world.

After being elected Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan as a Mufty Yerzhan Haji Malgazhiuly began his first official from Arab Republic of Egypt. During the visit, he met with the Sheikh (Rector) of the famous Al-Azhar University, Dr. Ahmed Al-Tayyib, and held bilateral meetings with senior officials of the Ministry of Al-Waqf in Egypt.As a result, it was decided to undergo the annual training of the imams of Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan at the international training courses for imams at Al-Azhar University.

2013 жылы Ержан қажы Малғажыұлының бастамасымен Қазақстан Республикасы тұңғыш рет Ислам әлеміндегі белді ұйымдардың бірі – Халықаралық Ислам фиқһы (каноны) академиясының тұрақты мүшелігіне қабылданды. ҚМДБ атынан исламтанушы, PhD Ершат Оңғаров академияның мүшесі болды.

Түркия Республикасы Дін істері басқармасы мен Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының діни қызмет саласындағы ынтымақтастық туралы 2007 жылғы 29 қазандағы келісім негізінде қазақстандық шәкірттердің діни білімдерін жетілдіру мақсатында 2014 жылы «Хасеки» академиясы мен Діни басқарма арасында ынтымақтастық меморандумына қол қойылды.

ҚМДБ бастамасымен 2015 жылы рет «Келісім мен жасампаздық – Орталық Азиядағы Исламның дәстүрлі негізі» атты Орта Азия ғұламаларының форумы өтті.

В 2013 году по инициативе Ержана хаджи Малгажыулы Казахстан впервые был принят в члены Международной Академии Исламского Фикха (канон) – одной из ведущих организаций исламского мира. От имени ДУМК исламовед, PhD Ершат Онгаров стал членом Академии.

На основании соглашения о сотрудничестве Управления по делам религии Турецкой республики и Духовного управления мусульман Казахстана от 29 октября 2007 года в целях совершенствования исламских знаний казахстанских студентов в 2014 году был подписан меморандум о сотрудничестве между Академией «Хасеки» и Духовным управлением.

В 2015 году по инициативе ДУМК был проведен форум имамов Центральной Азии «Согласие и созидание - традиционная основа ислама в Центральной Азии».

By the initiative of Yerzhan Haji Malgazhuly, the Republic of Kazakhstan for the first time became a permanent member of one of the leading organizations in the Islamic world, the International Academy of Islamic Fiqh (Canon), in 2013. Yershat Ongarov, Ph.D., an Islamic scholar, became a member of the Academy on behalf of the Spiritual Administration.

On the basis of the agreement on cooperation in the field of Islamic activity of the Presidency of Religious Affairs of the Republic of Turkey and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan dated October 29, 2007, a memorandum of cooperation was signed in 2014 between Haseki Academy and the Spiritual Administration.

For the first time in 2015, a Forum of Central Asian scholars entitled the “Consensus and Creativity are the traditional basis of Islam in Central Asia” was held by the initiation of the Spiritual Administration

Серікбай қажы Ораздың мүфтилігі кезінде де халықаралық қарым-қатынасты нығайту үшін бірқатар шаралар жүзеге асты. «EXPO 2017» халықаралық көрмесінің ашылуына Діни басқарма өз тарапынан үлес қосты. Мұсылман елдерінен келетін қонақтарға жоғары деңгейде қызмет көрсету үшін Нұр-Сұлтан қаласы қонақүйлерін, қоғамдық тамақтану орындарын шариғат талаптарына сәйкес сертификаттау мақсатында Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Астана Конвеншн Бюро» ЖШС-ы мен Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы арасында екіжақты меморандумға қол қойылды.

2018 жылы ҚМДБ «Еуразия кеңістігіндегі Ислам өркениеті: өткені, бүгіні және болашағы» атты халықаралық ғұламалар форумын өткізді. Форумға Сенат және Мәжіліс депутаттары, зиялы қауым өкілдері, мемлекет және қоғам қайраткерлері, Еуразияның 21 елінен 35-тен астам делегат, еліміздің беделді дін ғалымдары мен Ғұламалар кеңесінің мүшелері, жалпы 250-ден астам адам қатысты.

За время правления Серикбая хаджи Ораза был принят ряд мер по укреплению международных отношений. Духовное управление внесло свой вклад в открытии международной выставки «EXPO 2017». В целях сертификации гостиниц города Нур-Султан, пунктов общественного питания в соответствии с требованиями шариата для обслуживания гостей мусульман был подписан двусторонний меморандум между ТОО «Астана Конвеншн Бюро» акимата города Нур-султана и Духовным управлением мусульман Казахстана.

2 марта 2018 года ДУМК провел международный форум ученых «Исламская цивилизация на евразийском пространстве: прошлое, настоящее и будущее». В форуме приняли участие депутаты Сената и Мажилиса, представители интеллигенции, государственные и общественные деятели, более 35 делегатов из 21 стран Евразии, авторитетные религиозные ученые и члены Совета ученых страны, всего более 250 человек.

During the reign of Serikbay Haji Oraz, a number of measures were taken to strengthen international relations. The Spiritual Administration has contributed to the opening of the international exhibition "EXPO 2017". A bilateral memorandum was signed between Astana Convention Bureau LLP Nur-Sultan City hall and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan in order to certify the hotels and restaurants of Nur-Sultan in accordance with Sharia requirements to provide a high-level service to the guests from Muslim countries.

The Spiritual Administration held an international Forum of Scholars entitled Islamic civilization in Eurasia: past, present, and future on March 2, 2018. The Forum was attended by deputies of the Senate and Majilis, intellectuals, statesmen and public figures, more than 35 international delegates from 21 countries of Eurasia, as well as prominent Islamic scholars and members of the Council of Scholars that counts a total of more than 250 people.

Серікбай қажы Ораз Ресейге жасаған ресми сапары барысында қасиетті жұма күні аталған осы елдің ең үлкен мешітінде жамағатқа уағыз айтты. Сонымен қатар, сапар барысында Саратов губерниясының Ислам орталығының жұмысымен танысып, жергілікті қазақ диаспора өкілдерімен кездесті.

2018 жылы Серікбай қажы Ораз Мысырдың жоғарғы дәрежелі марапаттарының бірі «Ғылым және өнер үшін» республикалық орденімен марапатталды. Қазақстанның діни қайраткеріне бірінші дәрежелі марапатты Мәуліт мерекесіне арналған салтанатты іс-шара барысында Мысыр Президенті Әбдел Фаттах әс-Сисидің өзі табыстады. Бас мүфтиге орден Қазақстанның ұстамды исламды таратуға, радикалдық идеологияларға қарсы күресуге және дінаралық диалогты ілгерілетуге қосқан үлесі үшін берілді.

ҚМДБ 2003, 2006, 2009, 2012 және 2015 жылдары Нұр-Сұлтан қаласында өткен Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлері съезінің өтуіне өз үлесін қосты. Осы кездері Бас мүфти болған дін қайраткерлері секция жұмыстарына белсене қатысты.

Халықаралық діни конференция. Грозный қаласы. 2019 ж.

Международная религиозная конференция. Грозный. 2019 г.

International religious conference. Grozny city. 2019

В мае 2018 года Серикбай хаджи Ораз в ходе официального визита в Россию в священную пятницу произнес проповедь в самой большой мечети этой страны на тему «Рамадан и единство мусульманской уммы». Кроме того, в ходе визита он ознакомился с работой Исламского центра Саратовской губернии и встретился с представителями местной казахской диаспоры.

В ноябре 2018 года Серикбай хаджи Ораз был награжден одним из высших наград Египта орденом «За науку и искусство». Президент Египта Абдель Фаттах ас-Сиси лично вручил священному деятелю Казахстана первую награду в ходе торжественного мероприятия, посвященного празднику Мавлид. Орден был выдан за вклад в распространение умеренного ислама, борьбу с радикальными идеологиями и продвижение межрелигиозного диалога.

ДУМК внес свою лепту в проведение Съезда лидеров мировых и традиционных религий в городе Нур-Султане в 2003, 2006, 2009, 2012 и 2015 годах. В свою очередь, верховные муфтии Абсаттар хаджи Дербисали, Ержан хаджи Малгажыулы и Серикбай хаджи Ораз приняли активное участие в работе секций.

Serikbay Haji Oraz delivered a sermon on the topic of “Ramadan and the unity of the Muslim Ummah” in the country’s largest mosque on blessed Friday during his visit to Russia. He also got acquainted with the work of the Islamic Center of Saratov province and met with representatives of the local Kazakh minority.

Serikbay Haji Oraz was awarded the National Order “Science and Art”, one of the highest awards of Egypt in November 2018. The first-class award was presented to the religious figure of Kazakhstan by the President of Egypt Abdel Fattah al-Sisi during the Mawlid celebrations. The Supreme Mufti was awarded the Order for his contribution to the fight against radical groups and the promotion of interreligious dialogue in Kazakhstan.

The Spiritual Administration contributed to the organization of the Congress of Leaders of World and Traditional Religions in Nur-Sultan in 2003, 2006, 2009, 2012 and 2015. The Supreme Muftis Absattar Haji Derbisali, Yerzhan Haji Malgazhuly and Serikbay Haji Oraz took an active part in the work of the section in their terms.

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы болып сайланған Наурызбай қажы Тағанұлы алғашқы шетелдік сапарын көрші Өзбекстан елінен бастады. Бұл елден бастауының да өзіндік мәні бар. Өйткені бауырлас елде асыл дініміздің дамуына еңбек сіңірген дін ғұламалары жерленген. Бұл мемлекетте өткен ғасырда талай қазақ баласы діни білім алды. Осылайша наурыз айының басында Бас мүфти бастаған делегация Өзбекстанның Ташкент, Самарқан қалаларына ресми сапармен барды.

Сапар аясында Бас мүфти Наурызбай қажы Тағанұлы Өзбекстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы Усмонхон Темирхон уғли Самарқандиймен кездесіп, екіжақты келіссөз жүргізді. Елден барған қазақстандық делегация Самарқан қаласында өткен «Имам Матуриди тағылымы: өткені мен бүгіні» атты халықаралық конференцияға қатысты. Сонымен қатар жергілікті діни оқу орындарының жұмысымен танысып, бауырлас елдердің байланысын бекіте түсетін бірқатар келісімдерге қол жеткізді.

Қазақстандық делегация Өзбекстанның Самарқан қаласына жасаған ресми сапары аясында имам Матуридидің және имам Бұхаридің мазарларын зиярат етіп, Құран аятын бағыштады.

Наурызбай қажы Тағанұлы сапар аясында «әл-Әзһар» университетінің шейхы, Мысыр бас имамы Ахмет Тайыппен, Украина мүфтиі, шейх Ахмет Тамиммен кездесіп, жаһандық сын-қатерге жауап беруде мұсылман үмбетінің өзара ынтымағын арттыру, деструктивті діни ағымдардың теріс үгіт-насихат жұмыстарына жол бермеу, тәжірибе алмасу шараларын ұйымдастыру, діни оқу-ағарту саласы бойынша бірлескен жобаларды жүзеге асыру сынды т.б. мәселелер төңірегінде сұхбаттасты.

Наурызбай хаджи Таганулы, избранный председателем Духовного управления мусульман Казахстана, начал свою первую зарубежную поездку в соседний Узбекистан. В током решении есть глубокий смысл. Ведь в братской стране похоронены религиозные деятели, внесшие вклад в развитие ислама. В прошлом веке многие казахские дети получали религиозное образование в этой стране. Таким образом, в начале марта делегация во главе с Верховным муфтием посетила с официальным визитом столицу Узбекистана город Ташкент, и древнейший город Самарканд.

В рамках визита Верховный муфтий Наурызбай хаджи Таганулы встретился с председателем Духовного управления мусульман Узбекистана Усмонхоном Темирхан оглу Самарканди и провел двусторонние переговоры. Казахстанская делегация приняла участие в международной конференции «Учение Имама Матуриди: прошлое и настоящее» в Самарканде. Он также ознакомился с работой местных исламских религиозных школ и достиг ряда договоренностей, укрепляющих связи между двумя братскими странами.

Во время официального визита в Самарканд, казахстанская делегация посетила могилы Имама Матуриди, Имама Бухари, и прочитала аяты из Корана за усопших.

В ходе визита Наурызбай хаджи Таганулы встретился с шейхом Университета Аль-Азхар, главным имамом Египта Ахметом Тайибом, муфтием Украины шейхом Ахмедом Тамимом, чтобы укрепить единство мусульманской уммы обсудили вопросы касающиеся реагирования на глобальные вызовы, предотвращения негативной пропаганды деструктивных религиозных течений, организации мероприятий по обмену опытом, реализации совместных проектов в сфере религиозного образования и др.

Nauryzbay Haji Taganuly as Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, began his first foreign trip to neighboring country, Uzbekistan. It made huge sense to start from this country. After all, the Islamic scholars who have contributed to the development of our noble religion are buried in this brotherly country. Moreover, many Kazakh students have received Islamic education in this country. Thus, the delegation headed by the Supreme Mufti paid an official visit to Tashkent and Samarkand, Uzbekistan in early March.

During the visit, the Supreme Mufti Nauryzbay Haji Taganuly met with the Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Uzbekistan, Usmonkhon Temirkhan oglu Samarqandy, and held bilateral talks. The Kazakh delegation took part in the international conference titled "The past and present teachings of Imam Maturidi" in Samarkand. He also got acquainted with the work of local Islamic schools and signed a number of agreements to strengthen the ties between the countries.

During the official visit to Samarkand, Uzbekistan, the Kazakh delegation visited the shrine of Imam Maturidi and Imam Bukhari and recited the verses of Quran.

During the visit, Nauryzbay Haji Taganuly met with Sheikh of Al-Azhar University, Chief Imam of Egypt Ahmet Tayyip, Mufti of Ukraine, Sheikh Ahmed Tamim, to strengthen the unity of the Muslim Ummah in responding to global challenges, prevention of the negative propaganda of destructive religious movements, organization of experience sharing, implementation of joint projects in the area of Islamic education, and etc.

COVID-19 коронавирус жұқпалы дертінің таралуына байланысты Бас мүфти дін басшылары мен мұсылман бауырларға Үндеу жариялады. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы ислам әлемінің ғұламаларын, күллі дін қайраткерлерін, дін саласының оқытушы-ұстаздары мен Құран қариларын және барша мұсылман қауымын 10 сәуір жұма күні намаз уақытында «Біз – біргеміз, тілегіміз – ортақ» деген игі бастама аясында күллі адамзаттың амандығы үшін бір мезетте алақан жайып, дұға жасауға шақырды.

В связи с распространением коронавируса COVID-19 Верховный муфтий обратился с призывом к религиозным лидерам и ко всем мусульманам. В рамках инициативы «Мы вместе и пожелания наши общие» Духовное управление мусульман Казахстана призвало ученых исламского мира, всех религиозных деятелей, учителей и чтецов Корана и всю мусульманскую общину делать дуа за благополучие всего человечества в пятницу, 10 апреля, во время молитвы.

The Supreme Mufti has announced an appeal to Islamic leaders and the Muslim Ummah in prevention the spread of COVID-19 coronavirus. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan called upon the scholars of the Islamic world, all Islamic figures, teachers and reciters of the Quran and the entire Muslim community to pray for the well-being of all mankind during the “We are together, our wish is one” prayer on Friday, April 10, 2020.

Наурызбай қажы Тағанұлы әл-Әзһар шейхы Ахмед Тайыппен сұхбаттасуда

Наурызбай хаджи Таганулы беседует с шейхом аль-Азхар Ахмедом Тайипом

Nauryzbay Haji Taganuly with the Sheikh of Al-Azhar Ahmed Tayyip

Өзбекстанда өткен халықаралық конференция делегаттарымен

Вместе с делегатами международной конференции в Узбекистане

At the international conference in Uzbekistan with other delegates

Наурызбай қажы Тағанұлы Ресей Федерациясы мұсылмандары діни басқармасы ұйымдастырған «Мұсылман әлемі жаһандық пандемияға қарсы: әлеуметтік оқшаулану жағдайындағы ынтымақтастық», «ТМД елдері мұсылмандары діни басқармаларының жаһандық COVID-19 пандемиясы кезеңіндегі тәжірибесі» сынды т.б. халықаралық онлайн конференцияларға қатысып, баяндама жасады.

Қорыта келгенде қазіргі таңда Діни басқарма 130-дан астам шетелдік дипломатиялық өкілдіктер мен халықаралық ұйымдардың басшыларымен, атап айтқанда Сауд Арабиясы Корольдігі, Палестина, Египет, Түркия, БАӘ, Кувейт, Қатар, Иордания, Иран, Өзбекстан, Тәжікстан, Армения, АҚШ, Германия, Испания, Оңтүстік Корея, Греция, Польша, Ватикан, Голландия, Ұлыбритания, Үндістан, Израиль, Ресей, Ливия, Хорватия, Эстония, Латвия, Литва және т.б елдермен әріптестік байланыс орнатты.

Наурызбай хаджи Таганулы выступал с презентациями на международных онлайн-конференциях таких, как «Мусульманский мир против глобальной пандемии: сотрудничество в условиях социальной изоляции», «Опыт Духовных управлений мусульман СНГ в условиях глобальной пандемии COVID-19» организованных Духовным управлением мусульман РФ и в других онлайн платформах.

В настоящее время Духовное управление мусульман Казахстана установило отношения с более чем 130 зарубежными дипломатическими представительствами и главами международных организаций, в частности со странами Королевства Саудовская Аравия, Палестины, Египта, Турции, ОАЭ, Кувейтии, Катара, Иордании, Ирана, Узбекистана, Таджикистана, Армении, США, Германии, Испании, Южной Кореи, Греции, Польши, Ватикана, Голландии, Великобритании, Индии, Израиля, России, Ливии, Хорватии, Эстонии, Латвии, Литвы и др.

Nauryzbay Haji Taganuly took part in the international conference organized by the Spiritual Administration of Muslims of the Russian Federation, “The Muslim world against the global pandemic situation by uniting in the social isolation", “The experience of the Spiritual Administration of Muslims of the CIS in the global pandemic COVID-19” and others online conferences and made presentations.

Currently, the Spiritual Administration actively works with more than 130 countries and foreign diplomatic missions and international organizations, including the Kingdom of Saudi Arabia, Palestine, Egypt, Turkey, UAE, Kuwait, Qatar, Jordan, Iran, Uzbekistan, Tajikistan, Armenia, USA, Germany, Spain, South Korea Greece, Poland, the Vatican, the Netherlands, Great Britain, India, Israel, Russia, Libya, Croatia, Estonia, Latvia, Lithuania, and others.

ІС БАСҚАРУШЫ
УПРАВЛЯЮЩИЙ ДЕЛАМИ
THE CASE MANAGER

2000 жылы ҚМДБ жанынан Іс басқару қызметі ашылды. Іс басқарушы ҚМДБ Жарғысына және заң нормаларына сәйкес Орталық аппараттың шаруашылық жұмысын жүргізіп, мешіттердегі қаржылық ашықтықты қалыптастырады, мешітке келушілерге жоғары деңгейде қызмет көрсетілуін үйлестіреді, дін қызметкерлерінің әдебін қадағалайды, мешіт ауласын абаттандырып, тазалығын бақылайды, Алла үйінің заман талабына сай жабдықталуын ұйымдастырады және жалпы шаруашылық жұмыстарын жүргізеді

В 2000 году при ДУМК была открыта служба Управления делами. Управляющий делами ведет хозяйственную работу Центрального аппарата ДУМК, формирует финансовую открытость в мечетях в соответствии с Уставом ДУМК и нормами закона, координирует высокий уровень обслуживания посетителей мечети, следит за этикой священнослужителей, благоустройством и чистотой территории мечети, организует современное оснащение мечети и проводит общехозяйственную работу.

The Case Management Department was established in 2000 under the auspices of the Spiritual Administration. The Administration functions in accordance to the Charter and the State laws, and responsible to keep the financial transparency in the mosques, ensure the high-quality services to the visitors, coordinate the ethics of personnel, monitor the cleanliness, equip the mosques with modern furniture and general administrative management

Өңірлердің іс басқарушыларымен кездесу

Встреча с управляющими делами региона

Meeting with regional case managers

Нұр-Астана мешітіне жөндеу жұмыстары жүргізілді

В мечети «Нур-Астана» ведутся ремонтные работы

The Nur-Astana mosque have been repairing

Мүфтият ғимараты ауласында балалар алаңқайы ашылды

Открытие детской площадки на территории здания Муфтията

A children's playground was opened in the yard of the Spiritual Administration's building

Сонымен қатар ҚМДБ-ға қарасты мешіттер мен оқу орындары мүліктерінің есебін жүргізеді.

Іс басқарушының ұйымдастыруымен әр жылы көктем мезгілінде әр түрлі айдармен Республика көлеміндегі мешіт қызметкерлері арасында «Ағаш – ел дәулеті, жер сәулеті», «Бабалар еккен шынарды балалары саялайды», «Аялы ағаш – саялы», «Жастар, жұмыла тал егейік», «30 жылдық мерейтойға 30 мың тал отырғызу» атты шаралар өткізіп келеді. Бүгінге дейін шара аясында 301 566 адамның қатысуымен 1 170 712 әр түрлі көшеттер отырғызылды.

Также ведет учет имущества мечетей и учебных заведений ДУМК.

Управление делами каждый год весной во всех мечетях Республики проводит разные мероприятия по озеленению и облагораживанию такие, как «Ағаш – ел дәулеті, жер сәулеті», «Бабалар еккен шынарды балалары саялайды», «Аялы ағаш – саялы», «Жастар, жұмыла тал егейік», «30 тысяч деревьев к 30-летнему юбилею». В рамках таких мероприятий были высажены саженцы плодовых деревьев, кустарников, тополя, цветов. В результате посажено 1 170 712 саженцев с участием 301 566 человек.

It also keeps records of the property of mosques and educational institutions under the auspices of the Spiritual Administration.

The administration of affairs every year in the spring in all mosques of the Republic conducts various greening and beautification activities, such as “Planting a tree is the wealth of the country”, “The beauty of the land”, “Take care of the trees planted by ancestors”, “A planted tree is a good shade”, and “Let’s plant together”. In the framework of these projects, fruit trees, willows, poplars and flower saplings were planted. In fact, 1 170 712 saplings were planted with the help of 301 566 people.

30 жылдық мерейтойға - 30 мың түп ағаш
30 тысяч деревьев к 30-летнему юбилею
30 thousand trees for the 30th anniversary

«Көрікті мешіт» бәйгесінің жеңімпаздары
Победители конкурса «Көрікті мешіт»
The winners of the “Beautiful Mosque” contest

Сонымен қатар республика бойынша «Көрікті мешіт» атты екі рет бәйге ұйымдастырды. Бәйге шартына сай I, II, III орын алған мешіт имамдарына үлкен қажылыққа жолдама берілді.

Бұрындары діни қызметкерлердің шапандары әр түрлі болып келсе, 2002 жылдан бастап біркелкі ақ сәлде шапанға өтті. 2014 жылы жаңа үлгідегі шапандар бекітілді.

Іс басқарушы мешіт қызметкерлеріне қызметтік пәтерлер салу, мешіттердегі тәртіп пен жауапкершілікті күшейту, еліміздегі барлық мешіттердің жанынан заманауи дәретханалар салуды ұйымдастыру, мешіттердің жанынан ашылған дүкендер мен асханалардың қызметін үйлестіріп, бірізділікке келтіру, әр өкілдіктің жанынан мүмкіндігіне қарай шаруа қожалығын ашу бойынша да қызмет атқарады.

Кроме того, дважды проводился республиканский конкурс «Красивая мечеть». Имамам мечетей, занявшим I, II, III места, были вручены путевки в досточтимую Мекку, в хадж.

Если в прошлом традиционная одежда имамов отличалась друг от друга, то с 2002 года была утверждена единая форма (белый чапан и белая чалма). В 2014 году был утвержден новый образец чапана украшенный казахским орнаментом.

Также Управляющий делами участвует в строительстве служебных квартир для сотрудников мечети, усилению дисциплины и ответственности в мечетях, координации и унификации деятельности магазинов и столовых при мечетях, по возможности содействует в открытии крестьянского хозяйства при каждом представительстве.

In addition, the department has organized a nationwide “The beautiful mosque” competition twice. According to the terms of the competition, the imams of the mosques that are granted first, second and third awards were sent to the hajj.

If the imam’s traditional wearing were different in the past, however, since 2002 they have been uniformly white (white chapan and white turban). A new type of traditional wearing was approved in 2014.

The Case Manager is also responsible for the construction of service apartments for mosque staff, strengthening discipline and responsibility in the mosques, organizing the construction of modern toilets in all mosques in the country, coordinating the activities of shops and canteens near mosques, and opening farms on each representative office.

Діни басқарманың бөлім басшылары, облыстардағы, өңірлердегі өкіл имамдар киетін шапанның жаңа үлгісі.
Шапан үлгісінің нөмірі – 17-15;
түсі – сүт түсті;
кестелері – күміс түсті;
алдыңғы жиегі – күміс түсті парчамен (аппликация) және жаны ою өрнекпен кестеленген;
жағасы – сырылып тігіліп, жиегіне сарғыш жылтыр мата жүргізілген;
астары – сүт түсті жұқа мата.

Модели чапанов, которые носят заведующие отделов Духовного управления, главные имамы областей.

An example of a traditional wearing by the heads of departments of the Spiritual Administration and the representative imams of the regions.

Жалпы ел имамдарының киетін шапаны.
Шапан үлгісінің нөмірі – 16-15;
түсі – сүт түсті;
кестелері – күміс түсті;
алдыңғы жағына – кестелі жиек жүргізілген және жиегі ою-өрнекпен кестеленген;
жағасы – сырылып тігілген;
астары – сүт түсті жұқа мата.

Чапан, который носят имамы страны.

Traditional wearing of imams of the country.

ҚМДБ-ның Елордадағы жаңа ғимаратының құрылысымен танысу

Знакомство со строительством нового здания ДУМК в столице

Acquaintance with the building of the new office of the Spiritual Administration in the capital

Іс басқарушы болып қызмет еткендер:
1. Советбек Салықбаев – 2000-жылдың 14-шілдесінен 2004 жылдың 20-қыркүйегіне дейін.
2. Алишер Спанов – 2004-2008 жж.
3. Самет Таштемиров – 2008-2013 жж.
4. Нұржан Абдикаликов – 2013 жылдың 3-сәуірі мен 1-қазан аралығы.
5. Ербосын Орын 2013 жылдың 1-қазаннан бастап Іс басқарушы қызметін атқарып келеді.

Работали управляющим делами в разные годы:
1. Салыкбаев Советбек - с 14 июля 2000 года по 20 сентября 2004 года.
2. Спанов Алишер с 2004 по 2008 годы.
3. Таштемиров Самет Историерулы с 2008 по 2013 годы
4. Абдикаликов Нуржан Мейирбекулы с 3 апреля по 1 октября 2013 года.
5. Орын Ербосын Бектурсынулы 1 октября 2013 года работает управляющим делами.

Former case managers:
1. Sovetbek Salykbayev from July 14, 2000 to September 20, 2004.
2. Alisher Spanov from 2004 to 2008.
3. Samet Tashtemirov from 2008 to 2013.
4. Nurzhan Abdikalikov from April 3 to October 1, 2013.
5. Yerbosyn Oryn has been working as the Case manager since October 1, 2013.

ҚМДБ КЕҢСЕСІ
КАНЦЕЛЯРИЯ ДУМК
THE OFFICE OF SPIRITUAL ADMINISTRATION

Кеңсе діни басқармаға келген құжаттар, оның ішінде жеке адамдар мен ұйымдар, министрліктер, елшіліктер, мемлекеттік мекемелер, қоғамық бірлестіктерден келген хат, арыз-шағым, пікір, ұсыныстарын қабылдап, реттеп, тіркеуге алады.

Хат, арыз-шағым, т.б. мазмұнымен танысқаннан кейін, Бас мүфти оларды діни басқарманың тиісті қызметкерлеріне орындауға тапсырады. Кеңсе қызметкері хат иелеріне жауаптың өз уақытында жіберілуін қадағалайды, нәтижесі жайлы діни басшылыққа мәлімдеп отырады. Сондай-ақ діни басқарма тарапынан жіберілген хаттарды тіркеп, өз мезгілінде жауап берілуін назарда ұстайды.

ҚМДБ-ның мұсылман әлемі мүфтияттарымен хат алмасулары да осы кеңсе арқылы жүреді. Жалпы, ҚМДБ-ға қатысты барлық құжаттар кеңседе тіркеледі. Соңғы 5 жылдың өзінде 2015-2020 жылдар аралығында 6904 хат шығып, 15455 бұйрық кеңсе арқылы өткен. Ал келіп түскен кіріс хаттар саны 21 161. Барлық хаттар мен құжаттар тіркеліп, архивте сақталады.

Канцелярия принимает, регулирует и регистрирует документы, поступившие в Духовное управление, в том числе письма, жалобы, отзывы, предложения, поступившие от физических лиц и организаций, министерств, посольств, государственных учреждений, общественных объединений.

После ознакомления с содержанием письма, жалобы и т. д. Верховный муфтий передает их на исполнение соответствующим сотрудникам Духовного управления. Сотрудник канцелярии следит за своевременным отправлением ответов на письма, сообщает о результатах руководству, регистрирует и контролирует своевременное реагирование на письма, направленных со стороны духовного управления.

Переписка ДУМК с муфтиятами мусульманского мира тоже проходит через канцелярию. В целом, все документы, относящиеся к ДУМК, регистрируются в канцелярии. За последние 5 лет за период с 2015 по 2020 годы было отправлено 6904 письма, 15455 приказов прошли через канцелярию. Количество поступивших входящих писем 21 161. Все письма и документы регистрируются и хранятся в архиве.

The Office receives, regulates and registers the documents sent to the Spiritual Administration, including letters, complaints, opinions, suggestions from individuals and organizations, ministries, embassies, government agencies and public associations.

After getting acquainted with the content, the Supreme Mufti instructs them to perform to the clergy. The manager oversees the timely response to the correspondents and informs the headmen about the results. It also ensures that letters sent by the Spiritual Administration are recorded and answered in a timely manner.

The correspondence of the Spiritual Administration with the Muftis of the Muslim world also takes place through this office. In general, all documents related to the Spiritual Administration are registered in the Office. There 6,904 letters were issued and 15,455 orders were passed through the office in the last 5 years alone, from 2015 to 2020. The number of incoming letters is 21 161. All letters and documents are registered and stored in the archive.

ҚМДБ кеңсегері болып қызмет еткендер:
1. Исабаева Гүлзат Қыдырбайқызы – 2000-2011 жж..
2. Мырзабаева Қаламқас Сапаралиқызы – 2011-2012жж..
3. Нұрбол Шайқыұлы 2012 жылдың тамыз айынан бастап Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының кеңсегері қызметін атқарып келеді.

Служащими канцелярии в разные годы работали:
1. Исабаева Гульзат Кыдырбайкызы 2000-2011 гг.
2. Мырзабаева Каламкас Сапараликызы 2011-2012гг.
3. Нурбол Шайкыулы с августа 2012 года работает специалистом канцелярии Духовного управления мусульман Казахстана.

Former office managers:
1. Isabaeva Gulzat Kydyrbaykyzy 2000-2011.
2. Myrzabayeva Kalamkas Saparalikyzy2011-2012.
3. Nurbol Shaikyuly has been working as an Office manager of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan since August 2012.

ЕСЕП БӨЛІМІ
ОТДЕЛ БУХГАЛТЕРИИ
THE ACCOUNTANT

Есеп бөлімі Діни басқармаға түскен қаражаттың орынды жұмсалуын ойластырып оны ай, тоқсан, жылға жоспарлайды. Штат кестесі мен әр жылға смета жасайды. ҚМДБ мен оған қарасты облыс, аудан, қала, село, ауыл мешіттерінің діни және техникалық қызметкерлерінің жалақысына талдау жасап, ел экономикасы мен нарыққа сәйкес ұсыныстар жасап отырады. Республика мешіттерінің есеп-қисап жұмысының салық және бухгалтерлік ресми құжаттар, нұсқаулықтарына сәйкес жүргізілуін бақылайды. Мешіт есепшілерінің ҚМДБ-ға уақтылы есеп беріп отыруын қадағалайды және оларға есеп-қисапты жүргізу бойынша методикалық көмек көрсетеді. Мешіттер мен діни басқарма мүлкін есепке алып, құжаттайды. Мешіт қаржысының игі істерге жұмсалуын қадағалайды.

Отдел бухгалтерии продумывает и планирует расходование средств, поступивших в Духовное управление, на месяц, квартал, год. Составляет штатное расписание и смету на каждый год. Проводит анализ заработной платы священнослужителей и техперсонала мечети области, района, города, села и сельского округа, разрабатывает предложения в соответствии с экономикой страны и рынком. Контролирует ведение отчетности мечетей республики в соответствии с налоговыми и бухгалтерскими официальными документами, инструкциями. Следит за своевременным отчетом бухгалтеров мечетей и оказывает им методическую помощь по ведению отчетности. Документирует и берет на учет имущество мечетей и религиозного управления. Следит за тратой средств мечети по назначению.

The Accountant plans the funds received by the Spiritual Administration for a month, a quarter, a year, taking into account the appropriate use of funds. Also, he makes staffing and outlays for each year and analyzes the salaries of clergy and technical staff of the Spiritual Administration of its regional, district, city, village, rural mosques and makes recommendations in accordance with the country's economy and market. In addition to this, he controls the conduct of accounting work of mosques of the country in accordance with the instructions of official tax and accounting documents. As well as, he oversees the timely reporting of mosque accountants to the Spiritual Administration and provides them with methodological assistance in accounting. The accountant records and documents the property of mosques and Islamic administrations and oversees the mosque's spending on proper deeds.

КАДР БӨЛІМІ
ОТДЕЛ КАДРОВ
THE DEPARTMENT OF HUMAN RESOURCES

Кадр бөлімі ҚМДБ қызметкрлерінің және Республика аумағындағы барлық имамдардың жеке ісін жүргізеді. Діни басқарманың діни кадрлерді іріктеуіне, ротация жасауына көмектеседі.

Діни басқарма және ҚМДБ филиалдарында қызмет ететін қызметкерлер құжаттарының дұрыс толтырылуын қадағалайды, дін мамандарын тіркеуге алып, жұмысқа орналастыру шараларын ойластырады. Оның тиімді жолдарын қарастырады, діни басшылыққа ол туралы ұсыныстар жасайды. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының бұйрықтары мен нұсқауларын республика имамдарына дер кезінде жетуін қамтамасыз етеді.

Дін қызметкерлерінің білім сапасын тексеруді ұйымдастыруға қолқабыс көрсетеді, дін қызметкерлері туралы пікірлерді жинақтап, имамдардың жұмысына баға беруге, ел құрметіне бөленгендерді көтермелеуге ықпал жасайды.

Дін қызметкерлерін қызметке қабылдауға, шығаруға, ауыстыруға құжаттар, бұйрықтар дайындайды. Діни басқарманың еңбек тәртібіне бақылау жасайды.

Отдел кадров ведет личные дела сотрудников ДУМК и всех имамов на территории Республики. Способствует подбору, ротации духовных кадров в Духовном управлении.

Следит за правильным оформлением документов сотрудников, работающих в филиалах ДУМК и Центральном аппарате, разрабатывает эффективные меры по регистрации и трудоустройству священнослужителей, доводит руководству сведения о кандидате на рабочее место. Обеспечивает своевременное оповещение имамов республики о приказах и указаний Духовного управления мусульман Казахстана.

Оказывает содействие в организации проверки качества знаний священнослужителей, собирает мнения о священнослужителях, способствует оценке их работы.

Готовит документы, приказы на прием, увольнение, перевод священнослужителей. Осуществляет контроль над трудовой дисциплиной религиозного управления.

The Human Resources Department manages the personal files of the staff of the Spiritual Administration and all imams in the territory of the Republic of Kazakhstan. It assists in the selection and rotation of Islamic personnel by the Spiritual Administration.

Supervises the correctness of the documents of employees working in the Spiritual Administration and the branches of the Spiritual Administration, registers Islamic scholars and considers terms for employment. It considers its effective recruitment and makes recommendations to the Supreme Mufti. It also ensures timely delivery of orders and instructions of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan to the imams of the country.

The Human Resources Office assists the inspection of the quality of education of imam, collects opinions about the Islamic theologians, evaluates the work of imams.

As well, it prepares documents, orders for recruitment, dismissal, transfer of imam and supervises the fulfillment of the code of ethics.

Заңгер барлық құжаттардың заң талабына сай жүргізілуін қадағалайды. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы Жарғысы мен «ҚР Діни сенім бостандығы және діни бірлестіктер туралы» Заңына сәйкес дін мен мемлекет арасындағы қарым-қатынастың дұрыс болуын назарда ұстайды. ҚМДБ Жарғысы және дінге қатысты заңдар жайлы ұсыныстар даярлайды немесе дінге қатысты заң жобаларын жасауға қатысады, қажетті жағдайда заң және құқық қорғау орындарында ҚМДБ мүддесін қорғайды.

Юрист следит за ведением всех документов в соответствии с требованиями законодательства. Отвечает за мирное взаимоотношение религии и государства в соответствии с Уставом Духовного управления мусульман Казахстана и Законом РК «О свободе вероисповедания и религиозных объединениях». Готовит предложения по уставу ДУМК и законам, касающимся Ислама, и участвует в разработке законопроектов, касающихся религии, при необходимости представляет интересы ДУМК в юридических и правоохранительных органах.

The lawyer makes sure that all documents are kept in accordance with the law. In accordance with the Charter of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the Law “On Freedom of Religion and Islamic Associations of the Republic of Kazakhstan”, the relationship between religion and the state is considered to be secular. It also, prepares proposals on the Charter of the Spiritual Administration and legislation in the drafting of laws related to religion, if necessary, represents the interests of the Spiritual Administration in law enforcement agencies.

ҚМДБ «ХАЛАЛ ДАМУ» ЖШС МЕКЕМЕСІ
УЧРЕЖДЕНИЕ ДУМК «ХАЛАЛ ДАМУ»
THE DEPARTMENT OF HALAL DAMU

«Халал Даму» ЖШС - шариғат нормалары мен халал стандарт тәртібі бойынша стандарттау және сертификаттаумен айналысатын мекеме. Ол 2014 жылы 8 қазанда Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жанынан құрылды. «Халал» ұғымы Ислам дінінде «шариғат нормаларына сай рұқсат етілген» деген мағынаны білдіреді.

2014 жылға дейін халал стандарттау және сертификаттау жұмысымен тәуелсіз мекемелер айналысты. Сол кездегі «халал» таңбасымен шығарылған өнімдердің сапасы көпшіліктің көңілінен шыға қоймады. Оның үстіне, жылдан-жылға «халал» өнімдерге деген сұраныстың артуы –халал стандарттау және сертификаттау жүйесін жетілдіруді, осы салаға баса назар аударып, аталмыш өнімдерді қатаң қадағалауда ұстауды талап етті.

Сондықтан да «Халал» өнімдерді өндіріп, қоғам қажеттілігін қанағаттандырудың маңыздылығын ескерген Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы елімізде халал өнімдерге қатысты туындаған мәселелерді реттеп, шариғат талаптарына сай жүйелеу мақсатында 2014 жылы «Халал өнімдерін стандарттау» бөлімін құрды.

ТОО «Халал Даму» - организация, занимающаяся стандартизацией и сертификацией в соответствии с нормами шариата и стандартами халяль. Оно было создано 8 октября 2014 года при Духовном управлении мусульман Казахстана. Понятие «халяль», которое свойственно Исламу означает «разрешенный, соответсвующий нормам шариата», имеет широкий спектр определений.

До 2014 года сертификация халяльной продукций осуществлялась независимыми организациями. Не все были довольны продукцией со знаком «халяль» выпускаемой в то время. Кроме того, в связи с повышением спроса на халяльную продукцию, появилась необходимость усовершенствования системы стандартизации и сертификации. И требовало усилить контроль над продуктами со знаком «халяль» уделив особое внимание этой сфере.

Поэтому, учитывая важность производства продукции «Халяль» и удовлетворения потребностей общества, Духовное управление мусульман Казахстана, в целях решения проблем возникших в отношении дозволенной пищи, и их систематизации по требованиям шариата в 2014 году открыл отдел «Стандартизации халяльной продукции».

Halal Damu LLP is an institution engaged in standardization and certification in accordance with Sharia law and halal standards. It was established on October 8, 2014 under the auspices of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. The concept of «halal», which is characteristic of Islam and means «permissible, in accordance with the norms of Sharia», has a wide range of definitions. The organization «Halal Damu», as one of the branches of halal - works towards standardization and certification of halal products.

Until 2014, certification of halal products was carried out by independent organizations. Not everyone was happy with the halal products produced at the time. In addition, due to the increased demand for halal products, it became necessary to improve the standardization and certification system. Then demanded to strengthen control over products with the halal sign, paying special attention to this area.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan established the Department of Halal Products Standardization in 2014 in order to regulate and systematize the issues related to halal products in the country in accordance with the requirements of Sharia.

Осылайша мұсылмандық шариғат негізінде «ҚМДБ халал» таңбасымен адал өнімдерді сертификаттауды қолға алды.

Бөлім 2016 жылы 22 ақпанда ҚМДБ-ның шешімімен отандық және шетелдік кәсіпорындарды сертификаттаумен айналысатын «Халал Даму» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі болып қайта құрылды. Бөлімнің жұмысын кеңінен насихаттау, халықты ақпараттандыру мақсатында www.halaldamu.kz ресми сайты іске қосылды

Таким образом, ДУМК начал сертификацию халяльной-продукции под знаком «Халяль».

22 февраля 2016 года решением ДУМК отдел был преобразован в товарищество с ограниченной ответственностью «Халал Даму», которое занимается сертификацией отечественных и зарубежных предприятий. В целях пропаганды работы ТОО «Халал Даму» и просвещения жителей был запущен официальный сайт www.halaldamu.kz.

The department started to supervise the implementation of the concept of halal in our food production within the framework of Sharia, and began to certify halal products under the “Halal” label.

By the decision of the Spiritual Administration, the Department of Halal Products Standardization was reestablished into the Halal Damu Limited Liability Partnership to certify domestic and foreign enterprises on February 22, 2016. To promote the work of the department and provide more information about halal products, the official website www.halaldamu.kz was launched.

«ҚМДБ халал» сертификатын алған алғашқы кәсіпорындар

Первые предприятия, получившие сертификаты «ДУМК халяль»

The first enterprise to receive a Halal certificate

«Фермаг» ет және сүт өнімдері кәсіпорнын сертификаттау кезі

Сертификация предприятия мясной и молочной продукции «Фермаг»

The process of certification of meat and dairy products of “Fermag”

Бас мүфтидің кеңесшісі Балтабай Уәжитұлының «Ясмин» шұжықтарына сертификат табыстауы
Советник верховного муфтия Балтабай Уажитулы вручает сертификат колбасным изделям «Ясмин»
The adviser of the Supreme Mufti, Baltabay Uazhituly is awarding Halal certificate to "Yasmin" sausages

Бөлім меңгерушісі болып қызмет еткендер:
1.Бейбіт Мырзагелидев 2014-2019 жылдар аралығында ҚМДБ-ң «Халал өнімдерін стандарттау және сертификаттау» бөлімінің меңгерушісі және «Халал Даму» директоры;
2. Әнуар Елжанов 2019 сәуір – 2019 қазан «Халал Даму» ЖШС директоры;
3. Смайыл Сейтбеков 2019 қазан – 2020 сәуір «Халал өнімдерін стандарттау» бөлімі меңгерушісі және «Халал Даму» ЖШС директоры;
4. Айбек Аташев 2020 сәуір қазіргі уақытқа дейін «Халал Даму» ЖШС директоры.

Заведующими отделом в разные годы работали:
1. Бейбит Мырзагелидев в 2014-2019 гг. заведующий отделом «стандартизации халяльной продукции» ДУМК и директор «Халал Даму».
2. Ануар Елжанов директор ТОО «Халал Даму» с апреля 2019 года по октябрь 2019 года.
3. Смайыл Сейтбеков с октября 2019 года по апрель 2020 года заведующий отделом «стандартизации халяльной продукции» и директор ТОО «Халал Даму».
4. Айбек Аташев с апреля 2020 года по настоящее время директор ТОО «Халал Даму».

The department heads in different years worked:
1. Beibit Myrzagelidev, the head of the Department of Standardization and Certification of Halal Products and director of Halal Damu LLP from 2014 to 2019;
2. Anuar Elzhanov, director of Halal Damu LLP, from April to October 2019;
3. Smail Seitbekov, the head of the Department of Standardization of Halal Products and director of Halal Damu LLP from October 2019 to April 2020;
4. Aibek Atashev, director of Halal Damu LLP from April 20, 2020 to the present.

«Aidyn nury et» шұжықтарына «ҚМДБ халал» сертификатын табыстау

Вручение сертификата "ДУМК халал" колбасным изделям «Aidyn nury et»

Awarding Halal certificate of Spiritual Administration to «Aidyn nury et» sausages

«Bahandi burger» фаст-фуд өнімдерін сертификттау процессі

Процесс сертификации фаст-фуд-продуктов «Bahandi burger»

The process of certification of “Bahandi burger” fast food products

«Өскемен құс» фабрикасында өткізілген бақылау-қадағалау жұмысы

Контрольно-надзорная работа на птицефабрике «Өскемен құс»

The control and supervision work carried out at the poultry factory in Oskemen

Мамандардың сауда орындарында «ҚМДБ халал» өнімдерін сатуға қойылатын стандарт талаптардың сақталуын қадағалауы

Специалисты проверяют в торговых точках соблюдение стандартных требований к продаже продукции «ДУМК халяль»

The supervision of compliance by specialists with the standard requirements for the sale of Halal products of Spiritual Administration in the stores

Сертификатталған кәсіпорын жұмысын бақылау шаралары

Контроль за деятельностью сертифицированного предприятия

The measures to control the work of the certified enterprise

«Халал Даму» ЖШС шариғат және стандарт талаптарына сай сертификаттау, дін қызметкерлері мен сертификатталған кәсіпорын қызметкерлеріне семинар мен курстар ұйымдастыру, бақылау және аудит шараларын өткізу, лабораториялық тексеріс жұмыстарын орындау, жаңа стандарттар құрастыру және бекіту, шет елдік және отандық халал сертификаттаушы, аккредиттеуші ұйымдармен ынтымақтастық және серіктестік негізінде қызметтер атқару, сертификатталған кәсіпорын өнімдерін насихаттау бағыттары бойынша қызмет көрсетеді.

Осы уақытқа дейін құс фабрикасы, дәмхана, тамақ өндірісі, шұжық, косметика, тағам қоспалары, наубайхана, фаст-фуд, жартылай дайын өнімдер, профилактика салалары бойынша 400-ден аса кәсіпорын сертификатталып, «халал» өнімдер өндіруде.

Отдел «Стандартизация халяльной продукции» осуществляет деятельность по сертификации в соответствии с требованиями шариата и халяль стандарта, организации семинаров и курсов для священнослужителей и сертифицированных работников, проведению контрольных и аудиторских мероприятий, выполнению лабораторных исследований, разработке и утверждению новых стандартов, оказанию услуг на основе сотрудничества и партнерства с зарубежными и отечественными халяль-сертификационными, аккредитующими организациями, пропаганде сертифицированной продукции предприятия.

До настоящего времени сертифицировано более 400 предприятий в сфере птицеводства, кафе, пищевых производств, колбасных изделий, косметики, пищевых добавок, пекарни, фаст-фуд, полуфабрикатов, профилактики.

The Halal Damu LLP is responsible for certification of enterprises in accordance with Sharia standards, organizing seminars and courses for imams and employees of certified enterprises, control and audit of activities, laboratory testing, development and approval of new standards, cooperation and partnership with foreign and domestic halal certification and accreditation bodies, and promoting the products of certified enterprises.

The halal certificates are issued for more than 400 enterprises that include the poultry farms, cafes, food production, sausages, cosmetics, food additives, bakeries, fast food, semi-cooked production.

Кәсіпорындарға жүргізіл ген айлық бақылау-қадағалау шаралары

Месячные контрольно-надзорные мероприятия на предприятиях

The monthly control and supervision measures carried out at the certified enterprises

Отандық ірі құс фабрикасы «Курочка Ряба» кәсіпорнына «ҚМДБ халал» сертификатын табыстау сәті

Вручение сертификата «ДУМК халяль» крупнейшему отечественному птицеводческому предприятию «Курочка Ряба»

The moment of awarding the Halal certificate to the largest domestic poultry farm "Kurochka Ryaba"

Екі жақты келісімшарт негізінде «ҚМДБ халал» сертификаты бір жыл мерзімге беріліп, жыл сайын жаңартылып тұрады. Өндіріс орындарының өнімдерін сертификаттаудан бұрын шығаратын өнімдеріне тексеру жұмыстары жүргізіліп, өнімдер зертханадан өткізіледі. Зертхана қорытындысына сәйкес өнімдер құрамында күмәнді қоспалар немесе доңыз ДНК-сы анықталған жағдайда, шариғат бойынша тиым салынған қоспалар қолданыстан алдырылып, рұқсат етілген халал өнімдерімен алмастырылады. Осы жұмыстардың нәтижесінже 2015 ж. – 24, 2016 ж. – 45, 2017 ж. – 88, 2018 ж. – 148, 2019 ж. – 114 және 2020-ж.- 150 жаңа кәсіпорынға сертификат табысталды.

Ал, өндірушілер тарапынан келісімшартта көрсетілген талаптар бұзылып, өнім стандартқа сәйкес дайындалған жағдайда келісімшарттың күші жойылып, сертификат кері қайтарылады.

В соответствии с халяль-стандартом выдается сертификат сроком на один год, который ежегодно обновляется. Перед выдачей сертификата проводится проверка выпускаемой продукции и проверяется в лаборатории оснощенной современными технологиями. Согласно заключению лаборатории сомнительные и запрещенные добавки, в которых был обнаружен свиной ДНК, и не только заменяются другими добавками, которым выдан сертификат под знаком «халяль».

В 2015 году – 24, в 2016 году – 45, в 2017 году – 88, в 2018 году – 148, в 2019 году – 114, в 2020 году выданы сертификаты 150 организациям.

При несоблюдении требований и правил договор расторгается и сертификат аннулируется.

In accordance with the halal standard, a certificate is issued under the contract for one year and the contract is renewed annually. The products are inspected and tested in the laboratory before the certificate is issued to the institution. According to the laboratory result, the suspicious or pig DNA supplements is discarded and replaced with other halal-certified supplements.

In 2015 - 24, in 2016 - 45, in 2017 - 88, in 2018 - 148, in 2019 - 114, in 2020 certificates of 150 organizations were issued.

In case of non-compliance with the requirements and rules, the contract is terminated and the certificate is revoked.

Еліміздегі ірі сүт өндірістерінің бірі – «Нәтиже» сүт заводында жүргізілген аудит жұмысы

Аудит на одном из крупнейших молочных производств страны – молочном заводе «Нәтиже»

The audit of one of the largest dairy enterprises in the country «Natije»

Нұр-Сұлтан қаласында орналасқан «Фермаг» сүт өнімдері және ет дүкені қасапханасындағы аудит

Аудит на бойне мясного магазина и молочных продуктов «Фермаг» в городе Нур-Султан

Audit of the slaughterhouse «Fermag» dairy and meat store located in Nur-Sultan

«Әулие-ата құс» фабрикасын тексеру жұмыстары

Проверка фабрики «Әулие-ата кус»

Inspection of the factory «Aulie-ata kus»

Сертификаттаудан өтуші кәсіпорын өнімдеріне лабораториялық тексерісті орындау үшін 2015 жылы Алматыдағы «TreeGene» молекула-генетикалық зертханасымен, 2016 жылы Қазақ ғылыми-зерттеу ветеринария институтының зерттеу (КазНИВИ) орталығымен, 2018 жылы Ұлттық экспертиза орталығы зертханаларымен меморандум бекітілді. 2020 жылы халықаралық және өңірлік стандарттардың «халал» талаптарға сәйкестігі тұрғысынан сынақтар жүргізуге арналған зертханалық базаны дамыту мақсатында ҚР Денсаулық сақтау министрлігі Тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қауіпсіздігін бақылау комитетінің «Ұлттық сараптама орталығы» ШЖҚ РМК мекемесімен екіжақты келісімшарт жасалды. Келісімшартқа сәйкес зертханалық базада өнім құрамын молекулалық-генетикалық тұрғыдан тексеру жұмыстары жолға қойылды.

Республика аумағында «халал» өнімдерін өндіретін өндірістерді облыстар мен басты қалаларда ҚМДБ төрағасы, Бас мүфтидің бұйрығымен тағайындалған инспектор-контролер мамандар тексеріп, қадағалауға алған. «Халал Даму» ЖШС орталық кеңсесі мамандарымен бірге олар сертификатталған кәсіпорындар мен халал стандартына сай жұмыс жасауға ұсыныс білдірген мекемелерде аудиторлық бақылау-қадағалау шараларын орындау, құжаттарды қабылдау, дайын өнімдер мен күмәнді қоспаларды зертханаға жолдау жұмыстарын атқарады.

Для выдачи лабораторного заключения на халяльную продукцию в 2015 году заключены договора с молекулярно-генетической лабораторией «TreeGene» в Алматы, в 2016 году с исследовательским центром Казахского научно-исследовательского ветеринарного института (КазНИВИ). В 2018 году был подписан меморандум с лабораториями Национального центра экспертизы. В 2020 году в целях развития лабораторной базы для проведения испытаний на соответствие международных и региональных стандартов требованиям «халяль» с учреждением РГП на ПХВ «Национальный центр экспертизы» Комитета по контролю за качеством и безопасностью товаров и услуг Министерства здравоохранения РК был заключен двусторонний договор. В соответствии с договором на лабораторной базе налажены молекулярно-генетические исследования состава продукции.

В каждом регионе страны приказом Верховного муфтия утверждены местные инспектора-контролеры. Они выполняют такие работы, как аудиторские контрольно-надзорные мероприятия в сертифицированных предприятиях и в учреждениях, которые изъявили желание получить сертификат. Также они принимают документы для сертифицирования, направляют в лабораторию готовую продукцию и сомнительные добавки для анализа.

To provide laboratory examination, the department signed a contract with the TreeGene Molecular Genetics Laboratory in Almaty in 2015 and the Research Center of the Kazakh Research Veterinary Institute (KazNIVI) in 2016, as well as, a memorandum with the laboratories of the National Center of Expertise in 2018. A bilateral agreement was signed with the National Center of Expertise of the Committee for Quality and Safety Control of Goods and Services of the Ministry of Health of Republic of Kazakhstan to develop a laboratory testing base for compliance with international and regional halal requirements in 2020. In accordance with the contract, molecular and genetic testing of the product supplies were carried out on a laboratory basis.

Local inspectors-controllers are assigned by order of the Supreme Mufti in each region. They carry out audit and supervision in certified enterprises and institutions that offer to work in accordance with halal standards and receiving documents as well as, sending samples and suspicious products to the laboratory. The special trainings with the participation of specialists are organized for employees of certified enterprises, consumers, and the mosque community.

Сонымен қатар, олар сертификатталған кәсіпорын қызметкерлеріне, тұтынушыларға, мешіт жамағатына мамандардың қатысуымен арнайы оқу-семинарлар өткізіліп тұрады. 2015 жылдан бастап ҚМДБ жанындағы Республикалық имамдардың білімін жетілдіру ислам институтында «Халал стандарттау» пәні енгізілді. 2020 жылдың қорытындысы бойынша «Қасапшылық – сауапты һәм жауапты іс» жобасы бойынша, ұйымдастырылған оқу-семинар мен курстар нәтижесінде 26 қасапхана мен 463 қасапшыға «ҚМДБ халал» сертификаты мен куәлігі тапсырылды.

Сотрудникам организации, которая получила сертификацию халяль, потребителям, прихожанам мечетей проводятся обучающие семинары. В исламском институте по повышению квалификации имамов при ДУМК, начиная с 2015 года введен предмет «Халяль стандартизации». Для того, чтобы продукция была дозволенной, прежде всего скот должен быть зарезан в соответствии с требованиями шариата. С этой целью в 2016 году был реализован новый проект «Забойчество – благое и ответное дело» для повышения грамотности забойщиков. По проекту был организован семинар, курсы и выданы сертификаты гражданам, занимающимся забойным делом и работникам убойных цехов. По итогам 2020 года были выданы сертификаты 26 убойным цехам и 486 забойщикам.

Halal Standardization course was implemented at the Republican Islamic Institute for the Improvement of Imams Education under the Spiritual Administration. since 2015, the subject of «Halal standardization» has been introduced. In order for products to be permissible, first of all, livestock must be slaughtered in accordance with the requirements of Sharia. To accomplish this goal, in 2016, a new project «Slaughtering is a good and responsible job» was implemented to increase the education of miners. According to the project, a seminar, courses were organized and certificates were issued to citizens involved in slaughtering and slaughterhouse workers. At the end of 2020, certificates were issued to 26 slaughterhouses and 486 slaughterhouses.

«Қасапшылық – сауапты һәм жауапты іс» оқу-семинары бойынша қасапшыларға куәлік табыстау сәті

Вручение свидетельства забойщикам по учебному семинару «Забойничество – благое и ответственное дело»

The moment of awarding certificates to butchers on the training seminar «Butchery - a decent and responsible job»

«Халал Даму» мекемесі Түркия мемлекетінің SMIIC халал сертификаттау органы мен өзге де әлемдік халал стандарттар негізінде «Мал бауыздау және ет өңдеу», «Тағамақтандыру қызметтері», «Халал өнімдерді өндіруге, дайындауға, өңдеуге, сақтауға, тасымалдауға және сатуға қойылатын жалпы талаптар» стандарттары бойынша жұмыс жасайды.

«Халал» индустриясы саласындағы өзге сертификаттаушы органдармен әріптестік орнатып, қызмет аясын кеңейту мақсатында 8 меморандумға қол қойылды. 2016 жылы Татарстан мұсылмандары діни басқармасының Халал стандарттау комитеті ұйымымен, 2017 жылы Қазақстанда аймақтық ХАБ

Учреждение «Халал Даму» на основе Турецкой организациеи SMIIC по сертификации и других мировых стандартов халяль работает по следующим направлениям: «Забой скота и переработка мяса», «Услуги общественного питания», «Общие требования к производству, изготовлению, переработке, хранению, транспортировке и продаже халяльной продукции».

Отдел стандартизации Халяль продукции в целях расширения деятельности ТОО «Халал Даму» и установления двустороннего сотрудничества с другими организациями подписал 8 меморандумов. В 2016 году было заключено общее соглашение с организацией комитета по стандартизации халяль Духовного управления

The Halal Damu LLP has been working on the basis of the SMIIC Halal Certification of Republic of Turkey and other international standards as follows, the slaughter and meat processing, food services, general requirements for the production, preparation, processing, storage, transportation and sale of halal products.

The Halal Damu LLP has signed 8 memorandums to expand the scope of activities and establish bilateral partnerships with other institutions. A bilateral agreement was signed with the Halal Standardization Committee of the Spiritual Administration of Muslims of Tatarstan in 2016. The department signed a memorandum with the Halal Quality Centre to establish and

Тараз қаласы «Халал өнімдер жәрмеңкесі» 2020 жыл
Город Тараз «Ярмарка халяль-продукций», 2020 год
Halal products fair. Taraz,2020

Алматы қаласы «Халал өнімдер жәрмеңкесі» 2017ж
Город Алматы «Ярмарка халяль-продукций», 2017 год
The fair of Halal products. Almaty, 2017

құру және бірлесіп жұмыс жасау туралы Halal Quality Centre мекемесімен, 2017 жылы Ресейдің Еуропа мұсылмандары діни басқармасына қарасты Ресей мүфтилер кеңесі (Совет муфтиев России) халал сертификаттау органымен, 2018 жылы Беларусь Республикасының «БелХаляль» мекемесі және Литва мемлекетінің діни басқармасымен, 2018 жылы Моңғолия мұсылмандары діни басқармасымен, 2019 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы, Ауыл шаруашылығы министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, Сауда және интеграция министрлігі, Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі «Халал тамақ өнімін өндіруді дамыту жол картасы» бойынша бесжақты келісімшарт жасалды. 2020 жылы Ұлттық аккредиттеу орталығымен келісімшартқа қол қойылды.

мусульман Татарстана. В 2017 году был заключен меморандум с учреждением Halal Quality Centre о создании и совместной работе Регионального хаба в Казахстане. В 2017 году был заключен меморандум о сотрудничестве с учреждением по сертификации халяль Совета муфтиев России Духовного управления мусульман России. В 2018 году был заключен меморандум с «БелХаляль» Республики Беларусь и муфтием Литовской Республикой. В 2018 году заключен меморандум с Духовным управлением мусульман Монголии. В 2019 году Духовное управление мусульман Казахстана, Министерство сельского хозяйства, Министерство здравоохранения, Министерство торговли и интеграции, Министерство информации и общественного развития подписали пятисторонний меморандум по «дорожной карте развития производства халяльной пищевой продукции». В 2020 году был подписан договор с Национальным аккредитационным центром.

cooperate as a regional hub in Kazakhstan in 2017. In the same year the department has signed a memorandum with the halal certification body of the Council of Muftis of Russia under the Spiritual Administration of European Muslims of Russia. Moreover, the department signed a memorandum with the Belhalal of the Republic of Belarus and the Mufti of Lithuania in 2018. In the same year, cooperation was established with the Spiritual Administration of Muslims of Mongolia. The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan signed a five-party memorandum on the Roadmap for the development of halal food production with the Ministry of Agriculture, the Ministry of Health, the Ministry of Trade and Integration and the Ministry of Information and Social Development in 2019. The Halal Damu LLP has signed an agreement with the National Accreditation Center in 2020.

Мәскеу «Halal EXPO 2017»
«Halal EXPO 2017» Москва
The Halal EXPO 2017, Moscow

Мәскеу. Еуразиялық халал индустриясын дамытуға арналған кездесу
Москва. Встреча, посвященная развитию евразийской халяль индустрии
The meeting dedicated to the development of the Eurasian halal industry, Moscow

Малайзиялық «JAKIM» ұйымынан аккредиттеуден өткеннен кейінгі жиын
Встреча после аккредитации малазийской организацией «JAKIM»
The accreditation meeting with the Malaysian organization "JAKIM"

«Халал Даму» халықаралық халал конгрессте

Работники «Халал даму» на международном конгрессе халяль

At the“Halal Development” the 10th International Halal Congress

Ұлттық аккредитация орталығынан аккредиттеуден өтуді талқылау барысы

Обсуждение прохождения аккредитации в Национальном аккредитационном центре

The process of discussing accreditation from the National Accreditation Center

Ұлттық аккредиттеу орталығы мамандарымен өткен жиын

Встреча со специалистами Национального аккредитационного центра

The meeting with specialists of the National Accreditation Center

Мешіт жамағатына халал жөнінде уағыз-насихат

Проповедь о важности халяля прихожанам мечети

The preaching about halal to the mosque community

Отандық өнімдерді әлемдік нарыққа экспорттауды дамыту, кедергісіз тасымалдауды жолға қою мақсатымен «Халал Даму» 2018 жылы әлемнің 43 мемлекеті кіретін Малайзия Республикасы Исламды дамыту департаментінен (JAKIM) аккредиттеуден өтті.

Н.Ә.Назарбаевтың «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасына сәйкес халал тамақ өнімдерін өндіруді дамыту, халал таңбасы бар тамақ өнімдерінің өндірісін, сертификациясын және айналымын реттеуге бағытталған шараларды жүзеге асыру мақсатында Ұлттық аккредитеу орталығымен тығыз жұмыстар жүргізілуде.

Қазақстанда «халал» тамақ өнімдерін дамытып, халық және агроөнеркәсіптік кешені субъектілері арасында ақпараттық сүйемелдеуді ұйымдастыру, сертификаттау ерекшеліктері жөнінде республикалық БАҚ-та сұхбаттар беріліп, мақалалар жариялануда. «Е тағамдық қоспалар» кітапшасы жинақталып, бейне дәрістер, онлайн дәрістер жүреді.

С целью развития экспорта отечественной продукции на мировые рынки и для налаживания беспрепятственных перевозок Духовное управление в 2018 году аккредитовано организацией департамента развития ислама Республики Малайзия (JAKIM), в которую входят 43 государства мира.

В республиканских СМИ проводятся интервью, публикуются статьи по развитию пищевой продукции «халяль», организации информационного сопровождения среди населения и субъектов агропромышленного комплекса, особенностям сертификации. Была выпущена брошюра «пищевые добавки со знаком Е», проведены онлайн лекции и записаны видео.

В целях реализации мер, направленных на развитие производства халяльных продуктов питания в соответствии с программой Н.А.Назарбаева «Дорожная карта бизнеса 2020», регулирования производства, сертификации и оборота пищевой продукции с маркой халяль проводится тесная работа с Национальным аккредитационным центром.

For the proper functioning of halal production, the department should be acknowledged by the international accreditation center. The Spiritual Administration was accredited by the Department of Islamic Development of the Republic of Malaysia (JAKIM) which includes 43 countries in 2018.

The Halal Damu LLP organized a number of activities to provide informational support between the population and the subjects of the agro-industrial complex and there were the 17 events (interviews and articles) published about the specifics of certification in the national media. The booklet about E supplements was compiled, and video lectures, online lectures were recorded.

The department is working closely the National Accreditation Center in accordance with the program of Nazarbayev's the Business Road Map 2020, in order to develop the production of halal food and implement measures aimed at regulating the production, certification and circulation of halal food.

Еліміздің бірқатар өңірлерінде әйел жамағатына арналып ұйымдастырылған оқу-семинар шаралары

Учебные семинары, организованные в ряде регионов страны для женщин

Training seminars for women in a number of regions of the country

ЖАЛПЫ БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАР САНЫ: 400
80
70
60
50
40
30
20
10
0
74
43
41
40
39
20
18
12
12
11
11
10
8
8
7
7
6
4
3
5
Алматы қаласы
Нұр-Сұлтан қаласы
Шымкент қаласы
Жамбыл облысы
Алматы облысы
Қарағанды облысы
Ақмола облысы
Ақтөбе облысы
Павлодар облысы
Түркістан облысы
Өскемен қаласы
Маңғыстау облысы
Қызылорда облысы
Талдықорған қаласы
Қостанай облысы
СҚО
БҚО
Атырау облысы
Семей қаласы
Шет елдерде

2015-2020 ЖЫЛ АРАЛЫҒЫНДА
СЕРТИФИКАТ АЛҒАН КӘСІПОРЫНДАР
160
140
120
100
80
60
40
20
0
24
45
88
148
64
150
2015 жыл
2016 жыл
2017 жыл
2018 жыл
2019 жыл
2020жыл

«ЗЕКЕТ» ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ҚОРЫ
БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЙ ФОНД «ЗЕКЕТ»
THE ZAKAT CORPORATE CHARITY FUND

Қазақтың бас ақыны Абай Құнанбайұлы бір өлеңінде «Руза, намаз, зекет, хаж – талассыз іс, Жақсы болсаң, жақсы тұт бәрін тегіс...» деп жырға қосқан. Демек, намаз, ораза секілді, зекет беру де – парыз амалдың бірі. Ал Ислам дінінде парыз деп бекітілген істерді орындау міндет. Әсілінде дәулетті мұсылмандардың жылына бір рет малының, дүние-мүлкінің қырықтан бір бөлігін зекет ретінде беруінің астарында үлкен ғибрат жатыр. Зекет – алдымен Алла Тағаланың берген нығметіне шүкіршілік. Сондай-ақ адам баласын қанағатсыздық, тәкаппарлық секілді жат әрекеттерден тыяды, бауырмалдыққа тәрбиелейді.

Осыны ескере келе ҚМДБ «Зекет» корпоративтік қоры 2011 жылы ашылды. «Зекет» қоры – жеке және заңды тұлғалардың зекеттері мен садақаларын қабылдап, оны шариғат үкімдеріне сай таратумен айналысатын ұйым. Қордың құрылтайшысы – Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы.

«Зекет» корпоративтік қорының директоры болып қызмет еткендер:

1. Алпысбай Едіге 2011-2012 жж.
2. Есмағанбет Нұрбек Ауесханұлы 2012-2013 жж..
3. Спанұлы Алишер 2013-2018 жж..
4. Омаров Талғат Сейткәрімұлы 2018 жылдан бері Қазақстан мұсылмандары діни басқармасына қарасты «Зекет» корпоративтік қорының директор қызметін атқарып келеді.

В одном из своих стихотворении казахский поэт Абай Кунанбайулы писал: «Руза, намаз, закят, хадж – бесспорное дело, если ты хорош, выполняй все смело...». Следовательно, закят как и остальные предписания, – один из фардов мусульманина. В исламе выполнение фардов, является обязанностью каждого верующего. На самом деле, в выплачивании ежегодного налога в размере 2,5% от всего имущества есть огромное назидание. Закят – в первую очередь, твоя благодарность Всевышнему за все блага, которыми Он наделил тебя. Он удерживает человека от пагубных действии как алчность и ненасытность.

Корпоративный фонд «Зекет» был открыт в 2011 году. Фонд «Закят» – организация, занимающаяся приемом закята и пожертвований физических и юридических лиц, распространением этих стредств согласно шариатским принципам. Учредителем фонда является духовное управление мусульман Казахстана.

Директороми корпоративного фонда «Зекет» в разные годы работали:

1. Алпысбай Едыге 2011-2012 гг.
2. Есмаганбет Нурбек Ауесханулы 2012-2013 гг.
3. Спанулы Алишер 2013-2018 гг.
4. Омаров Талгат Сейткаримулы с 2018 года является директором корпоративного фонда «Зекет» при Духовном управлении мусульман Казахстана.

The greatest Kazakh poet Abay wrote in his poems that prayer, fasting, charity and hajj are no abyss obligatory deeds, therefore, be good to anyone equally if you are sincere. No doubt that giving charity is prescribed in Islam as performing the prayers or fasting. In fact, there is tremendous edification in paying an annual tax of 2.5% on all assets. Charity, first of all, is a gratitude for the blessings of Allah Almighty. It also forbids such practices as dissatisfaction and pride, and fosters the brotherhood.

The Zakat Corporate Charity Fund was established in 2011. The Zakat Fund is an organization that receives zakat and donations from the individuals and legal entities and distributes them in accordance to Sharia law. The founder of the Fund is the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan.

The directors of the Zeket corporate fund in different years worked:

1. Alpysbai Edige, 2011-2012.
2. Esmaganbet Nurbek Aueshanuly, 2012-2013.
3. Alisher Spanuly, 2013-2018.
4. Omarov Talgat Seitkarimuly has been the Director of the Zakat Fund under auspices of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan since 2018.

Балаға қуаныш сыйлаған іс-шара
Мероприятие, подарившее детям радость
An event that brought joy to the child

Қор есебінен бірқатар қайырымдылық шаралар іске асырылады. «Құрбан шал да, қайырымды бол», «Мектепке жол» т.б. көптеген жобаларды жүзеге асырылып, мұқтаж отбасыларға қаржылай, азық-түлік, киім-кешек, т.б. заттар таратылады.

За счет фонда реализовываются ряд благотворительных мероприятий и проекты такие как «Құрбан шал да қайырымды бол», «Мектепке жол» и т.д. раздаются денежные средства нуждающимся семьям, продукты питания, одежда и др.

At the expense of the fund, a number of charitable events and projects are being implemented, such as «Urban shal da Kaiyrimdy bol», «Mektepke Zhol», etc. money is distributed to needy families, food, clothing, etc.

«Мектепке жол» қайырымдылық акциясы
Акция «Дорога в школу»
The charity event “Road to school”

Жанға шуақ шашқан қайырымдылық шара

Благотворительная акция, которая дарит душевный заряд

A heartwarming charity event

Сондай-ақ, имам-молдаларға, РАНТ мүшелеріне жалақы беріліп, мешіт-медреселерге, қарилар дайындау орталықтарына көмек көрсетіледі.

Қордың жұмыс ауқымы жылдан жылға артып келеді. 2018 жылы 55 620 мұқтаж отбасыға қаржылай, азық-түлік, отын және киім-кешекпен көмек көрсетілген болса, 2019 жылы 73 мыңнан астам адамға қайырымдылық жасалды.

Также выдется зарплата имамам-муллам, членам РИПГ, оказывается помощь мечетям, медресе, центрам по подготовке хафизов.

Объем работы фонда с каждым годом увеличивается. В 2018 году 55 620 нуждающийся были обеспечаны материальной помощью, продуктами питания, одеждами, а в 2019 году оказана благотворительная помощь более 73 тысячам человек.

Also, salaries will be given to imams-mullahs, members of the RIPG, assistance is provided to mosques, madrasahs, centers for the teaching of hafiz.

The scope of the Fund's service is growing each year. More than 55,620 needy families received financial, food, fuel and clothing in 2018, as well as 73 thousand people received charity in 2019

Қайырымдылық жасасаң - қайырын өзің көресің

Сделаешь благое дело, и оно вернется к тебе

Do the charity, and you gain one

Бас мүфти баспанаға аса мұқтаж отбасыларға пәтер кілтін табыстады

Верховный муфтий вручает ключи от квартир семьям, нуждающимся в жилье

The Supreme Mufti handed over the keys of the apartment to the needy families

Қордың «Ел үлесі – пәтерге» жобасы арқылы 314 мұқтаж отбасыға баспананың кілті табысталды.

Қазіргі таңда еліміз бойынша «Зекет» қорының 19 өкілдігі бар. Әр өкілдік атқарған жұмыс есебін орталыққа беріп отырады

С помощью самого масштабного проекта фонда «Ел үлесі – пәтерге» 314 нуждающимся семьям были вручены ключи от жилья.

В настоящее время по стране существует 19 представительств фонда «Зекет». Каждый представитель дает отчет о проделанной работе.

By the Fund's support 314 needy families were given housing opportunities.

Currently, the Zakat Fund has 19 representative offices across the country. Each representative office reports to the head office.

ҚОРДЫҢ ЖОБАЛАРЫ

2014 жылдың желтоқсан айынан бастап «Тайқазан» жобасы аясында тұрақты түрде материалдық жағдайы төмен, асыраушысынан айырылған, толық емес отбасыларға, жетім-жесірлерге, науқас балаларға көмек көрсетіліп келеді. 2019 жылы осы «Тайқазан» жобасы аясында 23 975 отбасыға азық-түлікпен жәрдем берілді.

«Мұқтаждың мұңын бөліс» жобасы мұқтаж отбасыларға, көпбалалы, жесір аналарға, жетім балаларға, ата-анасы қайтыс болуына байланысты асыраушысының қолында қалған бүлдіршіндердің еміне, дәрі-дәрмектеріне, сондай-ақ қаржысы жоғалған жолаушыларға материалдық және рухани қолдау көрсетуде. 2019 жылы 8 562 отбасыға көмек көрсетілді.

Сонымен қатар «Жетім көрсең жебей жүр», «Алтын құрсақты батыр анаға тосын сый», «Үміт сыйла сәбиге», «Жүректен жүрекке», «Құрбан шал да, қайырымды бол», «Мектепке жол», «Жылулық сыйла», «Жақсылықта жарысайық», «Болашаққа үміт сыйла» жобалары аясында қайырымдылық шаралары ұйымдастырылып келеді.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЕ ПРОЕКТЫ ФОНДА

С декабря 2014 года в рамках проекта «Тайказан» на постоянной основе оказывается помощь малообеспеченным семьям, семьям потерявшим кормильца, неполным семьям, вдовам-сиротам и больным детям. В 2019 году в рамках данного проекта «Тайказан» оказана помощь 23 975 семьям.

Проект «Раздели печаль нуждающегося» оказывает материальную и духовную поддержку нуждающимся семьям, многодетным, вдовам, детям-сиротам, на лечение и лекарства детей оставшихся без попечения родителей в связи их смертью, а также пассажирам, потерявшим деньги. В 2019 году оказана помощь 8 562 семьям.

Кроме того, проводятся благотворительные мероприятия в рамках проектов: «Поддержи сироту», «Подарок многодетной матери», «Подари надежду малышу», «От сердца к сердцу», «Сделай жертвоприношение и стань милосердным», «Дорога в школу», «Подари тепло», «Соревнуемся в совершении благих дел», «Подари надежду на будущее».

THE PROJECTS OF THE FUND

The Taikazan project has been assisting low-income, bereaved, single-parented families, orphans, widows and sick children since 2014. There were 23,975 families provided with food in 2019.

“Sharing is caring” project provides and spiritual support to disadvantaged families, large families, widows, orphans, treatment of children left in the care of their parents due to the death of their parents, medicines, as well as passengers who have lost money. More than 8,562 families were assisted in 2019.

Furthermore, there projects named as “Support the orphan”, “A special prize to the mothers”, “Give a hope to the kid”, “Heart to heart”, “Sacrifice and be kind”, “Roadmap to school”, “Share the kindness”, “Let’s do good together”, “Hopes for the Future” were organized.

«Зекет» қоры өкілдерінің көшпелі семинарынан

Выездной семинар представителей фонда «Зекет»

A field seminar of representatives of the Zakat Foundation

ҚМДБ «TAWAF TRAVEL» ҚАЖЫЛЫҚ КОМПАНИЯСЫ
ХАДЖ КОМПАНИЯ «TAWAF TRAVEL» ДУМК
THE HAJJ COMPANY "TAWAF TRAVEL"

2017 жылы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төл «Tawaf Travel» қажылық компаниясы ашылып, өз жұмысын бастады. Мақсат – қажылық сапарын сапалы ұйымдастырып, мұсылман жамағатының алғысын алу.

Қажылық – туристік сапар емес, құлшылық сапары, асыл дініміз Исламдағы бес парыздың бірі. Ұлы құлшылықты кәсіп көзіне немесе табыс табу құралына айналдыруға болмайды. Осы ұстаным негізінде қажылық мәдениетін қалыптастыруда Қазақстан мұсылмандарының рухани ордасы болып табылатын Діни басқарманың қажылық компаниясы «Tawaf Travel» мекемесінің орны ерекше.

Қазақстанның барлық облыстары мен ірі қалаларындағы мешіттерде білікті имамдардан құралған компания өкілдері жұмыс жасайды.

В 2017 году собственная хадж компания «Tawaf Travel» Духовного управления мусульман Казахстана начала свою деятельность. Основная цель – улучшить качество и обслуживание совершения хаджа, получив в замен благодарность мусульман.

Хадж – это не туристическая поездка, а паломничество в исламе, которое является одним из пяти столпов поклонения Всевышнему. Следует отметить, что нельзя превращать столь священное поклонение в инструмент дохода или наживы. В этой связи, хадж компания «Tawaf Travel» занимает особое место в формировании культуры хаджа.

В региональных и городских мечетях Казахстана работают представители компании, состоящие из квалифицированных имамов и теологов.

In 2017, the property of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, the hajj company "Tawaf Travel" began its work. The main goal is to improve the quality and service of the Hajj, and receive the gratitude of the Muslims.

The Hajj is not a tour trip, but a worship and one of the five pillars of Islam. The great worship should not become a business or livelihood. In this regard, the hajj company "Tawaf Travel" run by the Spiritual Administration - the Hearth of the Muslims of Kazakhstan, takes a special place in the formation of the culture of the Hajj.

Representatives of the company, consisting of qualified imams and theologians, work in regional and city mosques of Kazakhstan.

Қажылық және ұмра сапарлары «Tawaf Travel» қажылық компаниясында алдын-ала дайындықтан басталады. Өңірлердегі дін қызметкерлері мешіттерде ашылған «қажылық орталықтарында» қажыларды ұлы сапарға рухани тұрғыдан дайындап, оқу-жаттығу дәрістерін өткізеді.

Қажылық пен Ұмраның дұрыс орындалуы үшін сапар барысында туындайтын түрлі сұрақтарға жауап беріп, жол нұсқайтын білікті имамдар мен ұстаздар жетекші гид қызметтерін атқарады. Сапар барысында қасиетті мекендердің тарихын, мәнін түсіндіріп, әсерлі уағыз айтып, дәрістер өтеді. Осылайша қажылардың ұлық сапардан иманы байып, рухани кемелденіп, ұлы мақсаттармен елге оралуына жағдай жасалады.

Перед священной поездкой, хадж компания «Tawaf Travel» предоставляет полный курс обучения по совершению обрядов Хаджа и Умры. В «Центрах Хаджа и Умры» при региональных мечетях, квалифицированные имамы и богословы проводят учебно-тренировочные занятия для будущих поломников. На занятиях, они получают духовные наставления, а также все необходимые знания для совершения обрядов Хаджа и Умры.

Квалифицированные имамы и наставники отвечают на различные вопросы, возникающие в ходе поездки, тем самым выполняя обязанности гида. Во время самой поломнической поездки проводятся лекции и вдохновляющие проповеди, рассказывающие об истории и значимости священных мест. Таким образом, создаются все условия для полноценного совершения Хаджа, и самое главное, поломники возвращаются на родину с духовным зарядом, обогощенной верой, а также великими целями.

Before the sacred trip, the hajj company "Tawaf Travel" provides a full course of training on performing the rituals of Hajj and Umrah. In the “Hajj Centers” of regional mosques, qualified imams and Islamic teachers conduct training sessions for future pilgrims. In the classroom, they receive spiritual instructions, as well as all the necessary knowledge for performing the rituals of Hajj and Umrah.

Qualified imams and Islamic teachers will function as guides so that the Hajj and Umrah will be fulfilled correctly and various questions emerging during the trip will be answered with due guidance. During the holy trip the history and importance of sacred places will be expounded and impressive preaching and lessons will be given. Thus, all conditions are created for the correct fulfillment of the Hajj, and most importantly, the pilgrims enriched with faith return to their home with great goals and spiritual energy.

TAWAF
TRAVEL
QAZAQSTAN

ҚМДБ ӨКІЛДІКТЕРІ
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВА ДУМК
THE REPRESENTATIVE OFFICES OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының еліміздің облыстары, республикалық маңызы бар қалалары мен аймақтарда 19 өкілдігі бар. Өкілдіктерді Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және ҚМДБ Жарғысына сәйкес республикалық маңызы бар (Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент) қалалардың, облыстардың және аймақтардың бас имамдары басқарады.

При Духовном управлении мусульман Казахстана имеются представительства в 19 областях страны, и в городах республиканского значения. Представительство возглавляют главные имамы городов республиканского значения (Нур-Султан, Алматы, Шымкент) и областей в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан и Уставом ДУМК.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has 19 representative offices in the regions and the cities of national significance. The representative offices are managed by chief imams of the cities and regions of republican significance (Nur-Sultan, Almaty and Shymkent) in accordance to the laws of the Republic of Kazakhstan and the Charter of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan.

Yerbolat Zhusupov
Нұр-Сұлтан Қаласының Бас Имамы
Главный имам города Нур-Султан
Chief Imam of the city of Nur-Sultan

Erkinbek Shokai
Алматы Қаласының Бас Имамы
Главный имам города Алматы
Chief Imam of Almaty City

Bakdaulet Abdurakhmanov
Шымкент Қаласының Бас Имамы
Главный имам города Шымкент
Chief Imam of Shymkent City

Kuanysh Sabit
Ақмола Облысының Бас Имамы
Главный имам Акмолинской области
Chief Imam of Akmola region

Tolebi Ospan
Ақтөбе Облысының Бас Имамы
Главный имам Актюбинской области
Chief Imam of Aktobe region

Altynbek Utyshanuly
Атырау Облысының Бас Имамы
Главный имам Атырауской области
Chief Imam of Atyrau region

Anuar Elzhanov
Маңғыстау Аймағының Бас Имамы
Главный имам Мангистауской области
Chief Imam of Mangistau Region

Muratbek Kystaubayev
БҚО Бас Имамы
Главный имам Западно-Казахстанской области
Chief Imam of West Kazakhstan region

Beibit Myrzageldiev
Жамбыл Облысының Бас Имамы
Главный имам Жамбылской области
Chief Imam of Zhambyl region

Umirzak Bekkozha
Қарағанды Облысының Бас Имамы
Главный имам Карагандинской области
Chief Imam of the Karaganda region

Bolatbek Abuov
Қызылорда Облысының Бас Имамы
Главный имам Кызылординской области
Chief Imam of Kyzylorda region

Bakhytbek Tazhimbet
Қостанай Облысының Бас Имамы
Главный имам Костанайской области
Chief Imam of Kostanay region

Zholdas Bertymuratov
Павлодар Облысының Бас Имамы
Главный имам Павлодарской области
Chief Imam of Pavlodar region

Kenzhetai Duisenbay
СҚО Бас Имамы
Главный имам Северо-Казахстанской области
Chief imam of the North Kazakhstan region

Musabek Aktamberdy
Түркістан Облысының Бас Имамы
Главный имам Туркестанской области
Chief Imam of Turkestan region

Kuanysh Narzhanov
Алматы Аймағының Бас Имамы
Главный имам Алматинской области
Chief Imam of Almaty Region

Yermek Mukatay
Өскемен Аймағының Бас Имамы
Главный имам Ускаманского региона
Chief Imam of Oskemen Region

Askar Mukanov
Семей Өңірінің Бас Имамы
Главный имам Семейского региона
Chief Imam of the Semey Region

Ardak Orazbayev
Талдықорған Өңірінің Бас Имамы
Главный имам Талдыкорганской области
Chief Imam of Taldykorgan Region

Қазіргі уақытта Нұр-Сұлтан қаласында – 12, Алматы қаласында – 51, Шымкент қаласында – 106, Алматы аймағында – 285, Талдықорған аймағында – 192, Ақмола облысында – 91, Ақтөбе облысында – 68, Атырау облысында – 32, Қарағанды облысында – 161, Қызылорда облысында – 178, Маңғыстау облысында – 35, Жамбыл облысында – 310, ШҚО Өскемен аймағында – 96, ШҚО Семей аймағында – 110, Түркістан облысында – 753, Батыс Қазақстан облысында – 48, Солтүстік Қазақстан облысында – 60, Павлодар облысында – 96, Қостанай облысында 30 мешіт бар. Еліміз бойынша жалпы 2714 мешіт жұмыс істейді.

На сегодняшний день в городе Нур-Султан – 12, в городе Алмата – 51, в городе Шымкент – 106, в Алматинской области – 285, в Талдыкорганской области – 192, в Акмолинской области – 91, в Актюбинской области – 68, в Атырауской области – 32, в Карагандинской области – 161, в Кызылординской области – 178, в Мангистауской области – 35, в Жамбылской области – 310, в Ускаманском – 96, в Семейском регионе – 110, в Туркестанской области – 753, в Западно–Казахстанской области – 48, в Северо-Казахстанской области – 60, в Павлодарской области – 96, в Костанайской области – 30 мечетей. В целом по стране действует 2714 мечетей.

As for today, we have 12 mosques in Nur-Sultan, 51 in Almaty, 106 in Shymkent, 285 in Almaty region, 192 in Taldykorgan region, 91 in Akmola region, 68 in Aktobe region, 32 in Atyrau region, 161 in Karaganda region, 178 in Kyzylorda region, 35 in Mangystau region, 310 in Zhambyl region, 96 in Oskemen area (the East Kazakhstan region), 110 in Semey area (the East Kazakhstan region), 753 in Turkestan region, 48 in the West Kazakhstan region, 60 in the North Kazakhstan region, 96 in Pavlodar region and 30 in Kostanay region. There are 2714 mosques in the country.

ҚМДБ ОҚУ ОРЫНДАРЫ

УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ ДУМК

THE EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THE SPIRITUAL ADMINISTRATION OF MUSLIMS OF KAZAKHSTAN

НҰР-МҰБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ

Нұр-Мүбарак Египет ислам мәдениеті университеті – Қазақстандағы жоғары білімді имамдар дайындайтын бірден-бір оқу орны. Университеттің құрылтайшылары - Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Египет Араб Республикасының уақыфтар министрлігі.

Оқу орны осы заман талабына жауап бере алатын жоғары білімді діни қызметкерлер, исламтанушылар, араб тілі мен әдебиеті оқытушыларын, аудармашылар және тағы басқа мамандар даярлау, Ислам дінін насихаттау үшін құрылған. Университет сондай-ақ Ислам ілімдері, Құран мен араб тілін оқытатын курстарды, имамдардың білімін жетілдіру курстарын ұйымдастырады.

ЕГИПЕТСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИСЛАМСКОЙ КУЛЬТУРЫ «НУР-МУБАРАК»

Египетский университет исламской культуры «Нур-Мубарак» – единственное в Казахстане учебное заведение, которое готовит имамов с высшим образованием. Учредителями университета являются Духовное управление мусульман Казахстана и Министерство вакфа Арабской Республики Египет.

Учебное заведение создано для подготовки высокопрофессиональных священнослужителей, исламоведов, преподавателей арабского языка и литературы, переводчиков и других специалистов, способных отвечать современным требованиям, важных для пропаганды ислама. Университет также организует исламские учения, курсы по изучению Корана и арабского языка, курсы повышения квалификации имамов.

THE EGYPTIAN UNIVERSITY OF ISLAMIC CULTURE NUR-MUBARAK

The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak is the one of the universities in Kazakhstan that prepares educated imams. The founders of the university are the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the Ministry of Endowments of the Arab Republic of Egypt.

The university was established to produce highly educated theologians, Islamic scholars, teachers of Arabic language and literature, translators and other graduates who can meet modern requirements to propagate Islam. The university also organizes courses on Islamic teachings, the Quran and the Arabic language, as well as advanced training courses for imams.

ҚР Тұңғыш Президенті - Елбасы Н.Ә.Назарбаев Нұр-Мүбәрак университетінде

Первый Президент РК – Елбасы Н.А.Назарбаев в университете «Нур-Мубарак»

The First President of the Republic of Kazakhstan, Yelbasy N.Nazarbayev at Nur Mubarak University

Университет қалашығы Алматы қаласының көрікті жері - әл-Фараби даңғылы бойына орналасқан. Оны салу 1993 жылы Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың Египетке сапары кезінде - екі мемлекет президенттерінің кездесуінде келісілген. 1993 жылы 16 маусымда Н.Назарбаев пен Египет Араб Республикасы уақыфтар министрі Мұхаммед әл-Махжубтың университет қалашығының алғашқы тасын қалау рәсімі болды. Екі ел басшыларының бастамасымен дүниеге келгендіктен, университет Нұр-Мүбарак деп аталды.

Бас мүфтиге университет жұмысы баяндалды

Верховному муфтию доложили о работе университета

The work of the university was reported to the Supreme Mufti

Университетский городок расположен в городе Алматы по проспекту аль-Фараби. Его строительство было согласовано во время визита Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева в Египет в 1993 году - на встрече президентов двух государств. 16 июня 1993 года при участии президента Н.Назарбаева и министра вакфа Арабской Республики Египет Мухаммеда аль-Махжуба состоялась церемония закладки первого камня университетского городка. Университет был назван «Нур-Мубарак», так как он был создан по инициативе глав двух государств.

The campus is located along the Al-Farabi Avenue that considers as an attractive sight of Almaty. The construction of the university was agreed in 1993 during the visit of the President of the Republic of Kazakhstan, Nursultan Nazarbayev, to Egypt. Nursultan Nazarbayev and the Minister of Endowments of the Arab Republic of Egypt Mohammed al-Mahjub laid the foundation stone of the university campus on June 16, 1993. The university was named Nur-Mubarak because it was initiated by the leaders of the two countries.

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ИМАМДАРДЫҢ БІЛІМІН ЖЕТІЛДІРУ ИСЛАМ ИНСТИТУТЫ

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ИСЛАМСКИЙ ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ИМАМОВ

THE REPUBLICAN ISLAMIC INSTITUTE FOR THE IMPROVEMENT OF IMAMS QUALIFICATION

2002 жылдың 9 қыркүйегінде Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы Президиумының қаулысымен ҚР имамдарының білімін жетілдіретін Ислам институтының негізі қаланды. Ислам институтының мақсаты - Қазақстан мұсылмандары діни басқармасына қарасты мешіттерде істейтін имамдардың діни білімін жетілдіру, кәсіби біліктілік деңгейін көтеру. Сол себепті Институтта жыл сайын Қазақстанның түкпір-түкпірінен имамдар келіп дәріс алуда.

9 сентября 2002 года постановлением Президиума Духовного управления мусульман Казахстана был основан Исламкий институт повышения квалификации имамов РК. Цель исламского института – повышение религиозной грамотности, профессиональных навыков имамов, работающих в мечетях Духовного управления мусульман Казахстана. Поэтому на обучение ежегодно приезжают имамы со всех уголков страны.

The Presidium of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan established the Republican Islamic Institute for the Improvement of Imams Education of the Republic of Kazakhstan on September 9, 2002. The purpose of the Islamic Institute is to improve the Islamic education and professional skills of imams working in mosques under the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan. That is why imams from all over Kazakhstan come to study to the Institute every year.

Рәтбек қажы Нысанбайұлы Ислам институтының имам шәкірттеріне дәріс оқыды

Ратбек хаджи Нысанбайулы читает лекцию студентам-имамам Исламского института

Ratbek Haji Nysanbaiuly gave a lecture to imam students of the Islamic Institute

Ислам институтының имам шәкірттеріне диплом табысталды

Вручение дипломов студентам-имамам исламского института

The diplomas were awarded to imam students of the Islamic Institute

Ислам институтының имам шәкірттері - Ұлттық кітапханада
Студенты-имамы исламского института в Национальной библиотеке
Imam students of the Islamic Institute at the National Library

Бас мүфти Ислам институтының имам шәкірттерімен кездесті
Встреча Верховного муфтия со студентами-имамами Исламского института
The Supreme Mufti met with imam students of the Islamic Institute

МЕДРЕСЕ-КОЛЛЕДЖДЕР
МЕДРЕСЕ-КОЛЛЕДЖЫ
THE MADRASAHH-COLLEGES

ҚМДБ-ға қарасты 9 медресе-колледж орта кәсіби білімді діни мамандар дайындауда. Олар Нұр-Сұлтан қаласында («Астана» медресе-колледжі), Алматыда («Әбу Ханифа медресе-колледжі), Павлодарда («Әбу Бәкір Сыддық» медресе-колледжі), Ақтөбе облысында («Ақтөбе медре-колледжі»), Батыс Қазақстан облысында («Орал» медресесі), Алматы облысында («Үшқоңыр медресе-колледжі»), Жамбыл облысында («Һибатулла Тарази» медресе-колледжі), Түркістан облысында («Сарыағаш медресе-колледжі), Шымкент қаласында («Шымкент медресе-колледжі) орналасқан.

Осы медресе-колледждерде жалпы саны 2038 студент білім алуда. Техникалық және орта кәсіби білім алған медресе-колледж түлектеріне диплом беріледі. Осы 2020 жылға дейінгі аралықта осы медреселерді 1802 түлек аяқтап, диплом алып шықты.

«Ақтөбе» медресесі. Алға ауданы
Медресе «Актобе»
«Aktobe» madrasah

«Астана» медресесі. Нұр-Сұлтан қаласы
Медресе «Астана», г. Нур-Султан
Astana madrasah in the Nur-Sultan city

На сегодняшний день 9 медресе-колледжей при ДУМК готовят теологов-исламоведов со средним специальным образованием. В городе Нур-Сұлтан (медресе-колледж «Астана»), в Алмате (медресе-колледж «Абу Ханифа»), в Павлодаре (медресе-колледж «Әбу Бәкір Сыддық»), в Актюбинской области (медресе-колледж «Ақтөбе»), в Западно–Казахстанской области (медресе «Орал»), в Алматинской области (медресе-колледж «Үшқоңыр»), в Жамбылской области (медресе-колледж «Һибатулла Тарази»), в Туркестанской области (медресе-колледж «Сарыағаш»), в городе Шымкент (медресе-колледж «Шымкент»).

В этих медресе-колледжах обучаются 2038 студента. Выпускникам медресе-колледжа, получившие техническое и среднее профессиональное образование, выдается диплом. За период до 2020 года эти медресе закончили 1802 выпускника и получили дипломы.

Today 9 madrasah-colleges under the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan train Islamic theologians with secondary specialized education. In the city of Nur-Sultan (madrasah-college «Astana»), in Almaty (madrasah-college «Abu Hanifa»), in Pavlodar (madrasah-college «Abu Bukir Syddyk»), in Aktobe region (madrasah-college «Aktobe») , in the West Kazakhstan region (madrasah «Oral»), in the Almaty region (madrasah-college «Ushkogyr»), in the Zhambyl region (madrasah-college «Kibatulla Tarazi»), in the Turkestan region (madrasah-college «Saryagash»), in the city of Shymkent (madrasah-college «Shymkent»).

There are 2,038 students are taught in madrasahs and colleges across the country. The students are awarded diplomas of madrasahs and colleges with technical and secondary vocational education. So far, a total number of 1802 of graduates have been educated in our madrasahs by 2020.

"Әбу Бәкір Сыддық" медресе колледжі
Медресе-колледж "Әбу Бәкір Сыддық"
"Abu Bakr Syddyk" madrasah-college

"Сарыағаш" медресе колледжі
Медресе-колледж "Сарыағаш"
"Saryagash" madrasah-college

"Әбу Ханифа" медресе колледжі
Медресе-колледж "Абу Ханифа"
"Abu Hanifa" madrasah-college

«Орал» медресесі
Медресе «Орал»
"Ural" madrasah

«Һибатулла Тарази» медресе колледжі
Медресе-колледж «Һибатулла Тарази»
"Hibatullah Tarazi" madrasah-college

Шымкент медресе колледжі
Медресе-колледж Шымкент
Shymkent madrasah-college

«Үшқоңыр» медресе колледжі
Медресе-колледж «Үшқоңыр»
"Ushkonyr" madrasah-college

ИГІ БАСТАМАЛАР МЕН ІЗГІ ЖОБАЛАР

ПРИОРИТЕТНЫЕ НАЧИНАНИЯ И ПРОЕКТЫ

THE INITIATIVES AND PROJECTS

2015 жылдың 19 ақпанында елордада тұңғыш рет Республикалық имамдар форумы өтті. «Ислам – бейбітшілік пен келісім діні» тақырыбында өткен форум аясында еліміздің түкпір-түкпірінен келген 500-ге жуық дін қызметкері, шетелдік мүфтилер, ҚМДБ Ғұламалар Кеңесінің мүшелері, елімізге танымал дін ғалымдары бас қосты. Сонымен қатар, форумның қонағы ретінде Сенат пен Мәжіліс депутаттары, бірнеше шет мемлекеттің діни ұйымдарының басшылары, Қазақстан Халқы Ассамблеясы өкілдері және қоғам қайраткерлері қатысты.

Діни басқарма жұмысының даму бағытын айқындай түскен алқалы жиынға қатысушыларға Қазақстанның Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев арнайы құттықтау лебізін жолдады. Елбасы: «Форум отандық мүфтият қызметіне тың серпіліс беріп, дін саласындағы түйткілді мәселелерді шешудегі имамдардың рөлін арттыруға септігін тигізеді» деп сенім білдірген еді.

Форум аясында ҚМДБ қызметін жетілдіру мақсатында әзірленген «Қазақстан мұсылмандарының тұғырнамасы», «ҚМДБ қызметкерінің этикасы», «Имамның тұлғалық келбеті», «Мұсылманның тұлғалық бейнесі» атты төрт құжат қабылданды.

В 2015 году 19 февраля в столице состоялся Первый Республиканский форум имамов. В рамках форума на тему «Ислам – религия мира и согласия» собрались около 500 священнослужителей со всех уголков страны, зарубежные муфтии, члены Совета ученых (улемов) ДУМК, известные ученые-исламоведы. Также в качестве гостей форума приняли участие депутаты Сената и Мажилиса, руководители исламских религиозных организаций нескольких зарубежных государств, представители Ассамблеи народа Казахстана и общественные деятели.

На открытии собрания, которая определила направление развития работы Духовного управления, с приветственным словом к участникам обратился Первый Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев. Он отметил следующее: «Форум даст новый импульс деятельности отечественного муфтията и способствует повышению роли имамов в решении проблем в религиозной сфере».

В рамках форума были приняты четыре документа, разработанные в целях совершенствования деятельности ДУМК: «Платформа мусульман Казахстана», «Этика сотрудника ДУМК», «Личностный облик имама», «Личностный облик мусульманина».

The I Republican Forum of Imams was organized by the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan on February 19, 2015. More than 500 imams from all over the country, members of the Council of Scholars of the Spiritual Administration, well-known Islamic scholars from all over the country took part in the forum under the title “Islam is the religion of peace and harmony”. The guests of the forum were Senate and Majilis deputies, heads of several Islamic religious organizations, representatives of the Assembly of People of Kazakhstan, the Orthodox Church of Kazakhstan, the Roman Catholic Church and other public figures.

The President of Kazakhstan, N. Nazarbayev, sent his greetings to the participants of the meeting which determined the direction of development of the Administration, believing that the forum will help in the breakthrough of the work of the local Mufti and will help to increase the role of imams in solving existing problems in the Islam.

During the forum four documents were presented and unanimously adopted by the participants which were developed to improve the Spiritual Administration activities. They are “The platform of Muslims of Kazakhstan”, “The ethics of the employee of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan”, “The imam’s personality” and “An image of a Muslim”.

І РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ИМАМДАР ФОРУМЫНДА ҚАБЫЛДАНҒАН ҚҰЖАТТАР
ДОКУМЕНТЫ, ПРИНЯТЫЕ НА І РЕСПУБЛИКАНСКОМ ФОРУМЕ ИМАМОВ
THE DOCUMENTS ADOPTED AT THE I REPUBLICAN FORUM OF IMAMS

2017 жылдың 19 сәуірінде елордада «Ислам және өркениет» тақырыбына арналған II Республикалық имамдар форумы өтті. Игі шараға министр, мемлекет және қоғам қайраткерлері мен Өзбекстан, Қырғызстан, Моңғолия елдерінің бас мүфтилері, Ресейдің Омбы, Алтай аймағының мүфтилері, зиялы қауым өкілдері, ғалымдар, діntанушылар, 500-ге жуық имам қатысты. Форумда «Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебі – Қазақстандағы Исламның дәстүрлі жолы» атты тарихи құжат қабылданды.

19 апреля 2017 года во Дворце мира и согласия состоялся II республиканский форум имамов на тему «Ислам и цивилизация». В мероприятии приняли участие министр, государственные и общественные деятели, Верховные муфтии Узбекистана, Кыргызстана, Монголии, муфтии Омской, Алтайской областей России, представители интеллигенции, ученые, исламоведы и около 500 имамов. На форуме был принят исторический документ «Школа акиды Матуриди и ханафитского мазхаба – традиционный путь ислама в Казахстане».

The II Republican Forum of Imams by the title “Islam and Civilization” was held in the Palace of Peace and Independence and organized by the Spiritual Administration on April 19, 2017. The event was attended by the Supreme Muftis of Uzbekistan, Kyrgyzstan, Mongolia, and Supreme Muftis of Omsk and Altai regions of Russia, as well as ministers, statesmen, public figures, intellectuals, scientists, theologians and more than 500 imams. The forum has adopted historical documents entitled “The best intellectual imam”, “The Hanafi and the Matrudi school of thought is the traditional way of Islam in Kazakhstan”.

II РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ФОРУМ ИМАМОВ
«ИСЛАМ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ»
ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

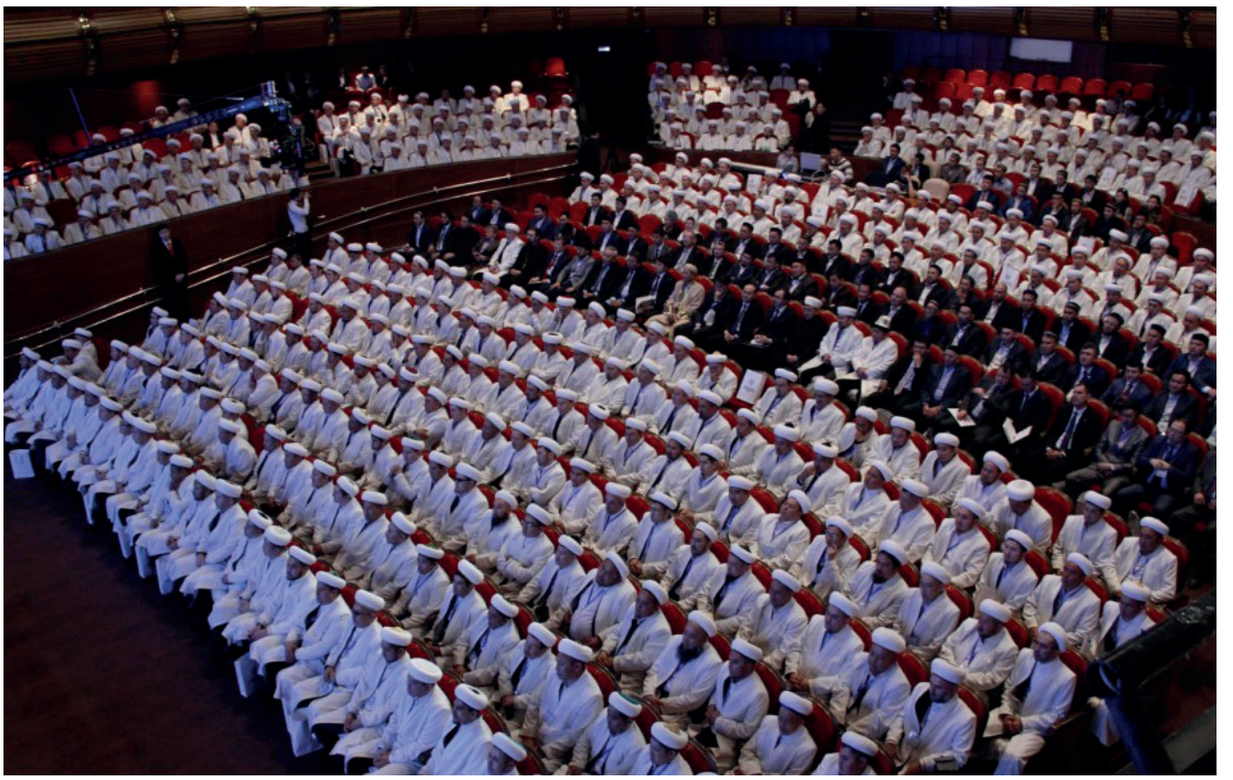

2019 жылдың 23 қазанында елордада Діни басқарманың мәжіліс залында «Рухани құндылықтар – қоғам бірлігінің негізі» атты III республикалық имамдар форумы өтті. Форум Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың құттықтау хатымен ашылды. Мемлекет және қоғам қайраткерлері баяндама жасап, құттықтау сөз сөйледі.

Аталмыш форумда «Жеті рухани қазық» Қазақстан мұсылмандарының рухани тұғырнамасы, «Дін қызметкерлері атқаратын діни рәсімдер тізілімі», «ҚМДБ құрылымындағы діни лауазымдар тізілімі және міндеттері» атты үш құжат қабылданды.

23 октября 2019 года в конференц-зале Духовного управления состоялся III Республиканский форум имамов «Духовные ценности – основа единства общества». Форум был открыт поздравительным письмом Президента Казахстана Касым-Жомарта Токаева. С докладами и поздравлениями выступили государственные и общественные деятели.

На форуме были приняты три документа: духовная платформа мусульман Казахстана «Жеті рухани қазық», «Реестр религиозных обрядов священнослужителей» , «Реестр религиозных должностей и обязанностей в структуре ДУМК».

The III Republican Forum of Imams entitled “The spiritual values are the basis of social unity” was held in the Conference hall of the Spiritual Administration on October 23, 2019. The forum started with a congratulatory message from the President of Kazakhstan Kassym-Zhomart Tokayev. State and public figures made presentations and welcoming speeches.

The forum adopted three following documents, the spiritual platform of the Muslims of Kazakhstan named “The Seven Spiritual Pillars”, “The Registry of religious rites performed by the imam”, “Registry of the religious personnel and responsibilities in the structure of the Spiritual Administration”.

ERLAN JAQANULY
QOSHANOV
QR PREZIDENTI
ÁKIMSHILIGINIŃ BASSHYSY

ERLAN JAQANULY
QOSHANOV
QR PREZIDENTI
ÁKIMSHILIGINIŃ BASSHYSY

III РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ИМАМДАР ФОРУМЫНДА ҚАБЫЛДАНҒАН ҚҰЖАТТАР
ДОКУМЕНТЫ, ПРИНЯТЫЕ НА III РЕСПУБЛИКАНСКОМ ФОРУМЕ ИМАМОВ
THE DOCUMENTS ADOPTED AT THE III REPUBLICAN FORUM OF IMAMS

2020 жылдың соңында V республикалық имамдар форумын өткізу жоспарлануда. Аталмыш форумда «Ас беру мәдениеті», «Зират пен зиярат мәдениеті», «Зияткер имам», «Тарихи киелі орындарды зиярат ету» сынды концептуалды құжаттардың қабылдануы күтілуде.

2018 жылдың 24 қаңтарында киелі Түркістан қаласындағы Халықаралық Қожа Ахмет Яссауи университетінде «Ислам және ұлы дала өркениеті» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясы ұйымдастырылды.

2018 жылдың 2 наурызында елорда төрінде «Еуразия кеңістігіндегі Ислам өркениеті: өткені, бүгіні және болашағы» атты Еуразия мұсылман ғұламаларының форумы өтті.

В конце 2020 года планируется проведение IV Республиканского форума имамов и ожидется презентация концептуальных документов ДУМК таких, как «Культура «құдайы ас беру», «Культура зирата и посещения зиратов (кладбище)», «Имам интеллектуал», «Культура посещения исторических священных мест».

24 января 2018 года в Международном университете Ходжа Ахмеда Яссауи в священном городе Туркестан состоялась республиканская научно-практическая конференция «Ислам и цивилизация Великой степи».

2 марта 2018 года в столице состоялся форум мусульманских улемов Евразии «Исламская цивилизация на Евразийском пространстве: прошлое, настоящее и будущее».

At the end of 2020, it is planned to hold the IV Republican Forum of Imams and the presentation of conceptual documents such as “The Culture of Funeral Catering”, “The Culture of Cemeteries and Visiting Cemeteries”, “An Intellectual Imam”, “The rules on visiting historical shrines”.

The Republican scientific-practical conference entitled “Islam and the Great Land Civilization” was held at the International Hodja Ahmed Yassawi University on January 24, 2018.

The capital of Kazakhstan hosted the Forum of Eurasian Muslim Scholars “Islamic Civilization in Eurasia: Past, Present and Future” on March 2, 2018,

Еуразия мұсылман ғұламаларының форумы
Форум мусульманских улемов Евразии
The Forum of Eurasian Muslim Scholars

2019 жылдың 11 сәуірінде елорда-да Қазақстан және Ресей мұсылмандары діни басқармаларының ұйымдастыруымен «Рухани Жібек жолы. Ислам және жастар: қазіргі заман сын-қатерлері» атты IV халықаралық ғылыми конференция ұйымдастырылды.

Конференция жұмысына Ақпарат және қоғамдық даму министрі Дәурен Абаев, Ресей мұсылмандары діни басқармасы және Ресей Мүфтилер кеңесінің төрағасы, мүфти, шейх Равиль Гайнутдин, Өзбекстан мүфтиі Усмонхон Алимов, Қытай Ислам қауымдастығының төрағасы Хасан Фа Мин, Қырғызстан мүфтиі Мақсатбек қажы Тоқтомушев, Моңғолия мүфтиі Батырбек Хадыс, Финляндиядағы Ислам орталығының төрағасы Голтен Бедретдин, т.б. дін қайраткерлері, діни саладағы мемлекеттік органның басшылары, зиялы қауым өкілдері қатысты.

11 апреля 2019 года в столице прошла IV Международная научная конференция «Духовный Шелковый путь. Ислам и молодежь: вызовы современности», организованная духовными управлениями мусульман Казахстана и России.

В работе конференции приняли участие Министр информации и общественного развития Даурен Абаев, председатель Духовного управления мусульман России и Совета муфтиев России, верховный муфтий, шейх Равиль Гайнутдин, Верховный муфтий Узбекистана Усмонхон Алимов, председатель Китайской Исламской ассоциации Хасан Фа Мин, муфтий Кыргызстана Максатбек хаджи Токтомушев, муфтий Монголии Батырбек Хадыс, председатель Исламского центра в Финляндии Голтен Бедретдин и другие религиозные деятели, руководители государственных органов в религиозной сфере, представители интеллигенции.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and Russia were organized “The Spiritual Silk Road” IV International Scientific Conference on “Islam and Youth: Modern Challenges” in the capital of Kazakhstan on April 11, 2019.

The conference was attended by the Minister of Information and Social Development, Dauren Abayev, the Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Russia and the Council of Muftis of Russia, Supreme Mufti, Sheikh Ravil Gainutdin, Supreme Mufti of Uzbekistan Usmonkhon Alimov, the Chairman of the Islamic Association of China Hassan, Fa Min, Supreme Mufti of Kyrgyzstan, Maksatbek Haji Toktomushev, Supreme Mufti of Mongolia, Golten Bedretdin, the Chairman of the Islamic Center in Finland, and other Islamic figures, heads of state bodies in the field of Islam, representatives of the intelligentsia.

РУХАНИ ЖІБЕК ЖОЛЫ
ИСЛАМ ЖӘНЕ ЖАСТАР:
ҚАЗІРГІ ЗАМАН СЫН-ҚАТЕРЛЕРІ
IV ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ДІНИ
КОНФЕРЕНЦИЯ
ДУХОВНЫЙ ШЁЛКОВЫЙ ПУТЬ
ИСЛАМ И МОЛОДЁЖЬ:
ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ
IV МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-БОГОСЛОВСКАЯ

ШЕЙХ УСМОНХОН
ШЕЙХ УСМОНХОН

РУХАНИ ЖІБЕК ЖОЛЫ
ИСЛАМ ЖӘНЕ ЖАСТАР:
ҚАЗІРГІ ЗАМАН СЫН-ҚАТЕРЛЕРІ
ДУХОВНЫЙ ШЁЛКОВЫЙ ПУТЬ

ҚҰРАН КӘРІМДІ ЖАТҚА ЖӘНЕ МӘНЕРЛЕП ОҚУДАН ЖАРЫСТАР
РЕСПУБЛИКАНСКИЕ КОНКУРСЫ ЧТЕЦОВ И ХАФИЗОВ КОРАНА
THE REPUBLICAN HOLY QURAN RECITATION COMPETITIONS

Діни басқарманың ұйымдастыруымен 9 рет республикалық Құран Кәрімді жатқа және мәнерлеп оқудан сайыс өтті.

1. «Құранды мәнерлеп және жатқа оқудан» яғни I Республикалық Құран жарысы 2000 жылы 1 ақпанда Алматы қаласында өтті. Бас жүлдені Еркінбек Керімбекұлы Шоқай иеленді

2. II Республикалық Құран жарысы 3 қараша 2004 жылы Алматы қаласында өтті. Жарысқа 38 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Мұхаммед Жүніс Мамляйұлы, 20 пара бойынша 1-орынды Бауыржан Есмурзаев, 10 пара бойынша1-орынды Ербол Шырынхан алды.

По инициативе Духовного управления мусульман Казахстана 9 раз был проведен республиканский конкурс чтецов и хафизов Корана.

1. Первый конкурс хафизов Корана, то есть I Республиканский конкурс чтецов Корана состоялся 1 февраля 2000 года в г. Алматы. Гран-При получил Шокай Еркинбек Керимбекович

2. II Республиканский конкурс чтецов Корана прошел 3 ноября 2004 года в г. Алматы. В соревнованиях приняли участие 38 хафизов, по 30 джузам гран-при завоевал Мухамед Жунис Мамляйулы, по 20 джузам 1-место занял Бауыржан Есмурзаев, по 10 джузам 1-место Ербол Шырынхан.

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has organized 9 republican holy Quran recitation competitions.

1. The I Republican Holy Quran recitation competition was organized on February 1, 2000 in Almaty. The winner was Yerkinbek Kerimbekuly Shokai.

2. The II Republican Holy Quran recitation competition was held on November 3, 2004 in Almaty. There 38 reciters took part in the competition, the winners of the competition were Muhammad Zhunus Mamlyayuly of memorization of 30 juz, Baurzhan Esmurzayev of memorization of 20 juz, and Yerbol Shyrynkhan of the memorization of 10 juz.

3. III Республикалық Құран жарысы 2008 жылы Алматы қаласында өтті. Додаға 82 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Ерсін Әміре, 10 пара бойынша 1-орынды Мұхаммед Садық, 5 пара бойынша 1-орынды Серік Ахметов, мәнерлеп оқудан 1-орынды Еркебұлан Байғабылов алды

3. III Республиканский конкурс чтецов Корана состоялся в 2008 году в г. Алматы. В соревнованиях приняли участие 82 хафизов, по 30 джузам гран-при получил Ерсин Амире, по 10 джузам 1-место Мухаммед Садык, по 5 джузам 1-место Серик Ахметов, по выразительному чтению 1-место Еркебулан Байгабылов.

3. The III Republican Holy Quran recitation competition was held in 2008 in Almaty. There 82 reciters took part in the competition, the winners of the competition were Yersin Amire of memorization of 30 juz, Muhammad Sadyk of memorization of 10 juz, Serik Akhmetov of memorization of 5 juz and Erkebulan Baigabylov of recitation of 1 chapter.

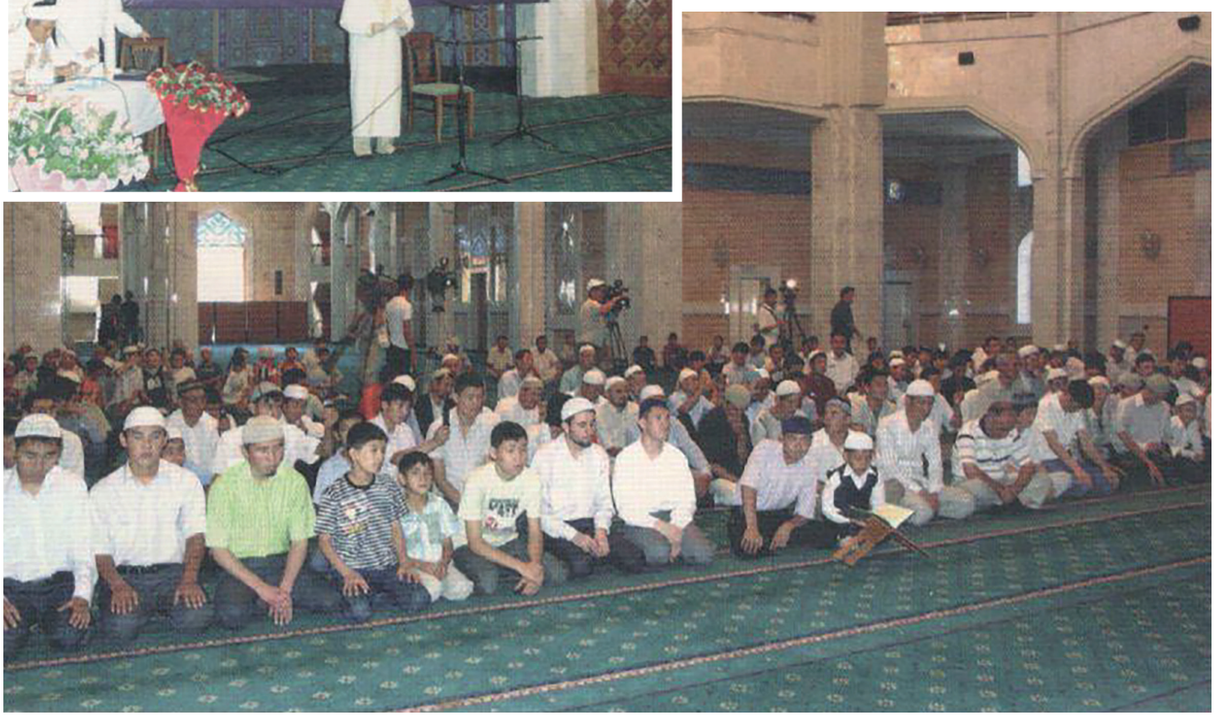

4. IV Республикалық Құран жарысы 11 маусым 2011 жылы Алматы қаласында өтті. 30 пара бойынша бас жүлде Бақтияр Қасымалиевке, 10 пара бойынша 1-орын Серік Әмзековқа, 5 пара бойынша 1-орын Нұрлан Сейтмановқа, мәнерлеп оқу бойынша 1-орын Батыр Тоқтамұратовқа бұйырды.

4. IV Республиканский конкурс чтецов Корана состоялся 11 июня 2011 года в Алматы. По 30 джузам главный приз достался Бахтияру Касымалиеву, по 10 джузам 1 место – Серику Амзекову, по 5 джузам 1 место – Нурлану Сейтманову, по выразительному чтению 1 место – Батыру Токтамуратову.

4. The IV Republican Holy Quran recitation competition was organized on June 11, 2011 in Almaty. The winners of the competition were Bakhtiyar Kasymaliev for memorization of 30 juz, Serik Amzekov for memorization of 10 juz, Nurlan Seitmanov for memorization of 5 juz and Batyr Toktamuratov of recitation of 1 chapter.

5. V Республикалық Құран жарысы 2013 жылдың 26 қазанында Алматы қаласын ұйымдастырылды. сайсқа 80 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Яхия Құрбан, 2-орынды Хусей Уәлихадием және 3-орынды Қуаныш Тоқсанбайұлы мен Әбділғаффар Тұрсыновтар жеңіп алды.

5. V Республиканский конкурс чтецов Корана был организован 26 октября 2013 года в г. Алматы. В конкурсе приняли участие 80 хафизов, гран-при по 30 джузам завоевал Яхия Құрбан, 2 место Хусей Уалиханадием и 3 место Куаныш Токсанбайулы и Абдильгаффар Турсынов.

5. The IV Republican Holy Quran recitation competition was organized on October 26, 2013 in Almaty. There 80 reciters took part in the competition. The winners of the competition were Yahiya Kurban for memorization of 30 juz, the second prize winner was Hussein Valikhadiem and the third prize winner were Kuanysh Toksanbayuly and Abdilgaffar Tursunov.

6. VI Республикалық Құран жарысы 28-29 мамыр 2015 жылы Алматы қаласында өтті. Жалпы 33 қари қатысып, жүлделі 1-орынды14 жастағы ең жас қари Дулат Қалығұлов, 2-орынды Шоқан Уәлиев, 3-орынды Хусей Уалихаджи, 4-орынды Нағим Нағманов, 5-орынды Назар Сұлтанбай иеленді.

6. VI Республиканский конкурс чтецов Корана состоялся 28-29 мая 2015 года в Алматы. По итогам соревнований 1-место занял самый молодой хафиз Дулат Калыгулов в возрасте 14 лет, 2-место – Шокан Уалиев, 3-место – Хусей Уалихаджи, 4-место – Нагим Нагманов, 5-место – Назар Султананбай.

6. The V Republican Holy Quran recitation competition was held on May 28-29, 2015 in Almaty. A total number of 33 reciters took part in the competition. The winners of the competition were Dulat Kalygulov, the youngest 14-year-old participant, the second prize winner was Chokan Ualiyev, the third prize winner was Husey Ualikhaji, the fourth prize Nagim Nagmanov and the fifth prize winner was Nazar Sultanbay.

7. VII Республикалық Құран жарысы 25-26 сәуір 2018 жылы Алматы қаласында өтті. Жарысқа 63 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Нағим Нағманов, 20 пара бойынша 1-орынды Махмадрахим Хокимов, 10 пара бойынша 1-орынды Кенжебай Қуаныш, мәнерлеп оқудан 1-орынды Такен Тұрдақанұлы қанжығасына байлады.

7. VII Республиканский конкурс чтецов Корана 25-26 апреля 2018 года состоялся в г. Алматы. В соревнованиях приняли участие 63 хафизов, гран-при по 30 джузам завоевал нагим Нагманов, 1-место по 20- джузам – Махмадрахим Хокимов, 1-место по 10 джузам – Кенжебай Куаныш, 1-место по выразительному чтению – Такен Турдаканович.

7. The VI Republican Holy Quran recitation competition was held on April 25-26, 2018 in Almaty. A total number of 63 reciters took part in the competition. The winners of the competition were Nagim Nagmanov for memorization of 30 juz, Mahmadrahim Hokimov for memorization of 20 juz, Kenzhebay Kuanysh of memorization for 10 juz and Taken Turdakanuly for recitation of 1 chapter.

8. VIII Республикалық Құран жарысы – 26-27 сәуір 2019 жылы Алматы қаласында өтті. Сайысқа 57 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Сақи Сатешов, 20 пара бойынша 1-орынды Қуаныш Абишев, 10 пара бойынша 1-орынды 6 жастағы Нұртілеу Мейітқасым, мәнерлеп оқудан 1-орынды Қайнар Базарқан жеңіп алды.

8. VIII Республиканский конкурс чтецов Корана состоялся 26-27 апреля 2019 года в г. Алматы. В конкурсе приняли участие 57 хафизов, по 30 джузам гран-при – Саки Сатешов, по 20 джузам 1-место – Куаныш Абишев, по 10 джузам 1-место – Нуртлеу Мейиткасым, по выразительному чтению 1-место – Кайнар Базаркан.

8. The VII Republican Holy Quran recitation competition was held on April 26-27, 2019 in Almaty. A total number of 57 reciters took part in the competition. The winners of the competition were Saki Sateshov for memorization of 30 juz, Kuanysh Abishev for memorization of 20 juz, Nurtileu Meitkasym for memorization of 10 juz, Kainar Bazarkan of recitation of 1 chapter.

9. IX Республикалық Құран жарысы – 21-22 қазан 2020 жылы тұңғыш рет Нұр-Сұлтан қаласында өтті. Сайысқа 72 қари қатысып, 30 пара бойынша бас жүлдені Абдулгоффар Турсунов, 20 пара бойынша 1-орынды Қуаныш Кенешбай, 10 пара бойынша 1-орынды Абдулбақи Абдилазиз, мәнерлеп оқудан 1-орынды Фарух Рапих жеңіп алды.

9. IX Республиканский конкурс чтецов Корана, который состоялся 21-22 октября 2020 года впервые прошел в Нур-Султане. В конкурсе приняли участие 72 хафизов, Гран-при по 30 джузам завоевал Абдулгоффар Турсунов, по 20 джузам 1 место занял Куаныш Кенешбай, по 10 джузам 1 место занял Абдулбаки Абдилазиз, по выразительному чтению 1 место занял Фарух Рапих.

9. The VII Republican Holy Quran recitation competition was held on October 21-22, 2020 first time in Nur-Sultan. The winners of the competition were Abdulgoffar Tursunov for the memorization for 30 juz, Kuanysh Keneshbay for the memorization for 20 juz, Abdulbaki Abdilaziz for the memorization for 10 juz, Farukh Rapikh for recitation of 1 chapter.

ДИПЛОМ
I-орын
СЕРТИФИКАТ
IX РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫ
«30 ПАРА»
БАС ЖҮЛДЕ
АВТО КӨЛІК
I-орын

СЕРТИФИКАТ
БАС ЖҮЛДЕ
АВТО КӨЛІК
БАС ЖҮЛДЕ

IX РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫ

ТӨРТ БАҒЫТ

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы өз қызметінде 4 бағыттағы жұмыстарға басымдық береді. Олар – мешіттегі уағыз-насихат жұмыстары, сапалы білім, изгі іс-шаралар мен қайырымдылық, жат ағыммен күрес.

ЧЕТЫРЕ НАПРАВЛЕНИЯ

В своей деятельности Духовное управление мусульман Казахстана уделяет большое внимание работе 4 направлений. Это: пропагандистско-агитационные работы, качественное образование, благотворительные мероприятия, борьба с деструктивными религиозными течениями.

THE FOUR DIRECTIONS

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan is focusing to work in four different areas. These are preaching works in the mosques, quality education, good deeds and charity, the fight against violent groups.

«ДІН МЕН ДӘСТҮР ЖЫЛЫ»

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы еліміздің имам-молдалары мен дінтанушы-ғалымдары үшін 2014 жылды «Дін мен дәстүр» жылы деп жариялап, дініміз бен дәстүрімізді жаңғырту жолында бірқатар мәселеге баса назар аударды. Осы бағытта көптеген іс-шаралар мен игі жобалар жүзеге асты.

Бастама аясында «Дін мен дәстүр 1» және «Дін мен дәстүр 2» атты кітап жамағатқа жол жартты. Қазақстанның халық жазушылары, әдебиеттанушы-ғалымдар бұл бастамаға оң пікір білдірді.

«ИСЛАМ И ТРАДИЦИЯ»

Духовное управление мусульман Казахстана 2014 год объявил годом «Религии и традиции», и акцентировал внимание на модернизацию взаимосвязи казахских традиций и Ислама. В этом направлении былы реализованы множество мероприятий и проектов.

В рамках данной инициативы была выпущена книга «Религия и традиции» в двух томах. Народные писатели Казахстана, ученые-литературоведы высказали свое положительное мнение по поводу данной инициативы.

ISLAM AND TRADITION

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan declared 2014 the Year of Islam and Tradition for imams, mullahs and theologians of the country. In its appeal to the imams of mosques, the Spiritual Administration focused on several issues on the revival of our religion and traditions. A number of events and great projects have been implemented in this cause.

As part of this initiative, the book «Religion and Traditions» was published in two volumes. Various writers of Kazakhstan and literary critics have commented on these books positively.

«ДІН ЖӘНЕ ТАРИХ ТАҒЫЛЫМЫ ЖЫЛЫ»

ҚМДБ Төралқа мәжілісінің шешімімен 2016 жыл – «Дін және тарих тағылымы» жылы деп жарияланды.

Өңірлерде «Дін және тарих тағылымы» атты конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер өтіп, бұқаралық ақпарат құралдарында түрлі бағдарламалар мен хабарлар жасалды. «Дәстүрлі ислам жауһарлары» атты танымдық кітап шықты. Қазақ даласынан шыққан дін қайраткерлері мен тарихи тұлғалар туралы, олардың діни туындыларына арналған деректі фильмдер мен зерттеу мақалалар, очерктер жарияланды.

«ИСЛАМ И ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ»

Решением Президиума ДУМК 2016 год был объявлен годом «Ислама и исторического наследия».

Под эгидой этой приоритетной инициативы в регионах страны проводились конференции, семинары, круглые столы, в средствах массовой информации были организованы различные программы и передачи. Вышла в свет познавательная книга «Традиционные исламские шедевры». Опубликовано документальные фильмы и исследовательские статьи, очерки о исламских деятелях и исторических личностях казахской земли, а также их произведениях в исламском направлении.

ISLAM AND HERITAGE OF HISTORY

By the decision of the Presidium of the Spiritual Administration, 2016 was declared the Year of Islam and Heritage of history.

Under the auspices of this priority initiative there were conferences, seminars, round tables on topic of Islam and history held in the regions, and various programs and broadcasts were made in the media. An educational book “The Jewels of traditional Islam” has been published. A great number of documentary films and research articles, essays about Islamic and historical public figures from the Kazakh lands, and their works were published on Islamic purposes.

«ИСЛАМ ЖӘНЕ ОТБАСЫ ЖЫЛЫ»

Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы 2018 жылды діни қызмет аясында «Ислам және отбасы» жылы деп жариялады.

Осынау игі бастаманың шарапатымен облыстық, қалалық мешіттердің жанынан отбасылық кеңес беру орталықтары ашылды. Ислам және отбасы сериясымен бірнеше кітап жарық көрді, танымдық мақалалар жарияланды.

«ГОД ИСЛАМА И СЕМЬИ»

2018 год в рамках религиозной деятельности Духовное управление мусульман Казахстана объявило годом «Ислама и семьи».

В рамках этой инициативы при областных и городских мечетях были открыты Центры семейной консультации. Были опубликованы несколько книг и познавательные статьи из серии «Ислам и семья».

YEAR OF ISLAM AND FAMILY

The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan has declared the year of 2018 as the Year of Islam and the Family in the field of Islamic activity.

By the cause of this noble initiative, family counseling centers were opened at regional and city mosques. Several books and informative articles on the topic of Islam and the family were published.

ДІНИ МЕРЕКЕЛЕР ҰЛТТЫҚ НАҚЫШТА ТОЙЛАНУДА
МУСУЛЬМАНСКИЕ ПРАЗДНИКИ В НАЦИОНАЛЬНОМ КОЛОРИТЕ
MUSLIM HOLIDAYS IN TRADITIONAL STYLE

Елімізде мұсылман мерекелері (Ораза айт, Құрбан айт) мен рухани кештер (Мәуліт, «Берекелі Рамазан» кеші) қазақы нақышта дәстүрімізге сай тойланып келеді. Айт күндері мешіт аулаларына қазақ үйлер тігіледі. Мешітке келген жамағат ақ дастарқаннан дәм татады. Бұдан бөлек жамағат арасында ұлттық ойындардан сайыстар ұйымдастырылады. Асық ату, арқан тарту, қазақша күрес, қол күрес, жілік сындыру секілді ойын түрлері ұйымдастырылады. Жеңімпаз атанған азаматтарға арнайы сыйлықтар үлестіріледі.

Құрбан айт күндері имамдардың ұйытқы болуымен көкпар, бәйге, тай жарыс, аударыспақ секілді салауатты шаралар өтеді. Жеңімпаздарға жылқы, түйе, қой, т.б. бағалы сыйлықтар беріледі.

Жыл сайын қасиетті Рамазан айының қарсаңында мәдениет сарайларында «Берекелі Рамазан» рухани кешін өткізу дәстүрге айналды. Рухани кеште терме-толғаулар шырқалып, ғибратты көріністер қойылады. Сонымен қатар Рамазан айының қадірі мен қасиеті жайлы уағыз айтылады.

Дәл осы бағытта Мәуліт мерекесі де кең көлемде атап өтіледі. Тіпті бір күнде екі рет республикалық Мәуліт кешін ұйымдастыру дәстүрге айналып келеді. Мақсат – рухани кешке билет таппай, сарсаңға түскен жандарға да ислам құндылықтарын жеткізу.

Сайып келгенде, мұсылман мерекелері мен рухани кештерді ұлттық нақышта өткізудің өзіндік мәдениеті қалыптасты деуге болады.

В нашей стране мусульманские праздники (Ораза айт, Курбан айт) и духовные вечера (Мавлид, вечер «Берекелі Рамазан») проходят в национальном колорите. Во время праздника «айт» возле мечетей устанавливают юрты, а гостей угощают разными блюдами и сладостями из праздничного дастархана. Кроме того, проходят соревнования по национальным играм среди прихожан. Победители конкурса награждаются ценными призами.

В дни Курбан айта по инициативе имамов проводятся такие мероприятия, как кокпар, байга, тай жарыс, аударыспак. Победителям вручаются ценные призы: лошади, верблюды, овцы и др.

Ежегодно в преддверии священного месяца Рамазан во Дворцах культуры стало традицией проводить духовный вечер «Берекелі Рамазан». На духовном вечере звучат терме, и ставятся поучительные театрализованные сцены. Также гости слушают проповедь о важности и достоинстве священного месяца Рамазан.

В этом формате широко отмечается и праздник Мавлид. Становится ежегодной традицией организовывать два вечера республиканского Мавлида в один день.

Можно сказать, что сформировалась своеобразная культура проведения мусульманских праздников и духовных вечеров в национальном духе.

The Muslim holidays (Eid ul-Fitr and Eid ul-Adha) and spiritual evenings (Mawlid, Blessed Ramadan) are traditionally celebrated in the Kazakh style in our country. Traditional houses are erected in the courtyards of mosques on Eid days. People who come to the mosque enjoy the delicious food. In addition, competitions and national games are organized among the community. Games such as asyk shooting, tug of war, Kazakh wrestling, arm wrestling, bone breaking are taken place. The winners usually received the special prizes.

During the days of Eid ul-Adha, by the initiatives of imams a number of activities are organized such as kokpar, bayga, horse racing and arm wrestling. The winners are presented horses, camels, sheep and other valuable gifts.

On the eve of the holy month of Ramadan, it has become a tradition to hold a spiritual evening “Blessed Ramadan” in various locations every year. The spiritual evening is showed special performances, as well as a sermon on the value and virtues of Ramadan.

Mawlid holiday is widely celebrated holidays to renew spirituality. It has become a good tradition to organize Mawlid parties twice a day. The goal is to convey Islamic values to those who are struggling to find a ticket to a spiritual evening.

As a result, it can be said that there is a good culture of holding Muslim holidays and spiritual evenings in the national style.

Діни мерекелер ұлттық нақышта тойланып келеді

Религиозные праздники проходят в национальном стиле

The religious holidays are celebrated in the national style

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
АЛМАТЫ ОРТАЛЫҚ МЕШІТІ
Құрбан айт
құтты болсын!

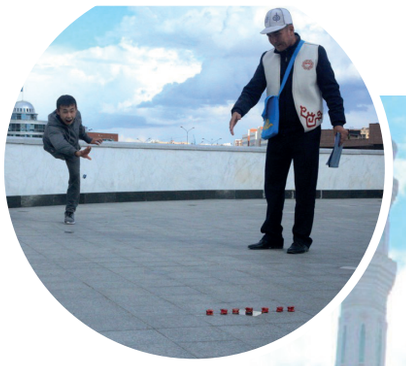

30 ЖЫЛДАҒЫ АЙТУЛЫ ОҚИҒАЛАР
ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЕ СОБЫТИЯ ЗА 30 ЛЕТ
THE HIGHLIGHTS OF 30 YEARS

1990 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының I Құрылтайы өтті.

■ Қазақстан мұсылмандарының діни басқармасы құрылып, ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти болып Рәтбек қажы Нысанбайұлы сайланды.

1990 год

■ Состоялся I Курултай мусульман Казахстана.

■ Создано духовное управление мусульман казахстана, Ратбек хаджи Нысанбайулы был избран председателем ДУМК, верховным муфтием.

1990

■ The I Congress of Muslims of Kazakhstan was held.

■ The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan was established and Ratbek Haji Nysanbaiuly was elected as Chairman of the Spiritual Administration.

1991 жыл

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жанынан Ислам университеті ашылды.

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жанынан «Иман» газеті шыға бастады.

■ 1989 жылы ашылған «Меркі» медресесінің алғашқы түлектері Бас мүфтидің бұйрығымен имамдық қызметке тағайындала бастады.

■ Жалпы мешіттер саны 68-ге жетті.

1991 год

■ При Духовном управлении мусульман Казахстана открылся Исламский университет.

■ При Духовном управлении мусульман Казахстана началась издаваться газета «Иман».

■ Первые выпускники медресе «Мерке», открывшегося в 1989 году, приказом Верховного муфтия начали работать в мечетях.

■ Общее количество мечетей достигло 68.

1991

■ The Islamic University was opened under the auspices of the Spiritual Administration.

■ The Iman newspaper was published under the auspices of the Spiritual Administration.

■ The first graduates of the Merke madrasah that was established in 1989 were appointed as imams by the order of the Supreme Mufti.

■ The total number of mosques has reached 68.

1992 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының II Құрылтайы өтіп, ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти болып Рәтбек қажы Нысанбайұлы қайта сайланды. ҚМДБ-ның Жарғысы қабылданды.

■ Жаңа 130 мешіт ашылып, мешіттер саны198-ге жетті.

1992 год

■ Состоялся II Курултай мусульман Казахстана, председателем ДУМК, Верховным муфтием был переизбран Ратбек хаджи Нысанбайулы. Был принят Устав ДУМК.

■ 130 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 198.

1992

■ The II Congress of Muslims of Kazakhstan was held and Ratbek Haji Nysanbaiuly was re-elected as Chairman of the of the Spiritual Administration, Supreme Mufti. The Charter of the Spiritual Administration was adopted.

■ 130 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 198.

1993 жыл

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Египет Араб Республикасы діни істер және уақыфтар министрлігі арасында ынтымақтастық туралы келісімшартқа қол қойылды. Соның негізінде көптеген жастар Қаирдегі «әл-Әзһар» діни жоғары оқу ордасында білім алуға кірісті. Имамдар «әл-Әзһар» университеті жанындағы халықаралық имамдардың білімін жетілдіру курсынан өтуге мүмкіндік алды.

1993 год

■ Подписан договор о сотрудничестве между Духовным управлением мусульман Казахстана и Министерством по делам религий и вакфа Арабской Республики Египет. В основе этого документа многие молодые люди приступили к обучению в Каире в исламском ВУЗе Аль-Азхар. Имамы получили возможность пройти международный курс повышения квалификации имамов при Университете Аль-Азхар.

1993

■ An agreement on cooperation was signed between the Spiritual Administration and the Ministry of Religious Affairs and Endowments of the Arab Republic of Egypt. On this basis, many young people began to study at the Al-Azhar Islamic University in Cairo. Imams had the opportunity to take part in an advanced international training course for imams at Al-Azhar University.

■ ҚМДБ жанынан ашылған Ислам университетінің алғашқы түлектері Бас мүфтидің бұйрығымен имамдық қызметке тағайындала бастады.
■ Тұңғыш рет қазақстандық паспортпен 300 кісі Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбевтың ақ батасымен қажылық сапарға аттанды.
■ «Нұр-Мүбарак» университеті қалашығының іргетасын қалау рәсімі өтті.
■ Жаңа 105 мешіт ашылып, мешіттер саны 303-ке жетті.

1994 жыл

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Пәкістандағы халықаралық ислам университеті арасында өзара ықпалдастық келісіміне қол қойылды. Осы құжат негізінде қазақстандық талапкерлер аталған оқу орнына білім алуға жіберілді. Сонымен қатар имамдарымыз осы университет жанындағы Дағуа Академиясы ұйымдастыратын халықаралық имамдардың білімін жетілдіру курсынан өту мүмкіндігіне ие болды.
■ Қажылық бөлімі құрылды.
■ Жаңа 209 мешіт ашылып, мешіттер саны 512-ге жетті.

1995 жыл

■ Жаңа 112 мешіт ашылып, мешіттер саны 624-ке жетті.

1996 жыл

■ Діни сараптама жұмысы жолға қойылды.
■ Жаңа 172 мешіт ашылып, мешіттер саны 796-ға жетті.

1997 жыл

■ Еліміздің алғашқы қарилары халықаралық Құран жарыстарына қатыса бастады.

■ Первые выпускники Исламского университета при ДУМК, приказом Верховного муфтия начали назначаться на разные должности в мечетях.
■ Впервые с казахстанскими паспортами 300 человек отправились в хадж с благословением Президента Казахстана Нурсултана Назарбаева.
■ Состоялась церемония закладки камня университетского городка «Нур-Мубарак».
■ 105 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 303.

1994 год

■ Подписано соглашение о взаимодействии между Духовным управлением мусульман Казахстана и международным исламским университетом в Пакистане. На основании этого документа казахстанские абитуриенты направлены на обучение в данное учебное заведение. Кроме того, имамы получили возможность пройти международный курс повышения квалификации имамов, организуемых Академией «Дагуа» при этом университете.
■ Был создан отдел хаджа.
■ Было сдано в эксплуатацию, и 209 новых мечетей, количество мечетей достигло 512.

1995 год

■ 112 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 624.

1996 год

■ Была налажена работа по религиозной экспертизе.
■ 172 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 796.

1997 год

■ Хафизы страны стали принимать участие в международных конкурсах чтецов Корана.

■ By the order of the Supreme Mufti, the first graduates of the Islamic University were appointed as imams of the mosques.
■ For the first time, 300 people with Kazakhstan passports went on a hajj with the blessing of the President of Kazakhstan Nursultan Nazarbayev.
■ A groundbreaking ceremony for the Nur-Mubarak campus was held.
■ 105 new mosques were given into service and the number of mosques reached 303.

1994

■ A cooperation agreement was signed between the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the International Islamic University in Pakistan. On the basis of this document, Kazakhstani applicants were sent to study at this university. In addition, Imams had the opportunity to take part in an advanced international training course for imams organized by the Dawah Academy at the university.
■ The Department of Hajj has been established.
■ 209 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 512.

1995

■ 112 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 624.

1996

■ The Islamic religious expertise sector has been set up.
■ 172 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 796.

1997

■ The Kazakhstan's reciters of Quran took part in the International Quran recitation competition.

■ Жаңа 96 мешіт ашылып, мешіттер саны 892-ге жетті.

1998 жыл

■ Алматыда Нұр-Мүбарак Египет Ислам мәдениеті университетінің қазығы қағылды.
■ Жаңа 122 мешіт ашылып, мешіттер саны 1014-ке жетті.

1999 жыл

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Түрік Республикасы Дін істері басқармасы арасында өзара ынтымақтастық туралы келісімшартқа қол қойылды. Осы құжат аясында Түркия тарапының демеушілігімен Қазақстанда бірқатар мешіттер бой көтерді. Көптеген имамдар Түркиядағы имамдардың білімін жетілдіру курстарында дайындықтан өтті. Қазақстандық шәкірттер Түркияда білім алуға мүмкіндік алды.
■ Алматы қаласының орталық мешіті ашылды. Бұл сол кездегі республикамыздағы ең үлкен мешіт болды.
■ Жаңа 114 мешіт ашылып, мешіттер саны 1128-ге жетті.

2000 жыл

■ Атырау облысының орталық «Иман» мешіті ашылды.
■ Қазақстан мұсылмандарының III Құрылтайы өтті. Онда Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы, Бас мүфти болып Әбсаттар қажы Дербісәлі сайланды.
■ Республикалық «Ислам және өркениет» газетінің алғашқы саны жарыққа шықты.
■ Қасиетті Құранды мәнерлеп оқу бойынша I республикалық жарыс өтті.

■ 96 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 892.

1998 год

■ Заложен фундамент Египетского университета исламской культуры Нур-Мубарак в Алматы.
■ 122 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1014.

1999 год

■ Подписан договор о взаимном сотрудничестве между Духовным управлением мусульман Казахстана и Управлением по делам религий Турецкой Республики. В рамках этого документа при поддержке турецкой стороны в Казахстане были построены несколько мечетей. Многие имамы прошли подготовку на курсах повышения квалификации имамов в Турции. Казахстанские студенты получили возможность обучаться в Турции.
■ Была открыта центральная мечеть г. Алматы. Это была самая большая мечеть в то время в Республике.
■ 114 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1128.

2000 год

■ Была открыта центральная мечеть Атырауской области «Иман».
■ Прошел III Курултай мусульман Казахстана. Председателем Духовного управления мусульман Казахстана, Верховным муфтием был избран Абсаттар хаджи Дербисали.
■ Вышел в свет первый номер республиканской газеты «Ислам және өркениет» (Ислам и цивилизация).
■ Прошел I республиканский конкурс чтецов Священного Корана.

■ 96 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 892.

1998

■ The foundation stone of The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak was laid in Almaty.
■ 122 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1014.

1999

■ A mutual cooperation agreement was signed between the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the Presidency of Religious Affairs of the Republic of Turkey. Within the framework of this document, a number of mosques were built in Kazakhstan under the auspices of the Turkish side. Many imams have been taking advanced courses for imams in Turkey. As well, Kazakhstani students had the opportunity to study in Turkey.
■ The Central mosque of Almaty was established and it was the largest mosque in the country at that time.
■ 114 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1128.

2000

■ The Central mosque Iman of Atyrau region was given to the service.
■ The III Congress of Muslims of Kazakhstan took place. Absattar Haji Derbisali was elected as Chairman of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan, Supreme Mufti.
■ The first issue of Islam and Civilization the republican newspaper was published.
■ The I Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ Іс басқару бөлімі құрылды.
■ Алматы облысының орталық «Қарасай батыр» мешіті, Қарағанды облыстық №1 орталық мешіттерінің ашылу салтанаты өтті.
■ Жаңа 67 мешіт ашылып, мешіттер саны 1195-ке жетті.

■ Создана должность Управления делами.
■ Состоялись торжественные открытия центральной мечети Алматинской области «Карасай батыр», и центральной мечети №1 Карагандинской области.
■ 67 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1195.

■ The Department of Case management has been established.
■ The Opening ceremony of the central mosque Karasai Batyr of Almaty region and the №1 Central mosque of Karaganda region was held.
■ 67 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1195.

2001 жыл

■ ҚМДБ-ның «Діни уағыз және оқу ағарту» секторы ашылды.
■ ҚМДБ-ның Шариғат және пәтуа бөлімі құрылды.
■ Алматыда Нұр-Мүбарак Египет Ислам мәдениеті университеті ашылды.
■ Павлодар облысының «Мәшһүр Жүсіп» облыстық орталық мешіті ашылды.
■ Жаңа 92 мешіт ашылып, мешіттер саны 1287-ге жетті.

2001 год

■ Был создан сектор «Религиозной проповеди и просвещения» ДУМК.
■ Был создан Отдел шариата и фетвы.
■ В Алматы открылся Египетский университет исламской культуры «Нур-Мубарак».
■ Открылась областная центральная мечеть «Мәшһүр Жүсіп» в Павлодарской области.
■ 92 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1287.

2001

■ The Sector of Islamic Preaching and Education was established.
■ The Department of Sharia and Fatwa was established.
■ The Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak was established in Almaty.
■ The regional central mosque Mashkhur Zhusup of Pavlodar region was given into service.
■ 92 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1287.

2002 жыл

■ Алматыда Республикалық имамдардың білімін жетілдіру Ислам институты ашылды.
■ ҚМДБ-ға қарасты «Иман» журналының алғашқы саны жарыққа шықты.
■ Дін қызметкерлерінің біркелкі киім үлгісі (ақ түсті сәлде-шапан) бекітілді.
■ Жаңа 77 мешіт ашылып, мешіттер саны 1364-ке жетті.

2002 год

■В Алматы открылся Республиканский исламский институт повышения квалификации имамов.
■ Вышел в свет первый номер журнала «Иман» при ДУМК.
■ Утверждена единая форма одежды имамов.
■ 77 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1364.

2002

■ The Republican Islamic Institute for Improvement of Imams Education was established in Almaty.
■ The first issue of the Iman magazine was published.
■ The traditional uniform of the imam (white turban and white coat “chapan”) was approved.
■ 77 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1364.

2003 жыл

■ Маңғыстау облысының орталығы Ақтау қаласында Бекет ата атындағы Орталық мешіттің ашылу салтанаты өтті.
■ Жаңа 94 мешіт ашылып, мешіттер саны 1458-ге жетті.

2003 год

■ В центре Мангистауской области в городе Актау состоялось торжественное открытие центральной мечети имени Бекет ата.
■ 94 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1458.

2003

■ The Opening ceremony of the Central Mosque named after Beket Ata took place in Aktau, the center of Mangistau region.
■ 94 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1458.

2004 жыл

■ Алматыда Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының жаңа ғимаратының ашылу салтанаты өтті.

■ Алматыдағы Нұр-Мүбарак Египет Ислам мәдениеті университетінде исламтану мамандығын тұңғыш бітірген түлектер диплом алды.

■ II Республикалық Құран жарысы өтті.

■ Жаңа 91 мешіт ашылып, мешіттер саны 1549-ға жетті.

2004 год

■ В Алматы состоялось торжественное открытие нового здания Духовного управления мусульман Казахстана.

■ Первые выпускники окончившие по специальности «исламоведение» получили диплом в Египетском университете исламской культуры «Нур-Мубарак».

■ Прошел II Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ 91 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1549.

2004

■ The Opening ceremony of a new building of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan took place in Almaty.

■ The first students of Islamic studies graduated from the Egyptian University of Islamic Culture Nur-Mubarak in Almaty.

■ The II Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ 91 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1549.

2005 жыл

■ Елордада Астана қаласының «Нұр Астана» орталық мешітінің ашылу салтанаты өтті.

■ Қазақстан мұсылмандарының IV Құрылтайы өтті. Аталмыш жиында Әбсаттар қажы Дербісәлі екінші мерзімге ҚМДБ-ның төрағасы, Бас мүфти болып қайта сайланды.

■ Батыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарының жаңа облыстық орталық мешіттері салтанатты түрде ашылды.

■ Бас мүфтидің ұсынысы негізінде ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевтың үкімімен «Құрбан айт» мемлекеттік мерекелер қатарына еніп, арнайы демалыс күні болып бекітілді.

■ Жаңа 103 мешіт ашылып, мешіттер саны 1653-ке жетті.

2005 год

■ В столице состоялось торжественное открытие центральной мечети «Нур Астана».

■ Состоялся IV Курултай мусульман Казахстана, где Абсаттар хаджи Дербисали вновь был избран председателем ДУМК, верховным муфтием.

■ Торжественное открытие новых центральных областных мечетей Западно-Казахстанской и Северо-Казахстанской областей.

■ По предложению Верховного муфтия, Указом Президента РК Н.А.Назарбаева «Курбан айт» вошел в число государственных праздников и утвержден днем отдыха.

■ 103 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1653.

2005

■ The Opening ceremony of the central mosque Nur Astana took place in the capital.

■ The IV Congress of Muslims of Kazakhstan was held. At this meeting, Absattar Haji Derbisali was re-elected for the second term as Chairman of the Spiritual Administration, Supreme Mufti.

■ New regional central mosques of West Kazakhstan and North Kazakhstan districts were given into service.

■ By the decree of the President of the Republic of Kazakhstan NA Nazarbayev, Eid-ul-Adha was included in the list of public holidays and declared a special day off on the basis of the proposal of the Supreme Mufti.

■ 103 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1653.

2006 жыл

■ Қажылық сапарына аттанған ел азаматтарының қажылық сапарын қадағалау үшін Қажылық миссиясы құрылды.

■ Бас мүфтидің кеңесшісі қызметі ашылды.

■ Діни істер бөлімі құрылды.

■ ҚМДБ-ның ресми muftyat.kz сайты іске қосылды.

2006 год

■ Для контролирования паломничества граждан страны отправившихся в хадж была создана Миссия хаджа.

■ Открылась должность советника верховного муфтия.

■ Был создан отдел по делам религии.

■ Открылся официальный сайт ДУМК muftyat.kz.

2006

■ A Hajj Mission was established to monitor the hajj of citizens of the country who are going on a hajj.

■ The position of Adviser to the Supreme Mufti was established.

■ A department for religious affairs was established.

■ The official website of the Spiritual Administration, www.muftyat.kz, was launched.

■ Жаңа 205 мешіт ашылып, мешіттер саны 1857-ге жетті.

2007 жыл

■ ҚМДБ орталық аппаратының жұмысын үйлестіру мақсатында Аппарат басшысы қызметі ашылды.

■ Түркия Дін істер басқармасы мен Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы діни қызмет саласындағы ынтымақтастық туралы келісім құжаты жаңаланып, өзара тәжірибе алмасу бойынша түркиялық ұстаздар мешіт жанындағы діни сауат ашу курстарында дәріс бере бастады.

■ Жамбыл облысының жаңа орталық «Һибатулла Тарази» мешіті салтанатты түрде ашылды

■ «Шымкент» және «Астана» медреселері ашылды.

■ Жаңа 336 мешіт ашылып, мешіттер саны 2193-ке жетті.

2008 жыл

■ III Республикалық Құран жарысы өтті.

■ Ақтөбе облысының «Нұр Ғасыр» облыстық орталық мешіті, Қызылорда облысының «Ақмешіт-Сырдария» облыстық орталық мешіті салтанатты түрде ашылды.

■ «Орал», «Әбу Бәкір Сыддық», «Үшқоңыр» және «Ақтөбе», медреселері ашылды.

■ Жаңа 45 мешіт ашылып, мешіттер саны 2238-ге жетті.

2009 жыл

■ «Әбу Ханифа» медресесі ашылды.

■ Діни сараптама және талдау бөлімі ашылды.

■ Жаңа 14 мешіт ашылып, мешіттер саны 2252-ке жетті.

■ 205 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 1857.

2007 год

■ В целях координации работы центрального аппарата ДУМК была создана должность Руководителя аппарата.

■ Управление по делам религий Турции и Духовное управление мусульман Казахстана обновили договор о сотрудничестве в сфере религиозной деятельности и обменялись опытом, турецкие учителя начали преподавать на курсах по религиозной грамотности при мечетях.

■ Состоялась церемония открытия новой центральной мечети Жамбылской области «Хибатулла Тарази».

■ Открылись медресе «Шымкент» и «Астана».

■ 336 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2193.

2008 год

■ Прошел III Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ Состоялись торжественные открытия областной центральной мечети «Нұр Ғасыр» Актюбинской области, и областной центральной мечети «Ақмешіт-Сырдария» Кызылординской области.

■ Открылись медресе «Орал», «Абу Бакир Сыддык», «Ушконыр» и «Актобе».

■ 45 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2238.

2009 год

■ Открылся медресе «Абу Ханифа».

■ Открыт отдел «Религиозной экспертизы и анализа».

■ 14 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2252.

■ 205 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 1857.

2007

■ In order to coordinate the work of the central office of the Spiritual Administration, the position of Chief of Staff was established.

■ The Turkish Religious Affairs Administration and the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan have renewed their cooperation agreements in the field of Islamic activities, and Turkish teachers started teaching Islamic education courses at mosques.

■ The new central mosque of Zhambyl region Hibatulla Tarazi was given into service.

■ Shymkent and Astana madrasahs were opened.

■ 336 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2193.

2008

■ The III Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ The regional central mosque Nur Gasyr of Aktobe region, the regional central mosque Akmeshit-Syrdarya of Kyzylorda region were given into service.

■ Oral, Abu Bakir Syddyk, Ushkonyr and Aktobe madrasahs were establsihed.

■ 45 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2238.

2009

■ Abu Hanifa Madrasah was established.

■ The Department of Religious Expertise and Analysis was established.

■ 14 new mosques were given into service and the number of mosques reached 2252.

2010 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының V Құрылтайы өтті. Аталмыш жиында Әбсаттар қажы Дербісәлі үшінші мерзімге ҚМДБ-ның төрағасы, Бас мүфти болып қайта сайланды.

■ «Сарыағаш» және «Һибатулла Тарази» медреселері ашылды.

■ Жаңа 12 мешіт ашылып, мешіттер саны 2264-ке жетті.

2010 год

■ Состоялся V Курултай мусульман Казахстана. На курултае Абсаттар хаджи Дербисали был переизбран на третий срок председателем ДУМК, Верховным муфтием РК.

■ Открылись медресе «Сарыагаш» и «Хибатулла Тарази».

■ 12 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2264.

2010

■ The V Congress of Muslims of Kazakhstan was held. At this meeting, Absattar Haji Derbisali was re-elected for the third term as Chairman of the Spiritual Administration, Supreme Mufti.

■ Saryagash and Hibatulla Tarazi madrasahs were established.

■ 12 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2264.

2011 жыл

■ IV Республикалық Құран жарысы өтті.

■ «Зекет» қайырымдылық қоры ашылды.

■ Жаңа 43 мешіт ашылып, мешіттер саны 2307-ке жетті.

2011 год

■ Прошел IV Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ Открылся благотворительный фонд «Зекет».

■ 43 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2307.

2011

■ The IV Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ The Zeket Charitable Foundation was opened.

■ 43 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2307.

2012 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының VI Құрылтайы өтті. ҚМДБ-ның Жарғысына өзгертулер мен толықтырулар еніп, ҚМДБ-ның қазіргі қолданыстағы Жарғысы қабылданды.

■ Елордада Республикалық «Әзірет Сұлтан» мешіті салтанатты түрде ашылды.

■ Шығыс Қазақстан облысының «Халифа Алтай» орталық мешіті ашылды.

■ Жаңа 47 мешіт ашылып, мешіттер саны 2354-ке жетті.

2012 год

■ Состоялся VI Курултай мусульман Казахстана. В Устав ДУМК были внесены изменения и дополнения.

■ В столице с участием Президента РК Нурсултана Назарбаева состоялось торжественное открытие республиканской мечети «Хазрет Султан».

■ Открылась центральная мечеть «Халифа Алтай» Восточно-Казахстанской области.

■ 47 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2354.

2012

■ The VI Congress of Muslims of Kazakhstan was held. The Charter of the Spiritual Administration was amended and the current Charter of the Spiritual Administration was adopted.

■ The Republican Mosque, Hazret Sultan, was given into service in the capital.

■ The Central Mosque Khalifa Altay of the East Kazakhstan region was given into service.

■ 47 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2354.

2013 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының VII Құрылтайы өтіп, ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти болып Ержан қажы Малғажыұлы сайланды.

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жанынан Ғұламалар кеңесі құрылды.

■ Республикалық ақпараттық насихат топтары (РАНТ) мен Жергілікті ақпараттық насихат топтары (ЖАНТ) құрылды.

2013 год

■Состоялся VII Курултай мусульман Казахстана. Председателем ДУМК, Верховным муфтием был избран Ержан хаджи Малгажыулы.

■ Создан совет улемов при Духовном управлении мусульман Казахстана.

■ Созданы Республиканская информационно-пропагандистская группа (РИПГ) и местная информационно-пропагандистская группа (МИПГ).

2013

■ The VII Congress of Muslims of Kazakhstan was held and Yerzhan Haji Malgazhyuly was elected as Chairman of the Spiritual Administration.

■ The Council of Scholars was established under the auspices of Spiritual Administration.

■ The Republican Information and Propaganda Groups (RIPG) and Local Information Propaganda Groups (LIPG) were established.

■ Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы мен Түрік Республикасы Дін істері басқармасы арасындағы өзара ынтымақтастық туралы келісімшарт жаңартылып, қазақстандық талапкерлер Түркияның «Хасеки» академиясына оқуға жіберіле бастады.
■ «Хикмет» телерадиостудиясы құрылды.
■ V Республикалық Құран жарысы өтті.
■ ҚМДБ-ның Жалпы және жастар бөлімі ашылды.
■ Шымкент қалалық «Halifa AL-Nahaian Aqmeshiti» орталық мешіті ашылды.
■ Жаңа 78 мешіт ашылып, мешіттер саны 2432-ге жетті.

■ Обновлен договор о взаимном сотрудничестве между Духовным управлением мусульман Казахстана и Управлением по делам религий Турецкой Республики, казахстанские студенты стали отправляться на обучение в турецкую академию «Хасеки».
■ Была создана телерадиостудия «Хикмет».
■ Прошел V Республиканский конкурс чтецов Корана.
■ Открылся «Общий и молодежный» отдел ДУМК.
■ Открылась центральная мечеть «Halifa AL-Nahaian Aqmeshiti» города Шымкент.
■ 78 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2432.

■ The agreement on mutual cooperation between the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and the Presidency of Religious Affairs of the Republic of Turkey was renewed, and Kazakh students were sent to study at the Haseki Academy in Turkey.
■ The HIKMET TV and Radio Studio was established.
■ The V Republican Holy Quran recitation competition was held.
■ The Department of General and Youth of the Spiritual Administration was established.
■ The central mosque Halifa Al-Nahaian Aqmeshit was given to the service in Shymkent.
■ 78 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2432.

2014 жыл

■ ҚМДБ қызметі аясында «Дін мен дәстүр» жылы деп жарияланды. Дін мен дәстүр сабақтастығын қоғамға кеңінен насихаттау мақсатында «Дін мен дәстүр» кітабының бірінші шығарылымы шықты.
■ Халал өнімдерін стандарттау бөлімі құрылды.
■ ҚМДБ-ның Ғаламтор насихаты секторы құрылды.
■ Талдықорған өңірінің орталық «Иман» мешіті ашылды.
■ I Республикалық медресеаралық Олимпияда өтті.
■ Қазақ күресінен ҚМДБ жүлдесі үшін I Республикалық турнир өтті.
■ Дін қызметкерлерінің жаңа үлгідегі (алтын түсті қазақы оюлармен әсемделген ақ түсті сәлде-шапандар) біркелкі киім үлгісі бекітілді.
■ Жаңа 28 мешіт ашылып, мешіттер саны 2460-ке жетті.

2014 год

■ В рамках деятельности ДУМК 2014 год был объявлен «Годом религии и традиций». В целях пропаганды преемственности ислама и казахской традиции в обществе вышел первый выпуск книги «Религия и традиция».
■ Создан отдел «Стандартизации халяль-продукции».
■ Был создан сектор «Интернет пропаганды» ДУМК.
■ Открылась центральная мечеть Талдыкорганского региона «Иман».
■ Прошла I Республиканская олимпиада между медресе.
■ Прошел I Республиканский турнир по «Қазақ күресі» организованный Духовным управлением.
■ Утверждена единая форма одежды имамов нового образца (чапаны белого цвета, украшенные казахским орнаментом золотистого цвета).
■28 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2460.

2014

■ It was declared as the Year of Islam and Tradition in the framework of the Spiritual Administration. The first issue of the book, The Islam and Tradition, was published in order to promote the continuity of Islam and tradition in society.
■ The Department for Halal Products Standardization has been established.
■ The Internet Propaganda sector of the Spiritual Administration was established.
■ The central mosque Iman was given to the service in Taldykorgan region.
■ The I Republican Inter-Madrasah Olympiad was held.
■ The I Republican tournament in Kazakh Wrestling was organized by the Spiritual Administration.
■ A new model of uniform for imams (white turbans decorated with Kazakh ornaments in gold) was approved.
■ 28 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2460.

2015 жыл

■ «Ислам – бейбітшілік пен келісім діні» атты тақырыпта тұңғыш рет I республикалық имамдар форумы өтті. Форумда «Қазақстан мұсылмандарының тұғырнамасы», «ҚМДБ қызметкерінің этикасы», «Имамның тұлғалық келбеті», «Мұсылманның тұлғалық бейнесі» құжаттары қабылданды.

■ VI Республикалық Құран жарысы өтті.

■ Қазақ күресінен ҚМДБ жүлдесі үшін II Республикалық турнир өтті.

■ Ақмола және Түркістан облыстарының облыстық орталық мешіттері ашылды.

■ Жаңа 36 мешіт ашылып, мешіттер саны 2496-ке жетті.

2015 год

■ Прошел I Республиканский форум имамов на тему «Ислам – религия мира и согласия». В рамках форума были приняты четыре концептуальные документа, разработанные в целях совершенствования деятельности ДУМК: «Платформа мусульман Казахстана», «Этика сотрудника ДУМК», «Личностный облик имама», «Личностный облик мусульманина».

■ Прошел VI Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ Прошел II Республиканский турнир по «Қазақ күресі» организованный Духовным управлением.

■ Открылись областные центральные мечети Акмолинской и Туркестанской областей.

■ 36 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2496.

2015

■ The I Republican Forum of Imams titled “Islam is a religion of peace and harmony” was held for the first time. The forum adopted “The platform of Muslims of Kazakhstan”, “Ethics of the employee of the Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan”, “The imam’s personality”, and “An image of a Muslim”.

■ The VI Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ The II Republican tournament in Kazakh Wrestling was organized by the Spiritual Administration.

■ Regional central mosques of Akmola and Turkestan districts were given to the service.

■ 36 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2496.

2016 жыл

■ ҚМДБ қызметі аясында «Дін және тарих тағылымы» жылы деп жарияланды.

■ Әйел-қыздар секторы ашылды.

■ «Шымкент», «Үшқоңыр», «Ақтөбе», «Әбу Ханифа» және «Сарыағаш» медреселері колледж лицензиясын алып, медресе-колледж статусына көтерілді.

■ II Республикалық медресеаралық Олимпияда өтті.

■ Қазақ күресінен ҚМДБ жүлдесі үшін III Республикалық турнир өтті.

■ Қостанай облысының орталық «Марал ишан» мешіті ашылды.

■ Жаңа 43 мешіт ашылып, мешіттер саны 2539-ға жетті.

2016 год

■ В рамках деятельности ДУМК 2016 год был объявлен «Годом ислама и исторического наследия».

■ Открылся сектор «По делам женщин».

■ Медресе «Шымкент», «Ушконыр», «Актобе», «Абу Ханифа» и «Сарыагаш» получили лицензии колледжа.

■ Прошла II Республиканская олимпиада между медресе.

■ Прошел III Республиканский турнир по «Қазақ күресі» организованный Духовным управлением.

■ Открылась центральная мечеть «Марал ишан» Костанайской области.

■ 43 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2539.

2016

■ It was declared as the Year of Islam and Heritage of history in the framework of the Spiritual Administration.

■ The Sector of Women was established.

■ Shymkent, Ushkonyr, Aktobe, Abu Hanifa and Saryagash madrasahs have received college licenses and became madrasah-colleges.

■ The II Republican Inter-Madrasah Olympiad was held.

■ The III Republican tournament in Kazakh Wrestling was organized by the Spiritual Administration.

■ The central mosque Maral Ishan was given to the service in Kostanay region.

■ 43 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2539.

2017 жыл

■ «Ислам және өркениет» атты тақырыпта II республикалық имамдар форумы өтті. Форумда «Ханафи мәзһабы мен Матуриди сенім мектебі – Қазақстандағы Исламның дәстүрлі жолы» құжаты қабылданды.

■ ҚМДБ-ға қарасты «Tawaf travel» қажылық компаниясы іске қосылды.

■ Қазақстан мұсылмандарының VIII Құрылтайы өтті. Құрылтайда ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти болып Серікбай қажы Ораз сайланды.

■ Халыққа ҚМДБ қабылдаған пәтуалар мен діни шешімдерді насихаттау мақсатында «Пәтуалар жинағының» бірінші кітабы шықты.

■ Қазақ күресінен ҚМДБ жүлдесі үшін IV Республикалық турнир өтті.

■ Дін мен дәстүр сабақтастығын қоғамға кеңінен насихаттау мақсатында «Дін мен дәстүр» кітабының екінші шығарылымы шықты.

■ Жаңа 24 мешіт ашылып, мешіттер саны 2563-ке жетті.

2017 год

■ Прошел II Республиканский форум имамов на тему «Ислам и цивилизация». На форуме был принят концептуальный документ ДУМК «Школа ханафитского мазхаба и матуридитская школа – традиционный путь ислама в Казахстане».

■ Запущена хадж компания «Tawaf travel», принадлежащая ДУМК.

■ Состоялся VIII курултай мусульман Казахстана. На курултае председателем ДУМК, главным муфтием был избран Серикбай хаджи Ораз.

■ В целях пропаганды среди населения фетв и религиозных решений, принятых ДУМК, вышла первая книга «Сборника фетв».

■ Прошел IV Республиканский турнир по «Қазақ күресі» организованный Духовным управлением.

■ Вышел второй выпуск книги «Религия и традиция».

■ 24 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2563.

2017

■ The II Republican Forum of Imams titled “Islam and Civilization” was held. The forum has adopted historical document entitled “The Hanafi and the Matrudi school of thought is the traditional way of Islam in Kazakhstan”.

■ The hajj company “Tawaf travel” was launched under the auspices of the Spiritual Administration.

■ The VIII Congress of Muslims of Kazakhstan was held. Serikbay Haji Oraz was elected as Chairman of the Spiritual Administration.

■ The first book of the “Fatwa Collection” was published.

■ The IV Republican tournament in Kazakh Wrestling was organized by the Spiritual Administration.

■ The second edition of the book “Islam and Tradition” was published.

■ 24 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2563.

2018 жыл

■ VII Республикалық Құран жарысы өтті.

■ «Қазақстан Республикасында типтік жобадағы мешіт ғимаратын салудың тәртіп ережесі» атты арнайы ереже бекітілді.

■ III Республикалық медресеаралық Олимпияда өтті.

■ Қазақ күресінен ҚМДБ жүлдесі үшін V Республикалық турнир өтті.

■ «Еуразия кеңістігіндегі Ислам өркениеті: өткені, бүгіні және болашағы» атты Еуразия мұсылман ғұламаларының форумы өтті.

■ Жаңа 28 мешіт ашылып, мешіттер саны 2626-ға жетті.

2018 год

■ Прошел VII Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ Утверждено специальное положение «Правила застройки здания мечети типового проекта в Республике Казахстан».

■ Прошла III Республиканская олимпиада между медресе.

■ Прошел V Республиканский турнир по «Қазақ күресі» организованный Духовным управлением.

■ Прошел форум мусульманских улемов Евразии «Исламская цивилизация на евразийском пространстве: прошлое, настоящее и будущее».

■ 28 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2626.

2018

■ The VII Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ A special regulation “The Rules of conduct for the construction of a mosque of standard design in the Republic of Kazakhstan” was approved.

■ The III Republican Inter-Madrasah Olympiad was held.

■ The V Republican tournament in Kazakh Wrestling was organized by the Spiritual Administration.

■ The Forum of Eurasian Muslim Scholars “Islamic Civilization in Eurasia: Past, Present and Future” was held.

■ 28 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2626.

2019 жыл

■ Қазақстан және Ресей мұсылмандары діни басқармаларының ұйымдастыруымен «Рухани Жібек жолы. Ислам және жастар: қазіргі заман сын-қатерлері» атты IV халықаралық ғылыми конференциясы ұйымдастырылды.

■ «Рухани құндылықтар – қоғам бірлігінің негізі» атты тақырыпта III республикалық имамдар форумы өтті. Форумда «Жеті рухани қазық» Қазақстан мұсылмандарының рухани тұғырнамасы, «Дін қызметкерлері атқаратын діни рәсімдер тізілімі», «ҚМДБ құрылымындағы діни лауазымдар тізілімі және міндеттері» құжаттары қабылданды.

■ VIII Республикалық Құран жарысы өтті.

■ Діни баспа және аударма бөлімі құрылды.

■ «Муфтият баспасы ашылды.

■ ҚМДБ-ның төл басылымы «Мұнара» газеті шыға бастады.

■ Қайырымдылық және уақып істері бөлімі ашылды.

■ Шетелдік оқу орындарында діни бағытта оқитын қазақстандық студенттермен жүйелі жұмыс жүргізіп, бірлескен игі жобаларды жүзеге асыру мақсатында «Талаба» қауымдастығы құрылды.

■ Халыққа ҚМДБ қабылдаған пәтуалар мен діни шешімдерді насихаттау мақсатында «Пәтуалар жинағының» екінші кітабы шықты.

■ Жаңа 65 мешіт ашылып, мешіттер саны 2691-ге жетті.

2019 год

■ Прошла IV международная научная конференция «Духовный шелковый путь. Ислам и молодежь: вызовы современности» организованный Духовным управлением мусульман Казахстана и России.

■ Прошел III Республиканский форум имамов на тему «Духовные ценности – основа единства общества». На форуме были приняты три концептуальных документа: духовная платформа мусульман Казахстана «Жеті рухани қазық», «Реестр религиозных обрядов сотрудников ДУМК», «Реестр должностей ДУМК».

■ Прошел VIII Республиканский конкурс чтецов Корана.

■ Создан отдел «Издательства и перевода».

■ Издательский дом «Муфтията» начал свою деятельность.

■ Вышел в свет первый номер республиканской газеты Духовного управления «Мұнара».

■ Открылся отдел «По делам благотворительности и вакфа».

■ Была создана Ассоциация «Талаба», для системной работы с казахстанскими студентами, обучающимися исламским знаниям в зарубежных учебных заведениях.

■ В целях рапространения среди населения фетв и религиозных решений, принятых ДУМК, вышла вторая книга «Сборника фетв».

■ 65 новых мечетей было сдано в эксплуатацию, и количество мечетей достигло 2691.

2019

■ The Spiritual Administration of Muslims of Kazakhstan and Russia are organized “The Spiritual Silk Road” IV International Scientific Conference on “Islam and Youth: Modern Challenges”.

■ The III Republican Forum of Imams was held titled “Spiritual values are the basis of social unity”. The forum adopted three following documents, the spiritual platform of the Muslims of Kazakhstan named “The Seven Spiritual Pillars”, “«Register of Islamic rituals of imams of the Spiritual Administration», «Register of positions of the Spiritual Administration»

■ The VIII Republican Holy Quran recitation competition was held.

■ The Department of Publication and Translation was established.

■ The Muftiyat Publishing House was established.

■ The Munara newspaper began to be published.

■ The Department of Charity and Donation was established.

■ The Talaba Association was established to work systematically with Kazakhstani students studying Islam in foreign universities.

■ The second book of “The Fatwa Collection” was published in order to promote the fatwas and religious decisions adopted by the Spiritual Administration.

■ 65 new mosques were given into service and the number of mosques has reached 2691.

2020 жыл

■ Қазақстан мұсылмандарының IX Құрылтайы өтті. Құрылтайда ҚМДБ төрағасы, Бас мүфти болып Наурызбай қажы Тағанұлы сайланды.

2020 год

■ Прошел IX Курултай мусульман Казахстана. В Курултае председателем ДУМК, Верховным муфтием был избран Наурызбай хаджи Таганулы.

2020

■ The IX Congress of Muslims of Kazakhstan was held. Nauryzbay Haji Taganuly was elected as Chairman of Spiritual Administration, the Supreme Mufti.

■ «Астана», «Әбу Бәкір Сыддық» және «Һибатулла Тарази» медреселері колледж лицензиясын алып, статусына көтерілді.
■ Діни оңалту бөлімі ашылды.
■ Ақпарат және қоғаммен байланыс бөлімі құрылды.
■ Мүфтият медиа орталығы ашылды.
■ 24 сағат бойы шариғи сұрақтарға жауап беріп, кеңес беретін Call орталық іске қосылды.
■ Ішкі туризмді дамыту мақсатында ҚМДБ-ға қарасты «Tawaf travel» компаниясы тарихи-киелі орындарға зиярат турларын бастады.
■ IX Республикалық Құран жарысы өтті.
■ ҚМДБ-ның төл арнасы «Халық арна» көрерменге жол тартты.

■ Медресе «Астана», «Абу Бакир Сыддык» и «Хибатулла Тарази» получили лицензию колледжа.
■ Открылся «Отдел религиозной реабилитации».
■ Был создан отдел «Информации и связи с общественностью».
■ Открылся «Медиацентр муфтията».
■ Был запущен call-центр, который консультирует жителей 24 часа в сутки и доносит позицию исламского шариата к тем или иным вопросам.
■ В целях развития внутреннего туризма компания «Tawaf travel» при ДУМК начала туры по историческо-сакральным местам.
■ Прошел IX Республиканский конкурс чтецов Корана.
■ Вышел в эфир собственный телеканал ДУМК «Халық арна».

■ Astana, Abu Bakr Syddyk and Hibatulla Tarazi madrasahs have received college licenses.
■ The Department of Religious Rehabilitation was established.
■ The Department of Information and Public relations was established.
■ The Media Center of Spiritual Administration was established.
■ A 24-hour Call Center has been launched, which consults residents 24 hours a day and conveys the views of the Islamic Shariah on certain issues.
■ In order to develop domestic tourism, Tawaf Travel, a subsidiary of the Spiritual Administration, has started to organize tours of historical and sacred places.
■ The IX Republican Holy Quran recitation competition was held.
■ The own TV channel of Spiritual Administration “Khalyk arna” was launched.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Редакция алқасының төрағасы, жоба жетекшісі: Наурызбай қажы Тағанұлы

Жалпы редакциясын басқарған: Мұрат Манапұлы

Құрастырушы-редакторлар: Ағабек Қонарбайұлы, Серікбол Хасан

Орыс тіліне аударғандар: Әділет Көпенов, Темірлан Сайлаубек

Ағылшын тіліне аударған: Сая Қызылбаева, Темірлан Сайлаубек

Көркемдеуші редактор: Білімбек Солтанмұрат

Редакция алқасының мүшелері: Е. Оңғаров, Ғ. Мәжиев, М. Алсабеков, Б. Мекежанов, Б. Қойшиев, С. Шоқанов, Б. Мансұров, С. Сейтбеков, М. Бектазинов, М. Жаппасбаев, Ж. Бекжігітов, Н. Есмағанбет, К. Тұрдыбаев, Қ. Алшынбаев, Е. Орын, Н. Шайқыұлы, А. Аташев, Т. Омаров, Б. Ысқақов

РЕДАКЦИЯ:

Председатель редакционной коллегии, руководитель проекта: Наурызбай хаджи Таганулы

Заведующий редакцией: Мурат Манапулы

Составители и редакторы: Агабек Конарбайулы, Серикбол Хасан.

Перевод на русский язык: Адилет Копенов, Темирлан Сайлаубек

Перевод на английский: Сая Кызылбаева, Темирлан Сайлаубек

Художественный редактор: Билимбек Солтанмурат

Члены редакционной коллегии: Е. Онгаров, Г. Мажиев, М. Алсабеков,Б. Мекежанов, Б. Койшиев, С. Шоканов, Б. Мансуров, С. Сейтбеков, М. Бектазинов, М. Жаппасбаев, Ж. Бекжигитов, Н. Эсмаганбет, К. Турдыбаев, К. Алшинбаев, Э. Орын, Н. Шайкыулы, А. Аташев, Т. Омаров, Б. Ыскаков

EDITORIAL TEAM:

Chairman of the Editorial team, Project Manager: Nauryzbay Haji Taganuly

Head of the editorial office: Murat Manapuly

Compilers and editors: Agabek Konarbaiuly, Serikbol Hasan.

Translation into Russian: Adilet Kopenov, Temirlan Sailaubek.

Translation into English: Saya Kyzylbaeva, Temirlan Sailaubek.

Art editor: Bilimbek Soltanmurat

Members of the editorial team: E. Ongarov, G. Mazhiev, M. Alsabekov, B. Mekezhanov, B. Koishiev, S. Shokanov, B. Mansurov, S. Seitbekov, M. Bektazinov, M. Zhappasbaev, Zh. Bekzhigitov, N. Esmaganbet, K. Turdybaev, K. Alshinbaev, E. Oryn, N. Shaikiuly, A. Atashev, T. Omarov, B. Iskakov

MUFTIYAT
БАСПАСЫ